

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
REGULATORY AUTHORITY FOR ENERGY

Έκθεση Αποτελεσμάτων

των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς ΑΠΕ της περιόδου 2018-2020, που διενεργήθηκαν από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ)

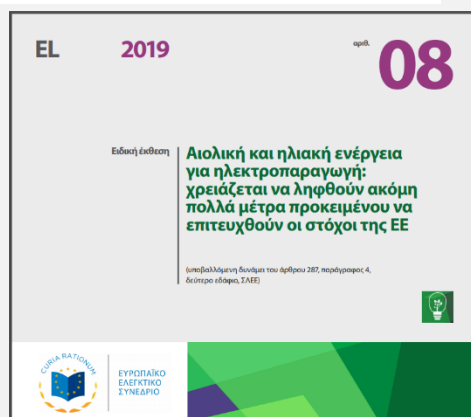
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

55 Το κρίσιμο σημείο για την επιτυχία μιας δημοπρασίας είναι να εξασφαλιστεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών, πράγμα που επιτυγχάνεται παρέχοντας στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να καθορίζουν την τιμή προσφοράς με διαφανή τρόπο (βλέπε *πλαίσιο 8*).

Πλαίσιο 8

Η διαφάνεια στις δημοπρασίες προάγει τον ανταγωνισμό: η ηλεκτρονική πλατφόρμα της ελληνικής ρυθμιστικής αρχής ενέργειας

Η ρυθμιστική αρχή ενέργειας της Ελλάδας ανέπτυξε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη σύναψη συμβάσεων μέσω δημοπρασιών. Κάθε δημοπρασία διαρκεί 30 λεπτά, οι συμμετέχοντες υποβάλλουν τις προσφορές τους σε πραγματικό χρόνο και μπορούν να βλέπουν τις προσφορές των ανταγωνιστών τους. Στο πλαίσιο της δημοπρασίας για την αιολική ενέργεια που έλαβε χώρα τον Ιούλιο του 2018, οι συνολικά 14 συμμετέχοντες υπέβαλαν 342 προσφορές. Κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας, η τιμή μειώθηκε από τα 90 ευρώ/MWh στα 68,2 ευρώ/MWh.

Δελτίο Τύπου: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=50079>

Κείμενο στα Αγγλικά: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_08/SR_PHOTOVOLTAIC_EN.pdf

Κείμενο στα Ελληνικά: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_08/SR_PHOTOVOLTAIC_EI.pdf

Περιεχόμενα

1. Νομοθετικό – κανονιστικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό & εθνικό επίπεδο – ο Νέος μηχανισμός στήριξης έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα.....	7
1.1. Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) (ΕΕ C200/28.6.2014)	7
1.2. Μετάβαση στο νέο κανονιστικό πλαίσιο στήριξης των ΑΠΕ	8
1.2.1. Νόμος 4336/2015 (ΦΕΚ Α΄ 94/14.08.2015)	8
1.2.2. Νόμος 4414/2016 (ΦΕΚ Α΄ 149/09.08.2016)	9
1.2.3. Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπ΄ αριθ. C (2016) 7272 με θέμα «State Aid SA.44666»	13
1.2.4. Η υπ΄ αριθ. ΑΠΕΗΛ/Α/Φ1/οικ.187480 Υπουργική Απόφαση – (ΦΕΚ Β΄ 3955/09.12.2016)	14
1.2.5. Γνώμη ΡΑΕ 2/2017	15
1.2.6. Νόμος 4467/2017 (ΦΕΚ Α΄ 56/13.04.2017)	18
1.2.7. Η υπ΄ αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 184573/13.12.2017 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 4488/19.12.2017)	19
1.2.8. Η υπ΄ αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172858/22.03.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 1263/10.4.2018)	20
1.2.9. Νόμος 4512/2018 (ΦΕΚ Α΄ 5/17.01.2018)	21
1.2.10. Νόμος 4513/2018 (ΦΕΚ Α΄ 9/23.01.2018)	21
1.2.11. Νόμος 4585/2018 (ΦΕΚ Α΄ 216/24.12.2018)	22
1.2.12. Μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα - Έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού SA.48143.....	22
1.2.13. Γνώμη ΡΑΕ 2/2018	23
1.2.14. Η υπ΄ αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 1267/10.04.2018)	25
1.2.15. Γνώμη ΡΑΕ 11/2018	28
1.2.16. Γνώμη ΡΑΕ 12/2018	29
1.2.17. Η υπ΄ αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.180215/2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 4528/17.10.2018)	29
1.2.18. Γνώμη ΡΑΕ 1/2019	29
1.2.19. Γνώμη ΡΑΕ 2/2019	30
1.2.20. Γνώμη ΡΑΕ 4/2019	31
1.2.21. Η υπ΄ αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/18135/511 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 779/06.03.2019)	32
1.2.22. Νόμος 4602/2019 (ΦΕΚ Α΄ 45/09.03.2019)	34

1.2.23.	Η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/25511/882 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1021/27.03.2019)	35
1.2.24.	Η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1341/12.04.2019)	37
1.2.25.	Γνώμη ΡΑΕ 14/2019	40
1.2.26.	Γνώμη ΡΑΕ 3/2020	40
1.2.27.	Η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/11163/409/2020 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 368/07.02.2020)	42
1.2.28.	Η υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/46810/1974 (ΦΕΚ Β' 2062/30.05.2020) Υπουργική Απόφαση ⁴⁴	
2.	Η διαδικασία των ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ.....	46
2.1.	Δημόσιες Διαβουλεύσεις – Ημερίδες ενημέρωσης - Εκπαίδευση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	46
2.2.	Οδηγοί εγγραφής, υποβολής αίτησης & συμμετοχής στην ηλεκτρονική δημοπρασία.....	49
2.3.	Τεχνικό νίдео που περιγράφει τις ανταγωνιστικές διαδικασίες (Αγγλικά)	50
2.4.	Η μεθοδολογία της ανταγωνιστικής διαδικασίας	50
2.4.1.	Προκαταρκτική ανάλυση του δυνητικού επενδυτικού ενδιαφέροντος.....	51
2.4.2.	Όροι και Προϋποθέσεις της Προκήρυξης.....	51
2.4.3.	Ορισμός και παραμετροποίηση της ηλεκτρονικής δημοπρασίας.....	61
3.	Περιγραφή και αποτελέσματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών των έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα τα έτη 2018, 2019 και 2020	64
3.1.	Διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ – Ιούλιος 2018	64
3.1.1.	Η υπ' αριθμ. 321/2018 Απόφαση της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018) - Προκήρυξη.....	64
3.1.2.	Η υπ' αριθμ. 542/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι	66
3.1.3.	Η υπ' αριθμ. 613/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι.....	66
3.1.4.	Η υπ' αριθμ. 649/2018 Απόφαση της ΡΑΕ - Αποτελέσματα.....	67
3.1.5.	Ανάλυση της δημοπρασίας κατηγοριών I, II & III - Συμπεράσματα Πρώτου Κύκλου Ανταγωνιστικών Διαδικασιών 2018	69
3.2.	Διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ – Δεκέμβριος 2018	80
3.2.1.	Η υπ' αριθμ. 1026/2018 Απόφαση της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018) - Προκήρυξη.....	80
3.2.2.	Η υπ' αριθμ. 1143/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι	82
3.2.3.	Η υπ' αριθμ. 1183/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι.....	82
3.2.4.	Η υπ' αριθμ. 1230/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Αποτελέσματα	82
3.2.5.	Ανάλυση της δημοπρασίας κατηγοριών I, II & III - Συμπεράσματα Δεύτερου Κύκλου Ανταγωνιστικών Διαδικασιών 2018	87

3.3.	Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (2019)	94
3.3.1.	Η υπ' αριθμ. 230/2019 (ΦΕΚ Β' 656/28.02.2019) Απόφαση της ΡΑΕ – Προκήρυξη.....	94
3.3.2.	Η υπ' αριθμ. 358/2019 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι	98
3.3.3.	Η υπ' αριθμ. 419/2019 Απόφαση της ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι.....	98
3.3.4.	Η υπ' αριθμ. 436/2019 Απόφαση της ΡΑΕ - Αποτελέσματα.....	99
3.3.5.	Ανάλυση της δημοπρασίας κατηγορίας IV - Συμπεράσματα Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας.....	102
3.4.	Διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ - Ιούλιος 2019	104
3.4.1.	Η υπ' αριθμ. 441/2019 Απόφαση της ΡΑΕ – Προκήρυξη.....	104
3.4.2.	Η υπ' αριθμ. 590/2019 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι	106
3.4.3.	Η υπ' αριθμ. 670/2019 Απόφαση ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι.....	107
3.4.4.	Η υπ' αριθμ. 705/2019 Απόφαση ΡΑΕ - Αποτελέσματα	107
3.5.	Διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ - Δεκέμβριος 2019	115
3.5.1.	Η υπ' αριθμ. 828/2019 Απόφαση ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 3578/26.09.2019) – Προκήρυξη 115	
3.5.2.	Η υπ' αριθμ. 1101/2019 Απόφαση ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι.....	117
3.5.3.	Η υπ' αριθμ. 1129/2019 Απόφαση – Οριστικοί Κατάλογοι.....	118
3.5.4.	Η υπ' αριθμ. 1246/2019 Απόφαση ΡΑΕ - Αποτελέσματα	118
3.6.	Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (2020)	127
3.6.1.	Η υπ' αριθμ. 260/2020 (ΦΕΚ Β' 546/20.02.2020) Απόφαση της ΡΑΕ – Προκήρυξη.....	127
3.6.2.	Η υπ' αριθμ. 569/2020 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι	130
3.6.3.	Η υπ' αριθμ. 630/2020 Απόφαση της ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι.....	130
3.6.4.	Η υπ' αριθμ. 675/2020 Απόφαση της ΡΑΕ - Αποτελέσματα.....	131
3.6.5.	Ανάλυση της δημοπρασίας κατηγορίας IV - Συμπεράσματα Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας [1/2020].....	134
3.7.	Ανταγωνιστικές Διαδικασίες υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας – Ιούλιος 2020	136
3.7.1.	Η υπ' αριθμ. 834/2020 Απόφαση της ΡΑΕ – Προκήρυξη.....	136
3.7.2.	Η υπ' αριθμ. 1132/2020 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι	138
3.7.3.	Η υπ' αριθμ. 1136/2020 Απόφαση ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι.....	139
3.7.4.	Η υπ' αριθμ. 1142/2020 Απόφαση ΡΑΕ - Αποτελέσματα.....	139
4.	Ανάλυση αποτελεσμάτων και συγκριτικά διαγράμματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών την περίοδο 2018-2020 στην Ελλάδα	147
4.1.	Ανάλυση αποτελεσμάτων των ανταγωνιστικών διαδικασιών	147

4.2. Συσχέτιση ΟΤΣ με τιμές διαγωνισμών	164
5. Αναγνώριση από το Ανεξάρτητο θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και Διακρίσεις	167
6. Γενικά συμπεράσματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών που υλοποιήθηκαν από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ)	168
7. Προοπτικές για το μέλλον	169
Ευρετήριο Πινάκων	171
Ευρετήριο Σχημάτων	172

Οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Ελλάδα

Η ελληνική αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας στο σύνολό της βιώνει τα τελευταία χρόνια συνεχόμενες αλλαγές, οι οποίες έχουν ως σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών εντός των οποίων λειτουργούν τόσο οι συμβατικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας όσο και οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), με σκοπό την αντιμετώπιση του φαινομένου της Κλιματικής Αλλαγής, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και την προστασία του περιβάλλοντος, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την ανάπτυξη, με γνώμονα πάντα το όφελος των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται ο νέος μηχανισμός στήριξης των σταθμών ΑΠΕ, βάσει του οποίου έπαυσε να ισχύει το προηγούμενο καθεστώς στήριξης των ΑΠΕ με διοικητικά οριζόμενες σταθερές τιμές ("Feed In Tariff") και από τις 01.01.2017 εντάχθηκαν στο πλαίσιο λειτουργικής ενίσχυσης με τη μορφή διαφορικής προσαύξησης επί των εσόδων από την συμμετοχή τους στη χονδρεμπορική αγορά ("sliding Feed in Premium"). Παράλληλα η τιμή αυτή αναφοράς θα προέρχεται από διοικητικά οριζόμενη τιμή μόνο για τις τεχνολογίες που έχουν λάβει σχετική έγκριση εξαίρεσης (μικροί υδροηλεκτρικοί σταθμοί, σταθμοί βιοαερίου, κ.τ.λ.) ενώ για τις τεχνολογίες Φ/Β και Αιολικών σταθμών προβλέπεται η διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών. Στόχος της μετάβασης αυτής, όπως επίσης και των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών μέσω των οποίων τα έργα ΑΠΕ, που δύναται να συμμετέχουν, λαμβάνουν την τιμή αναφοράς για τη σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, είναι, σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς και εγχώριους φορείς, μία οδός για να ανακάμψει η εγχώρια αγορά, συντείνοντας στη μείωση του κόστους για τους καταναλωτές.

1. Νομοθετικό – κανονιστικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό & εθνικό επίπεδο – ο Νέος μηχανισμός στήριξης έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα

1.1. Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) (ΕΕ C200/28.6.2014)

Το έτος 2014 σηματοδότησε την ένταξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ένα νέο σύστημα τιμολόγησης και τρόπου λειτουργίας, που είχε ως στόχο να αλλάξει ριζικά τα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τη μετάβαση στην εποχή των πραγματικών όρων της αγοράς και του ανταγωνισμού.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση τον Ιούνιο του 2014 με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)», με σκοπό την εφαρμογή τους στις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για σκοπούς προστασίας του περιβάλλοντος ή για ενεργειακούς σκοπούς. Μεταξύ άλλων, οι κατευθυντήριες γραμμές αφορούν και στις ενισχύσεις για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Επισημαίνεται, πως για την περίοδο 2020 - 2030 οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αναμένεται να καταστούν ανταγωνιστικές σε επίπεδο δικτύου μεταφοράς, πράγμα που συνεπάγεται ότι οι

επιδοτήσεις και οι απαλλαγές από αρμοδιότητες εξισορρόπησης θα πρέπει να καταργηθούν σταδιακά κατά φθίνοντα τρόπο.

Οι Κατευθυντήριες γραμμές αναφέρουν πως οι μηχανισμοί της αγοράς, όπως η δημοπράτηση ή η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ανοιχτή σε όλες τις εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), θα πρέπει κανονικά να διασφαλίζουν ότι οι επιδοτήσεις μειώνονται στο ελάχιστο δυνατό με στόχο την πλήρη, σταδιακή κατάργησή τους (παρ. 109). Ωστόσο, δεδομένου του διαφορετικού σταδίου εξέλιξης των τεχνολογιών που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, οι κατευθυντήριες γραμμές επιτρέπουν στα κράτη μέλη να διενεργούν διαγωνισμούς για συγκεκριμένη τεχνολογία, βάσει του μακροπρόθεσμου δυναμικού μιας δεδομένης νέας και καινοτόμου τεχνολογίας, της ανάγκης να επιτυγχάνεται διαφοροποίηση, των περιορισμών δικτύου και της σταθερότητας δικτύου μεταφοράς και του κόστους (ολοκλήρωσης) του συστήματος (παρ. 110).

Από τους ανωτέρω όρους εξαιρούνται, βάσει των Κατευθυντήριων γραμμών, σταθμοί παραγωγής με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη των 500 kW, καθώς και αιολικές εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη των 3 MW.

Με τις συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές τέθηκε η βάση για μία νέα αγορά ενέργειας, στην οποία οι κάτοχοι έργων ΑΠΕ θα δέχονται κρατική ενίσχυση επί μίας τιμής αναφοράς, η οποία θα προκύπτει από την συμμετοχή του σταθμού σε ανταγωνιστική διαδικασία, όπου θα διεκδικούν τιμή πώλησης για την ηλεκτρική ενέργεια, που θα παράγεται από το σταθμό. Πλέον αφορά σε Λειτουργική Ενίσχυση στη βάση μιας Διαφορικής Προσαύξησης (premium), που χορηγείται επιπλέον της τιμής που διαμορφώνεται στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (καθεστώς στήριξης τύπου „feed in premium“ ή „FiP“). Το νέο καθεστώς αντικαθιστά το καθεστώς στήριξης σταθερής (διοικητικά οριζόμενης) τιμής αποζημίωσης („feed in tariff“ ή „FiT“), που ισχύει για τους υφιστάμενους σταθμούς ΑΠΕ. Με αυτό τον τρόπο η Ευρωπαϊκή Ένωση αποσκοπεί στην αύξηση του επενδυτικού ενδιαφέροντος και του ανταγωνισμού των έργων ΑΠΕ, στη μείωση του κόστους της κάθε τεχνολογίας μέσω αύξησης της συμμετοχής των έργων ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, μείωση των κρατικών ενισχύσεων για τις τεχνολογίες ΑΠΕ, και, συνεπώς, μείωση της οικονομικής επιβάρυνσης των καταναλωτών για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο σύνολό της. Συνεπώς, προβλέπεται και αναμένεται μία ευρύτερη ενσωμάτωση και συμμετοχή των σταθμών ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με το βέλτιστο τρόπο σε επίπεδο κόστους – οφέλους για τους καταναλωτές.

1.2. Μετάβαση στο νέο κανονιστικό πλαίσιο στήριξης των ΑΠΕ

1.2.1. Νόμος 4336/2015 (ΦΕΚ Α' 94/14.08.2015)

Η αρχή για τη μετάβαση στο νέο καθεστώς στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πραγματοποιήθηκε με τον νόμο 4336/2015 (ΦΕΚ Α' 94/14.08.2015), όπου οι βασικοί παράμετροι

εστίαζαν στις διαρθρωτικές πολιτικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης στον τομέα της ενέργειας. Ειδικότερα για τις ΑΠΕ στον εν λόγω νόμο αναφερόταν ότι «Οι ελληνικές αγορές ενέργειας χρειάζονται ευρείας κλίμακας μεταρρυθμίσεις προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με τη νομοθεσία και τις πολιτικές της ΕΕ, να καταστούν πιο σύγχρονες και ανταγωνιστικές, να μειωθούν οι μονοπωλιακές πρόσδοδοι και οι ανεπάρκειες, να προωθηθεί η καινοτομία, να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για την ευρύτερη υιοθέτηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και του φυσικού αερίου και να διασφαλιστεί η μετακύληση στους καταναλωτές των οφελών που θα προκύψουν από όλες αυτές τις αλλαγές.» και «[...] οι αρχές θα εγκρίνουν νέο πλαίσιο για τη στήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διατηρώντας παράλληλα την οικονομική βιωσιμότητα [...]».

1.2.2. Νόμος 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149/09.08.2016)

Δεδομένων των ανωτέρω, η Ελληνική Πολιτεία σύστησε Ομάδα Εργασίας για τη διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου στήριξης των ΑΠΕ στη χώρα μας με έναρξη ισχύος από 01.01.2016. Στην εν λόγω Ομάδα Εργασίας συμμετείχε ενεργά στελεχιακό δυναμικό της ΡΑΕ, λαμβάνοντας μέρος στις συνεδριάσεις, καταθέτοντας προτάσεις και ιδέες βάσει της εμπειρίας και της γνώσης της Αρχής στην αδειοδότηση και εν γένει λειτουργία των ΑΠΕ και συμμετέχοντας ενεργά στα τελικά Παραδοτέα (Σχήμα Προκοινοποίησης προς Ε.Ε. και εν συνεχεία Κοινοποίηση του νέου Πλαισίου, Διαμόρφωση εισήγησης και νομοθετικών κειμένων προς την Πολιτειακή Ηγεσία).

Αποτέλεσμα της συνολικής προσπάθειας που έγινε από όλους τους Φορείς (ΥΠΕΝ, ΡΑΕ, ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, ΛΑΓΗΕ ΑΕ, ΚΑΠΕ, Ενώσεις ΑΠΕ) ήταν η ψήφιση του νέου νομοσχεδίου για τις ΑΠΕ (ν.4414/2016, ΦΕΚ Α' 149/09.08.2016), με τον οποίο θεσπίστηκε νέο πλαίσιο στήριξης των ΑΠΕ από 01.01.2016 με σκοπό:

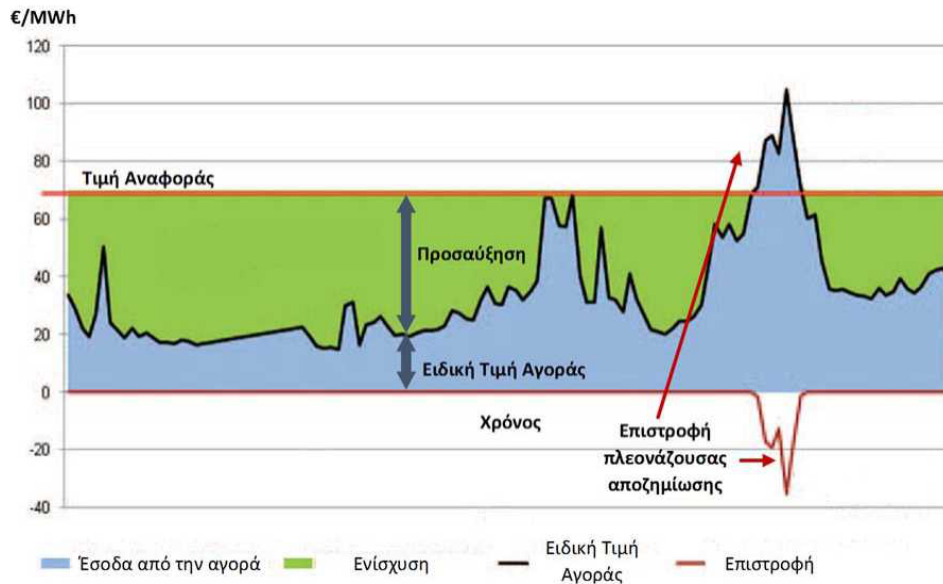
- Την εναρμόνιση με τις «Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (ΕΕ C200/28.6.2014).
- Τη σταδιακή ενσωμάτωση και συμμετοχή των ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με το βέλτιστο τρόπο σε επίπεδο κόστους-οφέλους για την κοινωνία και τον τελικό καταναλωτή.

Υπό αυτό το πρίσμα, με το ν.4414/2016 ενσωματώθηκαν στην εγχώρια αγορά των ΑΠΕ. κυρίως τα παρακάτω νέα στοιχεία:

- Καθιερώνεται στήριξη στη βάση Λειτουργικής Ενίσχυσης με τη μορφή Διαφορικής Προσαύξησης (sliding Feed in Premium) επιπλέον της τιμής που λαμβάνουν οι ΑΠΕ από τη συμμετοχή τους στην αγορά μέχρι ενός άνω κατωφλίου που είναι η Τιμή Αναφοράς (ΤΑ). Πλέον μόνο μικροί σταθμοί (αιολικοί σταθμοί ισχύος μέχρι 3 MW, λοιπές ΑΠΕ μέχρι 500 kW, καθώς και καινοτόμα/επιδεικτικά έργα ΑΠΕ) θα λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση υπό τη μορφή σταθερής τιμής (Feed in Tariff, FiT). Εξαιρέσεις δόθηκαν μόνο για τα έργα στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) και μέχρι την πλήρη ενεργοποίηση του ανοίγματος της ενεργειακής αγοράς σε αυτά. Τέλος, για τις περιπτώσεις έργων ΑΠΕ σε ΜΔΝ, βραχονησίδες και σε θαλάσσιες αιολικές εγκαταστάσεις με ειδική αυτοτελή διασύνδεση με

το ηπειρωτικό σύστημα, προβλέφθηκε δυνατότητα προσαύξησης της ΤΑ μέχρι ποσοστού 25% με απόφαση του Υπουργού κατόπιν σχετικής γνώμης της ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη και το ποσό των Υπηρεσιών κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) που εξοικονομείται για το συγκεκριμένο νησί.

Ο νέος μηχανισμός στήριξης παρουσιάζεται σχηματικά παρακάτω:

Σχήμα 1-1 Απλοποιημένη απεικόνιση νέου μηχανισμού στήριξης των ΑΠΕ στην Ελλάδα

- Με τη χρήση ενός τυπικού έργου ανά τεχνολογία ΑΠΕ όσον αφορά στο κόστος κατασκευής και λειτουργίας, καθώς την παραγωγικότητά του (Capacity Factor) προσδιορίστηκε η ΤΑ ανά κατηγορία βάσει μιας εύλογης απόδοσης στα επενδυόμενα κεφάλαια. Σύμφωνα με το νέο νόμο, επιπλέον ενισχύσεις κεφαλαίου στο πλαίσιο Εθνικών Αναπτυξιακών Επενδυτικών Προγραμμάτων θα λαμβάνονται υπόψη με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας απομείωσης ώστε να αποφεύγονται οι υπερ-αποζημιώσεις των έργων. Τέλος, υφιστάμενοι σταθμοί θα μπορούν να μεταπίπτουν αυτοβούλως στο νέο καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης και συμμετοχής στην αγορά. Η συγκεκριμένη ΤΑ ανά τεχνολογία, που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της Διαφορικής Προσαύξησης ή της Σταθερής Τιμής Αποζημίωσης αναλόγως του μεγέθους του έργου, παρουσιάζεται στον κάτωθι πίνακα:

Τεχνολογία	Τιμή Αναφοράς (€/MWh)	Τεχνολογία	Τιμή Αναφοράς (€/MWh)
Αιολικά	98	Αέριο ΧΥΤΑ P>2MW	106
ΜΥΗΣ P<3MWe	100	Βιοαέριο P<3MW	225
ΜΥΗΣ P>3MWe	97	Βιοαέριο P>3MW	204
Βιομάζα εκτός αεριοποίησης P<1MW	184	Ηλιοθερμικά χωρίς αποθήκευση	257
Βιομάζα με αεριοποίηση P<1MW	193	Ηλιοθερμικά με αποθήκευση τουλ. 2ώρες	278
Βιομάζα 1MW<P<5MW	162	Γεωθερμία P<5MW	139
Βιομάζα P<5MW	140	Γεωθερμία P<5MW	108
Αέριο ΧΥΤΑ P<2MW	129	Λουπές ΑΠΕ	90

Πίνακας 1-1 Τιμές Αναφοράς ανά τεχνολογία ΑΠΕ βάσει του ν. 4414/2016

- Στο πνεύμα των «Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» από 01.01.2017 η Τιμή Αναφοράς θα προκύπτει μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας, με στόχο τη μείωση του κόστους για τους καταναλωτές και πλέον μόνον οι επιτυχόντες στη διαδικασία θα λαμβάνουν λειτουργική στήριξη. Με σκοπό το βέλτιστο σχεδιασμό της διαδικασίας αλλά και την απόκτηση εμπειρίας στο αντικείμενο, ο νόμος 4414/2016 προέβλεπε την προκήρυξη από τη ΡΑΕ της πρώτης πιλοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας προσφορών για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις. Η εν λόγω πιλοτική διαδικασία υποβολής προσφορών περιείχε συνοπτικά τις εξής προδιαγραφές:

  - Συμμετοχή μόνο Φ/Β σταθμών υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν σύμβαση σύνδεσης ή οριστική προσφορά σύνδεσης σε ισχύ για κάλυψη συνολικής ισχύος 40 MW.
  - Μέγιστη ισχύς συμμετοχής ανά έργο τα 10 MW.
  - Ανώτατη Τιμή Αναφοράς και συνεπώς υποβολής προσφορών τα 94 €/MWh για τα μη απαλλασσόμενα έργα και 104 €/MWh για τα απαλλασσόμενα έργα.
  - Συμμετοχή και μικρών απαλλασσόμενων έργων ισχύος μικρότερης από 1 MW σε ποσοστό έως και 20%.
  - Σαφώς καθορισμένο πλάνο ενεργοποίησης της σύνδεσης του σταθμού (24 μήνες για τα μη απαλλασσόμενα έργα και 18 μήνες για τα απαλλασσόμενα).
- Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι καθιερώθηκε για πρώτη φορά η υποχρέωση συμμετοχής των παραγωγών ΑΠΕ που λαμβάνουν διαφορική προσαύξηση στους μηχανισμούς της αγοράς είτε αυτοβούλως είτε μέσω Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.), ενώ μέχρι την ενεργοποίηση των Φο.Σ.Ε. θεσπίστηκε ρύθμιση για τον ορισμό Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου (Φο.Σ.Ε.Τε.Κ). Στο πλαίσιο της υποχρέωσης της συμμετοχής των έργων ΑΠΕ στους

μηχανισμούς της αγοράς προβλέφθηκε μια επιπλέον αποζημίωση (Προσαύξηση Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά) της τάξης των 3€/MWh για αιολικούς σταθμούς ισχύος μέχρι 10MW και 2€/MWh για τις λοιπές ΑΠΕ.

Με το ν. 4414/2016, η ΡΑΕ αναλαμβάνει σημαντικές νέες αρμοδιότητες και ο ρόλος της γίνεται ακόμη πιο κομβικός. Η ΡΑΕ, σύμφωνα με το οριζόμενα στο νόμο, θα πρέπει μεταξύ άλλων να:

- Γνωμοδοτεί στον Υπουργό Ενέργειας και Περιβάλλοντος στο πρώτο τρίμηνο κάθε έτους για τροποποίηση ή μη των ΤΑ, καθώς και για το ποσοστό της προσαύξησης (μέχρι 25%) των έργων ΑΠΕ σε ΜΔΝ, βραχονησίδες και θαλάσσιες εγκαταστάσεις.
- Γνωμοδοτήσει στον Υπουργό Ενέργειας και Περιβάλλοντος για το μόνιμο σχήμα διεξαγωγής διαγωνισμών, καθώς και για τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών από 01.01.2017.
- Διενεργήσει τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανόμενης της πιλοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας για Φ/Β σταθμούς.
- Γνωμοδοτήσει στον Υπουργό Ενέργειας και Περιβάλλοντος για τον τύπο και το περιεχόμενο των νέων πρότυπων συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης σταθερής τιμής και διαφορικής προσαύξησης για τις μονάδες ΑΠΕ στο Ηπειρωτικό Σύστημα και στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, κάτι το οποίο πραγματοποίησε κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, ώστε τελικώς να εκδοθούν οι σχετικές αποφάσεις.
- Γνωμοδοτήσει στον Υπουργό Ενέργειας και Περιβάλλοντος για τον ορισμό του Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου (Φο.Σ.Ε.Τε.Κ). Η ΡΑΕ έθεσε σε δημόσια διαβούλευση κείμενο βασικών αρχών στη βάση εγγράφου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, προκειμένου να γνωμοδοτήσει σχετικά προς το Υπουργείο. Επίσης, η ΡΑΕ, εντός του 2016, έθεσε σε δημόσια διαβούλευση τη μελέτη της ΑΔΜΗΕ ΑΕ για τη θέσπιση του Μεταβατικού Μηχανισμού Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης και την πρόταση για τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης, προκειμένου να υποβάλει τη γνώμη της προς τον Υπουργό.

Στη βάση του ανωτέρω νόμου και καθότι από την 1η Ιανουαρίου 2016 οι νέοι σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ εντάσσονται στο νέο καθεστώς στήριξης υπό τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης στη βάση διαφορικής προσαύξησης, επιπλέον των εσόδων που λαμβάνουν από τη συμμετοχή τους στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, υποχρεούνται να συμμετέχουν σε αυτή ακόμη και αν τεθούν σε λειτουργία πριν τη μετάβαση στο νέο μοντέλο αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Μοντέλο Στόχος – Target Model).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 4414/2016, οι κάτοχοι σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, οι οποίοι συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (ΣΕΔΠ), οφείλουν είτε να εγγραφούν οι ίδιοι στο Μητρώο Συμμετεχόντων, υποβάλλοντας στον Λειτουργό της Αγοράς και στον Διαχειριστή του Συστήματος αιτήσεις για σύναψη των επιμέρους συμβάσεων Συναλλαγών Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού και Συναλλαγών Διαχειριστή Συστήματος αντίστοιχα, σύμφωνα με τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΚΣΗΕ), τον Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος (ΚΔΣ) και τα εν ισχύ Εγχειρίδιά τους,

είτε να συμμετέχουν στο Σύστημα Συναλλαγών Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού και στο Σύστημα Συναλλαγών Διαχειριστή Συστήματος μέσω Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) επί τη βάση Σύμβασης Εκπροσώπησης, σύμφωνα με την οποία θα μεταβιβάζονται στους Φο.Σ.Ε. τα σχετικά με τη συμμετοχή, εκκαθάριση, τιμολόγηση και διακανονισμό των συναλλαγών, κατά τα οριζόμενα στους ανωτέρω Κώδικες.

Συνεπώς, κατά το μεταβατικό αυτό στάδιο, η συμμετοχή των νέων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας θα πραγματοποιείται μέσω της υφιστάμενης προ-ημερήσιας αγοράς, στην οποία θα υποβάλλουν είτε οι κάτοχοι σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ είτε οι Φο.Σ.Ε., που τους εκπροσωπούν, ωριαίες προσφορές έγχυσης ακολουθώντας τον ίδιο κύκλο εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες.

Επιπλέον, για να καταστεί δυνατή σε κάθε περίπτωση η συμμετοχή των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στην αγορά, προβλέπεται η θέσπιση του Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου (Φο.Σ.Ε.Τε.Κ.), ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της ΡΑΕ. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, απαιτείται η τροποποίηση των υφιστάμενων ΚΣΗΕ και ΚΔΣ, καθώς και των σχετικών Εγχειριδίων, ώστε να εφαρμοστούν οι προβλέψεις του νέου θεσμικού πλαισίου αναφορικά με τη συμμετοχή των νέων σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2.3. Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπ' αριθ. C (2016) 7272 με θέμα «State Aid SA.44666»

Το νέο καθεστώς στήριξης των ΑΠΕ, που θεσπίστηκε με το ν. 4414/2016 υπό τη μορφή κυμαινόμενης διαφορικής προσαύξησης ("sliding Feed In Premium"), εγκρίθηκε το 2016 και δημοσιοποιήθηκε στις 25.02.2017, σύμφωνα με την υπ' αριθ. C (2016) 7272 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «*State Aid SA.44666 – Greece New operating aid scheme for the production of electricity from RES and HECHP*».

Σύμφωνα με το σχετικό κείμενο, ο μηχανισμός στήριξης στοχεύει στην ενίσχυση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για την επίτευξη του στόχου της συμμετοχής τους κατά ποσοστό 20% έως το έτος 2020. Σύμφωνα με στοιχεία που κατατέθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της ελληνικής πρότασης, η οποία οδήγησε στο SA. 44666, η απαιτούμενη ισχύς, που πρέπει να εγκατασταθεί στην εγχώρια αγορά για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ, είναι της τάξεως των 2.200 MW έως 2.700 MW, προκειμένου να επιτευχθεί ο επιθυμητός στόχος του 20% μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας έως το 2020.

Σύμφωνα με την ανωτέρω εγκριτική απόφαση και τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, «1. Από την 1η Ιανουαρίου 2017, τίθεται σε ισχύ καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών». Αρμόδιος φορέας διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών είναι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 5 του ανωτέρω άρθρου.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, το πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών, και ειδικότερα οι τεχνολογίες/κατηγορίες σταθμών, που εντάσσονται στις ανταγωνιστικές διαδικασίες, ο χαρακτηρισμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών ως «τεχνολογικά ουδέτερων» ή μη και η μεθοδολογία επιμερισμού ισχύος σε σταθμούς ΑΠΕ, που εγκαθίστανται σε χώρες της ΕΟΧ, διαμορφώνονται με απόφαση του ΥΠΕΝ, έπειτα από Γνώμη της ΡΑΕ.

1.2.4. Η υπ' αριθ. ΑΠΕΗ/Α/Φ1/οικ.187480 Υπουργική Απόφαση – (ΦΕΚ Β' 3955/09.12.2016)

Με την Υπουργική Απόφαση (Υ.Α.) που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο του 2016 προσδιορίστηκαν τα εξής: *«Μεθοδολογία υπολογισμού της ειδικής τιμής αγοράς τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης, κριτήρια και περιορισμοί χορήγησης της προσαύξησης ανάπτυξης ετοιμότητας συμμετοχής στην αγορά και διαδικασία χορήγησής της, καθώς και διαδικασία απομείωσης της λειτουργικής ενίσχυσης για τους σταθμούς που έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση κατ' εφαρμογή των άρθρων 3, 5 και 6 του Ν. 4414/2016»*. Ειδικότερα, στα άρθρα της εν λόγω Υ.Α. περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος υπολογισμού της Ειδικής Τιμής Αγοράς (Ε.Τ.Α.) και οι Μηχανισμοί Χονδρεμπορικής Αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Μ.Χ.Α.) *«που λαμβάνονται υπόψη κατά το μηνιαίο κύκλο εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών των Συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.)*, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 4414/2016». Κατά το μηνιαίο κύκλο εκκαθάρισης των Συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης υπολογίζεται ένα ποσό, βάσει της μεθοδολογίας που προτείνεται στην Υ.Α., το οποίο καταβάλλεται πλέον από το Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), επαναπροσδιορίζοντας το σκοπό της εταιρείας ΛΑΓΗΕ Α.Ε., στους κατόχους των σταθμών ΑΠΕ, που έχουν συνάψει Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) ή στους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) που τους εκπροσωπούν. Επιπλέον, καθορίζεται η απομείωση της λειτουργικής Ενίσχυσης στις περιπτώσεις σταθμών που λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση και, τέλος, τα κριτήρια και οι περιορισμοί για τη χορήγηση της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην αγορά, η οποία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016 καθορίζεται ως εξής για τους σταθμούς ΑΠΕ *«που επιλέγονται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκπροσωπούνται μέσω Φο.Σ.Ε.Τε.Κ., παρέχεται μεταβατικά προσαύξηση επί των Τιμών Αναφοράς του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4, καλούμενη εφεξής Προσαύξηση Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά. Η τιμή της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά καθορίζεται στα 3€/MWh για τους αιολικούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ μέχρι και 10MW και στα 2€/MWh για τους λοιπούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Η χορήγηση της Προσαύξησης Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά στους κατόχους σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και*

στο Φο.Σ.Ε. που τους εκπροσωπεί, αν αυτό προβλέπεται, λαμβάνει υπόψη τη λειτουργία των σταθμών αυτών στο πλαίσιο του Μεταβατικού Μηχανισμού Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης».

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία που έχει θεσπιστεί μέσω του νομικού πλαισίου και προβλέπει τον τρόπο αποζημίωσης των σταθμών ΑΠΕ, με βάση την παραγόμενη ενέργεια που εγχέεται στο Δίκτυο, οι σταθμοί προστατεύονται από τις διακυμάνσεις της Οριακής Τιμής Συστήματος (ΟΤΣ) και μειώνει την αβεβαιότητα εσόδων. Το αποτέλεσμα της αποζημίωσης είναι της τάξεως του ± 2% από εκείνο που θα προέκυπτε εάν ο σταθμός αποζημιωνόταν με σταθερή τιμή.

1.2.5. Γνώμη ΡΑΕ 2/2017

Στο πνεύμα του ανοιχτού διαλόγου της ΡΑΕ με την αγορά και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4414/2016 και της γενικότερης μετάβασης στο νέο θεσμικό πλαίσιο στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πραγματοποιήθηκε η πρώτη ειδική ημερίδα – Δημόσια Διαβούλευση στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στις 10 Φεβρουαρίου 2017, με θέμα «Οι μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών έργων ΑΠΕ». Τα συμπεράσματα της εν λόγω δημόσιας διαβούλευσης τέθηκαν υπόψη της Ολομέλειας της Αρχής, και στην συνέχεια η ΡΑΕ προχώρησε στη διαμόρφωση της Γνωμοδότησης 2/2017, την οποία και υπέβαλε προς το ΥΠΕΝ στις 23.02.2017, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, ως προς:

- α) το χαρακτηρισμό των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ως «τεχνολογικά ουδέτερων» ή μη,
- β) τις τεχνολογίες ή/και κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, και
- γ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού ισχύος που προβλέπεται για συμμετοχή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Ειδικότερα, με την ανωτέρω Γνώμη, η ΡΑΕ πρότεινε:

- **Την επιλογή σχήματος ανταγωνιστικών διαδικασιών ανά τεχνολογία και όχι τεχνολογικά ουδέτερων, στηριζόμενη σε δεδομένα και στοιχεία της αγοράς των έργων ΑΠΕ.**

Τα στοιχεία, τα οποία έλαβε υπόψη της η ΡΑΕ στη διαμόρφωση αυτής της επιλογής, είναι τα εξής:

- i. Βάσει των έως τότε διαθέσιμων στοιχείων της Eurostat, στο τέλος του έτους 2014, η συμμετοχή των ΑΠΕ στην τελική ακαθάριστη κατανάλωση ανήλθε σε 15,3% και στην ηλεκτροπαραγωγή σε 21,9%. Δεδομένων των στόχων της πολιτείας ήταν προφανές ότι η απαίτηση για περαιτέρω πρόσθετη ισχύ από ΑΠΕ ήταν μονόδρομος, όπου με πραγματικά δεδομένα ή σενάρια που εκπονήθηκαν έως και το 2020, αυτή η πρόσθετη ισχύς θα πρέπει να είναι της τάξης των 2.200 έως 2.700 MW.

- ii. Για την υποστήριξη ανάπτυξης των τεχνολογιών ΑΠΕ, λήφθηκαν υπόψη, πέρα από το κόστος ανάπτυξης της εκάστοτε τεχνολογίας και την τελική οικονομική επιβάρυνση του κάθε καταναλωτή, και άλλοι παράγοντες όπως: οι προοπτικές για ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη, η κατάσταση της οικονομίας, η προστιθέμενη αξία από τις επενδύσεις ΑΠΕ σε εγχώριο και τοπικό επίπεδο, η στήριξη της εγχώριας βιομηχανίας/βιοτεχνίας, οι προϋποθέσεις εξαγωγικής δραστηριότητας κ.ά.
  - iii. Η διαφοροποίηση ανά τεχνολογία ως προς τα εξωτερικά οφέλη που δημιουργεί η κάθε μία ξεχωριστά, αλλά και ως προς την τεχνολογική ωριμότητα και διείσδυσή τους στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, όπως επίσης και το διαφορετικό Σταθμισμένο Κόστος Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Κ.Π.Η.Ε.) που παρατηρείται ανά διαφορετική τεχνολογία ΑΠΕ.
  - iv. Κρίνεται σκόπιμη η διασφάλιση της βιωσιμότητας του μηχανισμού πληρωμής των παραγωγών από ΑΠΕ μέσω του ΕΛΑΠΕ (αρ. 143 του ν. 4001/2011) και γι' αυτό το λόγο οι τεχνολογίες που θα αποζημιώνονται θα πρέπει να είναι ώριμες με χαμηλό τον αντίστοιχο ΣΚΠΗΕ¹.
  - v. Δεδομένου ότι οι τεχνολογίες αιολικών και φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων είναι ώριμες και διαθέτουν χαμηλό ΣΚΠΗΕ λόγω της μεταβλητότητάς τους, αλλά και επειδή είναι κατανεμόμενες ως προς τη λειτουργία τους, σε αντιδιαστολή με τις υπόλοιπες, όπως Βιομάζα-Βιοαέριο, Γεωθερμία κ.τ.λ. όπου έχουν μεγαλύτερο ΣΚΠΗΕ και έτσι ευνοούν το σύστημα με διαφορετικούς τρόπους, όπως επικουρικές υπηρεσίες εφεδρειών/στήριξης κ.τ.λ..
- **Την ένταξη συγκεκριμένων τεχνολογιών στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών και ειδικότερα των αιολικών και φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, καθώς και την εξαίρεση των υπολοίπων τεχνολογιών στη δεδομένη χρονική περίοδο.**

Τα στοιχεία, τα οποία έλαβε υπόψη της η ΡΑΕ στη διαμόρφωση αυτής της επιλογής, αφορούν κυρίως στα εξής:

- i. Υφίσταται ικανός αριθμός ώριμων έργων που αφορούν αιολικές και φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις σε αντίθεση με τις υπόλοιπες τεχνολογίες.
- ii. Τα έργα μικρότερης κλίμακας δεν μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακος.
- iii. Τις ιδιαιτερότητες των έργων ΑΠΕ σε μη διασυνδεδεμένα νησιά με αυτοτελή διασύνδεση με το ηπειρωτικό σύστημα των θαλάσσιων αιολικών και των υβριδικών.
- iv. Τα αποτελέσματα από την πιλοτική ανταγωνιστική διαδικασία για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, που είχε πραγματοποιηθεί επιτυχώς το Δεκέμβριο του 2016 από τη ΡΑΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ως άνω αναφερόμενα βασικά χαρακτηριστικά, η Γνώμη της ΡΑΕ καταλήγει πως «...κρίνεται ως ενδεδειγμένη επιλογή, οι τεχνολογίες των αιολικών και Φ/Β να

¹ ΣΚΠΗΕ: Είναι το συνολικό κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας ενός έργου, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του προς τη συνολική παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια (€/ MWh) στην ίδια περίοδο.

αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστών ανταγωνιστικών διαδικασιών, ενώ οι λοιπές τεχνολογίες να εξαιρεθούν στην παρούσα φάση από αυτές, με την επιφύλαξη αφενός των προβλεπόμενων στο σημείο 20 των ΚΓ περί υποχρέωσης κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων βάσει κοινοποιηθέντος καθεστώτος, αφετέρου των αποτελεσμάτων της ειδικής μελέτης κόστους-οφέλους του άρθ. 4 της Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την «παραχώρηση στην Ελληνική Δημοκρατία παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» [C(2014) 5902/14.08.2014]».

Περαιτέρω, σε συνέχεια του ως άνω σκεπτικού της ΡΑΕ, λήφθηκαν υπόψη και επιπλέον κρίσιμοι παράμετροι, οι οποίοι αφορούν:

- στην ένταξη στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ώριμων αδειοδοτικά (με Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων – Α.Ε.Π.Ο. και Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης – Ο.Π.Σ.) αιολικών εγκαταστάσεων, εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 3 MW.
- στην εξαίρεση έργων μικρής ισχύος και πιο συγκεκριμένα αιολικών εγκαταστάσεων μικρότερης ή ίσης των 3 MW, από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες, κάνοντας χρήση της σχετικής ευχέρειας, που παρέχεται από τις Κατευθυντήριες Γραμμές, δεδομένου «*ότι έργα μικρότερης ισχύος δεν μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακος και επομένως κρίνεται ότι είναι μη ανταγωνιστικά σε σχέση με μεγαλύτερα έργα σε περίπτωση σύγκρισης με κριτήριο την τιμή αποζημίωσης*».
- στην ένταξη στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, ώριμων αδειοδοτικά, φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων ανά κατηγορία έργων, βάσει της εγκατεστημένης ισχύος, και συγκεκριμένα σε απαλλασσόμενες από την υποχρέωση κατοχής άδειας παραγωγής (φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ≤ 1 MW) και μη απαλλασσόμενες (φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος > 1 MW).
- στην εξαίρεση φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες, οι οποίες έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122), όπως επίσης και των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, που έχουν ενταχθεί στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Φ.Ε.Κ. Α' 204).
- στην ένταξη στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών μη ώριμων αδειοδοτικά έργων, «*αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη των περιθωρίων ισχύος που προκύπτουν από την ολοκλήρωση αναβαθμίσεων ή/και επεκτάσεων του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου σε κορεσμένες περιοχές, καθώς και από την αύξηση της ζήτησης ή την αλλαγή στο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής*», όπου γίνεται ειδική αναφορά στο διασυνδεδετικό έργο «*Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο Υ.Τ. Ν. Εύβοιας*», για την ολοκλήρωση του οποίου είναι αναγκαία η άμεση διενέργεια σχετικής ανταγωνιστικής διαδικασίας. Στην παρούσα κατηγορία εντάσσονται και έργα αιολικών σταθμών στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), με την επιφύλαξη των ορίων των 3 MW και την εξαίρεση κοινοπρακτικών/συνεταιριστικών σχημάτων από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες για αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος έως 6,0 MW. Η δεδομένη πρόταση έλαβε υπόψη και το υπ' αριθμ. COM

(2016)/860/30.11.2016 έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τη μετάβαση της Ευρώπης στη νέα εποχή του τομέα της παραγωγής ενέργειας («Clean Energy Transition»), όπου τονίζεται η συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών.

- στην εξαίρεση από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες λοιπών τεχνολογιών ΑΠΕ (ΜΥΗΣ, Ηλιοθερμικών Σταθμών, Μονάδων Βιομάζας και Βιοαερίου, Γεωθερμικών Σταθμών, καθώς και ΣΗΘΥΑ), όπως επίσης επιδεικτικά έργα, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4414/2016, καθώς και σταθμών αυτοπαραγωγών.
- στην εξαίρεση των υβριδικών σταθμών από την ένταξη σε ανταγωνιστικές διαδικασίες. Σχετικά με την αποζημίωση των εν λόγω σταθμών, προτάθηκε συνδυαστικό σχήμα Λειτουργικής Ενίσχυσης με βάση παρόμοια με το ισχύον πλαίσιο και με συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες.
- στη δυνατότητα κοινοποίησης ειδικού σχήματος για έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ε.Ε. για κάθε συγκεκριμένο σταθμό, εφόσον, κατά την κρίση των ενδιαφερομένων, δεν εξασφαλίζεται η οικονομική βιωσιμότητα των έργων επί τη βάση των ανωτέρω, έπειτα από σχετική Γνώμη της ΡΑΕ προς το ΥΠΕΝ. Οι εν λόγω εξαιρέσεις αφορούν:
  - i. στην εξαίρεση από την ένταξη σε ανταγωνιστικές διαδικασίες εγκαταστάσεων ΑΠΕ σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, καθώς και Θαλάσσιες Αιολικές εγκαταστάσεις με άδεια παραγωγής υπό τον ειδικό όρο αυτοτελούς διασύνδεσης στο ηπειρωτικό Σύστημα, με εφαρμογή των προβλεπόμενων στο σημείο 20 των Κατευθυντήριων Γραμμών περί υποχρέωσης κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων βάσει κοινοποιηθέντος καθεστώτος.
  - ii. στην εξαίρεση από την ένταξη σε ανταγωνιστικές διαδικασίες καινοτόμων έργων.
  - iii. στη δυνατότητα συμμετοχής στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών των παραγωγών ΑΠΕ, οι σταθμοί των οποίων είναι εγκατεστημένοι σε άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου Ενέργειας με αυτές, σύμφωνα με προτεινόμενη μεθοδολογία και διαδικασία επιμερισμού της ισχύος για τους συγκεκριμένους σταθμούς.

1.2.6. Νόμος 4467/2017 (ΦΕΚ Α' 56/13.04.2017)

Με το ν. 4467/2017 «Τροποποιήσεις διατάξεων της δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» υπήρξαν τροποποιήσεις του ν. 4414/2016 και ειδικότερα του άρθρου 3 αναφορικά με τις Συμβάσεις Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας έργων ΑΠΕ και τον τρόπο αποζημίωσής τους, καθώς και την ένταξή τους ή μη σε ανταγωνιστικές διαδικασίες, αναλόγως με την ημερομηνία που έχουν τεθεί οι σταθμοί τους σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία.

1.2.7. Η υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 184573/13.12.2017 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ. Β' 4488/19.12.2017)

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 2/2017 Γνώμης της ΡΑΕ, εκδόθηκε το Δεκέμβριο του 2017 η υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.184573/13.12.2017 Υπουργική Απόφαση (Υ.Α.) με θέμα «Καθορισμός τεχνολογιών ή και κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, χαρακτηρισμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ως τεχνολογικά ουδέτερων ή μη και καθορισμός μεθοδολογίας και διαδικασίας επιμερισμού ισχύος για συμμετοχή, στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, με βάση την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν.4414/2016» (ΦΕΚ Β' 4488/19.12.2017). Σύμφωνα με την Υ.Α., καθορίστηκαν τα κάτωθι:

- I. Οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, που θα διεξάγονται για την ένταξη σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης χαρακτηρίζονται ως ειδικές κατά τεχνολογία, ενώ δίνεται η δυνατότητα διεξαγωγής ανταγωνιστικών διαδικασιών «ειδικές κατά περιοχή και τεχνολογία ή κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, ειδικές κατά περιοχή.
- II. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, που εντάσσονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά τεχνολογία, είναι:
  - α) Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW.
  - β) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW.
- III. Οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά περιοχή και τεχνολογία ή κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά περιοχή, οι οποίες δύναται να διεξάγονται:
  - α) μετά τη διασύνδεση ενός ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών,
  - β) για τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ των παρ. 9 και 10 του άρθρου 4 του ν.4414/2016,
  - γ) για περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 και διατίθεται περιθώριο ισχύος,
  - δ) για την κάλυψη του περιθωρίου ισχύος που προκύπτει από την ολοκλήρωση του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας».
- IV. Τουλάχιστον δύο (2) πιλοτικές κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών για αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς μέχρι το 2020.
- V. Η μεθοδολογία και η διαδικασία «επιμερισμού ισχύος για συμμετοχή στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από

ΑΠΕ, που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές».

1.2.8. Η υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172858/22.03.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1263/10.4.2018)

Σε συνέχεια της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης, εκδόθηκε η τροποποίηση αυτής με την υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172858/22.03.2018 Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 1263/10.4.2018), καθώς κρίθηκε η ανάγκη συμπλήρωσης ορισμένων σημείων, όπως οι κατηγορίες των σταθμών, που θα εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης, ως εξής:

- α) Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW.
- β) Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.
- γ) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW.
- δ) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης του 1 MW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW.
- ε) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.
- στ) Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50, MW.
- ζ) Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20,00 MW.
- η) Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.

Για τους αιολικούς σταθμούς που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες, βάσει του ν. 4513/2018 (ΦΕΚ Α' 9/23.01.2018), ισχύουν τα όρια μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW. Επίσης, οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (ΦΕΚ Α' 9/23.01.2018), δεν εντάσσονται υποχρεωτικά σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών.

Όσον αφορά σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (ΦΕΚ Α' 122/21.07.2009) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (ΦΕΚ Α' 204/02.12.2010), συμμετέχουν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών με βάση την κατηγορία στην οποία ανήκουν.

1.2.9. Νόμος 4512/2018 (ΦΕΚ Α' 5/17.01.2018)

Παράλληλα με τις ανωτέρω Υπουργικές Αποφάσεις και γενικότερα στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε εναρμόνιση με τους ενωσιακούς κανόνες για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας, πραγματοποιήθηκαν και άλλες κομβικές παρεμβάσεις στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Την 17η Ιανουαρίου 2018 θεσπίστηκε ο ν. 4512/2018 (ΦΕΚ Α' 5/17.01.2018), ο οποίος, μεταξύ άλλων, τροποποιούσε διατάξεις του ν. 4425/2016 (ΦΕΚ Α' 185/30.09.2016). Βάσει του συγκεκριμένου νόμου επήλθε ειδική διαδικασία απόσχισης κλάδου, με την οποία, η εταιρεία με την επωνυμία Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) μεταβίβασε τις αρμοδιότητες της λειτουργίας της υφιστάμενης ενεργειακής αγοράς στην εταιρία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.». Ο νέος κλάδος που δημιουργείται αναλαμβάνει σημαντικές αρμοδιότητες, όπως μεταξύ άλλων τη διενέργεια του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ), τον προγραμματισμό των εγχύσεων και απορρόφησης ηλεκτρικής ενέργειας από/προς το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, τον υπολογισμό της Οριακής Τιμής Συστήματος, κ.α. Με την ολοκλήρωση της απόσχισης κλάδου η ΛΑΓΗΕ Α.Ε. μετονομάζεται σε «Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.) και ορίζονται οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες που ασκεί, όπως, μεταξύ άλλων, η σύναψη συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στον ν. 4414/2016, η είσπραξη εσόδου από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών της, η υποβολή Προσφορών Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο δίκτυο από φωτοβολταϊκά στεγών, από μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, βάσει συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129) και βάσει Συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016, καθώς και η διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.

1.2.10. Νόμος 4513/2018 (ΦΕΚ Α' 9/23.01.2018)

Περαιτέρω, με το ν. 4513/2018 (ΦΕΚ Α' 9/23.01.2018) θεσπίστηκε το ειδικότερο πλαίσιο για την ίδρυση και τη δραστηριοποίηση των ενεργειακών κοινοτήτων (ΕΚΟΙΝ), δίνοντας έμφαση στον τομέα των ΑΠΕ. Σε αυτή την κατεύθυνση, δόθηκαν από την Πολιτεία ιδιαίτερα κίνητρα στις ΕΚΟΙΝ αναφορικά με την κατά προτεραιότητα διαχείριση των αιτημάτων για χορήγηση αδειών παραγωγής και την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων τους, θεσπίστηκε εξαίρεση συμμετοχής σε διαγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών σε κάποιες κατηγορίες των έργων τους (αιολικοί και φωτοβολταϊκοί σταθμοί), απαλλάχτηκαν από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους διατήρησης της άδειας παραγωγής του ν. 4152/2013 και μειώθηκε κατά το ήμισυ η υποχρέωση εγγυοδοσίας για τη χορήγηση δεσμευτικών προσφορών σύνδεσης, ενώ, τέλος, διευρύνθηκε και το πεδίο δραστηριοποίησης σε εφαρμογές ενεργειακού συμψηφισμού, με δυνατότητα ανάπτυξης σταθμών ισχύος πλέον του 1 MW.

1.2.11. Νόμος 4585/2018 (ΦΕΚ Α' 216/24.12.2018)

Η αλλαγή στο τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για το έτος 2018 ολοκληρώθηκε με το ν. 4585/2018 (ΦΕΚ Α' 216/24.12.2018) όπου μεταξύ άλλων:

- Αίρεται η απαλλαγή από την καταβολή του ειδικού τέλους που βαρύνει τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για τους μεγάλους φωτοβολταϊκούς σταθμούς (σταθμοί ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW), ενόψει της διεξαγωγής των δύο πιλοτικών κοινών ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς. Επιπλέον, το εν λόγω ειδικό τέλος καταβάλλεται και από Υβριδικούς Σταθμούς, επί των εσόδων από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, είτε αυτή προέρχεται από τις μονάδες ΑΠΕ του Υβριδικού Σταθμού και εγχέεται απευθείας στο Δίκτυο ΜΔΝ, είτε προέρχεται από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού.
- Από την 1η Απριλίου του 2019, οι αρμοδιότητες της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. αναφορικά με τη διαχείριση των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, που σχετίζονται με το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ), το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος Θερμικών Συμβατικών Σταθμών (ΜΜΚΘΣΣ) και το Ειδικό Τέλος Λιγνίτη, μεταβιβάζονται στη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. Επιπλέον, από την 1η Ιανουαρίου 2019 καταργείται η χρέωση ΠΧΕΦΕΛ που βάρυνε τους Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και το Ειδικό Τέλος Λιγνιτικής Παραγωγής για τους Παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη.
- Τίθεται σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2019 το νέο σχήμα μειωμένων χρεώσεων του ΕΤΜΕΑΡ, κατ' επιταγή της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις Κρατικές Ενισχύσεις στους τομείς του Περιβάλλοντος και της Ενέργειας (2014 έως 2020) (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2014/C200/01).

1.2.12. Μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα - Έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού SA.48143

Σε συνέχεια της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το Νοεμβρίου 2016, με την οποία εγκρίθηκε το ελληνικό καθεστώς στήριξης της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης στην Ελλάδα (SA.44666), η Ε.Ε. την 4^η Ιανουαρίου 2018 ενέκρινε τον ελληνικό μηχανισμό δημοπρασιών για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. SA.48143 «*Auctions for RES and CHP support in Greece*» απόφαση.

Σύμφωνα με το δελτίο τύπου που εξέδωσε η Ε.Ε., «*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπίστωσε ότι ο ελληνικός μηχανισμός δημοπρασιών για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης συνάδει με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές*

ενισχύσεις. Ο μηχανισμός θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα, ενώ διαφυλάσσει ταυτόχρονα τον ανταγωνισμό».

Σύμφωνα με το κείμενο της έγκρισης, η Ελλάδα θα διενεργήσει ανταγωνιστικές διαδικασίες για τη χορήγηση στήριξης σε έργα ΑΠΕ, και ειδικότερα:

- Το 2018 θα διενεργηθούν ξεχωριστές δημοπρασίες για φωτοβολταϊκούς και αιολικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- Από το 2019 θα πραγματοποιούνται και κοινές δημοπρασίες για φωτοβολταϊκούς και αιολικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, «...με στόχο την αύξηση του ανταγωνισμού και τη μείωση του κόστους για τους καταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Ελλάδα.

Η κρατική στήριξη για άλλες τεχνολογίες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα αποτελέσει αντικείμενο δημοπρασιών όταν ωριμάσουν οι εν λόγω τεχνολογίες στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή όταν επιτύχουν ένα προκαθορισμένο επίπεδο διείσδυσης στην αγορά. Επιπλέον, η Ελλάδα θα αξιολογήσει τις διαδικασίες υποβολής προσφορών το 2020, προτού σχεδιάσει τις διαδικασίες υποβολής προσφορών για την περίοδο 2021-2025».

Υπό το πρίσμα της εγκρίσεως από την Ε.Ε. του συστήματος δημοπρασιών, στις αρχές του έτους 2018, πραγματοποιήθηκε Ημερίδα – Δημόσια Διαβούλευση με παρουσίαση της ΡΑΕ για τις μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών έργων με τίτλο «Ρυθμιστικό πλαίσιο και χρονοδιάγραμμα ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για τα έτη 2018, 2019 και 2020», όπου παρουσιάστηκε και συζητήθηκε, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον από το κοινό, η συμμετοχή των ΑΠΕ και το πλαίσιο στήριξης.

1.2.13. Γνώμη ΡΑΕ 2/2018

Σε συνέχεια της αποδοχής της ελληνικής πρότασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη μέθοδο διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών, καθώς και για την εξαίρεση των λοιπών τεχνολογιών ΑΠΕ (μικροί Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί - ΜΥΗΣ, ηλιοθερμικοί σταθμοί, μονάδες βιομάζας και βιοαερίου, γεωθερμικοί σταθμοί καθώς και ΣΗΘΥΑ) από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες, λόγω της μη ώριμης εγχώριας αγοράς τους, η ΡΑΕ εξέδωσε την υπ' αριθ. 2/2018 Γνώμη, εξειδικεύοντας σε ειδικότερα στοιχεία των διαδικασιών, όπως:

- την εγκατεστημένη ισχύ ανά τεχνολογία και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, η οποία θα δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών,
- τον ελάχιστο αριθμό των ανταγωνιστικών διαδικασιών, που θα πραγματοποιούνται ανά έτος,
- την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία, και
- το τέλος συμμετοχής.

Η Γνώμη πρότεινε, και ακολούθως η Υπουργική Απόφαση, που εκδόθηκε, υιοθέτησε, τα όρια που περιλαμβάνονται στον ακόλουθο πίνακα για τη δημοπρατούμενη ισχύ ανά

ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών κάθε έτους εντός της χρονικής περιόδου 2018 – 2020.

Έτος	Τεχνολογία	Μέγιστη Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)
2018	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί	300
	Αιολικοί σταθμοί	300
	Πιλοτικές Κοινές Ανταγωνιστικές Διαδικασίες	400
2019	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2018 της τεχνολογίας και επιπλέον 300
	Αιολικοί σταθμοί	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2018 της τεχνολογίας και επιπλέον 300
	Πιλοτικές Κοινές Ανταγωνιστικές Διαδικασίες	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2018 της κατηγορίας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και επιπλέον 400MW
2020	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2019 της τεχνολογίας και επιπλέον 300
	Αιολικοί σταθμοί	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2019 της τεχνολογίας και επιπλέον 300

Πίνακας 1-2 Εγκατεστημένη ισχύς που δύναται να δημοπρατηθεί μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για τα έτη 2018, 2019 και 2020

Βάσει των στοιχείων αυτών, κάθε έτος θα δημοπρατούνται 300 MW για φωτοβολταϊκές και αιολικές εγκαταστάσεις, που θα συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες ειδικές κατά τεχνολογία, και 400 MW σε κοινές, τεχνολογικά ουδέτερες, ανταγωνιστικές διαδικασίες, όπου θα ανταγωνίζονται οι δύο τεχνολογίες φωτοβολταϊκών και αιολικών έργων στην ίδια δημοπρασία. Η ισχύς που θα «περισσεύει» κάθε έτος θα προστίθεται στη δημοπρατούμενη ισχύ της επόμενης ανταγωνιστικής διαδικασίας της κάθε τεχνολογίας, π.χ. στην ανταγωνιστική διαδικασία φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων και στην ανταγωνιστική διαδικασία αιολικών εγκαταστάσεων, που διενεργήθηκαν τον Ιούλιο 2018, δε δημοπρατήθηκαν 193,08 MW και 123,61 MW, αντίστοιχα, τα οποία, σε συνδυασμό με την εγκατεστημένη ισχύ που «περίσσεψε» από τις αντίστοιχες ανταγωνιστικές διαδικασίες, που διενεργήθηκαν το 2^ο εξάμηνο του έτους 2018, συνυπολογίστηκαν στα 300 MW δημοπρατούμενης ισχύος στις ανταγωνιστικές διαδικασίες, που διενεργήθηκαν για τις φωτοβολταϊκές και τις αιολικές εγκαταστάσεις το 2019.

1.2.14. Η υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1267/10.04.2018)

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 2/2018 Γνώμης της ΡΑΕ, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 1267/10.04.2018), στην οποία περιλαμβάνονται τα όρια για τη δημοπρατούμενη ισχύ ανά ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών κάθε έτους εντός της χρονικής περιόδου 2018 – 2020, όπως αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα:

Έτος	Είδος ανταγωνιστικής διαδικασίας	Τεχνολογία	Κατηγορίες Σταθμών	Δημ/νη ισχύς [MW]
2018	Ειδική κατά τεχνολογία	Αιολικοί σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής > 3 MW και ≤ 50 MW - Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε.Κοιν. μέγιστης ισχύος παραγωγής > 6 MW και ≤ 50 MW	300
		Φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Φωτοβολταϊκοί (Φ/Β) σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ≥ 500 kW και ≤ 1 MW	300
			Φωτοβολταϊκοί (Φ/Β) σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος > 1 MW και ≤ 20 MW	
	Κοινή	Αιολικοί και φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW / Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος > 20 MW / Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW / Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) Φ/Β σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος > 20 MW / Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) Φ/Β σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW / Φ/Β σταθμοί που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων, ανεξαρτήτως	400

			ύπαρξης ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος > 20 MW.	
	Ειδική κατά περιοχή για την κάλυψη του περιθωρίου του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας»	Αιολικοί και φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής > 3 MW και ≤ 50 MW / Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε.Κοιν. μέγιστης ισχύος παραγωγής > 6 MW και ≤ 50 MW / Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW / Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ≥ 500 kW και ≤ 1 MW / Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος > 1 MW και ≤ 20 MW / Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος > 20 MW / Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW / Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) Φ/Β σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος > 20 MW / Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) Φ/Β σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW.	Το περιθώριο του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας», που θα προκύψει μετά τη λήξη των αδειών παραγωγής ή την ανάκληση των αδειών παραγωγής των Χρηστών του έργου κατ' εφαρμογή του άρθρ. 42 του Κανονισμού Αδειών Παραγωγής.
2019	Ειδική κατά τεχνολογία	Αιολικοί σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής > 3 MW και ≤ 50 MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε.Κοιν. μέγιστης ισχύος παραγωγής > 6 MW και ≤ 50 MW.	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2018 της τεχνολογίας και επιπλέον 300
	Ειδική κατά τεχνολογία	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ≥ 500 kW και ≤ 1 MW. Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος > 1 MW και ≤ 20 MW.	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2018 της τεχνολογίας και επιπλέον 300
	Κοινή	Αιολικοί και φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW / Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος > 20 MW / Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW /	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2018 της τεχνολογίας και επιπλέον 400

			Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος > 20 MW / Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) Φ/Β σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο μέγιστης ισχύος παραγωγής > 50 MW / Φ/Β σταθμοί που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν.3775/2009 (Α' 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν.3894/2010 (Α' 204), ανεξαρτήτως ύπαρξης ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος > 20 MW.	
2020	Ειδική κατά τεχνολογία	Αιολικοί σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής > 3 MW και ≤ 50 MW / Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε. Κοιν. μέγιστης ισχύος παραγωγής > 6 MW και 2264 50 MW.	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2019 της τεχνολογίας και επιπλέον 300
	Ειδική κατά τεχνολογία	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος > 500 kW και ≤ 1 MW. Φ/Β σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος > 1 MW και ≤ 20 MW.	Υπολειπόμενη ισχύς έτους 2019 της τεχνολογίας και επιπλέον 300

Πίνακας 1-3 Δημοπρατούμενη ισχύς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία για τα έτη 2018, 2019 και 2020, βάσει της Υ.Α.

Στον Πίνακα της ΥΑ γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένα έργα, τα οποία περιλαμβάνονται στις ανταγωνιστικές διαδικασίες, με σκοπό την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή έργων, καθώς και την υλοποίηση των επιλεγέντων συμμετεχόντων στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ώστε να επιτευχθεί ο εθνικός επιδιωκόμενος στόχος. Εκτός από τις ειδικές κατά τεχνολογία διαδικασίες, οι οποίες προβλέπεται να λαμβάνουν χώρα δύο φορές κάθε έτος την περίοδο 2018 – 2020, προβλέπονται και άλλες ανταγωνιστικές διαδικασίες, όπως:

- Κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες, στις οποίες μπορούν να λάβουν μέρος και Φ/Β σταθμοί που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204). Σύμφωνα με τους αναφερόμενους νόμους, Φ/Β έργα είχαν τη δυνατότητα να ενταχθούν στα ως άνω αναφερόμενα προγράμματα, προκειμένου για την επιτάχυνση

της αδειοδοτικής τους διαδικασίας, εφόσον πληρούσαν τα κριτήρια που όριζαν οι σχετικοί νόμοι.

- Ειδική κατά περιοχή ανταγωνιστική διαδικασία για την κάλυψη του περιθωρίου του έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο Υψηλής Τάσης (ΥΤ) Ν. Εύβοιας»: για την απορρόφηση της παραγωγής των αιολικών πάρκων της Εύβοιας και τη μεταφορά της παραγόμενης ενέργειας προς την Αττική, ο ΑΔΜΗΕ κατασκεύασε Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) από τη Ν. Μάκρη στον Πολυπόταμο της Εύβοιας, αποτελούμενη από εναέριο τμήμα, καθώς και υπόγεια και υποβρύχια καλώδια, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο εγκεκριμένο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς (ΔΠΑ) 2018 – 2027. Η σύνδεση Ν. Μάκρη – Πολυπόταμος και η Γ.Μ. Πολυπόταμος – Ν. Εύβοια έχουν χαρακτηρισθεί ως «γενικότερης σημασίας για την οικονομία της Χώρας» (Άρθρο 15 παρ. 3 του Ν. 3175/2003). Η μη ολοκλήρωση του συνόλου των σχεδιαζόμενων έργων οδήγησε σε περιθώριο ισχύος μέσω της επέκτασης του Συστήματος, για την κάλυψη του οποίου η πολιτεία προτείνει τη διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών, που θα αφορούν σε μη ώριμα έργα.

Συνεπώς, η νομοθεσία μεριμνά για το σύνολο των έργων που είναι σε θέση να λάβουν μέρος στις ανταγωνιστικές διαδικασίες, σε πλήρη σύμπνοια με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες και την πολιτική που εφαρμόζεται ήδη σε πολλά Κράτη – Μέλη.

1.2.15. Γνώμη ΠΑΕ 11/2018

Η ΠΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, εξέδωσε στις 20 Σεπτεμβρίου 2018 την υπ' αριθμ. 11/2018 Γνώμη, σχετικά με την τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172859 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: *«Καθορισμός εγκατεστημένης ισχύος, ανά τεχνολογία ή και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για τα έτη 2018, 2019 και 2020, ελάχιστου αριθμού ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος, ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και τέλους συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, με βάση τις παρ. 3 και 6 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016»* (ΦΕΚ Β' 1267/10.04.2018).

Συγκεκριμένα, το στοιχείο που αναθεωρήθηκε αφορούσε στον υπολογισμό της τιμής εκκίνησης της επόμενης ειδικής κατά τεχνολογία ανταγωνιστικής διαδικασίας και ορίστηκε ως η μέση τιμή που προκύπτει από τη μεσοσταθμική τιμή των κατακυρωθέντων προσφορών της προηγηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών της ίδιας τεχνολογίας και κατηγορίας και της τιμής εκκίνησης της προηγηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών της ίδιας τεχνολογίας και κατηγορίας.

1.2.16. Γνώμη ΡΑΕ 12/2018

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 11/2018 Γνώμης, η ΡΑΕ εξέδωσε την 4^η Οκτωβρίου του 2018 την υπ' αριθμ. 12/2018 Γνώμη για την τροποποίηση στοιχείων της υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172859 Υ.Α. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία που κατείχε η ΡΑΕ για τα ώριμα έργα, που αποτελούν δυνητικούς συμμετέχοντες σε επόμενους διαγωνισμούς, προέκυψε ότι το σύνολο της ισχύος τους, ειδικά για την τεχνολογία των αιολικών, ξεπερνά σε μεγάλο βαθμό την εναπομείνασα δημοπρατούμενη ισχύ για το έτος 2018, βάσει της εν λόγω ΥΑ. Επιπροσθέτως, επειδή αποτελεί πρώτιστης σημασίας η επίτευξη των στόχων ένταξης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας, είναι καθοριστική η δημοπράτηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερης ισχύος με την συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων ώριμων έργων ΑΠΕ στις επόμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες. Για την επίτευξη των ανωτέρω, κρίθηκε σκόπιμο να μπορεί να διατίθεται εμπροσθοβαρώς η ισχύς που τίθεται προς δημοπράτηση για τα επόμενα έτη και συγκεκριμένα *«[...] δύναται να διαθέτει προς δημοπράτηση έως το 1/3 της δημοπρατούμενης ισχύος επόμενου έτους κατά το έτος διενέργειας της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας»*.

1.2.17. Η υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.180215/2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 4528/17.10.2018)

Ο συνδυασμός των δύο ανωτέρω Γνωμοδοτήσεων της ΡΑΕ οδήγησε στην έκδοση της υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.180215/2018 (ΦΕΚ Β' 4528/17.10.2018) Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπου τροποποιήθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172859 Υ.Α. ως προς τα ακόλουθα σημεία:

- I. Τιμή εκκίνησης επόμενων διαγωνισμών ειδικών κατά τεχνολογία: *«Η μέση τιμή που προκύπτει από τη μεσοσταθμική τιμή των κατακυρωθεισών προσφορών της προηγηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών της ίδιας τεχνολογίας και κατηγορίας και της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς της προηγηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών της ίδιας τεχνολογίας και κατηγορίας»*.
- II. Ποσότητα δημοπρατούμενης ισχύος: *«Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δύναται, για κάθε είδος ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, να διαθέτει προς δημοπράτηση, σε κάθε έτος, έως το 1/3 της δημοπρατούμενης ισχύος του επόμενου έτους»*.

1.2.18. Γνώμη ΡΑΕ 1/2019

Η ΡΑΕ εξέδωσε την 10^η Ιανουαρίου την υπ' αριθμ. 1/2019 Γνώμη για την τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.184573 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Βάσει της ανωτέρω Γνώμης κρίθηκε σκόπιμο, για λόγους ενίσχυσης του ανταγωνισμού και μείωσης των τιμών της ενίσχυσης των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων προς όφελος των

καταναλωτών, οι φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις που μέχρι σήμερα ανήκαν στις Κατηγορίες I και II να συμμετέχουν από κοινού σε μία Κατηγορία στις επόμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης. Το σκεπτικό, το οποίο οδήγησε σε αυτή τη Γνώμη, περιλάμβανε τα εξής:

- Η ένταξη των φωτοβολταϊκών σταθμών σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών για τα απαλλασσόμενα από την έκδοση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και τα μη απαλλασσόμενα από την έκδοση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας φωτοβολταϊκά έργα σε δύο διακριτές κατηγορίες (Κατηγορίες I και II) εφαρμόστηκε προκειμένου έργα μεγαλύτερης ισχύος να μην ανταγωνίζονται έργα μικρότερης ισχύος, τα οποία δεν μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας.
- Ωστόσο, από τα αποτελέσματα των μέχρι τότε διεξαχθέντων ανταγωνιστικών διαδικασιών προέκυψε ότι οι τιμές για τις Κατηγορίες I (φ/β εγκατεστημένης μικρότερης ή ίσης του 1 MW) και II (φ/β εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης του 1 MW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW) κυμάνθηκαν στα ίδια επίπεδα και ως εκ τούτου οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί που ανήκουν στις εν λόγω Κατηγορίες είναι μεταξύ τους ανταγωνιστικοί.
- Και στις δύο ανταγωνιστικές διαδικασίες που διεξήχθησαν για την Κατηγορία I συμμετείχαν ως επί το πλείστον φυσικά ή νομικά πρόσωπα με έργα εγκατεστημένης ισχύος είτε 500 kW είτε 1 MW.
- Το γεγονός ότι και για την Κατηγορία I των φωτοβολταϊκών και στις δύο ανταγωνιστικές διαδικασίες που πραγματοποιήθηκαν (Ιούλιος, Δεκέμβριος), συμμετείχαν φυσικά ή νομικά πρόσωπα με περισσότερα από ένα έργα, τα οποία και ξεπερνούσαν το όριο συμμετοχής του 1 MW για τη συγκεκριμένη κατηγορία, με αποτέλεσμα να επωφελούνται από οικονομίες κλίμακας.
- Τη δυνατότητα των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη των 500 kW να συμμετέχουν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, χωρίς ωστόσο να υποχρεούνται, και να υπογράφουν σύμβαση αγοραπωλησίας με σταθερή τιμή αναφοράς βάσει της υπ' αριθμ. Υ.Α.Π.Ε./Φ1/1288/9011 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, υπό την προϋπόθεση η σύναψη σύμβασης (Σ.Ε.Σ.Τ.) να πραγματοποιηθεί εντός του 2019.

1.2.19. Γνώμη ΠΑΕ 2/2019

Κατά την ίδια ημερομηνία έκδοσης της υπ' αριθμ. Γνώμης 1/2019, η ΠΑΕ προέβη και στην υπ' αριθμ. 2/2019 γνωμοδότησή της προς το ΥΠΕΝ, αναφορικά με την τροποποίηση της υπ' αριθμ. Υ.Α.Π.Ε./Φ1/οικ.2262 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με θέμα: «Τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς» (ΦΕΚ Β' 97.31.01.2012), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθμ. Υ.Α.Π.Ε./Φ1/1288/9011 (ΦΕΚ Β' 1103) Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η Γνώμη αφορούσε στο γεγονός ότι οι τιμές αναφοράς για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη των 500 kW, οι οποίες δεν συμμετέχουν σε

ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών και τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 1η Ιανουαρίου 2016, υπολογίζονται με βάση την παρ. 3 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009, δηλαδή ως το γινόμενο (α) $1,1 * \mu\text{ΟΤΣν-1}$ για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μεγαλύτερης των 100 kW και (β) $1,2 * \mu\text{ΟΤΣν-1}$ για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μικρότερης ή ίσης των 100 kW. Συνεπώς κρίθηκε σκόπιμο, ειδικά για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μικρότερης ή ίσης των 100 kW, να συνδεθεί ο υπολογισμός της τιμής αναφοράς με τη μεσοσταθμική τιμή της προηγούμενης ειδικής κατά τεχνολογία ανταγωνιστικής διαδικασίας που αφορά στην τεχνολογία των φωτοβολταϊκών ως το γινόμενο $1,1 * \mu\text{ΑΔΥΠν-1}$, όπου $\mu\text{ΑΔΥΠν-1}$ η μεσοσταθμική τιμή που προκύπτει από την τελευταία ειδική κατά τεχνολογία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 20 MW, η οποία έχει διεξαχθεί πριν την έναρξη λειτουργίας του σταθμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

1.2.20. Γνώμη ΡΑΕ 4/2019

Σε συνέχεια των δύο ανωτέρω Γνωμοδοτήσεων, η ΡΑΕ σε σύντομο χρονικό διάστημα, και συγκεκριμένα την 24^η Ιανουαρίου 2019, προέβη σε 3^η γνωμοδότηση, την υπ' αριθ. 4/2019, για:

- α) Την έκδοση Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149/09.08.2016), αναφορικά με τον επαναπροσδιορισμό της τιμής αναφοράς των αιολικών σταθμών. Πιο συγκεκριμένα, από τα αποτελέσματα των μέχρι τότε διεξαχθέντων ανταγωνιστικών διαδικασιών για την Κατηγορία III, προέκυπτε ότι η συνολική μεσοσταθμική μείωση των τιμών αποζημίωσης σε σχέση με την τιμή εκκίνησης της ανταγωνιστικής διαδικασίας του Ιουλίου του 2018 ήταν της τάξεως του 35%. Επιπροσθέτως, από το έτος 2016 (έτος κατά το οποίο τέθηκε σε ισχύ ο ν. 4414/2016) έως και την ημερομηνία έκδοσης της ανωτέρω προαναφερόμενης γνώμης, έχουν βελτιωθεί οι εγχώριες χρηματοοικονομικές και χρηματοδοτικές συνθήκες, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ). Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, προκύπτει ότι η Τιμή Αναφοράς της περίπτωσης 1 του Πίνακα 1 της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, όπου είχε ως εξής:

α/α	Κατηγορία σταθμών	Τ.Α. (€/MWh)
1	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις	98
2	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά	98

πρέπει να αναθεωρηθεί με την εισαγωγή νέων κατηγοριών:

- Αιολικές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 3 MW και αιολικές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW,

- Η Τιμή Αναφοράς των αιολικών εγκαταστάσεων εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 3 MW και 6 MW για τις Ενεργειακές Κοινότητες, να είναι ίση με την τιμή εκκίνησης της ανταγωνιστικής διαδικασίας, που διενεργήθηκε βάσει της υπ' αριθμ. 1026/2018 Απόφασης της ΡΑΕ.
  - Η Τιμή Αναφοράς των αιολικών εγκαταστάσεων εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW να είναι ίση με το μέσο όρο των μεσοσταθμικών τιμών που προέκυψαν από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες της Κατηγορίας III κατά το 2018, ήτοι ίση με $(69,54+58,58)/2 = 64,06 \text{ €/MWh}$.
- β) Την τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Καθορισμός εγκατεστημένης ισχύος, ανά τεχνολογία ή και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για τα έτη 2018, 2019 και 2020, ελάχιστου αριθμού ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος, ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και τέλους συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, με βάση την παρ. 3 του άρθρου 7 του ν.4414/2016» (ΦΕΚ Β' 1267/10.04.2018), σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149/09.08.2016), αναφορικά με την τιμή εκκίνησης της προτεινόμενης ενοποιημένης κατηγορίας φωτοβολταϊκών (Γνώμη ΡΑΕ υπ' αριθμ. 1/2019). Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να είναι εφικτή η διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών επί τη βάσει της προταθείσας ενοποιημένης κατηγορίας των φ/β σταθμών με εγκατεστημένη ισχύ έως 20 MW, κρίθηκε απαραίτητο να καθορισθεί η τιμή εκκίνησης υποβολής προσφορών για την εν λόγω νέα κατηγορία. Για τον υπολογισμό αυτό λήφθηκε υπόψη η χαμηλότερη τιμή που προέκυπτε από τις ανώτατες επιτρεπόμενες τιμές υποβολής προσφορών που θα εφαρμόζονταν στην περίπτωση όπου αυτές θα διεξάγονταν διακριτά για κάθε μία από τις Κατηγορίες I & II, λαμβάνοντας υπόψη τον κανόνα της υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859 Υ.Α., ήτοι 74,18 €/MWh για την Κατηγορία I και 71,91 €/MWh για την Κατηγορία II. Υπό το πρίσμα αυτό προτάθηκε, η ανώτατη τιμή εκκίνησης της νέας κατηγορίας φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης 20 MW να είναι 71,91 €/MWh.

1.2.21. Η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/18135/511 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 779/06.03.2019)

Σε συνέχεια της Γνωμοδότησης της ΡΑΕ υπ' αριθμ. 1/2019, εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/18135/511 (ΦΕΚ Β' 779/06.03.2019), η οποία τροποποίησε την υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 184573/13.12.2017 (ΦΕΚ Β' 4488) Υ.Α. «Καθορισμός τεχνολογιών ή και κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, χαρακτηρισμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής

προσφορών ως τεχνολογικά ουδέτερων ή μη και καθορισμός μεθοδολογίας και διαδικασίας επιμερισμού ισχύος για συμμετοχή, στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, με βάση την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016», όπως αυτή είχε τροποποιηθεί και ίσχυε. Επί της ουσίας ενοποιήθηκαν οι Κατηγορίες I και II των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων και εφ' εξής οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών είναι οι εξής:

- i. Αιολικοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 60 KW.
- ii. Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW.
- iii. Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.
- iv. Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 KW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW.
- v. Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.
- vi. Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.
- vii. Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.
- viii. Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.

Επιπροσθέτως, με την ανωτέρω Υ.Α. ειδικά για σταθμούς που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 ισχύουν διαφορετικά όρια για την ανωτέρω κατηγορία β), ήτοι αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW. Επίσης, οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 KW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 δεν εντάσσονται υποχρεωτικά σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών.

Όσον αφορά στους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010, συμμετέχουν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών με βάση την κατηγορία στην οποία ανήκουν.

1.2.22. Νόμος 4602/2019 (ΦΕΚ Α' 45/09.03.2019)

Με την έκδοση του ν. 4602/2019 «Έρευνα, εκμετάλλευση και διαχείριση του γεωθερμικού δυναμικού της Χώρας, σύσταση Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, ιδιοκτησιακός διαχωρισμός δικτύων διανομής φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις», θεσμοθετήθηκαν νέες τιμές αναφοράς σταθερής τιμής από φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις προσθέτοντας νέες κατηγορίες στον πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 ως εξής:

29	Ηλιακή Ενέργεια που αξιοποιείται με φωτοβολταϊκούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ < 500 kW	μεσοσταθμική Τ.Α. που προέκυψε κατά τις τρεις (3) προηγούμενες πριν την τελευταία ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών που αφορούν στην ίδια τεχνολογία προσαυξημένη κατά 5%.
30	Ηλιακή Ενέργεια που αξιοποιείται με φωτοβολταϊκούς σταθμούς που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 με εγκατεστημένη ισχύ <=1MW ή σε κατ' επάγγελμα αγρότες με εγκατεστημένη ισχύ < 500 kW	μεσοσταθμική Τ.Α. που προέκυψε κατά τις τρεις (3) προηγούμενες πριν την τελευταία ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών που αφορούν στην εν λόγω κατηγορία φ/β σταθμών ή, αν δεν έχουν διενεργηθεί διαγωνισμοί στην κατηγορία, στην ίδια τεχνολογία προσαυξημένη κατά 10%.

Πίνακας 1-4 Τιμές Αναφοράς φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από 01.01.2020

Επιπροσθέτως, με τις διατάξεις του ως άνω νόμου και προσπαθώντας να λυθεί το φαινόμενο της κατάτμησης, το οποίο είχε δημιουργηθεί για έργα, τα οποία έπαιρναν τιμή πώλησης ενέργειας εκτός διαγωνιστικών διαδικασιών, τέθηκε όριο για υπογραφή συμβάσεων Σ.Ε.Σ.Τ. Πιο συγκεκριμένα, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής απαγορεύεται να συνάπτει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για περισσότερα από δύο (2) έργα της ίδιας τεχνολογίας, εφόσον οι τεχνολογίες ενισχύονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, με την με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 4 [δηλαδή δεν ελέγχεται κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης για φ/β σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης των 500 kW που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 1 η Ιανουαρίου 2016 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2019, δεδομένου ότι η Τ.Α. που διέπει τη σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης των σταθμών αυτών υπολογίζεται με βάση την τελευταία γραμμή του Πίνακα της παρ. 3 του άρθρου 27Α του ν. 3734/2009, όπως ισχύει]. Κάθε αίτηση για χορήγηση άδειας παραγωγής ή για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, που υποβάλλεται για αιολικό ή φωτοβολταϊκό σταθμό, ο οποίος με βάση την ισχύ του εντάσσεται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 του αιτούντος, με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη του κριτηρίου του ανωτέρω, η οποία υποβάλλεται στη ΠΑΕ.

Ακολούθως, οι Ενεργειακές Κοινότητες που συστήνονται, σύμφωνα με το ν. 4513/2018, απαγορεύεται να συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για συνολική εγκατεστημένη ισχύ ή μέγιστη ισχύ παραγωγής άνω των 18 MW.

Στην περίπτωση όπου ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. (ως διαχειριστής των Μ.Δ.Ν.) ελέγξουν το κριτήριο του πρώτου εδαφίου κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και διαπιστώσουν ότι ο αιτών, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, έχει συνάψει ήδη δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, απορρίπτουν αυτομάτως την αίτηση. Επισημαίνεται τέλος ότι ο ανωτέρω έλεγχος του κριτηρίου του πρώτου εδαφίου της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, δεν πραγματοποιείται κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως διαχειριστή των Μ.Δ.Ν.: α) για αιολικούς σταθμούς, οι οποίοι έχουν υποβάλλει αίτηση για άδεια παραγωγής πριν από την 1.1.2016 και β) για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, οι οποίοι έχουν υποβάλλει αίτηση για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης μέχρι τις 28.2.2019.

1.2.23. Η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/25511/882 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1021/27.03.2019)

Σε συνέχεια της Γνωμοδότησης της ΡΑΕ υπ' αριθ. 4/2019, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/25511/882 Υ.Α. (ΦΕΚ Β'/27.03.2019), με θέμα «*Επαναπροσδιορισμός των κατηγοριών χερσαίων αιολικών σταθμών, καθορισμός των Τιμών Αναφοράς σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 και καθορισμός του Επιτοκίου Αναγωγής των κατηγοριών χερσαίων αιολικών σταθμών, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016*».

Συγκεντρωτικά, με τις διατάξεις της εν λόγω Υ.Α.:

- α) επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες χερσαίων αιολικών σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016.
- β) τροποποιούνται οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) που ισχύουν για χερσαίους αιολικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 1η Ιανουαρίου 2021, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016.
- γ) καθορίζονται οι τιμές του Επιτοκίου Αναγωγής των κατηγοριών χερσαίων αιολικών σταθμών, σύμφωνα με το προτελευταίο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016.

Πιο συγκεκριμένα, οι Τιμές Αναφοράς, στη βάση των οποίων υπολογίζεται μηνιαίως η Λειτουργική Ενίσχυση, με τη μορφή της Διαφορικής Προσαύξησης ή της Σταθερής Τιμής αποζημίωσης, της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από χερσαίους αιολικούς σταθμούς, ανά κατηγορία σταθμών, των κατηγοριών 1 και 2 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, τροποποιούνται ως εξής:

α/α	Κατηγορία σταθμών	T.A. (€/MWh)
1α	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 3MW, οι οποίες δεν εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.	70
1β	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 60 kW και μικρότερης ή ίσης των 3MW.	79
1γ	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της απόφασης της Ρ.Α.Ε. 904/2011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. 155/2012 (ΦΕΚ Β' 908) και 452/2015 (ΦΕΚ Β' 2859) και ισχύει, και κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3175/2003 (Α' 207), καθώς και οι κάτοχοι αδειών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που έχουν λάβει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η οποία προβλέπει στους Ειδικούς της Όρους ότι ο κάτοχος της άδειας αυτής θα συμπεριληφθεί στον Πίνακα 3 των νέων χρηστών των παραπάνω αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.	65
2	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 60 kW και μικρότερης ή ίσης των 6MW, που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018.	82

Πίνακας 1-5 Τιμές Αναφοράς ανά κατηγορία αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από 01.01.2021

Επισημαίνεται ότι οι T.A. των κατηγοριών αιολικών σταθμών του ανωτέρω πίνακα ισχύουν για αιολικούς σταθμούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την ημερομηνία που προκύπτει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, ήτοι από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Ακολούθως καθορίστηκαν και τα επιτόκια αναγωγής αναφορικά με την απομείωση των τιμών αναφοράς για τις ανωτέρω κατηγορίες αιολικών ως εξής:

- σε 7% για τις κατηγορίες αιολικών σταθμών 1α και 1γ του ανωτέρω πίνακα
- σε 7,5% για την κατηγορία αιολικών σταθμών 1β του ανωτέρω πίνακα, και

- σε 8% για την κατηγορία αιολικών σταθμών 2 του ανωτέρου πίνακα, και ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2021.

1.2.24. Η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1341/12.04.2019)

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 4/2019 Γνωμοδότησης της ΡΑΕ, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107 (ΦΕΚ Β' 1341/12.04.2019) Υ.Α. με θέμα «Καθορισμός εγκατεστημένης ισχύος, ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., δημοπρατούμενης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών μέχρι και το 2020, ελάχιστου αριθμού ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος, ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και τέλους συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, με βάση τις παρ. 3 και 6 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016». Η συγκεκριμένη Υ.Α. εκδόθηκε έπειτα από γνώμη της ΡΑΕ για την ανάγκη καθορισμού της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς για την πρώτη ειδική κατά τεχνολογία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 KW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW με βάση τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, όπως απεικονίζονται στα αποτελέσματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που διενεργήθηκαν το 2018 και δεδομένης της ματαίωσης της ανταγωνιστικής διαδικασίας για την Κατηγορία II της 1026/2018 απόφασης της ΡΑΕ. Πιο συγκεκριμένα, βάσει των διατάξεων της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης, έως το τέλος του 2020 θα διεξαχθούν ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά τεχνολογία, δηλαδή για φωτοβολταϊκούς σταθμούς και για αιολικούς σταθμούς, τουλάχιστον μία (1) κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών μέχρι και το α' εξάμηνο του 2020 και τουλάχιστον μία (1) ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ειδική κατά περιοχή. Τα προαναφερόμενα αναφορικά με τη δημοπρατούμενη ισχύ για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία από την έναρξη ισχύος της παρούσας και μέχρι το τέλος του 2020 αποτυπώνονται στον επόμενο πίνακα:

Έτος	Είδος ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών	Τεχνολογίες σταθμών	Κατηγορίες σταθμών	Συνολική δημοπρατούμενη ισχύς (MW)
2019	Ειδική κατά περιοχή για την κάλυψη του περιθωρίου του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας»	Αιολικοί και φωτοβολταϊκοί	Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε.Κοιν. Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW/Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW/Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW/Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης του 1 MW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW/Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW/Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW/Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW/Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW	Το περιθώριο του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας», που θα προκύψει μετά την λήξη των αδειών παραγωγής ή την ανάκληση των βδειών παραγωγής των Χρηστών του έργου κατ' εφαρμογή του άρθρου 42 του κανονισμού Αδειών Παραγωγής
			Αιολικοί	Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε.Κοιν. Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW
	Φωτοβολταϊκοί	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW	430 ⁽²⁾	
2020	Κονές	Αιολικοί και φωτοβολταϊκοί	Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW/Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW/Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW/Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW/Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW/Φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (ΦΕΚ 122 Α') ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (ΦΕΚ 204 Α'), ανεξαρτήτως ύπαρξης ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW	500
			Αιολικοί	Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε.Κοιν. Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW
	Φωτοβολταϊκοί	Αιολικοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 60 kW	20	
	Ειδικές κατά τεχνολογία	Φωτοβολταϊκοί	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW	300, προσαυξημένη κατά την υπολειπόμενη ισχύ έτους 2019 της τεχνολογίας ⁽²⁾

Πίνακας 1-6 Δημοπρατούμενη ισχύς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία έως το τέλος του 2020 (υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107 Υ.Α.)

Περαιτέρω, όσον αφορά την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ανά κατηγορία σταθμών, ακολουθούνται τα εξής:

Για την πρώτη ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ανά είδος ανταγωνιστικών διαδικασιών, τεχνολογία και κατηγορία σταθμών

- α) Για την ειδική κατά τεχνολογία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 KW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW, στα 69,26 €/MWh.
- β) Για την ειδική κατά τεχνολογία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για αιολικούς σταθμούς μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW και για αιολικούς σταθμούς που ανήκουν σε Ε. Κοιν. μέγιστης ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW, στα 69,18 €/MWh.
- γ) Για την ειδική κατά περιοχή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για την κάλυψη του περιθωρίου του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας», στα 65 €/MWh.
- δ) Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά περιοχή, μετά τη διασύνδεση ενός ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και για περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.α.

Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών μετά την πρώτη ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ανά είδος ανταγωνιστικών διαδικασιών, τεχνολογία και κατηγορία σταθμών

- α) Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά τεχνολογία, ως η μέση τιμή που προκύπτει από τη μεσοσταθμική τιμή των κατακυρωθεισών προσφορών της προηγηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών της ίδιας τεχνολογίας και κατηγορίας και της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς της προηγηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών της ίδιας τεχνολογίας και κατηγορίας.
- β) Για τις κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, ως η ελάχιστη τιμή μεταξύ των υψηλότερων κατακυρωθεισών προσφορών σε καθεμιά από τις αμέσως προηγούμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, ειδικές κατά τεχνολογία, των κατηγοριών «αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW» και «φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW», απομειούμενη κατά 1%.
- γ) Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά περιοχή, μετά τη διασύνδεση ενός ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και για περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2α.

Αναφορικά με το τέλος συμμετοχής, υπήρξε διαφοροποίηση μόνο στην κατηγορία των φωτοβολταϊκών σταθμών, η οποία ενοποιήθηκε, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Κατηγορία σταθμών	Τέλος υπέρ ΠΑΕ (€)
Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW	500
Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW	1000
Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW	5000
Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW	5000
Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW	5000
Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW	5000

Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW	5000
---	------

Πίνακας 1-7 Τέλος υπέρ ΡΑΕ ανά κατηγορία σταθμών ΑΠΕ βάσει ενοποίησης κατηγοριών, Ιούλιος 2019

1.2.25. Γνώμη ΡΑΕ 14/2019

Στις 28 Νοεμβρίου 2019 η ΡΑΕ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 14/2019 Γνώμη για νεότερη τροποποίηση της υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και συγκεκριμένα:

- α) Την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 2 της εν λόγω Υ.Α. με την προσθήκη της εξής τρίτης παραγράφου: *«Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δύναται να διαθέτει προς δημοπράτηση έως το 1/3 της δημοπρατούμενης ισχύος επόμενου έτους κατά το έτος διενέργειας της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας».*
- β) Την τροποποίηση των τιμών του Πίνακα 1 της παρ. 1 της εν λόγω Υ.Α. ως προς τη συνολική δημοπρατούμενη ισχύ των ειδικών κατά τεχνολογία ανταγωνιστικών διαδικασιών του έτους 2020 ως εξής: *«αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 3MW και μικρότερης ή ίσης των 50MW/ αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW: 450 MW, προσαυξημένη κατά την υπολειπόμενη ισχύ του έτους 2019 της τεχνολογίας».*

Η Γνώμη εστάλη προς το ΥΠΕΝ στο πλαίσιο της διενέργειας της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών έργων ΑΠΕ για αιολικές εγκαταστάσεις (Προκήρυξη [5/2019]), όπου κρίθηκε απαραίτητο η δημοπρατούμενη ισχύς να αυξηθεί στα 350,71 MW δίνοντας τη δυνατότητα να κατακυρωθούν επιπλέον 125 MW στην Κατηγορία II (Αιολικές εγκαταστάσεις) εμπροσθοβαρώς, με την τήρηση του κανόνα του ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού 40%. Κάτι τέτοιο εφαρμόστηκε επιτυχώς και το 2018 με αποτέλεσμα να κατακυρωθούν περισσότερα MW αιολικών εγκαταστάσεων από το αρχικό ανώτατο όριο ισχύος του έτους 2018.

Η υπ' αριθ. 14/2019 Γνώμη δεν υιοθετήθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με αποτέλεσμα η δημοπρατούμενη ισχύς στην εν λόγω Προκήρυξη να παραμείνει στα 225,45 MW.

1.2.26. Γνώμη ΡΑΕ 3/2020

Η ΡΑΕ με την υπ' αριθ. 3/2020 γνωμοδότησε προς το ΥΠΕΝ, αναφορικά με την τροποποίηση *«της υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑ.Π.Ε.ΕΚ/ 11163/409/31.01.2020 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Καθορισμός εγκατεστημένης ισχύος, ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., δημοπρατούμενης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και ελάχιστου αριθμού ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για το 2020, ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και*

τέλους συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, με βάση τις παρ. 3 και 6 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016» (ΦΕΚ Β' 368/07.02.2020), σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149/09.08.2016)».

Η Γνώμη αφορούσε σε πρόταση για διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της Κρήτης η οποία έχει αναχθεί σε μείζον ζήτημα και αποτελεί εθνική προτεραιότητα, ιδίως για την περίοδο μετά το έτος 2020 όπου τίθενται σε εφαρμογή οι αυστηρές Οδηγίες της ΕΕ 2010/75 (IED), και 2015/2193 (MCPD) και η Εκτελεστική Απόφαση 2017/1442 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τα όρια εκπομπών που καταλαμβάνουν την πλειοψηφία των θερμικών σταθμών της νήσου. Κατά τούτο επιβάλλεται η λήψη κατάλληλων μέτρων για να αποσοβηθεί ο κίνδυνος έλλειψης τροφοδοσίας της νήσου με ηλεκτρική ενέργεια ή έγερσης ζητημάτων περιβαλλοντικής συμμόρφωσης της χώρας με το ενωσιακό δίκαιο. Η ΡΑΕ, επανειλημμένα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, έχει επισημάνει την ανάγκη λήψης μέτρων, υπογραμμίζοντας ότι η εξεύρεση λύσεων σχετικά με την επάρκεια του δυναμικού παραγωγής των ηλεκτρικών συστημάτων των ΜΔΝ, θα πρέπει να γίνεται με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας στην Επικράτεια, δεδομένου ότι το κόστος του δυναμικού παραγωγής για έκτακτες ανάγκες, προστίθεται στο συνολικό κόστος παραγωγής των ΜΔΝ και μετακυλιείται μέσω των επιβαρύνσεων ΥΚΩ στους καταναλωτές.

Με βάση τις εισηγήσεις των αρμόδιων Διαχειριστών υπάρχει η δυνατότητα άμεσης εγκατάστασης και λειτουργίας περίπου 180 MW Αιολικών και Φ/Β εγκαταστάσεων και η Αρχή έκρινε σκόπιμο τον προσδιορισμό και κατώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς για τη συγκεκριμένη ανταγωνιστική διαδικασία, προκειμένου η ηλεκτρονική δημοπρασία να λάβει μειοδοτικά χαρακτηριστικά (ως παραλλαγή του Ολλανδικού τύπου: Dutch Reverse). Τούτο υπαγορεύεται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εν λόγω δημοπρασίας, ιδίως για φωτοβολταϊκούς σταθμούς μικρής ισχύος, δεδομένου ότι πρόκειται για μικρούς παραγωγούς χωρίς ιδιαίτερη εμπειρία στις διαδικασίες αυτές, με ορατό τον κίνδυνο μη υλοποίησης των έργων λόγω μη βιώσιμων τιμών αναφοράς. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η ανταγωνιστική διαδικασία πρόκειται να αφορά σε μη αδειοδοτικώς ώριμα έργα, ήτοι έργα σε ιδιαίτερα πρώιμο στάδιο, και προκειμένου τα ενδιαφερόμενα μέρη να παρακινηθούν να συμμετέχουν στον διαγωνισμό, ο προσδιορισμός μίας χαμηλής κατώτατης επιτρεπόμενης τιμής ενθαρρύνει τους υποψήφιους επενδυτές να συμμετέχουν στη διαδικασία. Συνεπώς, ο προσδιορισμός της κατώτατης επιτρεπόμενης τιμής αποσκοπεί στην προσέλκυση περισσότερων συμμετεχόντων με τη δέουσα ασφάλεια ως προς την υλοποίηση των έργων, και ταυτόχρονα στην αύξηση του ανταγωνισμού και στη διατήρηση των αποδεκτών προσφορών σε χαμηλά επίπεδα προς όφελος της εθνικής οικονομίας και του δημοσίου συμφέροντος. Η Αρχή γνωμοδότησε ως εξής:

- Στον Πίνακα 1 της παρ. 1 του άρθρου 2 της εν λόγω ΥΑ να προστεθεί ειδική κατά τεχνολογία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ειδική για την Περιφέρεια της Κρήτης με ισχύ της τάξης των 200MW επιμερισμένη σε (i) 100MW για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις και (ii) σε 100MW για αιολικές εγκαταστάσεις.

- Να προσδιοριστεί κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς (Τιμή Εκκίνησης) για τη συγκεκριμένη ανταγωνιστική διαδικασία ίση με/σύμφωνα με 30 €/MWh.
- Το τέλος συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για την εν λόγω κατηγορία να ανέρχεται σε 500 € ανά συμμετέχοντα.

Το ΥΠΕΝ μέχρι σήμερα δεν έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση της εν λόγω Γνωμοδότησης και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν εκ μέρους της Αρχής να σχεδιαστεί η διενέργεια οποιασδήποτε ανταγωνιστικής διαδικασίας για Μη Ωριμα έργα, που αφορά περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί κορεσμένες: Ξεκινώντας για τους προαναφερθέντες λόγους από την Κρήτη, εν συνεχεία για την περιοχή της Εύβοιας (καλώδιο Νέας Μάκρης-Πολυπόταμου) και ακολούθως τις Κυκλάδες.

1.2.27. Η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/11163/409/2020 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 368/07.02.2020)

Με την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/11163/409/2020 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Καθορισμός εγκατεστημένης ισχύος, ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., δημοπρατούμενης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και ελάχιστου αριθμού ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για το 2020, ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και τέλους συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, με βάση τις παρ. 3 και 6 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016» τέθηκαν για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες για το έτος 2020, μεταξύ άλλων, οι εξής συνθήκες:

- Ως προς τον ελάχιστο αριθμό ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και εγκατεστημένη ισχύος, ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για το 2020, ως εξής: «[...] μέχρι το τέλος του 2020 θα διεξαχθούν ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά τεχνολογία, για φωτοβολταϊκούς σταθμούς και για αιολικούς σταθμούς, τουλάχιστον μία (1) κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών εντός του Α' τριμήνου του 2020 και τουλάχιστον μία (1) ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ειδική κατά περιοχή [...].
- [...] Σε τουλάχιστον μια ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, η ΡΑΕ με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149), με εφαρμογή της μεθοδολογίας του άρθρου 7 της υπουργικής απόφασης ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 184573/13.12.2017 (ΦΕΚ Β' 4488), επιμερίζει μέρος της δημοπρατούμενης ισχύος για τη συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές. 3. Για το έτος 2020 το μέγεθος δημοπρατούμενης ισχύος μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής

προσφορών που λαμβάνει χώρα στην Ελληνική επικράτεια και δύναται να αφορά σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που θα είναι εγκατεστημένοι εκτός Ελληνικής επικράτειας υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη το άθροισμα των μεγεθών ισχύος *RESCref_country* (βάσει του άρθρου 7 της υπουργικής απόφασης ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.184573/13.12.2017) των ετών 2016, 2017, 2018 και 2019. 4. Στην περίπτωση που η δημοπρατούμενη ισχύς μιας ανταγωνιστικής διαδικασίας δεν καλύπτεται, είναι δυνατή η υπερκάλυψη αυτής με την επιλογή του αμέσως επόμενου, στη σειρά κατάταξης με βάση την τιμή προσφοράς στην ανταγωνιστική διαδικασία, σταθμού ή συγκροτήματος σταθμών [...].».

- Ως προς την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών:
  1. Για την πρώτη ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ανά είδος ανταγωνιστικών διαδικασιών, τεχνολογία και κατηγορία σταθμών, η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς καθορίζεται:
    - α) Για την ειδική κατά τεχνολογία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW, στα 63 €/MWh.
    - β) Για την ειδική κατά τεχνολογία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για αιολικούς σταθμούς μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW και για αιολικούς σταθμούς που ανήκουν σε Ε. Κοιν. Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW, στα 62,99 €/MWh.
    - γ) Για την ειδική κατά περιοχή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για την κάλυψη του περιθωρίου του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας», στα 62,99 €/MWh.
    - δ) Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά περιοχή, μετά τη διασύνδεση ενός ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και για περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.α.
  2. Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών μετά την πρώτη ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ανά είδος ανταγωνιστικών διαδικασιών, τεχνολογία και κατηγορία σταθμών, η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς καθορίζεται:
    - α) Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά τεχνολογία, ως η μέση τιμή που προκύπτει από τη μεσοσταθμική τιμή των κατακυρωθεισών προσφορών της προηγούμενης ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών της ίδιας τεχνολογίας και κατηγορίας και της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς της προηγούμενης ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών της ίδιας τεχνολογίας και κατηγορίας.

- β) Για τις κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, ως η ελάχιστη τιμή μεταξύ των υψηλότερων κατακυρωθεισών προσφορών σε καθεμιά από τις αμέσως προηγούμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, ειδικές κατά τεχνολογία, των κατηγοριών «αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW» και «φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW», απομειούμενη κατά 1%.
- γ) Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά περιοχή, μετά τη διασύνδεση ενός ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και για περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2α.

1.2.28. Η υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/46810/1974 (ΦΕΚ Β' 2062/30.05.2020) Υπουργική Απόφαση

Η ΥΑ του θέματος τροποποίησε την υπ' αρ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1 οικ.184573/13.12.2017 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Καθορισμός τεχνολογιών ή και κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, χαρακτηρισμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ως τεχνολογικά ουδέτερων ή μη και καθορισμός μεθοδολογίας και διαδικασίας επιμερισμού ισχύος για συμμετοχή, στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, με βάση την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Β' 4488), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172858/22.03.2018 (Β' 1263), ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.179988/09.10.2018 (Β' 4850) και ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/18135/511/27.02.2019 (Β' 779) αποφάσεις και ισχύει» στα κάτωθι σημεία:

- Ι. Παρ. 1 του άρθρου 3: «1. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών είναι:
- α) Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 6 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) και δεν πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149).
- β) Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW και μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9).
- γ) Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.

δ) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9) και δεν πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149).

ε) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW και μεγαλύτερης του 1 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9).

στ) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.

ζ) Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.

η) Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.

θ) Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.

Οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α΄ 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α΄ 204) συμμετέχουν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών με βάση την κατηγορία στην οποία ανήκουν. Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9) και φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης των 500 kW, που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), δεν εντάσσονται υποχρεωτικά σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 6 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9) και αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 3 MW, που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), δεν εντάσσονται υποχρεωτικά σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών)».

II. Παρ. 5 του άρθρου 3: «5. Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9) και φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης των 500 kW, που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), μπορούν να συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών που συμμετέχουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί της κατηγορίας δ της παρ. 1».

III. Προστίθεται παρ. 6 στο άρθρο 3: «6. Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 6 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9) και αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 3 MW, που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του

ν. 4414/2016 (Α' 149), μπορούν να συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών που συμμετέχουν αιολικοί σταθμοί της κατηγορίας α της παρ. 1».

IV. Τροποποίηση του άρθρου 4 ως εξής: «Με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 5 του άρθρου 3, και του άρθρου 6, οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών που θα διεξάγονται για την ένταξη σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης χαρακτηρίζονται ως ειδικές κατά τεχνολογία. Πιο συγκεκριμένα θα διεξάγονται ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές για τις κάτωθι κατηγορίες:

- Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 6 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) και δεν πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149),
- Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW και μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9),
- Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης του 1 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) και δεν πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149),
- Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW και μεγαλύτερης του 1 MW που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9)».

2. Η διαδικασία των ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ

2.1. Δημόσιες Διαβουλεύσεις – Ημερίδες ενημέρωσης - Εκπαίδευση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Η ΡΑΕ, σε ανοικτό διάλογο με την ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, διοργάνωσε ημερίδες - δημόσιες διαβουλεύσεις με πρωτοβουλία της ή συμμετείχε με την ενεργό παρουσία της σε ημερίδες λοιπών φορέων προκειμένου να συζητηθούν οι καινοτόμες, για τα ελληνικά δεδομένα, ανταγωνιστικές διαδικασίες, με στόχο την ενημέρωση των ενδιαφερομένων μερών και την ανεύρεση και επίλυση των προβληματισμών της αγοράς. Η εκπαίδευση της αγοράς στη νέα διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων συμμετοχής και ηλεκτρονικής δημοπρασίας πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τον πάροχο της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και συντέλεσε στην επίλυση των ερωτημάτων και στην εξοικείωση της αγοράς.

Οι ημερίδες – δημόσιες διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτό είναι οι εξής:

- i. Η ημερίδα – Δημόσια Διαβούλευση στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στις 10 Φεβρουαρίου 2017, με θέμα «Οι μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών έργων ΑΠΕ». Στην ημερίδα πραγματοποιήθηκε συνοπτική παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου για τις μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες και παρουσιάστηκαν οι βασικές αρχές και οι σκέψεις για την υλοποίησή τους. Στο πλαίσιο του ανοιχτού διαλόγου της ΡΑΕ με την αγορά,

ακολούθησε την ημερίδα ανοιχτή συζήτηση για θέματα των ΑΠΕ. Παρουσιάστηκε με πληρότητα το πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών και όλοι οι φορείς της αγοράς, τους οποίους αφορούσε άμεσα το εν λόγω θέμα, συμμετείχαν σε δημόσιο διάλογο, εκφράζοντας τις απόψεις τους και κάνοντας συγκεκριμένες προτάσεις. Τα συμπεράσματα της συζήτησης της εν λόγω διαδικασίας τέθηκαν υπόψη της Ολομέλειας της Αρχής και στην συνέχεια η ΡΑΕ εξέδωσε τη Γνωμοδότηση 2/2017, «*Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν.4414/2016, ως προς: α) το χαρακτηρισμό των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ως «τεχνολογικά ουδέτερων» ή μη, β) τις τεχνολογίες ή/και κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, και γ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού ισχύος που προβλέπεται για συμμετοχή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα*».

- ii. Ημερίδα της ΡΑΕ για τις μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες στην Αθήνα, στις 24 Ιανουαρίου 2018, με θέμα «*Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας: Ρυθμιστικό πλαίσιο και χρονοδιάγραμμα ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για τα έτη 2018, 2019 και 2020*». Στην ημερίδα η Αρχή παρουσίασε συνοπτικά το θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα διεξαχθούν οι μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες και παρουσίασε τις βασικές αρχές και τις σκέψεις της Αρχής αναφορικά με: α) τα προς δημοπράτηση ετήσια όρια ισχύος ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών ΑΠΕ, β) τον ελάχιστο, κατ' έτος, αριθμό ανταγωνιστικών διαδικασιών, και γ) τις ανώτατες τιμές προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία, ενώ παρουσιάστηκε προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των ως άνω διαδικασιών. Ακολούθησε διαλογική συζήτηση με τους συμμετέχοντες.
- iii. Με ομιλία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Προέδρου της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, του Συντονιστή των ανταγωνιστικών διαδικασιών και του Δ/ντος Συμβούλου της cosmoONE, ενημερώθηκε η ενεργειακή αγορά για το σχεδιασμό των μόνιμων ανταγωνιστικών διαδικασιών την περίοδο 2018-2020. Ειδικότερα, παρουσιάστηκε η καινοτόμος, απολύτως διαφανής, απλή και αξιόπιστη ανταγωνιστική διαδικασία, που περιλαμβάνει την ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων και, μετά την αξιολόγηση των αιτήσεων, την ηλεκτρονική δημοπρασία. Ειδικότερη αναφορά έγινε στην ηλεκτρονική δημοπρασία της 2ας Ιουλίου 2018 για Αιολικές και Φ/Β εγκαταστάσεις (υπ' αριθ. 321/2019 Απόφαση της ΡΑΕ), της οποίας η διαδικασία βρισκόταν σε εξέλιξη. Στην συνέχεια, παρουσιάστηκε η ηλεκτρονική πλατφόρμα που έχει σχεδιαστεί ειδικά για τους διαγωνισμούς ΑΠΕ σε συνεργασία με τη ΡΑΕ και τον τρόπο λειτουργίας αυτής, τονίζοντας την αξιοπιστία και τη διαφάνεια της πλατφόρμας, την καινοτομία και το πολύ φιλικό, προς το χρήστη, περιβάλλον. Στο τέλος της ημερίδας υπήρξε ανοιχτή συζήτηση και δόθηκαν απαντήσεις σε ερωτήματα που τέθηκαν από τους συμμετέχοντες.
- iv. Η ΡΑΕ συμμετείχε ενεργά στην Ημερίδα της ΕΛΕΤΑΕΝ, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 10 Μαΐου 2018. Έγινε αναφορά στο πολύ σημαντικό ζήτημα της

χρηματοδότησης των έργων ΑΠΕ με ανοικτή πρόσκληση προς τις Τράπεζες να συνδράμουν με την απλοποίηση των ανταγωνιστικών διαδικασιών. Εν συνεχεία, παρουσιάστηκε ο σχεδιασμός των μόνιμων ανταγωνιστικών διαδικασιών και απαντήθηκε πλήθος ερωτημάτων που τέθηκαν στην Αρχή από τους 500 και πλέον ενδιαφερόμενους που συμμετείχαν. Ακολούθησε ειδική εκπαίδευση στις αίθουσες της OTE Academy και πάνω από 150 συμμετέχοντες έλαβαν μέρος στην ειδική αυτή εκπαίδευση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων και τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας με τη διενέργεια εικονικής δημοπρασίας.

- v. Ημερίδα της ΡΑΕ για τις μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες και την άρση του κορεσμού στα Ιωάννινα στις 15 Μαΐου 2018. Στην εν λόγω ημερίδα παρουσιάστηκε συνοπτικά το θεσμικό πλαίσιο, βάσει του οποίου θα διεξαχθούν οι μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες, οι βασικές αρχές και σκέψεις της Αρχής για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία και παρουσιάστηκε προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εν λόγω διαδικασιών. Ακόμη, παρουσιάστηκε η ηλεκτρονική πλατφόρμα που έχει σχεδιαστεί ειδικά για τους διαγωνισμούς ΑΠΕ σε συνεργασία με τη ΡΑΕ και ο τρόπος λειτουργίας της. Στην συνέχεια, παρουσιάστηκε η πρόταση της ΡΑΕ για άρση του κορεσμού σε περιοχές του δικτύου που δεν είναι εφικτή η σύνδεση νέων έργων ΑΠΕ. Ειδικότερη αναφορά έγινε στην Απόφαση της ΡΑΕ, η οποία υιοθέτησε τη μεθοδολογία της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., με βάση την οποία τέθηκαν κριτήρια για να επιλεγούν δύο υποσταθμοί, στους οποίους υφίσταται κορεσμός. Με την Απόφαση αυτή ζητήθηκε από τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. να προχωρήσει στην κατασκευή δύο νέων μετασχηματιστών εγκρίνοντας και το σχετικό κόστος, το οποίο θα ανακτηθεί από τα τέλη χρήσης δικτύου και το οποίο εν συνεχεία θα καλυφθεί από τους νέους παραγωγούς ΑΠΕ που θα συνδεθούν. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται εφικτή η κατασκευή νέων υποδομών στο δίκτυο, αίροντας τον κορεσμό και δίνοντας τη δυνατότητα σε νέα έργα ΑΠΕ, μικρής ισχύος, να κατασκευαστούν και να συνδεθούν. Ακολούθησε λεπτομερής συζήτηση και ερωτήματα τόσο για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες όσο και για τα θέματα του κορεσμού, στα οποία απάντησαν οι εκπρόσωποι της Αρχής.
- vi. Στο πλαίσιο της 83^{ης} ΔΕΘ η ΡΑΕ πραγματοποίησε ειδική ημερίδα και παρουσίασε τα αποτελέσματα των τριών ανταγωνιστικών διαδικασιών που έλαβαν χώρα τον Ιούλιο του 2018 και υπήρξε γόνιμη κι εποικοδομητική συζήτηση με όλους τους συμμετέχοντες.
- vii. Ημερίδα της ΡΑΕ για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες έργων ΑΠΕ στο πλαίσιο της έκθεσης «Infacoma» της «Helixpro» στις 8 Φεβρουαρίου 2019 για την ενεργειακή αγορά όπου παρουσίασε τα κάτωθι δύο βασικά θέματα:
- «Οι τρέχουσες εξελίξεις στον τομέα των ΑΠΕ: τα αποτελέσματα των Διαγωνισμών έργων ΑΠΕ του 2018, ο σχεδιασμός των επόμενων, το νέο πλαίσιο για το μηχανισμό συμψηφισμού (net-metering) και τις μικρές Α/Γ».
  - «Οι τρέχουσες εξελίξεις στον τομέα των ΑΠΕ σχετικά με το νέο πλαίσιο για το μηχανισμό συμψηφισμού (net-metering) και τις μικρές Α/Γ».

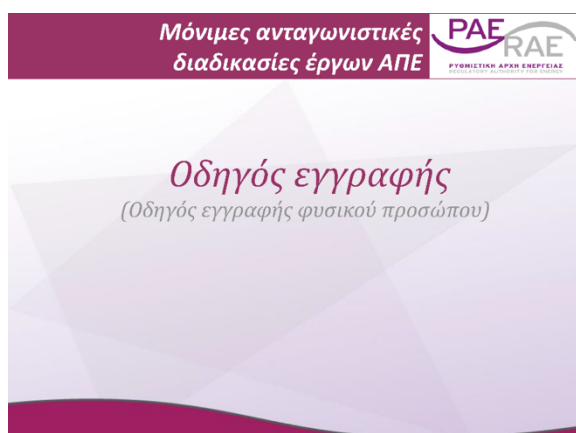
Συζητήθηκαν τα αποτελέσματα των πρόσφατων ανταγωνιστικών διαδικασιών του 2018 και τα βασικά συμπεράσματα, που προέκυψαν και παρουσιάστηκε αναλυτικά ο σχεδιασμός

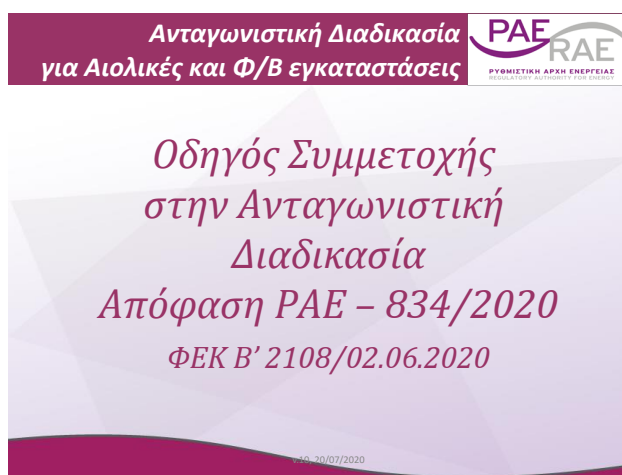
της ΡΑΕ για τους επόμενους διαγωνισμούς. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο σχεδιασμό για ανταγωνιστικές διαδικασίες Μη Ώριμων Έργων και αναδείχθηκε η δυσκολία του ζητήματος, καθώς υπάρχουν σημαντικές παράμετροι, που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη. Ακολούθως, παρουσιάστηκε λεπτομερώς η τεχνική λύση αντιμετώπισης των επικαλυπτόμενων μη ώριμων έργων μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα ανάλυσης σεναρίων υλοποίησης. Επίσης, παρουσιάστηκαν οι τρέχουσες εξελίξεις στον τομέα των ΑΠΕ σχετικά με το νέο πλαίσιο για το μηχανισμό συμψηφισμού (net-metering), καθώς επίσης και το νέο πλαίσιο που αφορά στην αδειοδότηση των μικρών Α/Γ. Στο τέλος, ακολούθησε πολύωρη συζήτηση και απαντήσεις επί των ερωτημάτων που τέθηκαν από πολλούς θεσμικούς φορείς της αγοράς και συμμετέχοντες.

- viii. Στο πλαίσιο της 84^{ης} ΔΕΘ η ΡΑΕ πραγματοποίησε ειδική ημερίδα και παρουσίασε τα αποτελέσματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών, που έλαβαν χώρα τον Απρίλιο 2019 (κοινή ανταγωνιστική διαδικασία), τον Ιούλιο του 2019 (δύο ανταγωνιστικές διαδικασίες για Φ/Β και Αιολικές εγκαταστάσεις). Παράλληλα παρουσιάστηκε και η πρόταση της ΡΑΕ για απλοποίηση της αδειοδότησης με την ανάπτυξη ειδικού πληροφοριακού συστήματος, βλέποντας το τεράστιο επενδυτικό ενδιαφέρον, που άρχισε να εμφανίζεται στην Ελλάδα, ενώ υπήρξε συμμετοχή όλων των φορέων των ΑΠΕ με συζήτηση στρογγυλής τράπεζας για τα ζητήματα αυτά.

2.2. Οδηγοί εγγραφής, υποβολής αίτησης & συμμετοχής στην ηλεκτρονική δημοπρασία

Η ΡΑΕ, για την έγκυρη και υπεύθυνη ενημέρωση και εκπαίδευση της ενεργειακής αγοράς, εξέδωσε ειδικούς Οδηγούς για την εγγραφή νομικού ή/και φυσικού προσώπου στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, Οδηγό για την υποβολή της Αίτησης Συμμετοχής – Υπεύθυνης Δήλωσης και των δικαιολογητικών συμμετοχής και Οδηγό συμμετοχής στην πλατφόρμα της ηλεκτρονικής δημοπρασίας.

Σχήμα 2-1 Οδηγοί εγγραφής, υποβολής Αίτησης Συμμετοχής και Συμμετοχής στην Ανταγωνιστική Διαδικασία

2.3. Τεχνικό video που περιγράφει τις ανταγωνιστικές διαδικασίες (Αγγλικά)

Με σκοπό η Αρχή να εκπαιδεύσει την ενεργειακή αγορά και να αναδείξει την όλη καινοτόμο ανταγωνιστική διαδικασία, δημιούργησε ένα ειδικό τεχνικό video, σε συνεργασία με τον πάροχο ηλεκτρονικών δημοπρασιών. Ακολουθεί το σχετικό link με το video:

Τεχνικό video: <https://youtu.be/RXIOEof8v9c>

2.4. Η μεθοδολογία της ανταγωνιστικής διαδικασίας

Η διενέργεια των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ αποτελεί υποχρέωση της Ελλάδας ως Κράτος – Μέλος της Ε.Ε., με έναρξη ισχύος του καθεστώτος στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης για τους εν λόγω σταθμούς από την 1η Ιανουαρίου 2017. Προτού η ΡΑΕ διαμορφώσει τη Γνωμοδότησή της προς το ΥΠΕΝ, διενεργήθηκε, βάσει των οριζόμενων στις διατάξεις του ν. 4414/2016, υπό την πλήρη εποπτεία και αρμοδιότητά της, η πιλοτική

ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών το Δεκέμβριο του 2016. Για το λόγο αυτό συστάθηκε, κατόπιν εντολής της ολομέλειας της ΡΑΕ, μία Ομάδα Εργασίας, αποτελούμενη από επιστήμονες διαφορετικών ειδικοτήτων (ηλεκτρολόγους μηχανικούς, νομικούς, μηχανικούς Η/Υ και προγραμματιστές), στόχος της οποίας ήταν ο σχεδιασμός και η αποτελεσματική διενέργεια των μόνιμων ανταγωνιστικών διαδικασιών για τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ.

2.4.1. Προκαταρκτική ανάλυση του δυνητικού επενδυτικού ενδιαφέροντος

Προκειμένου να διενεργηθεί η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών με ικανοποιητικό βαθμό ανταγωνισμού, απαιτείτο η πλήρης και σαφής εικόνα των έργων, τα οποία δύνανται δυνητικά να λάβουν μέρος σε αυτή. Η ανταγωνιστική διαδικασία για εγκαταστάσεις ΑΠΕ αφορά σε αδειοδοτικά ώριμα έργα. Ειδικότερα, για τα έργα της Κατηγορίας Ι, τα οποία εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης Άδειας Παραγωγής, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του ν. 3468/2006, απαραίτητη προϋπόθεση συμμετοχής αποτελούσε η προσκόμιση Σύμβασης Σύνδεσης σε ισχύ, ενώ για τα έργα της Κατηγορίας ΙΙ (> 1 MW), η Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή/και Σύμβαση Σύνδεσης και Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, με την προϋπόθεση ότι έχει προσκομιστεί η εγγυητική επιστολή, που απαιτείται σε κάθε περίπτωση προς το Διαχειριστή.

Η Ολομέλεια της ΡΑΕ αποφασίζει ως προς τον ακριβή επιμερισμό της ισχύος μεταξύ των Κατηγοριών, αφού λάβει υπόψη τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους Διαχειριστές Δικτύου και Συστήματος, τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. και την ΑΔΜΗΕ Α.Ε., τα οποία αφορούν στα έργα ΑΠΕ, που έχουν φτάσει στο ως άνω αναφερόμενο απαιτούμενο αδειοδοτικό στάδιο, και, ανάλογα με την εγκατεστημένη ισχύ τους, έχουν καταθέσει εγγυητικές επιστολές προς τους Διαχειριστές.

Βάσει των σχετικών αυτών στοιχείων, που κατατίθενται από τους αρμόδιους Διαχειριστές, κατόπιν αιτήματος της ΡΑΕ, για τη δυνητική συμμετοχή των εγκαταστάσεων στην εκάστοτε ανταγωνιστική διαδικασία, γίνεται εκτίμηση για την συνολική δημοπρατούμενη ισχύ, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο ανταγωνισμού, όπως αυτό ορίζεται στην εκάστοτε προκήρυξη, προκειμένου να ικανοποιηθεί στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο ο επιθυμητός ανταγωνισμός.

2.4.2. Όροι και Προϋποθέσεις της Προκήρυξης

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των νόμων 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149), 4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/22.8.2011) και 3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), καθώς και τις «Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)», η ΡΑΕ διενήργησε από το 2016 με την Πιλοτική Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών για επιλογή φωτοβολταϊκών (Φ/Β) εγκαταστάσεων και, στην συνέχεια από το 2018 έως σήμερα, τις μόνιμες ανταγωνιστικές διαδικασίες ανά τεχνολογία και τεχνολογικά ουδέτερες (κοινές) προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης.

Με τα Τεύχη Προκήρυξης, σε κάθε ανταγωνιστική διαδικασία καθορίζονται το πλαίσιο και τα κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης, η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς, το χρονοδιάγραμμα διεξαγωγής της διαδικασίας, οι ρήτρες ολοκλήρωσης των έργων και η

διαδικασία υποβολής των προσφορών για τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με τα οριζόμενα του ν. 4414/2016, όπως ισχύει.

Οι ανταγωνιστικές διαδικασίες έργων ΑΠΕ διεξάγονται μέσω ηλεκτρονικής, μειοδοτικής δημοπρασίας τύπου Yankee Reverse², σε δύο στάδια. Η διαδικασία περιγράφεται λεπτομερώς στην εκάστοτε Προκήρυξη της ΡΑΕ, ενώ κατά τη διάρκεια των ημερίδων - δημόσιων διαβουλεύσεων³, διενεργείται ενημέρωση και συζήτηση με τους ενδιαφερόμενους συμμετέχοντες από στελέχη της Αρχής. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες, αλλά και οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές, λαμβάνουν διευκρινίσεις και απαντήσεις σε σχετικά με τις ανταγωνιστικές διαδικασίες ερωτήματα από τα στελέχη της ΡΑΕ, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, από την έκδοση του ν. 4414/2016 έως και σήμερα.

Τα δύο στάδια διεξαγωγής της ανταγωνιστικής διαδικασίας είναι τα εξής:

I. **Στάδιο Α'**: Εγγραφή στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα και κατάθεση Δικαιολογητικών Συμμετοχής.

Οι συμμετέχοντες αρχικά καλούνται να εγγραφούν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα διεξαγωγής της ανταγωνιστικής διαδικασίας, ώστε να καταθέσουν ηλεκτρονικά την αίτηση συμμετοχής τους, καθώς και να υποβάλλουν, μέσω της πλατφόρμας, σε μη επεξεργάσιμη μορφή ("pdf"), όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά δικαιολογητικά, νομικού και τεχνικού περιεχομένου. Κάθε συμμετέχων αποκτά προσωπικό κωδικό πρόσβασης στην εφαρμογή του ηλεκτρονικού διαγωνισμού με την επιτυχή εγγραφή του στην πλατφόρμα. Από το 2019, με απόφαση της ΡΑΕ και για τη διευκόλυνση των συμμετεχόντων, η πληρωμή του τέλους συμμετοχής για την ανταγωνιστική διαδικασία πραγματοποιείται με τη χρήση ηλεκτρονικού κωδικού πληρωμής μέσω του τραπεζικού συστήματος «ΔΙΑΣ», ο οποίος είναι μοναδικός για κάθε συμμετοχή και δημιουργείται κατά την έναρξη υποβολής δικαιολογητικών του συμμετέχοντος. Στην συνέχεια, και εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, που προσδιορίζεται στο χρονοδιάγραμμα της Προκήρυξης, αποστέλλονται και σε πρωτότυπη μορφή ορισμένα από τα δικαιολογητικά, τα οποία απαιτούνται από τους γενικότερους όρους που διέπουν τις Προκηρύξεις των Διαγωνισμών Δημοσίων Φορέων, όπως π.χ. η Αίτηση Συμμετοχής – Υπεύθυνη Δήλωση με θεωρημένο γνήσιο υπογραφής, οι Εγγυητικές Επιστολές Συμμετοχής κ.λπ.. Όσες από τις αιτήσεις που υποβάλλονται είναι πλήρεις ως προς το περιεχόμενό τους και ως προς τα σχετικά κριτήρια, που περιγράφονται αναλυτικά στην Προκήρυξη, προκρίνονται στο επόμενο Στάδιο Β' της διεξαγωγής της ανταγωνιστικής διαδικασίας.

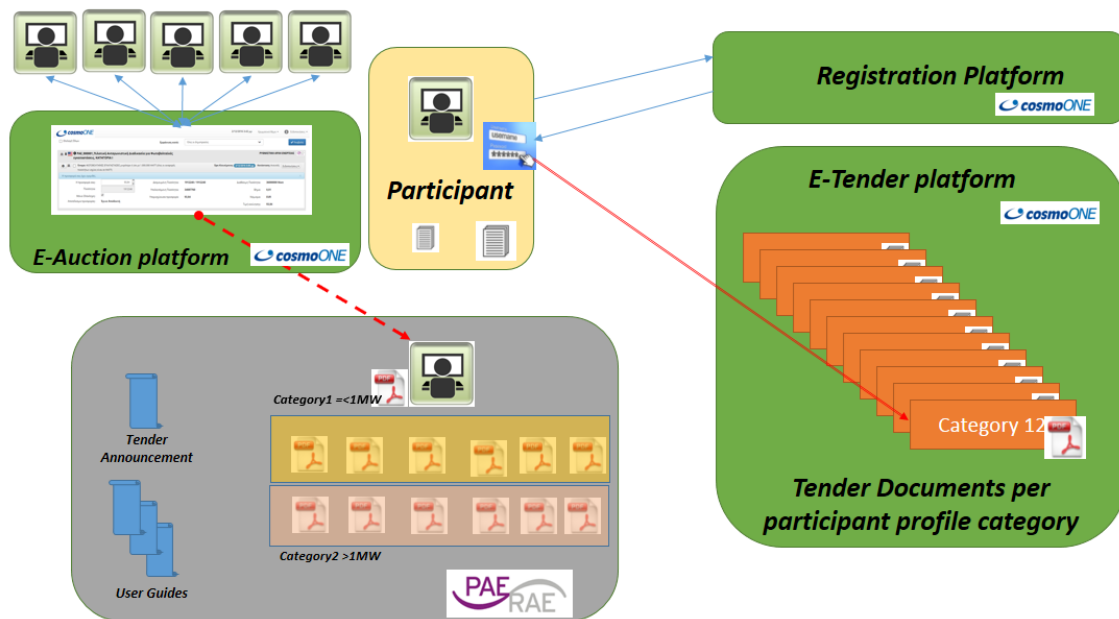
Στην ακόλουθη εικόνα καταγράφεται σχηματικά η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων.

---

² «Οι δημοπρασίες μπορούν να παραμετροποιηθούν σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες αγοράς ή πώλησης και μπορεί να είναι πλειοδοτικές ή μειοδοτικές (forward ή reverse). ... Έτσι μία δημοπρασία ενδέχεται να έχει ως κριτήριο επιλογής μόνο την τιμή (English Auction) ή το συνδυασμό τιμής και προσφερόμενης ποσότητας (Yankee ή Dutch Auction) ή το συνδυασμό τιμής και τεχνικών ή οικονομικών χαρακτηριστικών (Multi Variable Bids)».

³ http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/2016/271016.csp

Σχήμα 2-2 Διαδικασία υποβολής των αιτήσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής

Σημειώνεται ότι η ΡΑΕ παρακολουθεί στενά την έκβαση της κάθε Προκήρυξης, από την έκδοση των Τευχών Προκηρύξεων έως και την επιστροφή των Εγγυητικών Επιστολών Καλής Εκτέλεσης ως αποτέλεσμα ενεργοποίησης των σταθμών ΑΠΕ. Σε κάθε βήμα και όποτε κριθεί απαραίτητο, τα αρμόδια στελέχη της ΡΑΕ επεμβαίνουν μέσω των εισηγήσεών τους προς την Ολομέλεια της Αρχής και, όπου απαιτηθεί, μέσω Γνωμοδοτήσεων προς το ΥΠΕΝ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αρχής, ώστε να βελτιώνεται η διαδικασία και να αίρονται προβλήματα που προκύπτουν είτε αφορούν στην ίδια τη διαδικασία είτε στους κανόνες συμμετοχής, με γνώμονα την τήρηση της διαφανούς, αδιάβλητης ανταγωνιστικής διαδικασίας.

II. **Στάδιο Β'**: Συμμετοχή στην Ηλεκτρονική δημοπρασία της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας – Αποτελέσματα.

Έπειτα από την πρόκριση στο Στάδιο Β', οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα εξοικείωσης με την ηλεκτρονική πλατφόρμα διεξαγωγής της ανταγωνιστικής διαδικασίας μέσω εικονικών δημοπρασιών. Σε τακτά χρονικά διαστήματα, σαφώς προκαθορισμένα στο πρόγραμμα που διαμορφώνει η ΡΑΕ έγκαιρα πριν τη διενέργεια της ηλεκτρονικής δημοπρασίας, οι συμμετέχοντες λαμβάνουν μέρος σε εικονικές δημοπρασίες, που προσομοιώνουν την ανταγωνιστική διαδικασία, με σκοπό την εξοικίωσή τους με το περιβάλλον εργασίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, αλλά και με τον καινοτόμο τρόπο διεξαγωγής ηλεκτρονικών δημοπρασιών. Κατ' αυτό τον τρόπο, τα πιθανά ερωτήματα ή/και τεχνικά προβλήματα διευθετούνται πριν τη διεξαγωγή της ανταγωνιστικής διαδικασίας, σε άμεση συνεργασία με το τηλεφωνικό κέντρο του παρόχου της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και τα στελέχη της ΡΑΕ.

Στο δεύτερο στάδιο διενεργούνται οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες υποβολής προσφορών για κάθε Κατηγορία έργων μεταξύ των συμμετεχόντων, που πληρούν τις

προϋποθέσεις συμμετοχής και γίνεται αποδεκτή η συμμετοχή τους στη δεύτερη φάση. Η διάρκεια των ηλεκτρονικών δημοπρασιών ορίζεται στη μισή ώρα χωρίς τη δυνατότητα παρατάσεων.

Για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία, ενημερώνεται η ηλεκτρονική πλατφόρμα με τα Τεύχη Προκηρύξεων και τα Παραρτήματα αυτών, καθορίζονται τα κριτήρια συμμετοχής, αξιολογούνται οι αιτήσεις συμμετοχής, τίθενται οι απαραίτητες ρήτρες για τη συμμετοχή και την τήρηση των προθεσμιών και εισάγονται κανόνες προς τους συμμετέχοντες. Υπό το πρίσμα της διενέργειας της πιλοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας το 2016, η οποία αποτέλεσε τη βάση για τον προγραμματισμό και τη διενέργεια των ανταγωνιστικών διαδικασιών για το χρονικό διάστημα 2018 – 2020, ακολουθεί ανάλυση των επιμέρους στοιχείων της εκάστοτε Προκήρυξης:

- α. Συμμετέχοντες στην ανταγωνιστική διαδικασία: Σε κάθε Προκήρυξη και για κάθε τεχνολογία έργων ΑΠΕ ορίζονται σαφώς οι δυνητικοί συμμετέχοντες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 7 της εκάστοτε Προκήρυξης.
- β. Η ακριβής δημοπρατούμενη ισχύς: Οριστικοποιείται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά την ολοκλήρωση του Σταδίου Α' της ανταγωνιστικής διαδικασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 της εκάστοτε Προκήρυξης και πριν τη διενέργεια της ηλεκτρονικής δημοπρασίας (Στάδιο Β').
- γ. Η μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύς: Καθορίζεται βάσει των Υπουργικών Αποφάσεων και των στοιχείων των Διαχειριστών, με απόφαση της ΡΑΕ.
- δ. Η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις Υπουργικές Αποφάσεις.
- ε. Προϋπόθεση συμμετοχής στην Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών είναι η ύπαρξη Σύμβασης Σύνδεσης σε ισχύ ή Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε ισχύ ή Άδειας Παραγωγής ανάλογα με την εγκατεστημένη ισχύ του έργου, καθώς και της Εγγυητικής Επιστολής στον αρμόδιο Διαχειριστή.
- στ. Τέλος Συμμετοχής: Για την συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία ο συμμετέχων πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να έχει καταβάλει προηγουμένως το τέλος συμμετοχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εκάστοτε Προκήρυξη, αφού εγγραφεί στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα του παρόχου με τη χρήση μοναδικού Ηλεκτρονικού Κωδικού Πληρωμής που θα παρασχεθεί από το σύστημα και να προβεί στη σχετική πληρωμή του. Εν συνέχεια, στο πλαίσιο υποβολής της Αίτησης Συμμετοχής και των Δικαιολογητικών Συμμετοχής, οφείλει να δηλώσει το μοναδικό Κωδικό πληρωμής. Διευκρινίζεται ότι το εν λόγω τέλος καταβάλλεται για κάθε Συμμετέχοντα - Αίτηση Συμμετοχής, ήτοι για κάθε σταθμό ΑΠΕ που συμμετέχει μεμονωμένα ή για κάθε Συγκρότημα σταθμών ΑΠΕ.
- ζ. Εγγυητικές επιστολές της ανταγωνιστικής διαδικασίας: Η κατάθεση εγγυητικών επιστολών των επενδυτών σε εγκαταστάσεις έργων ΑΠΕ στους Διαχειριστές αποτελεί προϋπόθεση για να τεθούν σε ισχύ οι Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, και, εν συνέχεια, προϋπόθεση για τη συμμετοχή αυτών των

επενδυτών στην ανταγωνιστική διαδικασία. Επιπλέον, η ΡΑΕ έκρινε σκόπιμη την υποβολή Εγγυητικών Επιστολών Συμμετοχής, ύψους 1% επί της συνολικής επένδυσης του έργου, από τους συμμετέχοντες προκειμένου να εξασφαλιστούν αφενός η επίτευξη των στόχων του ν. 4414/2016 και αφετέρου η δέσμευση των συμμετεχόντων για τη συνεπή συμμετοχή τους, καθ' όλη τη διάρκεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας. Αντίστοιχα, μετά την επιτυχή συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία, οι επιτυχόντες καλούνται να υποβάλουν στη ΡΑΕ Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης, ύψους 4% επί της συνολικής επένδυσης, με σκοπό την εξασφάλιση της υλοποίησης του έργου. Το ποσό της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης, ανέρχεται σε ποσοστό 1% και 4% τοις εκατό της επένδυσης του έργου, αντίστοιχα.

η. Ενεργοποίηση της σύνδεσης: Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του καθεστώτος στήριξης και της μέσω αυτού επίτευξης των ενεργειακών στόχων, η ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών ΑΠΕ, που θα επιλεγούν μέσω της ανταγωνιστικής διαδικασίας κατά περίπτωση, πρέπει να λάβει χώρα εντός ορισμένης προθεσμίας από την οριστική κατακύρωση του αποτελέσματος της διαδικασίας. Οι προθεσμίες αυτές αναστέλλονται σε περίπτωση που μετά την οριστική κατακύρωση του αποτελέσματος της ανταγωνιστικής διαδικασίας υπάρξει αναστολή με δικαστική απόφαση της ισχύος οποιασδήποτε άδειας απαιτούμενης στο πλαίσιο της κατά το νόμο προβλεπόμενης διαδικασίας για τη νόμιμη εκτέλεση του έργου. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω προθεσμίες παρατείνονται, για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή αυτή. Σε περίπτωση που η ενεργοποίηση της σύνδεσης των εγκαταστάσεων, που θα επιλεγούν, δεν επιτευχθεί εντός των οριζόμενων στην Προκήρυξη προθεσμιών, λαμβανομένων υπόψη των ως άνω προβλέψεων της Προκήρυξης για αναστολή τους μετά από δικαστική απόφαση, ακολουθούνται οι διαδικασίες και επιβάλλονται οι κυρώσεις που περιγράφονται στο αντίστοιχο άρθρο της εκάστοτε Προκήρυξης.

θ. Κανόνες ανταγωνιστικής διαδικασίας

- *Επίπεδο ανταγωνισμού*: Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το ν.4414/2016, οι εν λόγω διαδικασίες είναι ανταγωνιστικές και συνεπώς, προκειμένου να διασφαλιστεί ικανό επίπεδο ανταγωνισμού, κρίνεται σκόπιμο στο πλαίσιο της ρητής αρμοδιότητας της ΡΑΕ για τον προσδιορισμό κάθε σχετικού με τις εν λόγω ανταγωνιστικές διαδικασίες θέματος (παρ. 5, άρθρο 7, ν.4414/2016), **να προσδιοριστεί ένα ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής στη διαδικασία που θα διασφαλίσει τις συνθήκες του ανταγωνισμού αυτού**. Με τον καθορισμό ελάχιστου ποσοστού συμμετοχής επιτυγχάνεται ένα σημαντικό όφελος για τους καταναλωτές, οι οποίοι, βάσει του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, θα κληθούν να πληρώσουν για κάθε έργο, μέσω του Ειδικού Τέλους για τη Μείωση των Εκπομπών Αέριων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ), σημαντικό μέρος του ποσού που υπολογίζεται ως κρατική ενίσχυση με βάση τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης που θα συνάψουν οι επιτυχόντες στις ανταγωνιστικές διαδικασίες. Επιπλέον, δεδομένου ότι ένας συμμετέχων δύναται να συμμετάσχει σε κάθε ανταγωνιστική διαδικασία με περισσότερα του ενός έργα, κρίνεται σκόπιμο να εφαρμοστεί ένα τέτοιο μέτρο

προκειμένου να αποτρέψει την εκ μέρους ενός και μόνο συμμετέχοντα διαμόρφωσης της τιμής. Επί τη βάση του ανωτέρω κανόνα, η ακριβής δημοπρατούμενη ισχύς ανά κατηγορία θα προσδιοριστεί ανάλογα με τις αιτήσεις συμμετοχής που θα υποβληθούν κατά το Α' Στάδιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας με σχετική Απόφαση της ΡΑΕ. Για λόγους διαφάνειας και διασφάλισης δίκαιων και μη μεταβαλλόμενων κανόνων ανταγωνισμού a priori γνωστών σε όλους τους δυνητικά συμμετέχοντες στη διαδικασία, καθώς και για την ομαλή διενέργεια της ηλεκτρονικής δημοπρασίας, δεν είναι δυνατή σε καμία περίπτωση η υπερκάλυψη της δημοπρατούμενης ισχύος.

Λαμβάνοντας υπόψη τον Κανόνα αυτό, και τον Οριστικό Κατάλογο Συμμετεχόντων, η ΡΑΕ, με Απόφασή της, οριστικοποιεί την ακριβή ισχύ δημοπράτησης για κάθε μία από τις Κατηγορίες έργων.

Σε περίπτωση που δεν ήταν εφικτό να ικανοποιηθεί ο ανωτέρω Κανόνας σε κάθε Κατηγορία, τότε η εν λόγω ανταγωνιστική διαδικασία της Κατηγορίας, για την οποία δεν ικανοποιείται ο όρος αυτός, επρόκειτο να ακυρωθεί.

Σημειώνεται ότι οι ανταγωνιστικές διαδικασίες που διενεργήθηκαν το 2018 ξεκίνησαν με ποσοστό 75% με σκοπό να υπάρξει ισχυρός ανταγωνισμός και να μειωθούν οι τιμές προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας. Η ενεργειακή αγορά ήταν αντίθετη και ήθελε το εν λόγω ποσοστό να είναι σχεδόν μηδενικό ή το πολύ μέχρι το 20%. Μετά τη σημαντική μείωση των τιμών κατά τις ανταγωνιστικές διαδικασίες του Δεκεμβρίου 2018 και με σκοπό να επιτευχθεί η κατακύρωση του συνόλου της ισχύος των 2,6 GW, η Αρχή προχώρησε σε μείωση του ποσοστού στο ύψος του 40% για τα έτη 2019 και 2020. Σε περίπτωση που δεν είχε εφαρμοστεί ο ως άνω κανόνας τότε τα φαινόμενα στρέβλωσης του ανταγωνισμού θα ήταν έντονα. Παράδειγμα αποτελεί η ανταγωνιστική διαδικασία το Δεκέμβριο του 2018 της Κατηγορίας II (1 MW < Φ/Β εγκαταστάσεις ≤ 20 MW), που με δεδομένο το υψηλό ποσοστό – ελάχιστο επίπεδο ανταγωνισμού 75% - υπήρξε στρέβλωση του ανταγωνισμού και η Αρχή προχώρησε σε ματαίωσή του (αναλύεται διεξοδικά παρακάτω).

- *Κανόνας καλύτερης προσφοράς:* Κατά τη διάρκεια της ηλεκτρονικής δημοπρασίας, το σύστημα δεσμεύει προσωρινά ποσότητες ισχύος υπέρ των συμμετεχόντων, ώστε να δύνανται, με βάση τις ενδείξεις, τις οποίες οι συμμετέχοντες παρακολουθούν σε συνεχή ροή στο σύστημα, να αποφασίζουν για την περαιτέρω συμμετοχή τους και τη στρατηγική τιμών, που θα ακολουθήσουν στη συνέχεια της δημοπρασίας. Στο τέλος της ηλεκτρονικής δημοπρασίας, το σύστημα οριστικοποιεί την κατανομή της διαθέσιμης ποσότητας ισχύος με βάση την κατάταξη των τελευταίων αποδεκτών προσφορών κάθε συμμετέχοντα. Η προσωρινή δέσμευση ποσοτήτων κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας και η τελική οριστικοποίηση γίνονται με τον ακόλουθο «Κανόνα», ως εξής:
  - i. Καλύτερη θεωρείται η προσφορά, που έχει τη χαμηλότερη αριθμητική παράμετρο τιμής, δηλαδή τη χαμηλότερη τιμή σε €/MWh. Το σύστημα δεσμεύει προσωρινά στη συγκεκριμένη προσφορά την αντίστοιχη ποσότητα εγκατεστημένης ισχύος της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης του συμμετέχοντος και προχωρά στην επόμενη καλύτερη (κατ' αύξουσα τιμή) αριθμητική

παράμετρο τιμής, που έχει προσφερθεί. Από την εναπομείνουσα ποσότητα δημοπρατούμενης ισχύος το σύστημα δεσμεύει προσωρινά ποσότητα ισχύος, που αναλογεί στην εγκατεστημένη ισχύ της φωτοβολταϊκής του εγκατάστασης, στο δεύτερο κατά σειρά μειοδότη, και προχωρά στην επόμενη αριθμητική παράμετρο τιμής κ.ο.κ..

- ii. Αν δύο προσφορές έχουν ίδια παράμετρο τιμής, τότε «καλύτερη» είναι αυτή, της οποίας ο σταθμός έχει τη μικρότερη εγκατεστημένη ισχύ (παράμετρος ποσότητας).
- iii. Αν δύο προσφορές έχουν την ίδια παράμετρο τιμής και την ίδια εγκατεστημένη ισχύ (παράμετρο ποσότητας), τότε «καλύτερη» είναι αυτή που υποβλήθηκε στην ηλεκτρονική δημοπρασία νωρίτερα (γίνεται κατακύρωση στην προσωρινή δέσμευση κατά χρονική προτεραιότητα).

Με τη λήξη της δημοπρασίας, οι προσωρινές δεσμεύσεις γίνονται οριστικές και «κλειδώνουν» στους αντίστοιχους συμμετέχοντες με βάση την τελική λίστα προτεραιότητας «καλύτερης προσφοράς» (δηλαδή παράμετρος τιμής, παράμετρος ποσότητας και παράμετρος χρόνου). Επισημαίνεται ότι, στη διαδικασία των διαδοχικών δεσμεύσεων, αν η εγκατεστημένη ισχύς μίας προσφοράς είναι μεγαλύτερη από την εναπομείνουσα ποσότητα (είτε στη διάρκεια της δημοπρασίας με τις προσωρινές δεσμεύσεις, είτε στο κλείσιμο με την οριστικοποίηση), η προσφορά δεν εξυπηρετείται καθόλου και το σύστημα προχωρά στην επόμενη προσφορά προς εξυπηρέτηση.

- *Κανόνας: η εναπομείνουσα ισχύς μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία.* Με σκοπό την επίτευξη του συνολικού στόχου κάθε έτους για τις τεχνολογίες των Φ/Β και Αιολικών εγκαταστάσεων, η ΡΑΕ επέλεξε την εφαρμογή του απλού αυτού κανόνα, ώστε να εξασφαλιστεί ότι η οποιαδήποτε εναπομείνουσα ισχύς δε χάνεται, αλλά μεταφέρεται στην αμέσως επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία.

Ειδική σημείωση για την επιλογή του κανόνα «η εναπομείνουσα ισχύς μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία» αντί της επιλογής της εφαρμογής του προτεινόμενου - από ορισμένους φορείς - κανόνα «του τελευταίου έργου». Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας σταθμίζοντας τον κανόνα «του τελευταίου έργου» με τον κανόνα «η εναπομείνουσα ισχύς μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία» επέλεξε το δεύτερο, ο οποίος ήταν απλός, απολύτως διαφανής, δε δημιουργούσε πολυπλοκότητα και σύγχυση κατά την ηλεκτρονική δημοπρασία και εξασφάλιζε ότι η εναπομείνουσα ισχύς αυτή δεν χάνεται, αλλά πηγαίνει στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία.

Ο κανόνας του τελευταίου έργου εφαρμόζεται σε χώρες στις οποίες δεν χρησιμοποιείται σύστημα ηλεκτρονικής δημοπρασίας, αλλά οι αιτήσεις υποβάλλονται σε φυσική μορφή (κλειστό φάκελο), και με βάση τις τιμές καταρτίζεται μία λίστα από το έργο με τη

χαμηλότερη τιμή προς το έργο με την υψηλότερη τιμή, και με βάση τη δημοπρατούμενη ισχύ επιλέγεται «το τελευταίο έργο» το οποίο δε «χωράει».

Σε περίπτωση που η Αρχή επέλεγε να εφαρμόσει τον κανόνα «του τελευταίου έργου», θα έπρεπε να συμβούν οι εξής αλλαγές:

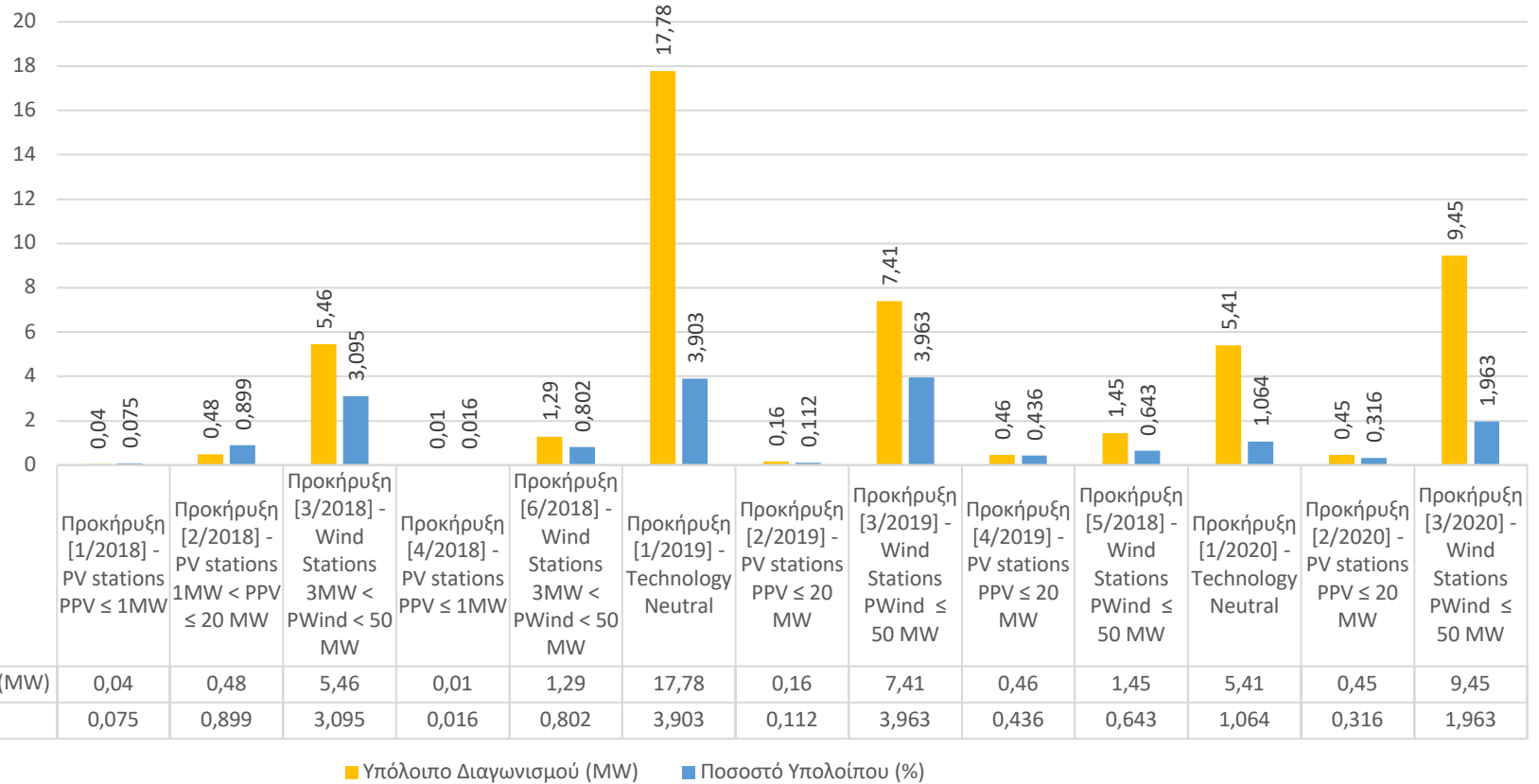
- Στην οθόνη, στο πεδίο «δημοπρατούμενη ισχύς» της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η αριθμητική τιμή δε θα ήταν σταθερή κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας, αλλά θα διαμορφώνονταν κάθε φορά από το «τελευταίο» κάθε φορά έργο που θα επιλέγονταν – επιπλέον της αρχικά προσδιορισθείσας δημοπρατούμενης ισχύος. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα μία σημαντική παράμετρος της ηλεκτρονικής δημοπρασίας να μην είναι σταθερή και διαφανής κατά τη διάρκεια της ηλεκτρονικής δημοπρασίας.
- Ο αλγόριθμος της ηλεκτρονικής δημοπρασίας έπρεπε να αλλάξει ώστε να καταστεί εφικτή η εφαρμογή του κανόνα κατά την ηλεκτρονική δημοπρασία. Το βασικότερο πρόβλημα είναι ότι ο «κανόνας του τελευταίου έργου» είναι συνδεδεμένος με την τελευταία και οριστική κατανομή. Όμως, κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας, το σύστημα εκτελεί κατανομή ποσότητας για κάθε προσφορά που υποβάλλεται στο σύστημα. Με αυτή τη λογική, είτε το σύστημα θα πρέπει να γνωρίζει πότε υποβάλλεται η τελευταία προσφορά για να εφαρμόσει τον «κανόνα του τελευταίου έργου» - πράγμα αδύνατο διότι η υποβολή προσφορών είναι ελεύθερη και δυναμική – ή να εφαρμόζει τον κανόνα σε κάθε κατανομή. Τότε όμως, θα είχαμε μεταβλητή ποσότητα στην δημοπρασία, κάτι που θα επηρέαζε ανά κατανομή, όχι μόνο τον τελευταίο δικαιούχο, αλλά και αυτούς που στην αμέσως προηγούμενη κατανομή είχαν εξασφαλίσει ποσότητα με βάση την τιμή-ποσότητα-χρόνος. Ένα παράπλευρο αποτέλεσμα θα ήταν οι ευνοϊκότερες συνθήκες συμμετοχής μεγάλων έργων, που γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι δεν αποτάσσονται λόγω ποσότητας από την κατανομή στην θέση του τελευταίου έργου, θα μπορούσαν να μην είναι τόσο ανταγωνιστικοί στις τιμές τους, δηλ. να κινείται η στρατηγική τους αντίθετα με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα από το Ρυθμιστή. Τα παραπάνω, μαζί με περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες, όπως για παράδειγμα την περίπτωση ισοπαλιών όπου με βάση τον «κανόνα του τελευταίου έργου» απαλείφεται ο έλεγχος της διαθέσιμης ποσότητας, θα μπορούσε να ανοίξει ο δρόμος για ικανοποίηση όλων των ισοβαθμούντων στην τιμή και στην τελευταία θέση, άρα να ανοίξει και το παράθυρο για μη αποδεκτές πρακτικές συμπαιγνιών, **ώθησαν την Ρυθμιστική Αρχή να επιλέξει τη μεταφορά της εναπομείνουσας ποσότητας στην επόμενη δημοπρασία και να διατηρήσει την απλότητα, σαφήνεια, απόλυτη διαφάνεια και το αδιάβλητο της ανταγωνιστικής διαδικασίας με αποτέλεσμα ο κάθε συμμετέχων να γνωρίζει άμεσα με τη λήξη της ηλεκτρονικής δημοπρασίας το αποτέλεσμα, χωρίς καμία άλλη επεξεργασία εκ μέρους της Αρχής.**

Αποφεύχθηκαν φαινόμενα δηλαδή, ο συμμετέχων να δήλωνε συμμετοχή σε μία ανταγωνιστική διαδικασία χωρίς να γνωρίζει ποια θα είναι η ακριβής δημοπρατούμενη ισχύς, που αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό του και να εμφανιστούν ακραίες περιπτώσεις που θα μπορούσε για παράδειγμα η δημοπρατούμενη ισχύς να είναι 500 MW, η εναπομείνουσα ισχύς μερικά MW και να κατακυρώνεται και σε ένα «τελευταίο» μεγάλης ισχύος έργο της τάξης των δεκάδων MW (π.χ. 200 MW) οδηγώντας σε κατακύρωση συνολικής ισχύος στα επίπεδα των 700 MW περίπου, πολύ μεγαλύτερης της αρχικά δημοπρατούμενης 500 MW.

Η διαφορά μεταξύ της μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος (προκύπτει με εφαρμογή του κανόνα του ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού) και της τελικά κατακυρωθείσας ισχύος μεταξύ των συμμετεχόντων ακολουθεί στο παρακάτω διάγραμμα και είναι σαφές ότι η αδιάθετη ισχύς – η οποία μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία - είναι εξαιρετικά μικρή, σχεδόν μηδενική σε σχέση με τη δημοπρατούμενη ισχύ της κάθε μίας ηλεκτρονικής δημοπρασίας (ποσοστό από 0,075% έως 3,96%).

Η επιλογή της εφαρμογής του κανόνα «η εναπομείνουσα ισχύς να μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία» είναι ο πλέον ενδεδειγμένος, απλός, απολύτως διαφανής προς όλους τους συμμετέχοντες και με βάση την πολύ μικρή εναπομείνουσα ισχύ από κάθε δημοπρασία, η οποία και μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία, γίνεται αντιληπτό ότι η επιλογή της Αρχής οδήγησε με απόλυτη επιτυχία στην ολοκλήρωση των 14 ανταγωνιστικών διαδικασιών, στην κατακύρωση συνολικής ισχύος 2,7 GW, υπερκαλύπτοντας το αρχικό όριο των 2,6 GW του εθνικού στόχου και σε πλήρη συμμόρφωση με τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

Υπόλοιπο Ισχύος ανά Προκήρυξη

Πίνακας 2-1 Υπόλοιπο ισχύος ανά Προκήρυξη

πρόσβαση στη συγκεκριμένη δημοπρασία, αλλά δεν γνωρίζουν καν την ύπαρξη και διεξαγωγή της.

3. Ορισμός της εγκατεστημένης ισχύος. Ο διαχειριστής εισάγει ως σταθερές και αμετάβλητες παραμέτρους για όλη τη διάρκεια της δημοπρασίας, την εγκατεστημένη ισχύ της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης κάθε συμμετέχοντος. Εισάγονται επίσης η συνολική διαθέσιμη ισχύς, η τιμή εκκίνησης στη μονάδα μέτρησης, καθώς και το βήμα της δημοπρασίας, που αντιπροσωπεύει το ελάχιστο ποσό βελτίωσης της τιμής ανά προσφορά.
4. Ορισμός Χρονικών Παραμέτρων. Ο διαχειριστής εισάγει επίσης την ημερομηνία και ώρα έναρξης της δημοπρασίας, τη διάρκειά της, την ύπαρξη ή όχι παρατάσεων και των κανόνων παρατάσεων κ.λπ.. Στις συγκεκριμένες δημοπρασίες της ΡΑΕ δεν ενεργοποιήθηκαν παρατάσεις, με Απόφαση της Ολομέλειας.
5. **Εκκίνηση Δημοπρασίας.** Η δημοπρασία ανοίγει στον καθορισμένο χρόνο και κάθε συμμετέχων μπορεί να υποβάλει προσφορά, όσο η δημοπρασία είναι ακόμη ανοικτή.
6. Το σύστημα ελέγχει διαρκώς, αν έχει υποβληθεί προσφορά.
7. Εάν δεν υποβληθεί προσφορά σε όλη τη διάρκεια της δημοπρασίας, τότε η δημοπρασία κλείνει ως «άγονη» (διαδρομή 5-6-9-6-9-....-30).
8. Αν υποβληθεί κάποια προσφορά, ο πρώτος έλεγχος, που εκτελείται, είναι αυτός του χρόνου, δηλ. ελέγχεται από το σύστημα, κατά πόσο η δημοπρασία είναι ακόμη ανοικτή. Αν έχει παρέλθει ο χρόνος διάρκειάς της (είτε της κανονικής είτε των τυχόν παρατάσεων), η προσφορά απορρίπτεται και η δημοπρασία αλλάζει κατάσταση σε «κλειστή» (διαδρομή 5-6-7-8-30).
9. Τα αποτελέσματα της δημοπρασίας δημιουργούνται αυτόματα με το κλείσιμο της δημοπρασίας και το σύστημα παράγει μια αναλυτική λίστα όλων των προσφορών όλων των συμμετεχόντων, με το αποτέλεσμα κάθε προσφοράς (αποδοχή, ποσότητα, τιμή, απόρριψη, λόγος απόρριψης κ.λπ.), καθώς και μια λίστα καλύτερων προσφορών με τις τελικές κατανεμημένες ποσότητες και τις σχετικές τιμές στη μονάδα μέτρησης (διαδρομή 30-31).
10. Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς, όσο η δημοπρασία είναι ακόμη ανοικτή, υπάρχει ένα δεύτερο σημείο ελέγχου, όπου το σύστημα ελέγχει την υποβληθείσα τιμή (της μονάδας μέτρησης) έναντι της τιμής εκκίνησης (διαδρομή 6-7-10).
11. Αν η υποβληθείσα τιμή είναι μεγαλύτερη της τιμής εκκίνησης, η προσφορά απορρίπτεται και το σύστημα επιτρέπει στο συμμετέχοντα να υποβάλλει εκ νέου τιμή, και να βελτιώσει την προσφορά του (διαδρομή 10-13-20-19).
12. Στην περίπτωση, που η υποβληθείσα τιμή είναι μικρότερη ή ίση της τιμής εκκίνησης, το σύστημα πραγματοποιεί έναν τρίτο έλεγχο σχετικά με την ποσότητα, που έχει εκχωρηθεί στον συγκεκριμένο συμμετέχοντα, έναντι της υπολειπόμενης ποσότητας (δηλ. αυτής που δεν έχει προσωρινά εκχωρηθεί στους συμμετέχοντες). Αν η υπολειπόμενη ποσότητα είναι ίση ή μεγαλύτερη της ζητηθείσας, το σύστημα αποδέχεται την προσφορά και εκχωρεί προσωρινά τη ζητηθείσα ποσότητα στο συμμετέχοντα (διαδρομή 10-11-14).
13. Αν η υπολειπόμενη ποσότητα είναι ίση ή μικρότερη της ζητηθείσας, το σύστημα συγκρίνει την προσφορά με τις υπόλοιπες προσφορές, που έχουν ήδη δεσμεύσει ποσότητα. Αν η προσφορά του συμμετέχοντα είναι «καλύτερη» από τις υπάρχουσες αποδεκτές προσφορές σύμφωνα με

τον «KANONA», το σύστημα αφαιρεί την ποσότητα από έναν ή περισσότερους συμμετέχοντες με τη χαμηλότερη ταξινόμηση (κατάταξη) εκείνη τη στιγμή και προσωρινά εκχωρεί την ποσότητα στο συγκεκριμένο συμμετέχοντα (διαδρομή 10-11-12-14). Οι συμμετέχοντες, που χάνουν ποσότητα, ενημερώνονται αμέσως από το σύστημα. Στην περίπτωση, που η υποβληθείσα προσφορά είναι “χειρότερη” από τις υπάρχουσες αποδεκτές προσφορές σύμφωνα με τον «KANONA», η προσφορά δεν ικανοποιείται και το σύστημα επιτρέπει στο συμμετέχοντα να βελτιώσει την προσφορά του (διαδρομή 10-11-12-13).

14. Ελεγχος τυχόν Παρατάσεων. Οποτεδήποτε μια προσφορά γίνει αποδεκτή, το σύστημα ελέγχει αν η προσφορά υποβλήθηκε εντός του χρονικού ορίου, που ενεργοποιεί τις παρατάσεις. Αν ο χρόνος υποβολής είναι εντός αυτής της περιόδου, το σύστημα δίνει αυτόματα παράταση (διαδρομή 14-15-16). Σημειώνεται πως οι συγκεκριμένες ανταγωνιστικές διαδικασίες για τις Κατηγορίες I και II του πιλοτικού διαγωνισμού δεν επέτρεπαν παράταση του χρόνου διάρκειας υποβολής προσφορών.
17. **Απώλεια προσωρινά δεσμευμένης ποσότητας.** Κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας, κάθε συμμετέχων μπορεί να απωλέσει την ποσότητά του, εξαιτίας υποβολής καλύτερης προσφοράς από άλλο συμμετέχοντα. Αυτό είναι εμφανές στην οθόνη και ο συμμετέχων έχει το δικαίωμα να υποβάλει νέα προσφορά για να επανακτήσει την ποσότητά του.
20. Απώλεια ποσότητας και ο συμμετέχων δε θέλει να υποβάλει βελτιωμένη προσφορά.
Ο συμμετέχων δεν υποβάλει περαιτέρω προσφορές και περιμένει μέχρι να κλείσει η δημοπρασία, καθώς υπάρχει περίπτωση να ανακτήσει ποσότητα κάτω από κάποιες προϋποθέσεις, που απορρέουν από τον «KANONA» (διαδρομή 17-20-30-31).
19. Απώλεια ποσότητας και ο συμμετέχων θέλει να υποβάλει βελτιωμένη προσφορά.
Ο συμμετέχων υποβάλει βελτιωμένη προσφορά, μειώνοντας την τιμή της προσφοράς του και υποβάλλοντάς την εκ νέου στο σύστημα (διαδρομή 17-20-19-6).
18. Δε/Συμβαίνει απώλεια ποσότητας, αλλά ο συμμετέχων θέλει να βελτιώσει την προσφορά του.
Αν ο συμμετέχων θέλει να ισχυροποιήσει τη θέση του στη δημοπρασία και να βρεθεί σε πλεονεκτικότερη θέση έναντι άλλων συμμετεχόντων, σύμφωνα με τον KANONA, έχει τη δυνατότητα να υποβάλει νέα προσφορά. Για να το επιτύχει πρέπει να βελτιώσει την τιμή του και να υποβάλει τη νέα προσφορά (διαδρομή 17-18-19-6).

3. Περιγραφή και αποτελέσματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών των έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα τα έτη 2018, 2019 και 2020

3.1. Διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ – Ιούλιος 2018

3.1.1. Η υπ' αριθμ. 321/2018 Απόφαση της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018) - Προκήρυξη

Οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών έργων ΑΠΕ, που διενεργήθηκαν στις 2 Ιουλίου 2018 για τις τρεις Κατηγορίες έργων I, II και III, καθορίστηκαν στην υπ' αριθ. 321/2018 Απόφαση ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018) «Διενέργεια τριών (3) Ανταγωνιστικών Διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 5 του ν. 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149)», και συγκεκριμένα για τις κάτωθι κατηγορίες έργων:

- Κατηγορία I: Φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 1$ MW,
- Κατηγορία II: Φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος 1 MW $< P_{PV} \leq 20$ MW,
- Κατηγορία III: Αιολικές εγκαταστάσεις μέγιστης ισχύος παραγωγής 3 MW $< P_{WIND} \leq 50$ MW.

Βάσει των Προκηρύξεων [1/2018], [2/2018] και [3/2018] για κάθε Κατηγορία, οι προϋποθέσεις συμμετοχής ήταν όμοιες με εκείνες της πιλοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας που διενήργησε η ΡΑΕ το 2016, αναφορικά με την αδειοδοτική ωριμότητα των έργων, την καταβολή τέλους συμμετοχής, την κατάθεση Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης, την ηλεκτρονική υποβολή των Αιτήσεων Συμμετοχής και των δικαιολογητικών, καθώς και τη διεξαγωγή των ηλεκτρονικών δημοπρασιών. Οι διαφορές μεταξύ της πιλοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας και του πρώτου κύκλου ανταγωνιστικών διαδικασιών του 2018 αφορούν στα εξής σημεία:

- *Κανόνας 75%*: Η ΡΑΕ όρισε στις Προκηρύξεις που δημοσιεύθηκαν επίπεδο ανταγωνισμού ίσο με 75%. Αυτό οδήγησε σε δημοπρατούμενη ισχύ της τάξεως των 53,52 MW στην Κατηγορία I (εκ των 93,66 MW της Κατηγορίας I επί του Οριστικού Καταλόγου Συμμετεχόντων), των 53,40 MW στην Κατηγορία II (εκ των 93,44 MW της Κατηγορίας II επί του Οριστικού Καταλόγου Συμμετεχόντων) και 176,39 MW στην Κατηγορία III (εκ των 308,675 MW της Κατηγορίας III επί του Οριστικού Καταλόγου Συμμετεχόντων).

Τα αποτελέσματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών επιβεβαίωσαν την ορθή επιλογή της ΡΑΕ, καθώς η εν λόγω ρύθμιση συνέβαλε στη σημαντική μείωση των οριστικών τιμών των επιλεγέντων έργων έως και 22,74%, σύμφωνα με τα αποτελέσματα που δημοσιεύτηκαν, έπειτα από τη λήξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών.

- *Τέλος συμμετοχής*: Διαφοροποιήθηκε ανά Κατηγορία (500 € για την Κατηγορία I και 1.000 € για τις Κατηγορίες II και III), σύμφωνα με την ΥΑ, που καθόρισε σε λεπτομερή βάση τα στοιχεία των ανταγωνιστικών διαδικασιών (ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018).

- **Εγγυητικές Επιστολές:** Το άθροισμα των εγγυητικών επιστολών που έχει καταθέσει ο Συμμετέχων για κάθε έργο για την συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία, ανέρχεται στο ποσοστό του τέσσερα τοις εκατό (4%) του συνόλου της επένδυσης. Είναι ευθύνη του κάθε Συμμετέχοντα, επί ποινή έκπτωσης του, να φροντίζει για την πλήρη τήρηση του εν λόγω κανόνα του 4%, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου μέχρι την ενεργοποίηση της σύνδεσης, εντός του διατιθέμενου χρόνου υλοποίησης κατά τις προβλέψεις της εν λόγω Προκήρυξης. Το τυπικό κόστος έργου υπολογίστηκε για κάθε τεχνολογία βάσει της εξέλιξης του κόστους εγκατάστασης και λειτουργίας των δύο τεχνολογιών (ηλιακής και αιολικής ενέργειας) και μελετών από τη βιβλιογραφία, όπου καταγράφονται ενδείξεις μείωσης του “Levelized Cost of Electricity (LCOE)” για τις δύο τεχνολογίες ΑΠΕ.
- **Η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς** στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών καθορίστηκε στα 85 €/MWh για την Κατηγορία I, στα 80 €/MWh για την Κατηγορία II και στα 90 €/MWh για την Κατηγορία III. Καθώς πρόκειται για μειοδοτικές δημοπρασίες, οι υποβληθείσες προσφορές των συμμετεχόντων οφείλουν να έχουν πτωτική τάση, προκειμένου να γίνονται αποδεκτές από το σύστημα της ηλεκτρονικής δημοπρασίας.
- **Ενεργοποίηση της σύνδεσης:** Τα χρονικά όρια ενεργοποίησης των έργων που ανήκουν στους επιλεγέντες συμμετέχοντες τέθηκαν με τις Προκηρύξεις των ανταγωνιστικών διαδικασιών (υπ' αριθμ. 321/2018 Απόφαση ΠΑΕ). Ειδικότερα για κάθε Κατηγορία I, II και III τα χρονικά πλαίσια περιλαμβάνονται στον ακόλουθο πίνακα:

Κατηγορία εγκαταστάσεων	Κατηγορία I	Κατηγορία II	Κατηγορία III		
Τεχνολογία Σταθμών ΑΠΕ	Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί	Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί	Αιολικοί Σταθμοί		
Μέγιστη Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)	70	230	300		
Ακριβής Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)	Καθορίζεται με Απόφαση της ΠΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.	Καθορίζεται με Απόφαση της ΠΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.	Καθορίζεται με Απόφαση της ΠΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.		
Υπολειπόμενη ποσότητα Δημοπρατούμενης ισχύος	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.		
Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς (€/MWh)	85	80	90		
Επίπεδο ανταγωνισμού	75%	75%	75%		
Τέλος Συμμετοχής (€)	500	1.000	1.000		
Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής	1% του συνόλου της επένδυσης	1% του συνόλου της επένδυσης	1% του συνόλου της επένδυσης		
Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης	4% του συνόλου της επένδυσης	4% του συνόλου της επένδυσης	4% του συνόλου της επένδυσης		
Προϋπόθεση Συμμετοχής	Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ ή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ.		
Ενεργοποίηση Σύνδεσης	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΠΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός 12 μηνών.	Από την Ημερομηνία Ανακοίνωσης της Απόφασης της ΠΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΠΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:		
		15 μηνών	1 MW < P _{PV} ≤ 5 MW	24 μηνών	3 MW < P _{WIND} ≤ 10 MW
		18 μηνών	P _{PV} > 5 MW	36 μηνών	P _{WIND} > 10 MW
		Επιπλέον (6) μηνών των	Φ/Β Εγκαταστάσεις με σύνδεση στο ΕΣΜΗΕ μέσω Υποσταθμού κατά	Επιπλέον (6) μηνών των	Αιολικές εγκαταστάσεις με σύνδεση στο

		ανωτέρω προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	τα οριζόμενα στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύμβασης.	ανωτέρω προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	ΕΣΜΗΕ μέσω Υποσταθμού κατά τα οριζόμενα στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύμβασης.
--	--	--	--	--	---

Πίνακας 3-1 Βασικά στοιχεία Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Ιούλιος 2018)

3.1.2. Η υπ' αριθμ. 542/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι

Τον Ιούνιο του έτους 2018 η ΡΑΕ δημοσίευσε την υπ' αριθμ. 542/2018 Απόφαση με θέμα «Προσωρινοί Κατάλογοι Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες Ι, ΙΙ και ΙΙΙ και Προσωρινοί Κατάλογοι Αποκλεισθέντων από το Στάδιο Β' για τις Κατηγορίες Ι, ΙΙ και ΙΙΙ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 321/2018 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 1/2018, 2/2018 και 3/2018 Προκηρύξεις (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018)», η οποία περιλάμβανε τους συμμετέχοντες που πληρούσαν τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στις ανταγωνιστικές διαδικασίες των Κατηγοριών Ι, ΙΙ και ΙΙΙ έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων που υποβλήθηκαν. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τους όρους των Προκηρύξεων, οι συμμετέχοντες που περιλαμβάνονταν στους Πίνακες με τους Προσωρινούς Καταλόγους αποκλεισθέντων δύναται να υποβάλουν ένσταση επί των προσωρινών αποτελεσμάτων του Σταδίου Α' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας.

3.1.3. Η υπ' αριθμ. 613/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι

Η ΡΑΕ, μετά την εξέταση των ενστάσεων που υποβλήθηκαν εντός της προθεσμίας που ορίστηκε στο χρονοδιάγραμμα των Προκηρύξεων, εξέδωσε την υπ' αριθμ. 613/2018 Απόφασή της:

α) Επί των υποβληθέντων κατά της υπ' αριθμ. 542/2018 Απόφασης ΡΑΕ με θέμα «Προσωρινοί Κατάλογοι Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες Ι, ΙΙ και ΙΙΙ και Προσωρινοί Κατάλογοι Αποκλεισθέντων από το Στάδιο Β' για τις Κατηγορίες Ι, ΙΙ και ΙΙΙ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 321/2018 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 1/2018, 2/2018 και 3/2018 Προκηρύξεις (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018)» ενστάσεων.

β) Οριστικός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες Ι, ΙΙ και ΙΙΙ και Οριστικός Κατάλογος Αποκλεισθέντων από τις εν λόγω Ανταγωνιστικές Διαδικασίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 321/2018 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 1/2018, 2/2018 και 3/2018 Προκηρύξεις (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018).

γ) Οριστικοποίηση της δημοπρατούμενης ισχύος για κάθε μία από τις Ανταγωνιστικές Διαδικασίες υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

ενέργειας για τις Κατηγορίες I, II και III σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 321/2018 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 1/2018, 2/2018 και 3/2018 Προκηρύξεις (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018).

Ακολούθως ενημέρωσε τους συμμετέχοντες αναφορικά με τον αποκλεισμό ή μη της συμμετοχής τους από τη δεύτερη φάση (Στάδιο Β') της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) στη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, που είχαν δηλώσει οι συμμετέχοντες. Με την εν λόγω απόφασή της, καταρτίστηκε ο Οριστικός Κατάλογος Συμμετεχόντων στη δεύτερη φάση (Στάδιο Β') των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών και ο Οριστικός Κατάλογος Αποκλεισθέντων από αυτές για τις Κατηγορίες I, II και III.

3.1.4. Η υπ' αριθμ. 649/2018 Απόφαση της ΡΑΕ - Αποτελέσματα

Στις 2 Ιουλίου πραγματοποιήθηκαν τρεις (3) ηλεκτρονικές δημοπρασίες για τις Κατηγορίες έργων I, II και III διενεργήθηκαν σε ηλεκτρονική πλατφόρμα την ίδια ημέρα, είχαν διάρκεια τριάντα (30) λεπτών έκαστη, χωρίς παράταση, και οδήγησαν στην επιτυχή συμμετοχή ογδόντα τριών (83) φωτοβολταϊκών έργων εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 1 \text{ MW}$ συνολικής ισχύος $\sim 53,08 \text{ MW}$ (Κατηγορία I), οκτώ (8) φωτοβολταϊκών έργων εγκατεστημένης ισχύος συνολικής ισχύος $\sim 52,92 \text{ MW}$ (Κατηγορία II) και επτά (7) αιολικών έργων μέγιστης ισχύος παραγωγής $3 \text{ MW} < P_{WIND} \leq 50 \text{ MW}$ συνολικής ισχύος $170,925 \text{ MW}$ (Κατηγορία III).

Τα αποτελέσματα των τριών (3) ανταγωνιστικών διαδικασιών για τις τρεις Κατηγορίες I, II και III έχουν ως εξής:

- στην Κατηγορία I (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $P \leq 1 \text{ MW}$) η τιμή εκκίνησης ήταν 85 €/MWh , ενώ οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 80 €/MWh έως $75,87 \text{ €/MWh}$ και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε $78,42 \text{ €/MWh}$.
- στην Κατηγορία II (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $1 \text{ MW} < P \leq 20 \text{ MW}$) η τιμή εκκίνησης ήταν 80 €/MWh , ενώ οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από $62,97 \text{ €/MWh}$ έως 71 €/MWh και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε $63,81 \text{ €/MWh}$.
- στην Κατηγορία III (Αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος $3 \text{ MW} < P \leq 50 \text{ MW}$) η τιμή εκκίνησης ήταν 90 €/MWh , ενώ οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από $68,18 \text{ €/MWh}$ έως $71,93 \text{ €/MWh}$ και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε $69,53 \text{ €/MWh}$.
- η εναπομείνουσα ισχύς μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία.

Από τα αποτελέσματα των ηλεκτρονικών δημοπρασιών, όπου παρατηρείται σημαντική μείωση των τιμών σε σχέση με την τιμή εκκίνησης της κάθε δημοπρασίας και για τις δύο τεχνολογίες Φ/Β και Αιολικών, προκύπτει το συμπέρασμα ότι υπάρχει πραγματική μείωση του κόστους των εν λόγω τεχνολογιών τα τελευταία δύο έτη, κάτι που αποτυπώθηκε στις τιμές μέσω των διαγωνισμών. Τα αποτελέσματα των τριών αυτών δημοπρασιών καθόρισαν ένα νέο τοπίο στο χάρτη των φωτοβολταϊκών και αιολικών εγκαταστάσεων καθώς παρατηρήθηκε σημαντική μείωση των τιμών σε σχέση με την τιμή εκκίνησης της κάθε δημοπρασίας και για τις δύο τεχνολογίες. Συγκεντρωτικά, ο παρακάτω πίνακας περιγράφει εν συντομία τα κύρια σημεία των εν λόγω ανταγωνιστικών διαδικασιών:

Κατηγορίες	Μέγιστη Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Ακριβής Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Αιτήσεις Συμμετεχόντων (No/MW)						Ανταγωνιστική Διαδικασία				
			Κατατεθειμένες		Αποδεκτές		Επιλεγείσες		Προσφορές	Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή εκκίνησης (€/MWh)	Υψηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Χαμηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Μεσοσταθμική Τιμή (€/MWh)
Φ/Β Σταθμοί $P_{PV} \leq 1MW$	70	53,52	177	105,54	155	94,07	83	53,48	1527	85	80	75,87	78,42
Φ/Β Σταθμοί $1MW < P_{PV} \leq 20 MW$	230	53,40	34	197,21	13	93,44	8	52,92	280	80	71	62,97	63,81
Αιολικοί Σταθμοί $3MW < P_{Wind} \leq 50 MW$	300	176,39	14	308,68	14	308,68	7	170,93	336	90	71,93	68,18	69,53

Πίνακας 3-2 Αποτελέσματα Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Ιούλιος 2018)

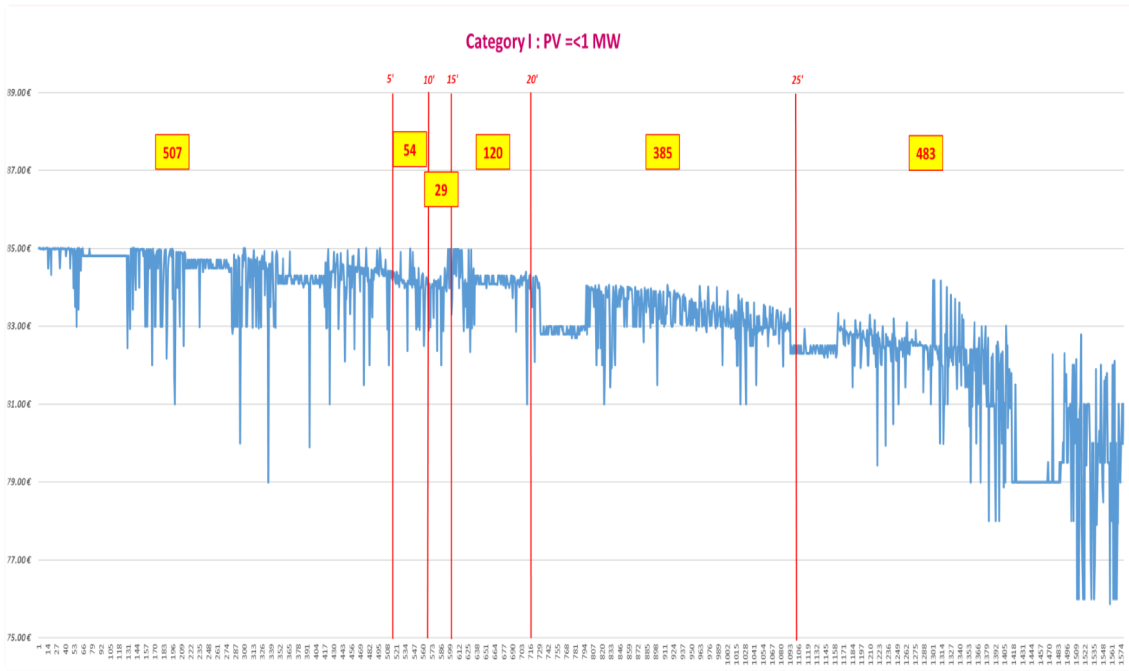
Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας I ανήλθε σε 0,44021 MW, η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας II ανήλθε σε 0,48104 MW και η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας III ανήλθε σε 5,465 MW.

Μετά την ανωτέρω απόφασή της, η ΡΑΕ επιστρέφει, σύμφωνα με τους όρους των Προκηρύξεων, τις Εγγυητικές Επιστολές Συμμετοχής των Συμμετεχόντων που δεν επιλέχθηκαν προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης που αναφέρονται στους Πίνακες Μη Επιλεγέντων. Περαιτέρω κάλεσε τους Επιλεγέντες Συμμετέχοντες να συμμορφωθούν με τους όρους των Προκηρύξεων και να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης του έργου τους εντός της αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση των οριστικών Αποτελεσμάτων της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας για τις Κατηγορίες I, II και III, καθώς και να προβούν σε ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) βάσει των ορισθέντων προθεσμιών.

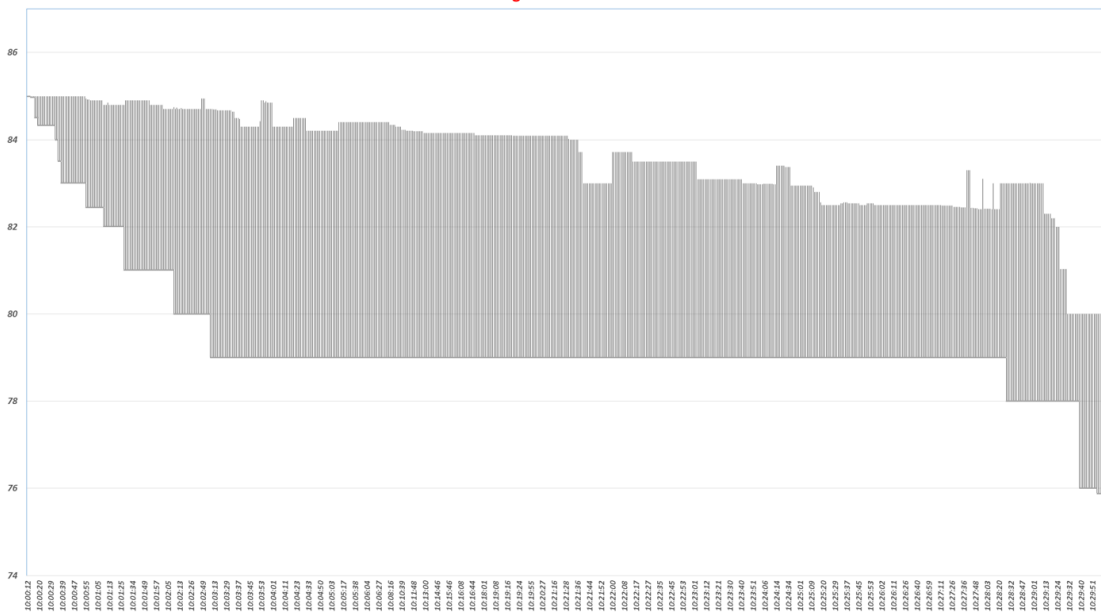
3.1.5. Ανάλυση της δημοπρασίας κατηγοριών I, II & III - Συμπεράσματα Πρώτου Κύκλου Ανταγωνιστικών Διαδικασιών 2018

Για την Κατηγορία I (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $P_{PV} \leq 1$ MW) παρατηρήθηκε ικανοποιητικός ανταγωνισμός μεταξύ των 155 συμμετεχόντων, με 1.527 συνολικές προσφορές (Σχήμα 3-1). Αξίζει να σημειωθεί:

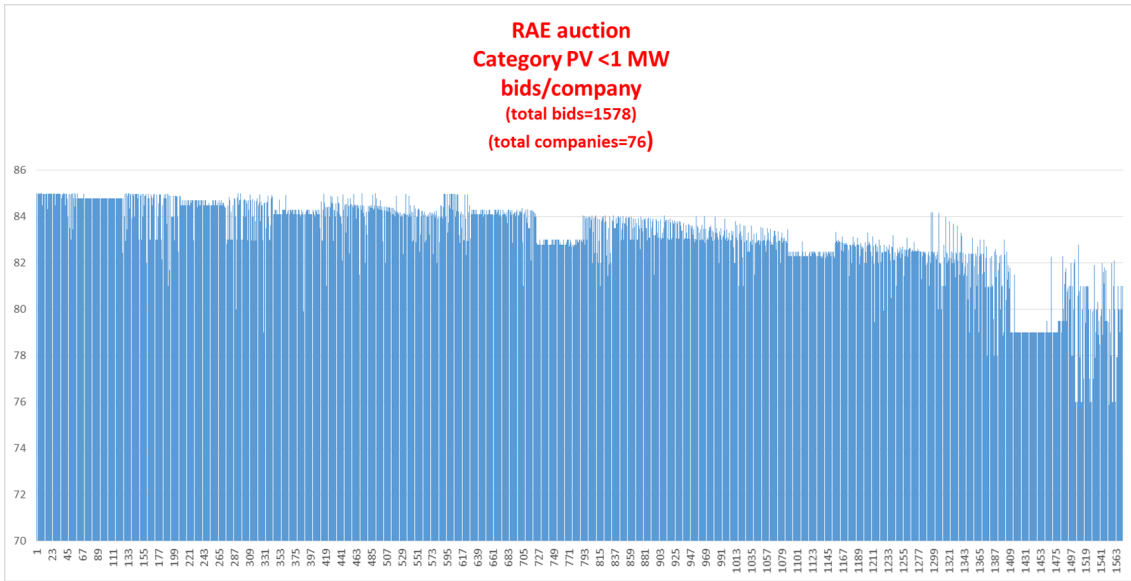
- Το γεγονός της στρατηγικής των Συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού χρειάστηκε ενάμιση λεπτό ώστε να πέσει η τιμή από τα 79 €/MWh στα 76 €/MWh τη χρονική περίοδο του τελευταίου 5λέπτου, σημειώνοντας πτώση 3,8 % (Σχήμα 3-1).
- Οι εταιρείες που συμμετείχαν (76 στο σύνολο) κατέθεσαν 1.578 προσφορές, αριθμός που αντιστοιχεί σε 0,6 προσφορές ανά δευτερόλεπτο (Σχήμα 3-3).
- Μία συγκεκριμένη εταιρεία ή όμιλος εταιρειών κατέθεσε το 25% των συνολικών προσφορών (Σχήμα 3-4).
- Σχεδόν το 35% των προσφορών που υποβλήθηκαν κατά το τελευταίο λεπτό προήλθε από μία μόνο εταιρεία/όμιλο εταιρειών (Σχήμα 3-5).
- Τα έργα που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους παρατηρείται πως εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές, αλλά πιο αποτελεσματικές (Σχήμα 3-6).
- Όλα τα έργα της Κατηγορίας I έχουν συνδεθεί στο δίκτυο, δηλαδή και τα 53,48 MW φωτοβολταϊκών σταθμών.

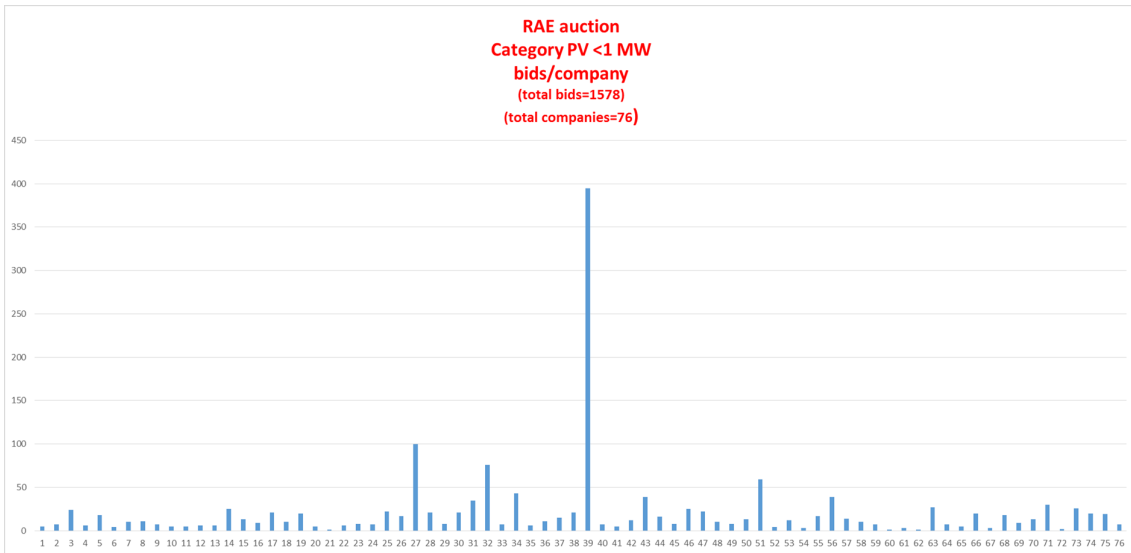
Σχήμα 3-1 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2018 - Πλήθος προσφορών που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας.

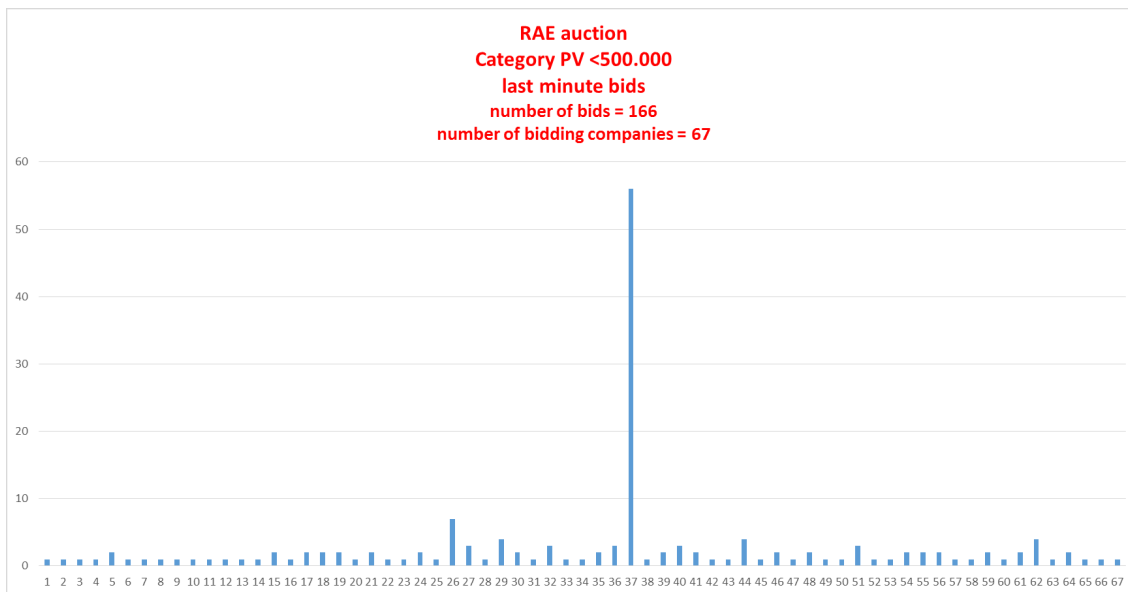
Σχήμα 3-2 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2018 - Εξέλιξη της υψηλότερης και χαμηλότερης τιμής

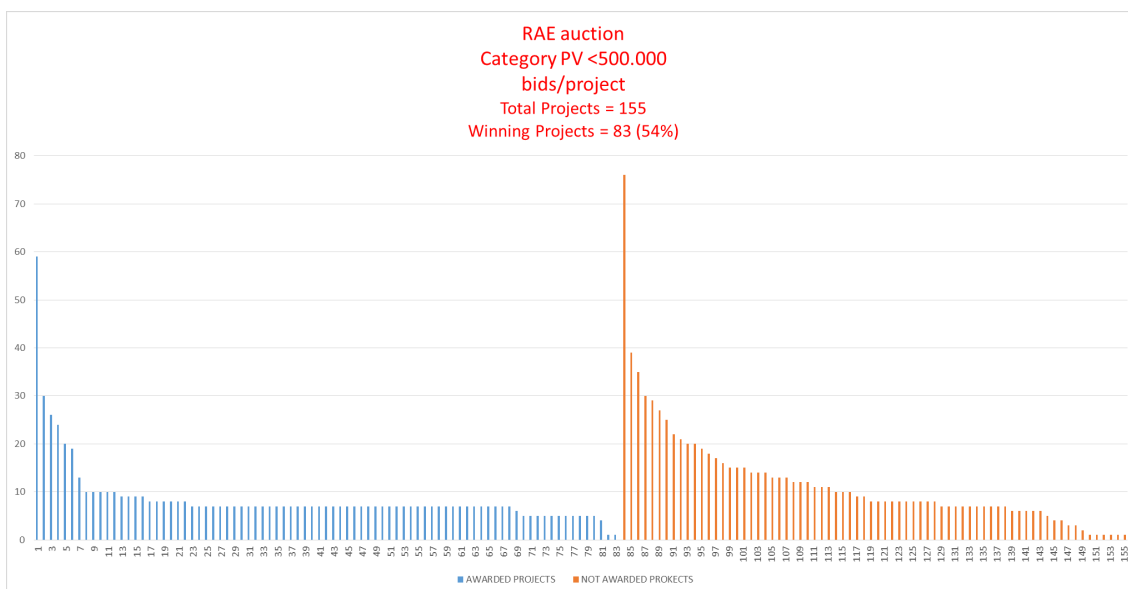
Σχήμα 3-3 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2018 – Σύνολο προσφορών ανά εταιρεία

Σχήμα 3-4 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2018 - Προσφορές ανά Εταιρεία

Σχήμα 3-5 Κατηγορία I, Ιούλιος 2018 – Προσφορές ανά εταιρεία το τελευταίο λεπτό

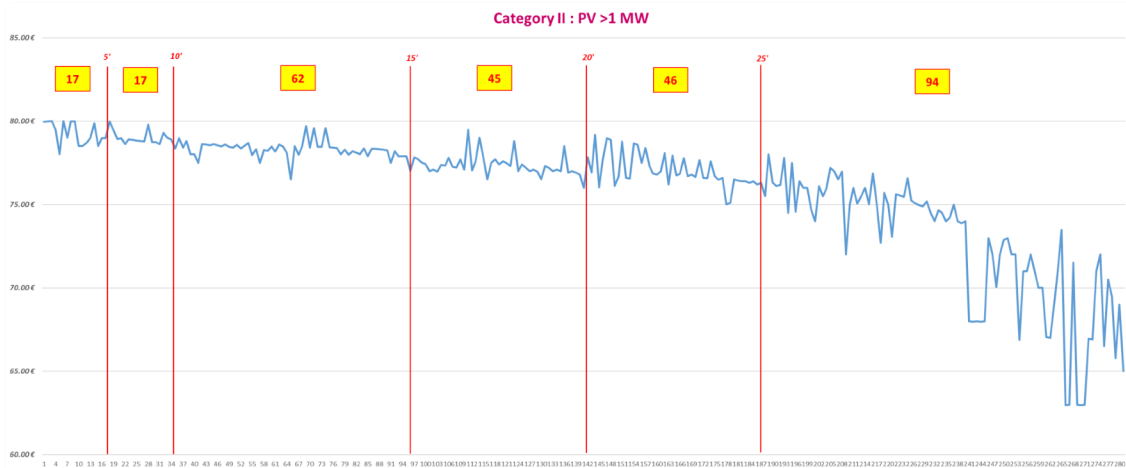

Σχήμα 3-6 Κατηγορία I, Ιούλιος 2018 – Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

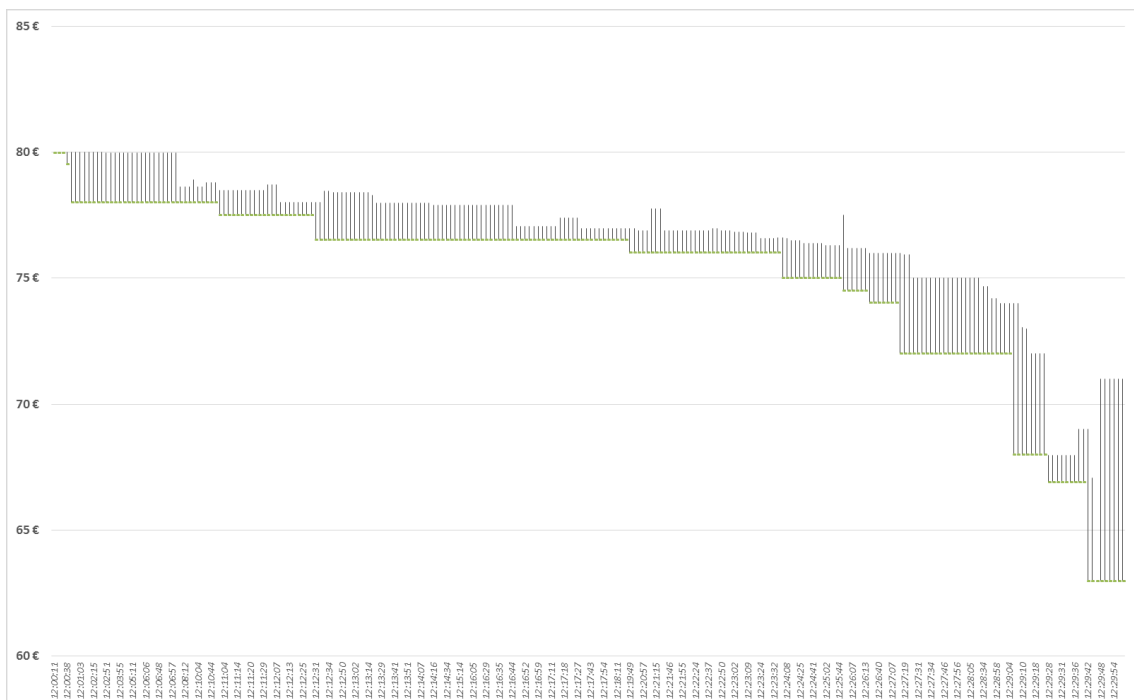
Για την Κατηγορία II (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $1 \text{ MW} < P_{PV} \leq 20 \text{ MW}$) παρατηρήθηκε επίσης μεγάλος ανταγωνισμός μεταξύ των 13 συμμετεχόντων, με 280 συνολικές προσφορές (Σχήμα 3-7). Αξίζει να σημειωθεί:

- Τα τελευταία πέντε λεπτά υπήρξε στρατηγική προσφορών των συμμετεχόντων ρίχνοντας την τιμή από τα 75 €/MWh στα 62,97 €/MWh, δηλαδή μείωση της τάξεως του 16%, δεδομένου ότι για 25 λεπτά η τιμή μειώθηκε μόνο 5 €/MWh (Σχήμα 3-7).
- Οι εταιρείες που συμμετείχαν (11 στο σύνολο) κατέθεσαν 281 προσφορές, αντιστοιχώντας σε 0,16 προσφορές ανά δευτερόλεπτο (Σχήμα 3-7).
- Πάνω από το 50% των συνολικών προσφορών κατατέθηκε από 3 εταιρείες (Σχήμα 3-10).

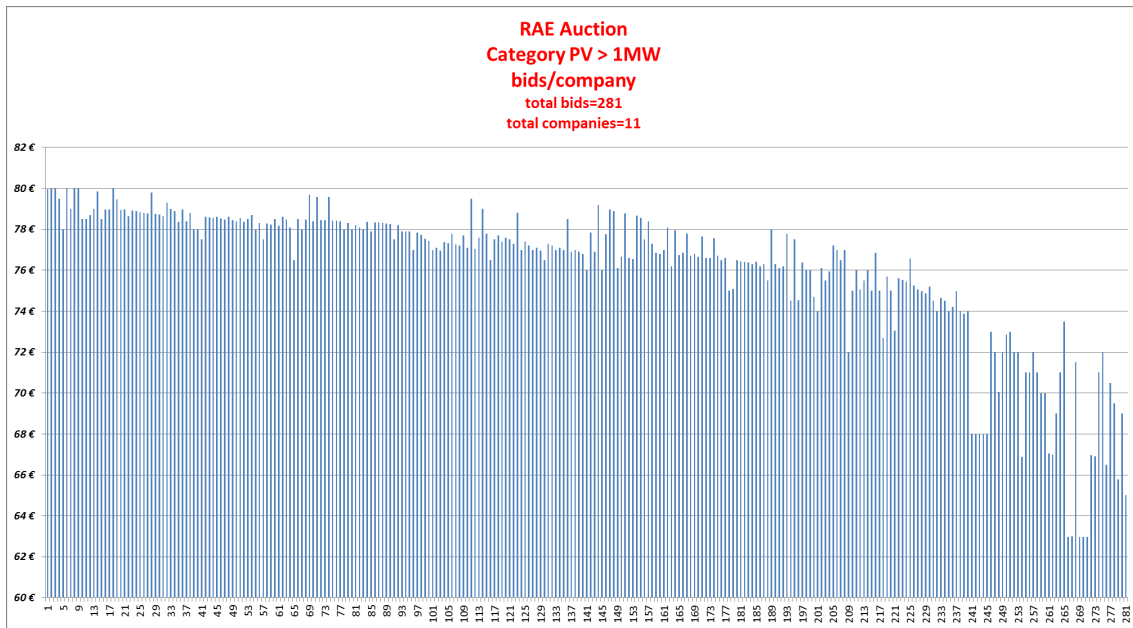
- Στο τελευταίο λεπτό της δημοπρασίας μία (1) εταιρεία κατέθεσε δέκα (10) προσφορές, μία (1) έξι (6) προσφορές και οι υπόλοιπες επτά (7) εταιρείες κάτω των τεσσάρων (4) προσφορών (Σχήμα 3-11).
- Τα έργα, που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, παρατηρείται πως εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές, αλλά πιο αποτελεσματικές (Σχήμα 3-12).
- Όλα τα έργα της Κατηγορίας II έχουν ενεργοποιήσει την σύνδεσή τους στο δίκτυο.

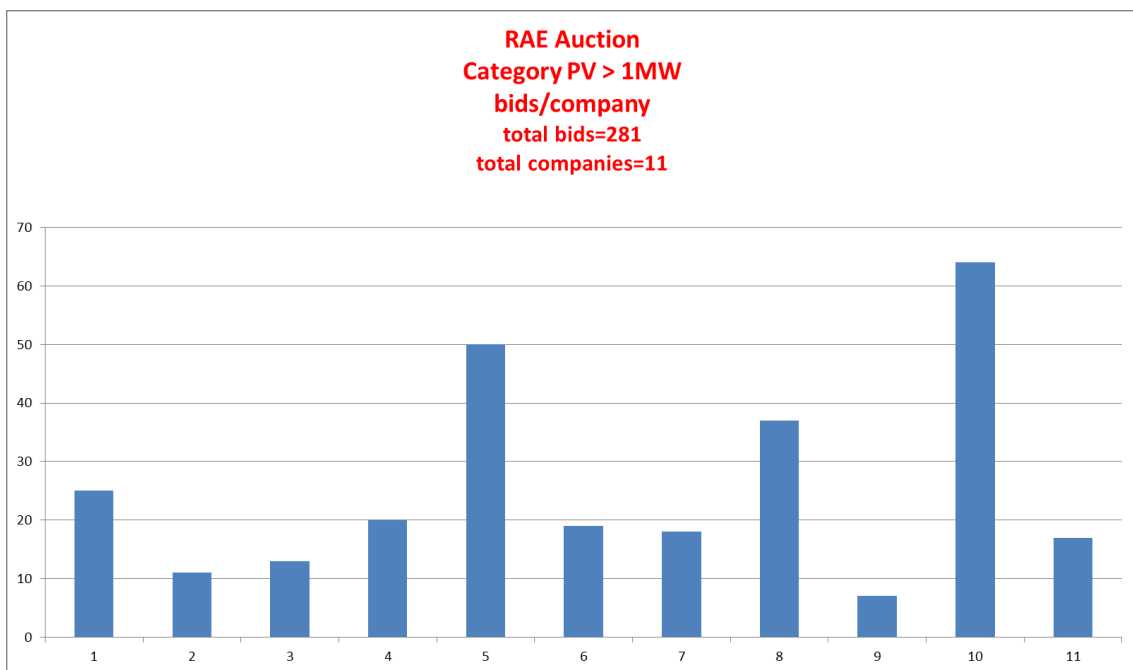
Σχήμα 3-7 Κατηγορία II, Ιούλιος 2018 - Πλήθος προσφορών που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας

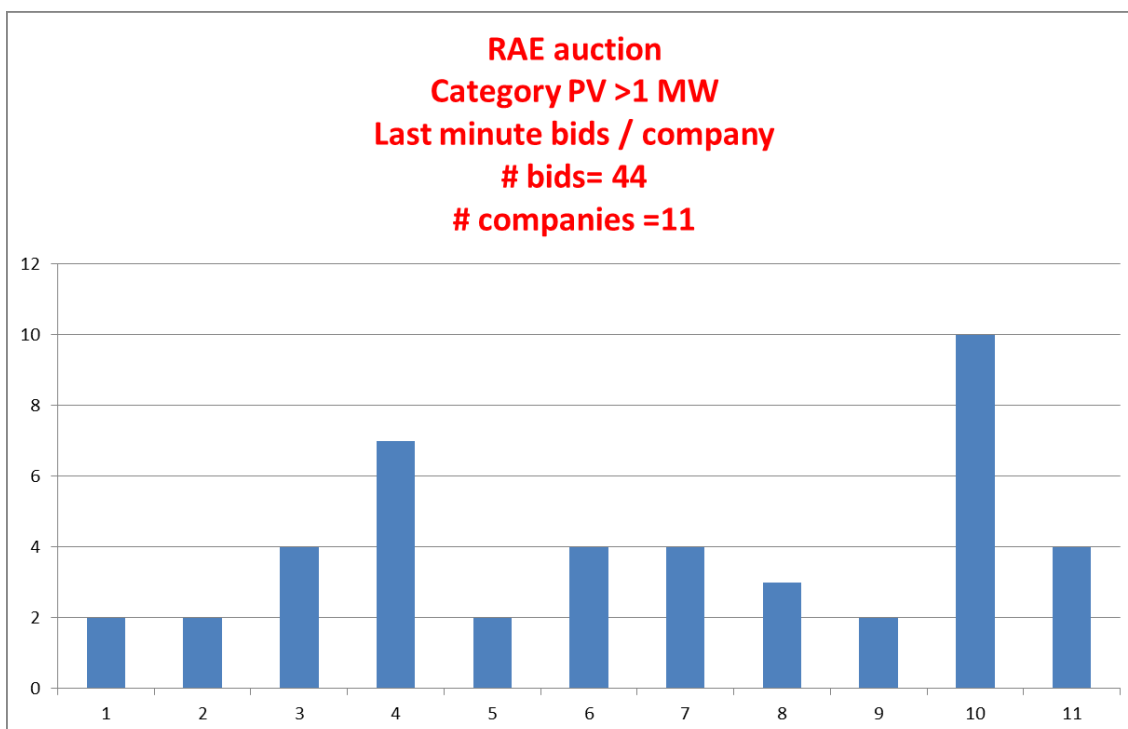
Σχήμα 3-8 Κατηγορία II, Ιούλιος 2018 - Εξέλιξη της υψηλότερης και χαμηλότερης τιμής

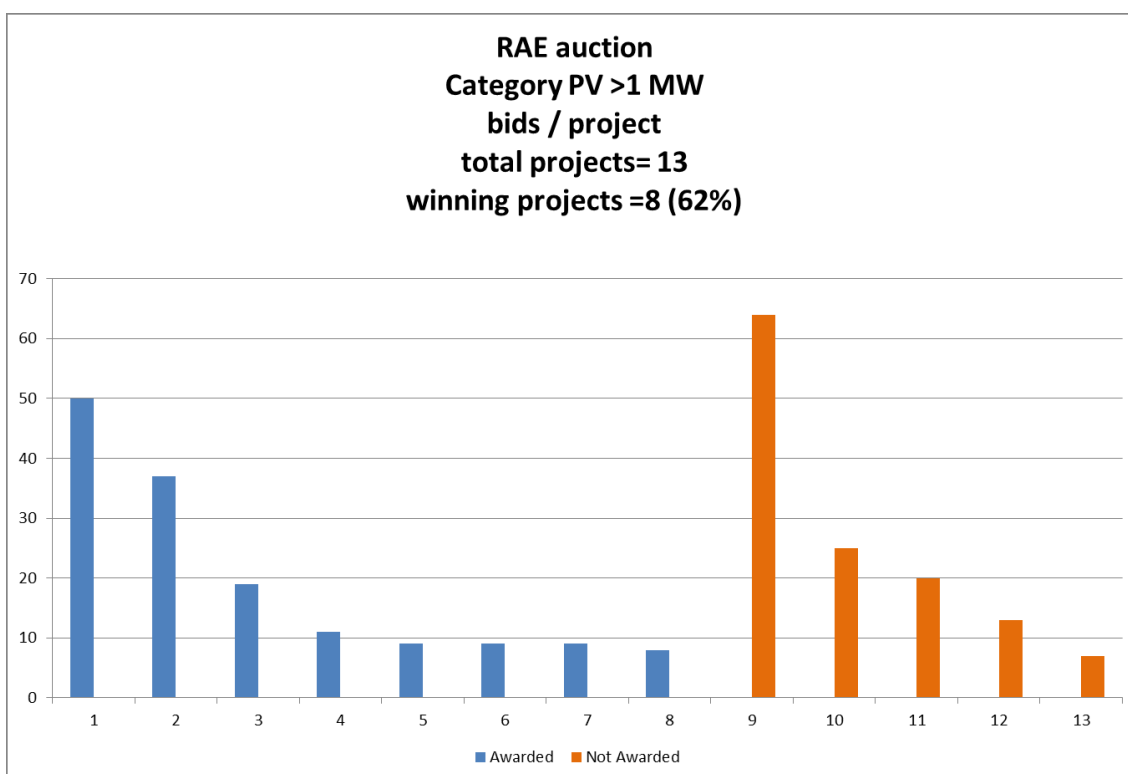
Σχήμα 3-9 Κατηγορία II, Ιούλιος 2018 – Προσφορές ανά Εταιρεία

Σχήμα 3-10 Κατηγορία II, Ιούλιος 2018 - Πλήθος Προσφορών ανά Εταιρεία

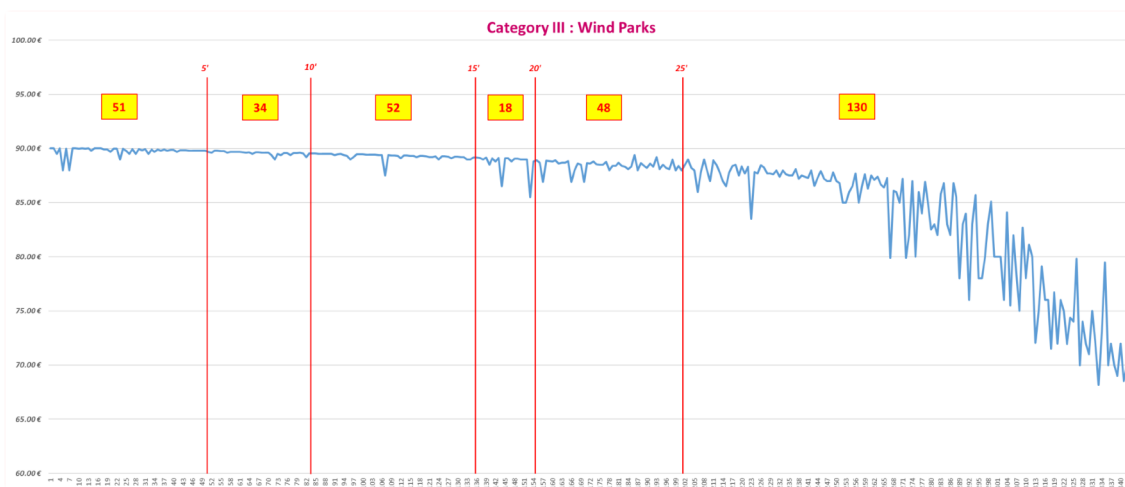
Σχήμα 3-11 Κατηγορία II, Ιούλιος 2018 – Προσφορές ανά Εταιρεία το τελευταίο λεπτό

Σχήμα 3-12 Κατηγορία II, Ιούλιος 2018 – Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

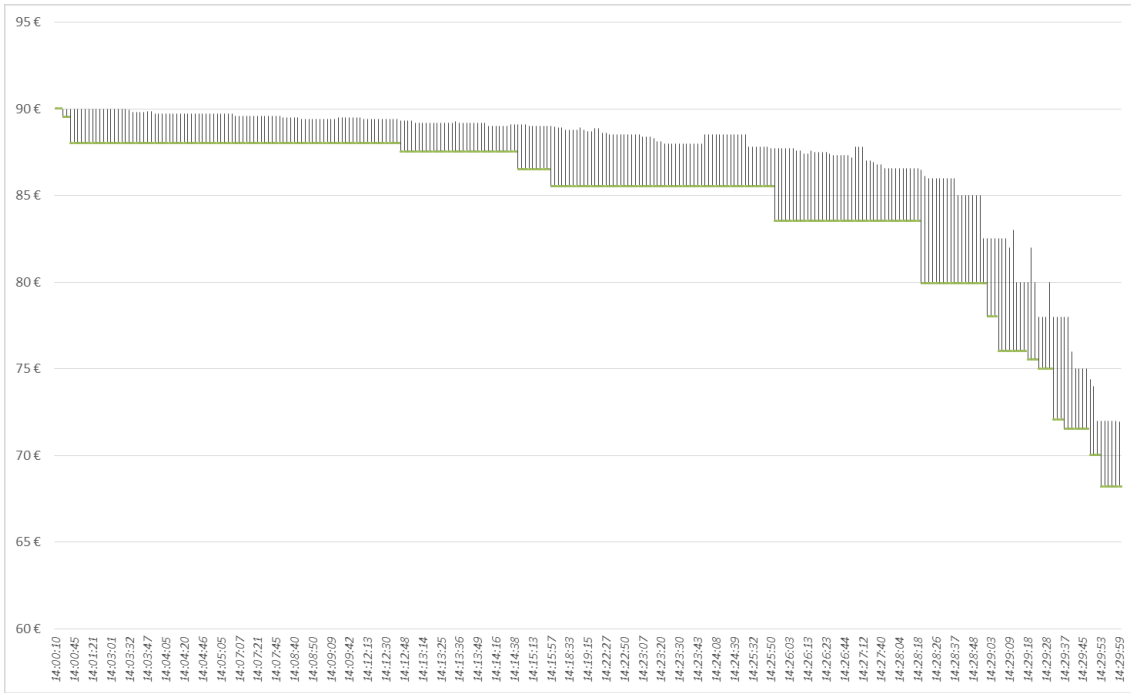
Για την Κατηγορία III (Αιολικές εγκαταστάσεις $3 \text{ MW} < P_{\text{WIND}} \leq 50$) παρατηρήθηκε επίσης ικανοποιητικός ανταγωνισμός μεταξύ των 14 συμμετεχόντων, με συνολικά 336 προσφορές (Σχήμα 3-13). Αξίζει να σημειωθεί ότι:

- Τα τελευταία πέντε λεπτά υπήρξε στρατηγική προσφορών των συμμετεχόντων ρίχνοντας την τιμή από τα 85 €/MWh στα 68,18 €/MWh, δηλαδή μείωση της τάξεως του 19%, δεδομένου ότι για 25 λεπτά η τιμή μειώθηκε μόλις 5 €/MWh (Σχήμα 3-13).
- Οι εταιρείες που συμμετείχαν (14 στο σύνολο) κατέθεσαν 342 προσφορές, όπου το συγκεκριμένο νούμερο αντιστοιχεί σε 0,19 προσφορές ανά δευτερόλεπτο (Σχήμα 3-15).
- Εκατό (100) και παραπάνω προσφορές κατατέθηκαν από μόνο μία (1) εταιρεία με τις υπόλοιπες 13 να προσφέρουν λιγότερες από 40 η κάθε μία (Σχήμα 3-16).
- Στο τελευταίο λεπτό της δημοπρασίας κατατέθηκαν 56 προσφορές με δύο εταιρείες να προσφέρουν μία μόνο τιμή (Σχήμα 3-17).
- Παρατηρείται πως τα έργα, που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές, αλλά πιο αποτελεσματικές, με χαρακτηριστική περίπτωση συμμετέχοντα όπου κατέθεσε 100+ συνολικά προσφορές και τελικώς δεν επελέγη (Σχήμα 3-18).
- Όλα τα έργα που συμμετείχαν επιτυχώς στην ανταγωνιστική διαδικασία της Κατηγορίας III έχουν ενεργοποιήσει την σύνδεσή τους.

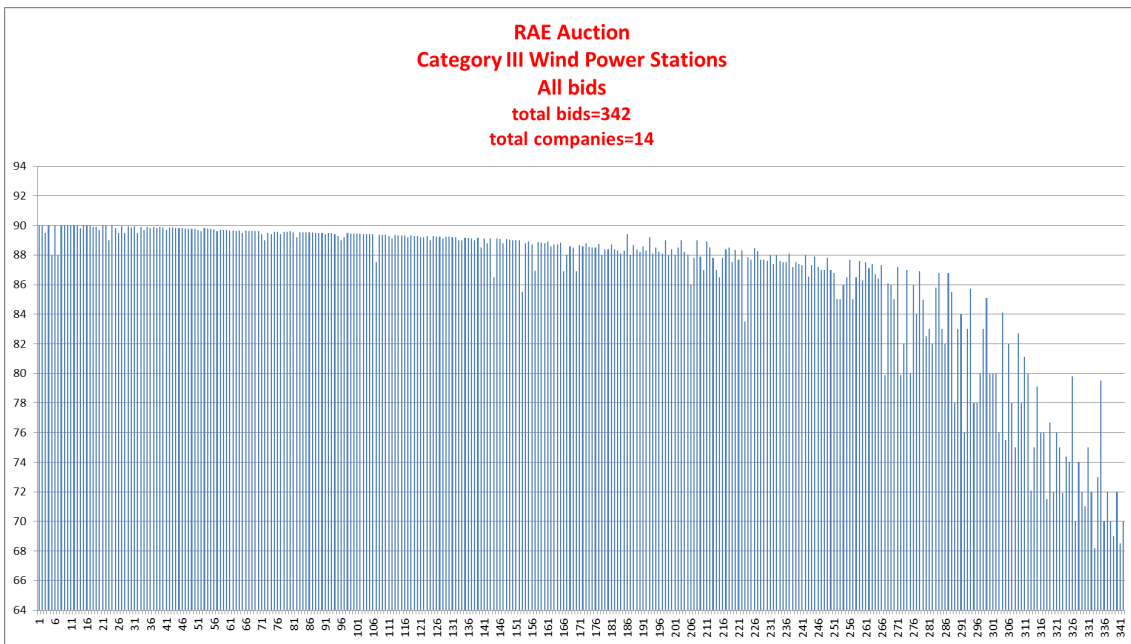

Σχήμα 3-13 Κατηγορία III, Ιούλιος 2018 - Πλήθος προσφορών που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας

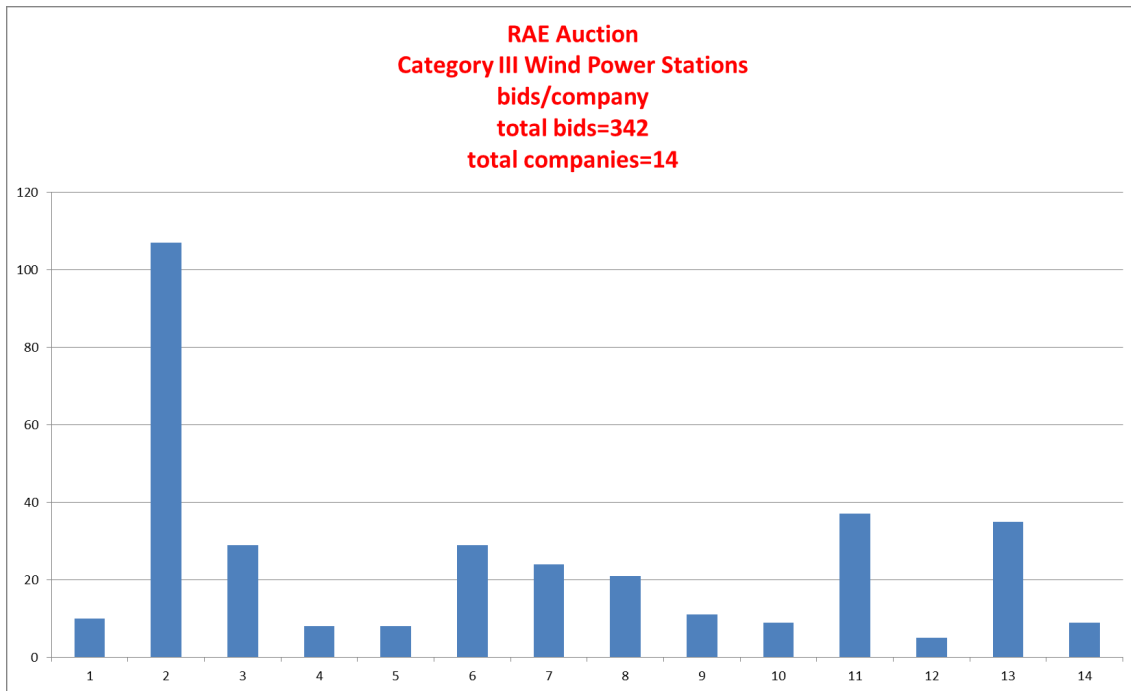

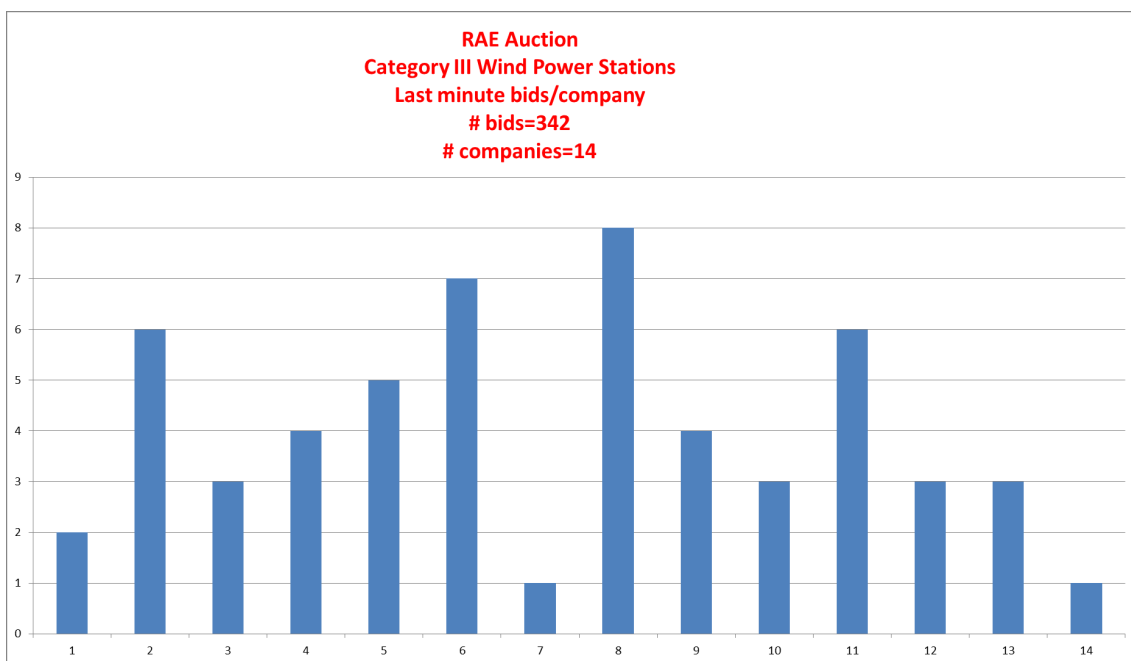
Σχήμα 3-14 Κατηγορία III, Ιούλιος 2018 - Εξέλιξη της υψηλότερης και χαμηλότερης τιμής

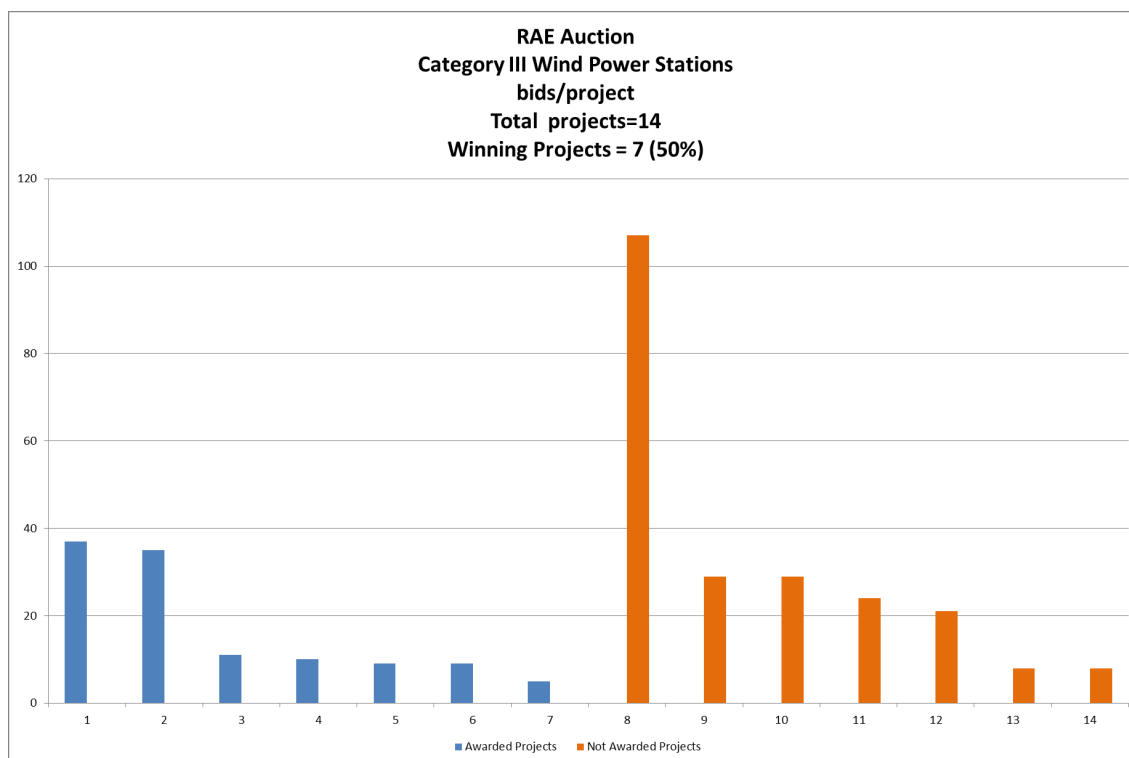
Σχήμα 3-15 Κατηγορία III, Ιούλιος 2018 – Σύνολο Προσφορών

Σχήμα 3-16 Κατηγορία III, Ιούλιος 2018 – Συνολικές Προσφορές ανά εταιρεία

Σχήμα 3-17 Κατηγορία III, Ιούλιος 2018 – Προσφορές ανά Εταιρεία το τελευταίο λεπτό

Σχήμα 3-18 Κατηγορία III, Ιούλιος 2018 – Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

Συμπερασματικά με τις ανωτέρω δημοπρασίες δημιουργήθηκε ένας νέος οδικός χάρτης στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας:

- Δεν παρατηρήθηκε κανένα απολύτως πρόβλημα στην κατανόηση της ανταγωνιστικής διαδικασίας, καθώς οποιαδήποτε απορία από τους ενδιαφερόμενους απαντήθηκε από τη ΡΑΕ και τον πάροχο ηλεκτρονικής πλατφόρμας.
- Η ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υποβολή όλων των δικαιολογητικών εγγράφων επέτρεψε στη ΡΑΕ να μειώσει δραστικά το χρόνο αξιολόγησης των αιτήσεων.
- Πραγματοποιήθηκαν σημαντικές μειώσεις στις κατακυρωμένες τιμές, οι οποίες επανακαθορίζουν την τεχνολογία των φωτοβολταϊκών και αιολικών σχετικά με το κόστος παραγωγής και ανάπτυξής τους.
- Οι αξιοσημείωτες νέες τιμές που καταγράφηκαν αντικατοπτρίζουν πλήρως το πραγματικό κόστος ανάπτυξης ενός φωτοβολταϊκού/αιολικού έργου, το οποίο και πηγάζει από την ίδια την αγορά.
- Ιδίως στην κατηγορία των αιολικών, όπου η Τιμή Αναφοράς με το προηγούμενο καθεστώς ήταν 98 €/MWh, σημειώθηκε πτώση περίπου σε ποσοστό 30%, με χαμηλότερη κατακυρωθείσα τιμή τα 68,18 €/MWh.
- Εφαρμόστηκε με απόλυτη επιτυχία ο κανόνας του 75%, αυξάνοντας τον ανταγωνισμό, με συνέπεια το μεγάλο όφελος για την εθνική οικονομία και τον Έλληνα καταναλωτή.
- Σχεδόν το 100% της δημοπρατούμενης ισχύος κατακυρώθηκε, αφήνοντας ελάχιστη αδιάθετη ισχύ.

- Οι ενστάσεις που κατατέθηκαν στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας, οι οποίες επικαλούνται την καθυστέρηση μετάδοσης των ηλεκτρονικών δεδομένων από το σύστημα των Συμμετεχόντων στο σύστημα της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας και την κατά συνέπεια εκπρόθεσμη παραλαβή των προσφορών από την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα, ελέγχθηκαν εκτενώς. Βάσει συμπληρωματικού εγγράφου που απέστειλε ο πάροχος και με το οποίο εστάλησαν στην Αρχή όλα τα στοιχεία των δημοπρασιών που ζητήθηκαν, οι ανωτέρω ενστάσεις κρίθηκαν ως αβάσιμες, καθώς αντιβαίνουν ευθέως στους κανόνες των ηλεκτρονικών δημοπρασιών και στους όρους των Προκηρύξεων.
- Τέλος, η επιτυχία των ανταγωνιστικών διαδικασιών οριστικοποιήθηκε με την υλοποίηση των επιτυχόντων έργων και την σύνδεσή τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Η ΡΑΕ, ως αρμόδιος φορέας τόσο για τη διενέργεια των ανταγωνιστικών διαδικασιών όσο και για την παρακολούθηση της αγοράς ενέργειας, κλήθηκε να γνωμοδοτήσει για προτάσεις βελτίωσης προς το ΥΠΕΝ, για την προστασία των ανταγωνιστικών διαδικασιών και της αγοράς των ΑΠΕ, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της διείσδυσης των έργων ΑΠΕ σε ποσοστό 18% έως το 2020.

3.2. Διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ – Δεκέμβριος 2018

Σε συνέχεια του πρώτου κύκλου ανταγωνιστικών διαδικασιών, που πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2018, η ΡΑΕ έθεσε την 9^η Οκτωβρίου 2018 σε δημόσια διαβούλευση τα Τεύχη Προκήρυξης και τα Παραρτήματα αυτών, προκειμένου για την συνέχιση του ανοικτού διαλόγου με την ενεργειακή αγορά και την υποβολή των απόψεων των ενδιαφερομένων για τις επόμενες ειδικές κατά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες έργων ΑΠΕ.

3.2.1. Η υπ' αριθμ. 1026/2018 Απόφαση της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018) - Προκήρυξη

Ακολούθως, στη βάση των απαντήσεων επί της ανωτέρω δημόσιας διαβούλευσης, η Ολομέλεια της ΡΑΕ με την υπ' αριθμ. 1026/2018 Απόφασή της (ΦΕΚ Β' 1466/27.04.2018), (1^η κατά σειρά Απόφαση), καθόρισε τη διενέργεια τριών νέων ανταγωνιστικών διαδικασιών για επιλογή φωτοβολταϊκών και αιολικών εγκαταστάσεων προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω Νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων.

Με την απόφαση αυτή εγκρίθηκαν τα αντίστοιχα Τεύχη Προκηρύξεων των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών ως αναπόσπαστο μέρος της. Οι Προκηρύξεις υπ' αριθμ. [4/2018], [5/2018] και [6/2018] για κάθε Κατηγορία είχαν τις ίδιες προϋποθέσεις συμμετοχής με εκείνες του 1^{ου} κύκλου των μόνιμων ανταγωνιστικών διαδικασιών του Ιουλίου 2018, αναφορικά με την αδειοδοτική ωριμότητα των έργων, την καταβολή τέλους συμμετοχής, την κατάθεση Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης, την ηλεκτρονική υποβολή των Αιτήσεων Συμμετοχής και των δικαιολογητικών, καθώς και τη διεξαγωγή των ηλεκτρονικών δημοπρασιών. Υπήρξαν και ορισμένες διαφοροποιήσεις στα εξής σημεία:

- Μέγιστη ισχύς δημοπράτησης: Η δημοπρατούμενη ισχύς για τις ειδικές κατά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες για το έτος 2018, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172859/22.03.2018 Υπουργική Απόφαση, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, έχει ως εξής:
  - ✓ Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύ για την Κατηγορία I τα 90 MW.
  - ✓ Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύ για την Κατηγορία II τα 100 MW.
  - ✓ Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύ για την Κατηγορία III τα 229 MW.
- Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή: Η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών καθορίστηκε στα 81,71 €/MWh για την Κατηγορία I, στα 71,91 €/MWh για την Κατηγορία II και στα 79,97 €/MWh για την Κατηγορία III, βάσει της Υ.Α. υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Το ποσό της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής, που κατατίθεται για την εξασφάλιση της συμμετοχής Ενδιαφερομένου στην Ανταγωνιστική Διαδικασία και τη διασφάλιση της καλής και αποτελεσματικής διεξαγωγής της, ανέρχεται σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) της συνολικής επένδυσης του έργου. Στη συνέχεια, και εφόσον ο Συμμετέχων επιλεγεί, κατατίθεται Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης ύψους τέσσερα τοις εκατό (4%) της συνολικής επένδυσης του εκάστοτε έργου, με σκοπό την εξασφάλιση υλοποίησης και ενεργοποίηση της σύνδεσής του.

Τα βασικά στοιχεία των εν λόγω ανταγωνιστικών διαδικασιών συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία εγκαταστάσεων	Κατηγορία I	Κατηγορία II	Κατηγορία III		
Τεχνολογία Σταθμών ΑΠΕ	Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί	Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί	Αιολικοί Σταθμοί		
Μέγιστη Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)	90	100	229		
Ακριβής Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.		
Υπολειπόμενη ποσότητα Δημοπρατούμενης ισχύς	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.		
Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς (€/MWh)	81,71	71,91	79,77		
Επίπεδο ανταγωνισμού	75%	75%	75%		
Τέλος Συμμετοχής (€)	500	1.000	1.000		
Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής	1% του συνόλου της επένδυσης	1% του συνόλου της επένδυσης	1% του συνόλου της επένδυσης		
Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης	4% του συνόλου της επένδυσης	4% του συνόλου της επένδυσης	4% του συνόλου της επένδυσης		
Προϋπόθεση Συμμετοχής	Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ ή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ.		
Ενεργοποίηση Σύνδεσης	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός 12 μηνών.	Από την Ημερομηνία Ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:		
		15 μηνών	1 MW < P _{PV} ≤ 5 MW	24 μηνών	3 MW < P _{WIND} ≤ 10 MW
		18 μηνών	P _{PV} > 5 MW	36 μηνών	P _{WIND} > 10 MW
		Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω	Φ/Β Εγκαταστάσεις με σύνδεση στο ΕΣΜΗΕ μέσω Υποσταθμού κατά	Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω	Αιολικές εγκαταστάσεις με σύνδεση στο ΕΣΜΗΕ

		προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	τα οριζόμενα στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.	προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	μέσω Υποσταθμού κατά τα οριζόμενα στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.
--	--	--	--	--	---

Πίνακας 3-3 Βασικά στοιχεία Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Δεκέμβριος 2018)

3.2.2. Η υπ' αριθμ. 1143/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι

Με την υπ' αριθμ. 1143/2018 η ΡΑΕ δημοσίευσε το Νοέμβριο του 2018 τους Προσωρινούς Καταλόγους Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες I, II και III και τους Προσωρινούς Καταλόγους Αποκλεισθέντων για τις Κατηγορίες I, II και III, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 1026/2018 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 4/2018, 5/2018 και 6/2018 Προκηρύξεις (ΦΕΚ Β' 4784/25.10.2018).

3.2.3. Η υπ' αριθμ. 1183/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι

Έπειτα από την υποβολή και την αξιολόγηση των υποβληθέντων ενστάσεων επί της υπ' αριθμ. 1143/2018 Απόφασης της ΡΑΕ, εκδόθηκε η Απόφαση επί του Οριστικού Καταλόγου Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες I, II και III και Οριστικού Καταλόγου Αποκλεισθέντων από τις εν λόγω Ανταγωνιστικές Διαδικασίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 1026/2018 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 4/2018, 5/2018 και 6/2018 Προκηρύξεις (ΦΕΚ Β' 4784/25.10.2018), καθώς και επί της Οριστικοποίησης της δημοπρατούμενης ισχύος για κάθε μία από τις Ανταγωνιστικές Διαδικασίες υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες I, II και III σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 1026/2018 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 4/2018, 5/2018 και 6/2018 Προκηρύξεις (ΦΕΚ Β' 4784/25.10.2018).

3.2.4. Η υπ' αριθμ. 1230/2018 Απόφαση της ΡΑΕ – Αποτελέσματα

Οι τρεις ηλεκτρονικές δημοπρασίες διενεργήθηκαν στις 10 Δεκεμβρίου 2018 για τις Κατηγορίες I (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $PPV \leq 1\text{MW}$), II (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $1\text{MW} < P_{PV} \leq 20\text{MW}$) και III (Αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος $3\text{MW} < P_{Wind} < 50\text{MW}$).

Τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής δημοπρασίας για την Κατηγορία I είχαν ως εξής: Με Δημοπρατούμενη Ισχύ 61,945135 MW και τιμή εκκίνησης τα 81,71 €/MWh, συμμετείχαν συνολικά 192 έργα και υποβλήθηκαν συνολικά 3.907 προσφορές που έγιναν αποδεκτές από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας. Οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 68,99 €/MWh έως 63 €/MWh

και η μεσοσταθμική τιμή είναι της τάξης του 66,66 €/MWh, δηλαδή παρατηρήθηκε μείωση από την τιμή εκκίνησης της τάξης του 18,52%.

Τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής δημοπρασίας για την Κατηγορία II έδειξαν καταστρατήγηση των κανόνων της ανταγωνιστικής διαδικασίας και στρέβλωση του ανταγωνισμού. Τα φαινόμενα αυτά προκλήθηκαν μέσω της μη υποβολής προσφορών για δεκαπέντε (15) έργα και κατά συνέπεια τη μη συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία, η οποία οδήγησε σε χειραγώγηση των αποτελεσμάτων της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας και στην εν γένει στρέβλωση της όλης διαδικασίας και στην κατάχρηση του κανόνα του επιπέδου ανταγωνισμού (75%). Συνεπώς, η ΡΑΕ, με την ως άνω αναφερόμενη Απόφαση, ανακοίνωσε τη ματαίωση της ανταγωνιστικής διαδικασίας για την Κατηγορία II, σύμφωνα με το άρθρο 18 της υπ' αριθμ. 5/2018 Προκήρυξης για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Τέλος, για την Κατηγορία III τα αποτελέσματα έχουν ως εξής: Με Δημοπρατούμενη Ισχύ 160,942857 MW και τιμή εκκίνησης τα 79,77 €/MWh, συμμετείχαν συνολικά δεκατέσσερα (14) έργα και υποβλήθηκαν συνολικά 362 προσφορές που έγιναν αποδεκτές από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας. Οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 65,37 €/MWh έως 55 €/MWh με μεσοσταθμική τιμή στα 58,58 €/MWh, δηλαδή υπήρξε σημαντική μείωση από την τιμή εκκίνησης της τάξης του 26,56%.

Τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, εστάλησαν αυτόματα από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας στην ΡΑΕ, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας για τις Κατηγορίες I, II & III και τα οποία είχαν ως εξής:

- Οι Επιλεγέντες Συμμετέχοντες της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της κατηγορίας «Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ/Φωτοβολταϊκά – Κατηγορία I» [4/2018] Προκήρυξη ήταν συνολικά 95 με την κατακυρωμένη ισχύ στα 61,943511 MW.
- Οι Επιλεγέντες Συμμετέχοντες της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της κατηγορίας «Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ/Φωτοβολταϊκά – Κατηγορία II» [5/2018] ήταν συνολικά 12 με την κατακυρωμένη ισχύ στα 85,988870 MW.
- Οι Επιλεγέντες Συμμετέχοντες της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της κατηγορίας «Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ/Αιολικά - Κατηγορία III» [6/2018] ήταν συνολικά 9 με την κατακυρωμένη ισχύ στα 159,650 MW.
- η εναπομείνουσα ισχύς μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία.

Ακύρωση της ανταγωνιστικής διαδικασίας για την Κατηγορία II

Για την Κατηγορία II, δεκαπέντε (15) έργα δύο εταιρειών με συνολική ισχύ 65.327.700 W (~65,33 MW), ενώ υπέβαλαν Αίτηση Συμμετοχής – Υπεύθυνη Δήλωση για την συμμετοχή τους στην ανταγωνιστική διαδικασία της Κατηγορίας II, τελικά δεν συμμετείχαν στην ηλεκτρονική δημοπρασία και δεν υπέβαλαν προσφορά.

Συγκεκριμένα, η στρατηγική υποβολής των προσφορών των δύο εταιρειών στην ανταγωνιστική διαδικασία διαμόρφωσε το εξής αποτέλεσμα:

Συνολική δημοπρατούμενη ισχύς	86,47 MW
Συνολική ισχύς ΟΛΩΝ των Συμμετεχόντων	151,32 MW
Συνολική ισχύς των 15 έργων που δεν συμμετείχαν στην ηλεκτρονική δημοπρασία λόγω μη υποβολής προσφοράς	65,33 MW
Συνολική ισχύς έργων που συμμετείχαν στην ηλεκτρονική δημοπρασία	85,98 MW

Πίνακας 3-4 Υποβολή και μη προσφορών στη διαγωνιστική διαδικασία Κατηγορίας II, Δεκέμβριος 2018

Όπως προκύπτει, όλα τα έργα που υπέβαλαν προσφορές στην Ηλεκτρονική Δημοπρασία για την Κατηγορία II είχαν συνολική ισχύ μικρότερη από τη δημοπρατούμενη και, ως εκ τούτου, όλα τα έργα θα μπορούσαν να λάβουν την τιμή εκκίνησης των 71,91 €/MWh. Συνεπώς, ο ανταγωνισμός υπήρξε ανεπαρκής, ως προς την κατηγορία αυτή, μη ικανοποιώντας τα κριτήρια της υπ' αριθμ. 1026/2018 απόφασης της ΡΑΕ, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Η δημιουργία αυτής της στρέβλωσης είχε ως συνέπεια τη διαμόρφωση τιμών σε επίπεδο διαφορετικό από εκείνο που θα διαμορφωνόταν υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, δηλαδή εάν τα έργα τα οποία δεν υπέβαλαν ουδεμία προσφορά στο διαγωνισμό είχαν εξ' αρχής δηλώσει τη μη συμμετοχή τους στην εν λόγω ανταγωνιστική διαδικασία, τότε το αποτέλεσμα θα ήταν σαφώς διαφορετικό με τελικές τιμές πολύ χαμηλότερες υπέρ του δημοσίου συμφέροντος, προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας. Για όλα τα ανωτέρω η ΡΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 18 της υπ' αριθμ. 5/2018 Προκήρυξης, αποφάσισε τη ματαίωση της ανταγωνιστικής διαδικασίας για λόγους δημοσίου συμφέροντος με την υπ' αριθμ. 1230/2018 απόφασή της. Βεβαίως, το τέλος συμμετοχής και η εγγυητική επιστολή συμμετοχής επιστράφηκαν στους ενδιαφερόμενους.

Η συμπεριφορά αυτή ήταν μη προβλέψιμη και δεν έχει παρατηρηθεί σε άλλες ευρωπαϊκές ανταγωνιστικές διαδικασίες, ώστε να προβλεφθεί κάποιο μέτρο για την αντιμετώπισή του, λόγω της πολύ μεγαλύτερης αγοράς έργων ΑΠΕ σε άλλα Κράτη – Μέλη σε σχέση με την εγχώρια. Ωστόσο, βάσει της θεωρίας παιγνίων, σε περιπτώσεις δυναμικών διαδικασιών είναι δυνατό να εμφανιστούν συγκεκριμένα φαινόμενα, τα οποία δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν από έναν λογικό παίκτη για τη διαμόρφωση της στρατηγικής του σε σχέση με τους ανταγωνιστές/συν-διαγωνιζόμενους.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, η **αδιάθετη ισχύς** της Κατηγορίας I ανήλθε σε 1.624 Watt και η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας III ανήλθε σε 1,293857 MW.

Μετά την ανωτέρω απόφασή της, η ΡΑΕ επιστρέφει, σύμφωνα με τους όρους των Προκηρύξεων, τις Εγγυητικές Επιστολές Συμμετοχής των Συμμετεχόντων που δεν επιλέχθηκαν προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης που αναφέρονται στους Πίνακες Μη Επιλεγέντων. Περαιτέρω κάλεσε τους Επιλεγέντες Συμμετέχοντες να συμμορφωθούν με τους όρους των Προκηρύξεων και να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης του έργου τους εντός της αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση των οριστικών Αποτελεσμάτων της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας για τις Κατηγορίες I, II και III, καθώς και να προβούν σε ενεργοποίηση

της σύνδεσης των σταθμών τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) βάσει των ορισθέντων προθεσμιών.

Κατηγορίες	Μέγιστη Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Ακριβής Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Αιτήσεις Συμμετεχόντων (No/MW)						Ανταγωνιστική Διαδικασία				
			Κατατεθειμένες		Αποδεκτές		Επιλεγείσες / Κατ. II Πλήθος έργων που έκαναν bid και συνολική ισχύς - Ακυρώθηκε		Προσφορές	Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή εκκίνησης (€/MWh)	Υψηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Χαμηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Μεσοσταθμική Τιμή (€/MWh)
Φ/Β Σταθμοί $P_{PV} \leq 1MW$	90	61,95	204	114,62	192	108,40	95	61,94	3907	81,71	68,99	63	66,66
Φ/Β Σταθμοί $1 MW < P_{PV} \leq 20 MW$	100	86,47	27	151,32	27	151,32	12	85,99	30	71,91	71,91	63	70,39
Αιολικοί Σταθμοί $3 MW < P_{Wind} \leq 50 MW$	229	160,94	14	281,65	14	281,65	9	159,65	362	79,77	65,37	55	58,58

ΑΚΥΡΩΘΗΚΕ

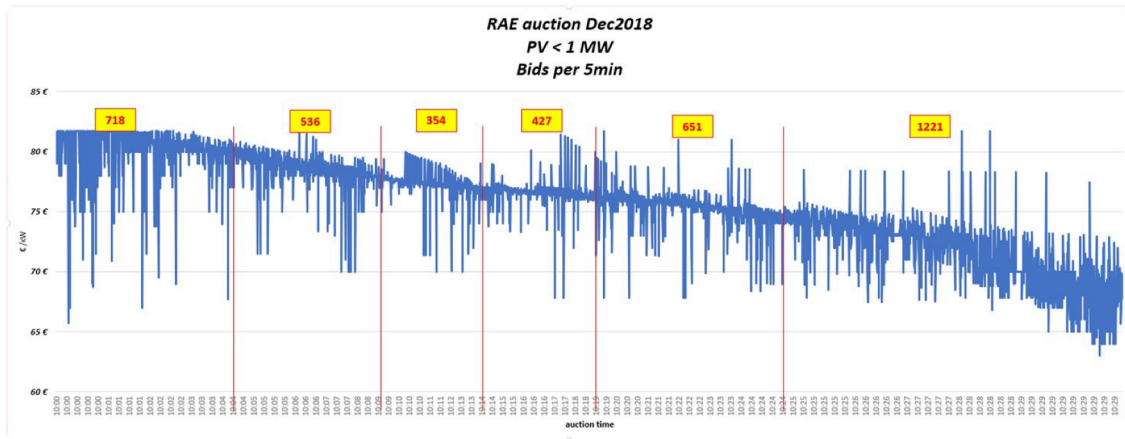
Πίνακας 3-5 Αποτελέσματα Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Δεκέμβριος 2018)

3.2.5. Ανάλυση της δημοπρασίας κατηγοριών I, II & III - Συμπεράσματα Δεύτερου Κύκλου Ανταγωνιστικών Διαδικασιών 2018

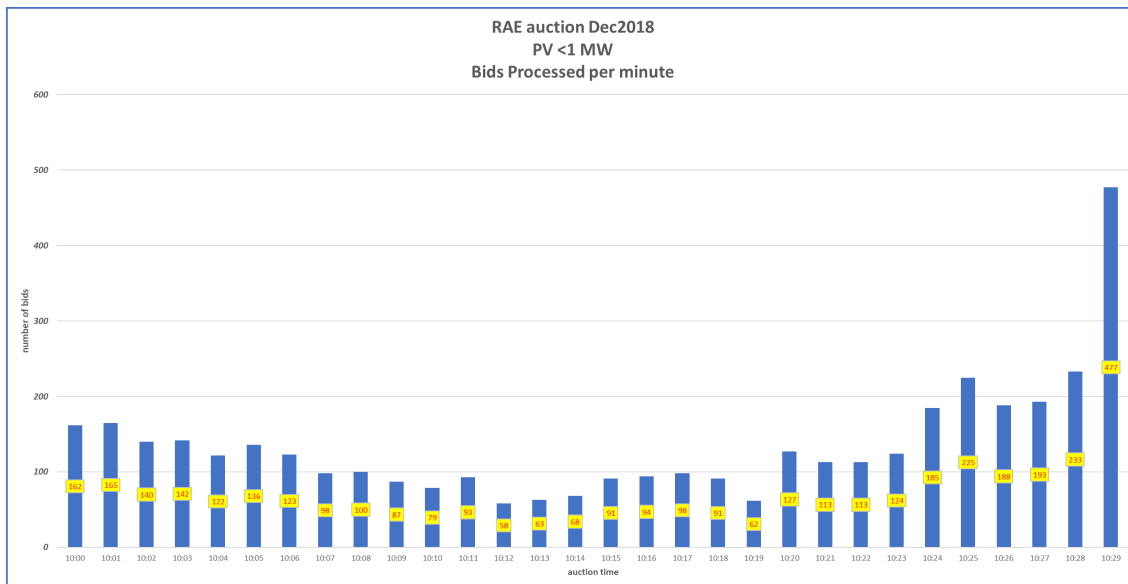
Τα αποτελέσματα της Κατηγορίας I & III των δημοπρασιών καθόρισαν νέες μειωμένες τιμές προς όφελος του καταναλωτή και της εθνικής οικονομίας, με αυτές να κυμαίνονται μειωμένες σε σχέση με τις τιμές εκκίνησης, στα ποσοστά του 18,52% και 26,56%, αντίστοιχα. Επισημαίνεται η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας της Κατηγορίας II για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Συγκεντρωτικά, ο παραπάνω πίνακας περιγράφει εν συντομία τα κύρια σημεία των εν λόγω ανταγωνιστικών διαδικασιών:

Για την Κατηγορία I (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $P_{PV} \leq 1$ MW) παρατηρήθηκε μεγαλύτερος ανταγωνισμός σε σχέση με την ίδια Κατηγορία στη Δημοπρασία του Ιουλίου, αν κριθεί ο αριθμός των συνολικών προσφορών. Υπήρξαν 192 συμμετέχοντες με 3.907 συνολικές προσφορές (Σχήμα 3-19). Αξίζει να σημειωθεί:

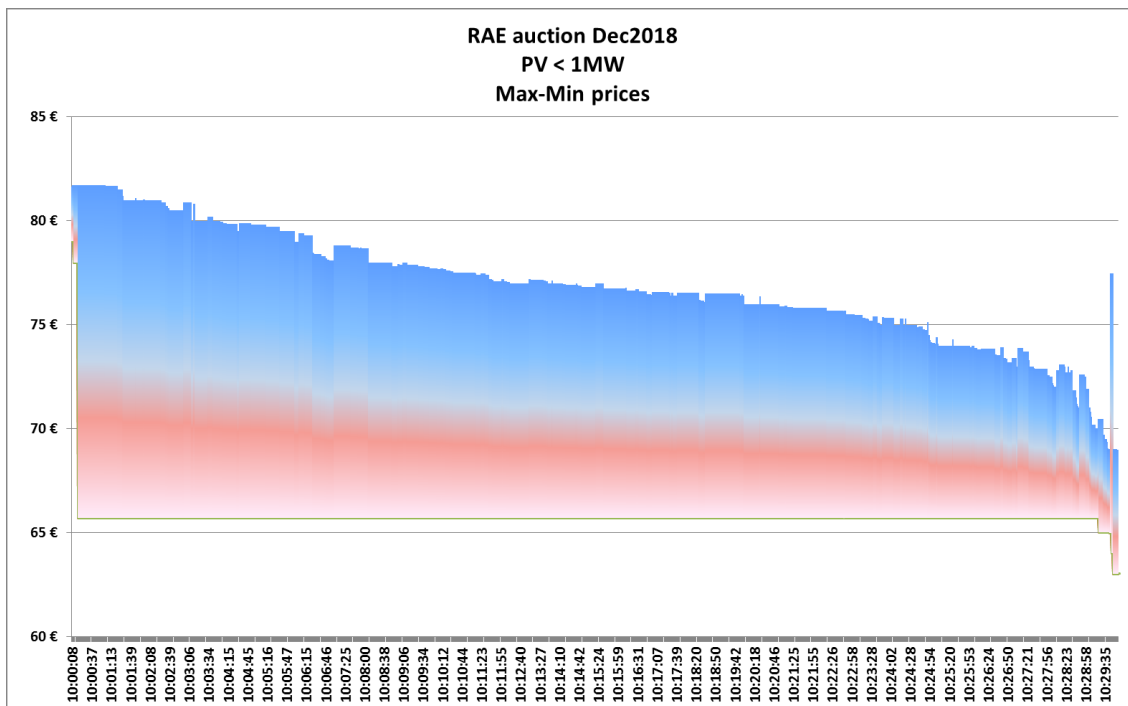
- Κατά τη δημοπρασία του Δεκεμβρίου 2018 τα bids του τελευταίου λεπτού ήταν 477, στο ίδιο επίπεδο με τα bids που υποβλήθηκαν τα τελευταία 5 λεπτά (483) του αντίστοιχου διαγωνισμού του Ιουλίου 2018 (Σχήμα 3-19).
- Το γεγονός της στρατηγικής των Συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού χρειάστηκε πέντε λεπτά ώστε να πέσει η τιμή από τα 74 €/MWh στα 63 €/MWh τη χρονική περίοδο του τελευταίου 5λέπτου, σημειώνοντας πτώση 14% περίπου (Σχήμα 3-20).
- Τα έργα που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, παρατηρείται πως εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές, αλλά πιο αποτελεσματικές (Σχήμα 3-22).
- Όλα τα έργα που συμμετείχαν επιτυχώς στην ανταγωνιστική διαδικασία του Ιουλίου 2018 έχουν ενεργοποιήσει την σύνδεσή τους.
- Σημαντικό παράγοντα στη διαμόρφωση των χαμηλών τελικών τιμών διαδραμάτισαν τα έργα μεταξύ 500 kW και 1 MW, για τα οποία δεν υπήρχε εναλλακτική να λάβουν σταθερή τιμή (FIT) με βάση την ΟΤΣ. Αντίθετα, υπενθυμίζεται ότι την τότε χρονική περίοδο, τα έργα έως 500 kW “κλείδωναν” τιμή με 66 €/MWh για τα πάρκα που θα υπέγραφαν σύμβαση αγοραπωλησίας με τον ΔΑΠΕΕΠ και θα πραγματοποιούσαν σύνδεση εντός του 2019, βάσει του κανόνα 1,1 x μΟΤΣν-1. Επιπροσθέτως για τα φωτοβολταϊκά πάρκα έως 100 kW, η σταθερή τιμή που υπέγραφαν ακολουθούσε τον κανόνα 1,2 x μΟΤΣν-1, με την τελική για αυτή την κατηγορία να διαμορφώνεται στα 72 €/MWh. Ως συμπέρασμα, προκύπτει ότι τα έργα έως και 500 kW, δε χρειαζόταν να λάβουν μέρος σε διαγωνιστικές διαδικασίες με βάση την τότε κείμενη νομοθεσία και τις σταθερές τιμές που καθόριζε.

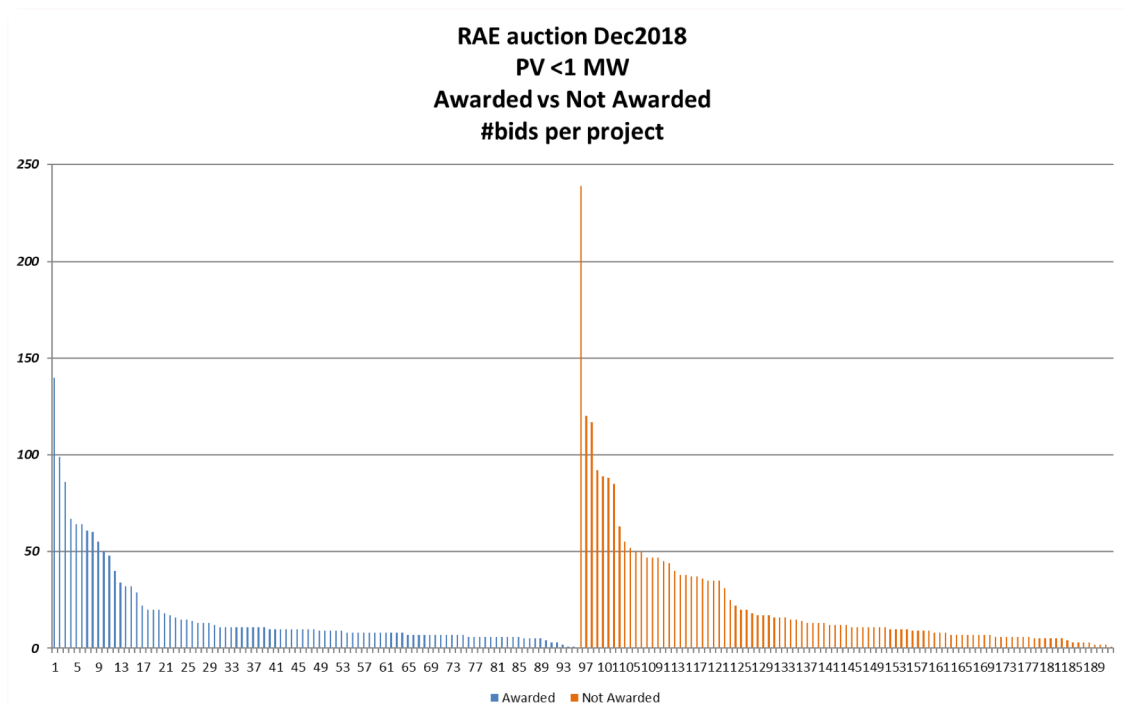
Σχήμα 3-19 Κατηγορία Ι, Δεκέμβριος 2018 - Πλήθος προσφορών που υποβλήθηκαν ανά 5λεπτο κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας

Σχήμα 3-20 Κατηγορία Ι, Δεκέμβριος 2018 - Πλήθος προσφορών που υποβλήθηκαν ανά λεπτό κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας

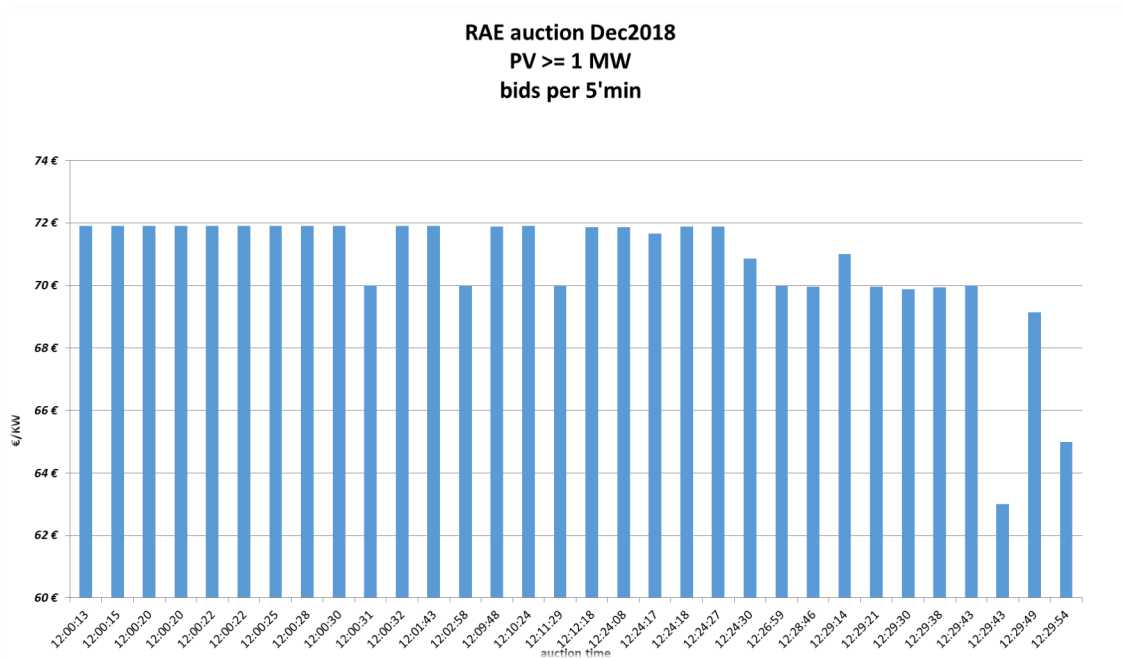
Σχήμα 3-21 Κατηγορία I, Δεκέμβριος 2018 – Υψηλές και χαμηλές τιμές καθ’ όλη τη διάρκεια της δημοπρασίας

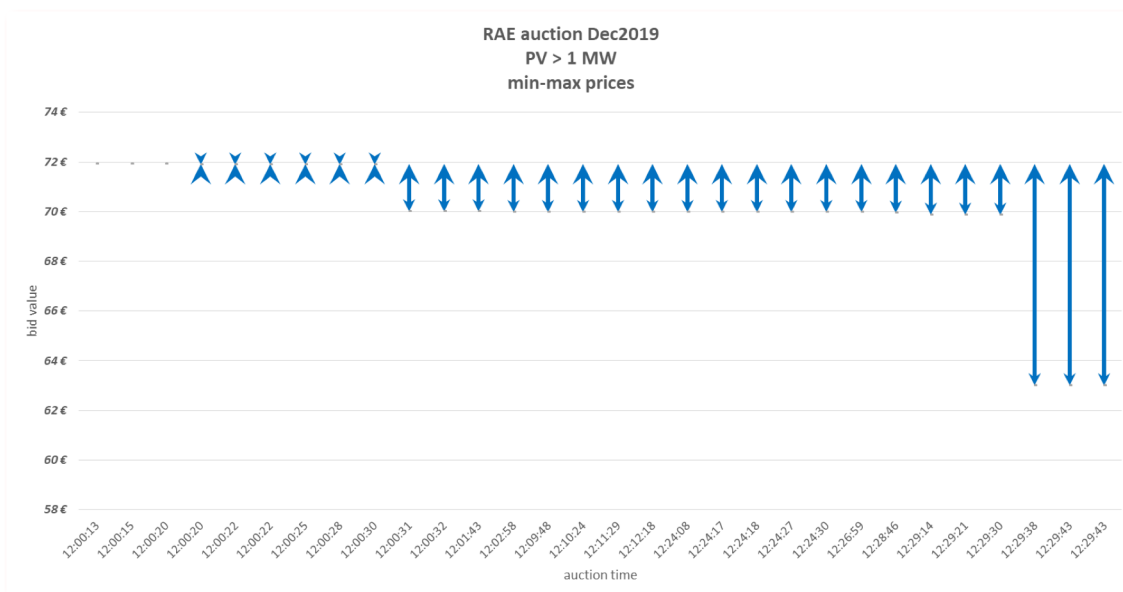
Σχήμα 3-22 Κατηγορία I, Δεκέμβριος 2018 – Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

Για την Κατηγορία II (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $1 \text{ MW} < P_{PV} \leq 20 \text{ MW}$) τα αποτελέσματα έδειξαν καταστρατήγηση των κανόνων της ανταγωνιστικής διαδικασίας και στρέβλωση του ανταγωνισμού. Αξίζει να σημειωθεί ότι:

- Οι συνολικές προσφορές των 27 συμμετεχόντων ήταν μόλις 30, όπου στο τελευταίο 5λεπτο κατατέθηκαν 10 εξ' αυτών, δείχνοντας έτσι την καταστρατήγηση από ορισμένες εταιρείες των κανόνων ανταγωνισμού.
- Από τους 27 συμμετέχοντες οι 19 ανήκαν σε έναν όμιλο εταιρειών.
- Η καταστρατήγηση του κανόνα του επιπέδου ανταγωνισμού (75%), δεδομένου ότι 15 έργα της ίδιας εταιρείας συνολικής ισχύος 65,33 MW, δεν υπέβαλαν απολύτως καμία προσφορά και επί της ουσίας δεν συμμετείχαν καθόλου στη δημοπρασία.
- Επισημαίνεται ότι η ίδια εταιρεία κατείχε άλλα 4 έργα και τα οποία έλαβαν την τιμή εκκίνησης του διαγωνισμού.
- Όλα τα έργα που υπέβαλαν προσφορές στην Ηλεκτρονική Δημοπρασία για την Κατηγορία II είχαν συνολική ισχύ μικρότερη από τη δημοπρατούμενη και, ως εκ τούτου, όλα τα έργα θα μπορούσαν να λάβουν την τιμή εκκίνησης των 71,91 €/MWh.
- Η στρέβλωση που δημιουργήθηκε είχε ως συνέπεια τη διαμόρφωση τιμών σε επίπεδο διαφορετικό από εκείνο που θα διαμορφωνόταν υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού. Έτσι, εάν τα δεκαπέντε (15) αυτά έργα που ενώ δήλωσαν συμμετοχή (και τελικά δεν συμμετείχαν αφού δεν υπέβαλαν προσφορές στην ανταγωνιστική διαδικασία), είχαν εξ' αρχής δηλώσει τη μη συμμετοχή τους στην εν λόγω ανταγωνιστική διαδικασία, τότε η συνολική ισχύς των έργων που θα συμμετείχαν στην ανταγωνιστική διαδικασία θα ανέρχονταν σε 85,99 MW και με βάση τον κανόνα του ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού 75% η ακριβής δημοπρατούμενη ισχύς της Κατηγορίας II θα καθορίζονταν στην τιμή των περίπου 49,17 MW και τότε, υπό συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού, είναι προφανές ότι θα προκύπταν άλλα αποτελέσματα από την ηλεκτρονική δημοπρασία, πολύ χαμηλότερα υπέρ του δημοσίου συμφέροντος, προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας.
- Οι ανωτέρω ενέργειες είναι εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος και ειδικότερα οδήγησαν σε στρέβλωση των κανόνων της ανταγωνιστικής διαδικασίας και του ανταγωνισμού μέσω της καταχρηστικής εκμετάλλευσης των όρων της Προκήρυξης που αφορούν στο ελάχιστο επίπεδο ανταγωνισμού (75%) με την εναρμονισμένη μη συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία και μη υποβολή προσφορών των 15 έργων με αποτέλεσμα τη χειραγώγηση των αποτελεσμάτων της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας προς όφελος των υπόλοιπων τεσσάρων (4) έργων της ίδιας εταιρείας.
- Η εν λόγω αθέμιτη στρατηγική οδήγησε στη στρέβλωση της όλης ανταγωνιστικής διαδικασίας και της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και των αποτελεσμάτων αυτής, επηρεάζοντας και τις προσφορές των υπολοίπων Συμμετεχόντων της εν λόγω Κατηγορίας (Σχήμα 3-24).
- Βάσει όλων των ανωτέρω, ήταν επιτακτική η ανάγκη της ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας για την Κατηγορία II με απόφαση της Ολομέλειας της ΠΑΕ, σε συνέχεια εισήγησης της Ομάδας Διαγωνιστικών Διαδικασιών.

Σχήμα 3-23 Κατηγορία II, Δεκέμβριος 2018 - Πλήθος προσφορών που υποβλήθηκαν ανά 5λεπτο κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας

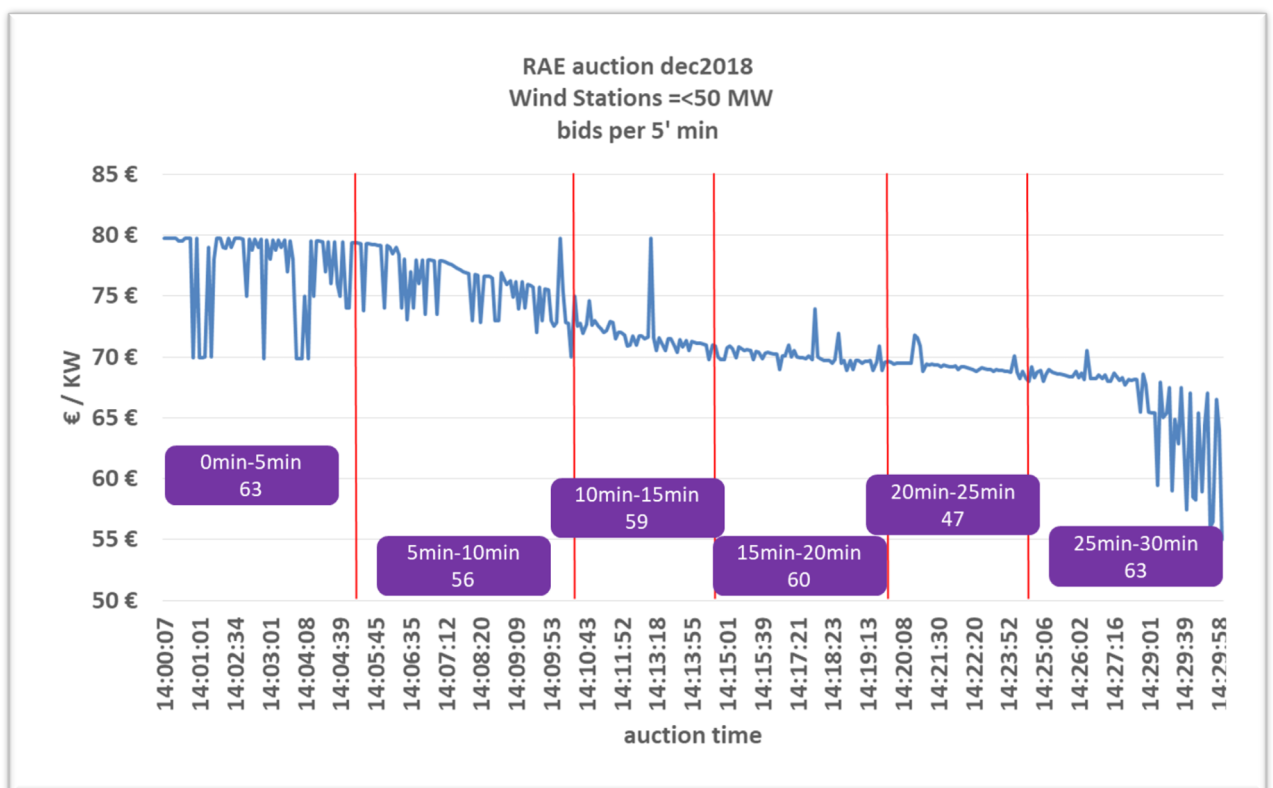

Σχήμα 3-24 Κατηγορία II - Υψηλές και χαμηλές τιμές καθ' όλη τη διάρκεια της δημοπρασίας

Για την Κατηγορία III (Αιολικές εγκαταστάσεις $3 \text{ MW} < P_{\text{WIND}} \leq 50$) παρατηρήθηκε παρόμοιος ανταγωνισμός σε σχέση με την ίδια Κατηγορία στη Δημοπρασία του Ιουλίου, βάσει των συνολικών προσφορών. Υπήρξαν 14 συμμετέχοντες με 362 συνολικές προσφορές (Σχήμα 3-25). Αξίζει να σημειωθεί:

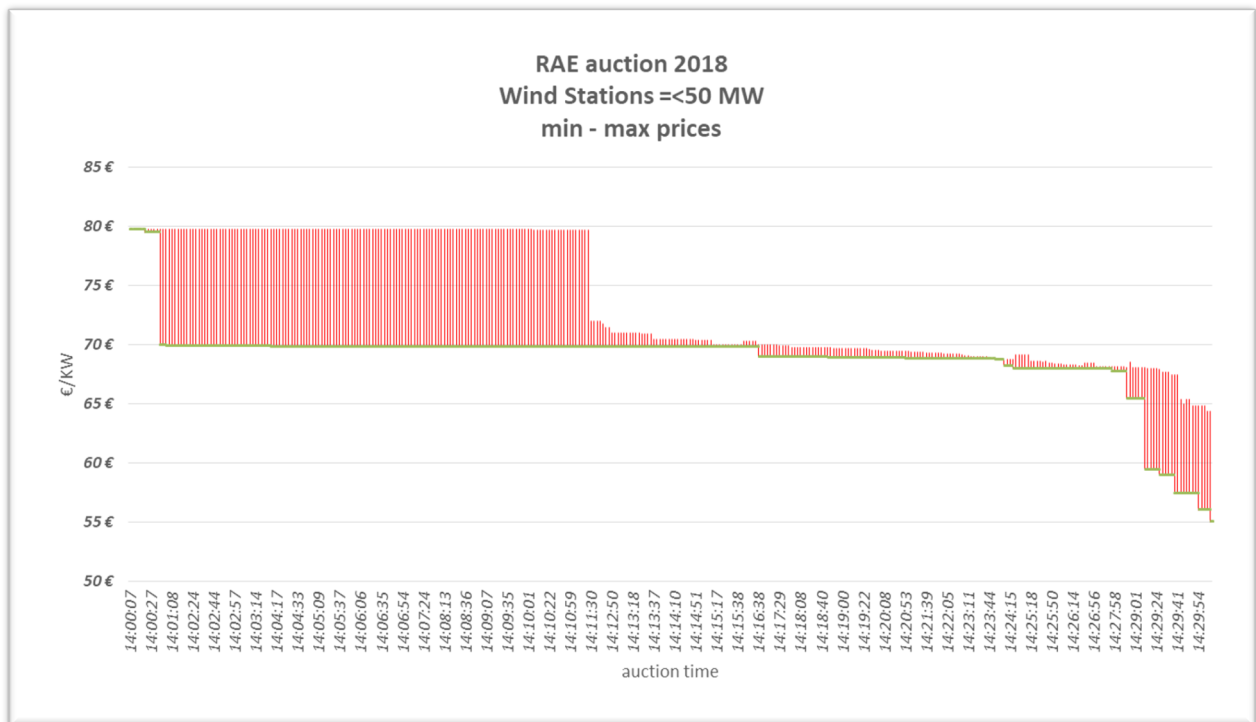
- Το τελευταίο λεπτό παρουσιάστηκε τεράστια πτώση στις τιμές αναφοράς και πιο συγκεκριμένα από τα 69 €/MWh στα 55 €/MWh, στη χαμηλότερη τιμή που δόθηκε ποτέ για σύναψη σύμβασης αιολικού 20ετίας (Σχήμα 3-25, Σχήμα 3-26).

- Το γεγονός της στρατηγικής των Συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού χρειάστηκε ένα (1) λεπτό ώστε να πέσει η τιμή από τα 69 €/MWh στα 55 €/MWh τη χρονική περίοδο του τελευταίου 5λέπτου, σημειώνοντας πτώση 20% περίπου (Σχήμα 3-26).
- Τα έργα που τελικά κατακύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, παρατηρείται πως εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές αλλά πιο αποτελεσματικές (Σχήμα 3-27).
- Η τιμή των 55 €/MWh η οποία ήταν η χαμηλότερη που κατακυρώθηκε, είναι αρκετά χαμηλότερη και από αυτή του μέσου όρου της οριακής τιμής συστήματος για το έτος 2018, δηλαδή των 60,39 €/MWh. Το ίδιο ισχύει και για τη μεσοσταθμική τιμή των 58,58 €/MWh.
- Το γεγονός ότι, αντί η Αρχή να προκηρύξει το εναπομείναν υπόλοιπο από το διαγωνισμό του Ιουλίου 2018, δηλαδή περιθώριο ισχύος 129 MW, προκήρυξε 229 MW, προκύπτει από τη δυνατότητα που δόθηκε από την υπουργική Απόφαση να δημοπρατείται επιπλέον ισχύ. Συνεπώς, και εφαρμόζοντας τον κανόνα του ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού 75%, δημοπρατήθηκαν 160,94 MW στην Κατηγορία III. Εάν δεν είχε συμβεί αυτό, το επίπεδο του ανταγωνισμού που θα προέκυπτε από την ίδια την αγορά θα ήταν της τάξεως του 118%.
- Το 2018, για τα αιολικά, κατακυρώθηκαν 330 MW, αντί για 300 MW που προβλέπονταν αρχικά.

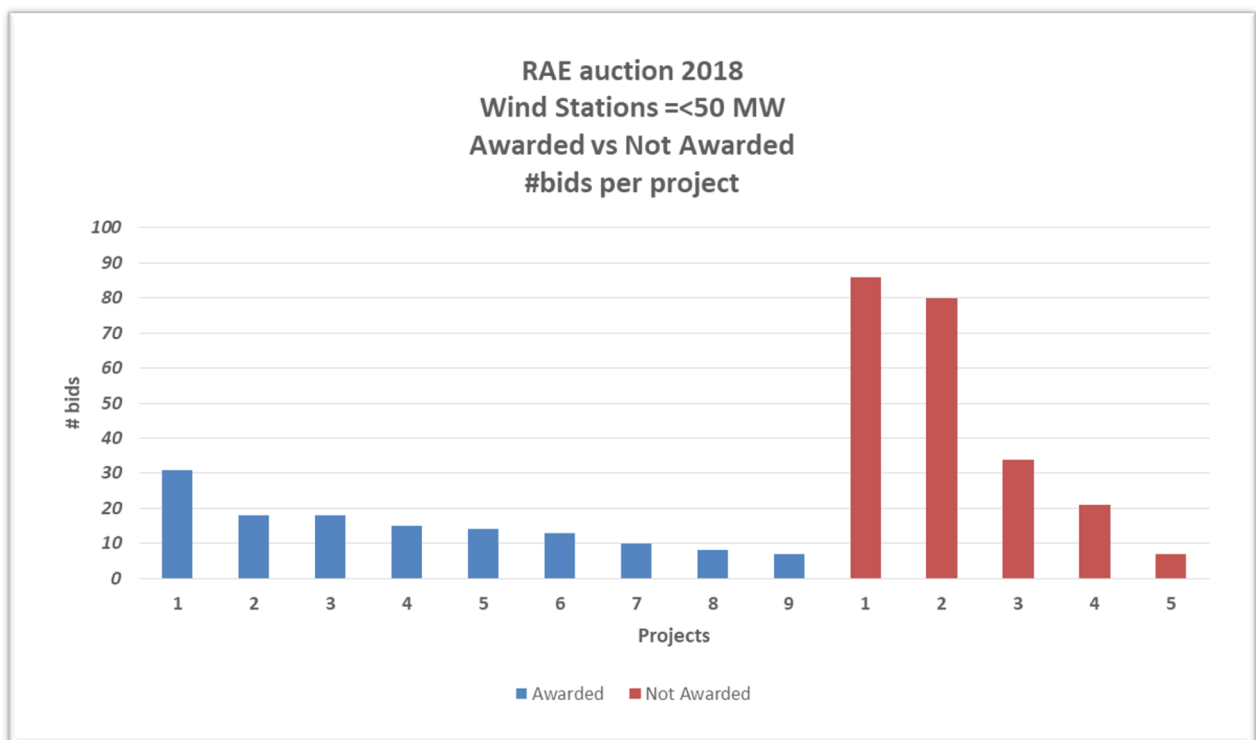

Σχήμα 3-25 Κατηγορία III, Δεκέμβριος 2018 - Πλήθος προσφορών που υποβλήθηκαν ανά 5λεπτο κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας

Σχήμα 3-26 Κατηγορία III, Δεκέμβριος 2018 - Υψηλές και χαμηλές τιμές καθ' όλη τη διάρκεια της δημοπρασίας

Σχήμα 3-27 Κατηγορία III, Δεκέμβριος 2018 – Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

3.3. Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (2019)

3.3.1. Η υπ' αριθμ. 230/2019 (ΦΕΚ Β' 656/28.02.2019) Απόφαση της ΡΑΕ – Προκήρυξη

Κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, καθορίστηκε με την υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 184573 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ Β'4488/19.12.2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172858/22.03.2018 (ΦΕΚ Β' 1263/10.04.2018) και ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 179988/09.10.2018 (ΦΕΚ Β' 4850/31.10.2018) Αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μεταξύ άλλων, ότι «θα διεξαχθούν τουλάχιστον δύο (2) πιλοτικές κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών για αιολικούς σταθμούς Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW, φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW, συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW, συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW, συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW και φωτοβολταϊκούς σταθμούς που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), ανεξαρτήτως ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW». Συνεπώς, η Ολομέλεια της ΡΑΕ την 21η Φεβρουαρίου 2019, με την υπ' αριθμ. 230/2019 Απόφασή της (ΦΕΚ Β' 656/28.02.2019) (εφεξής και η «Προκήρυξη [1/2019]»), προκήρυξε τη διενέργεια κοινής ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4414/2016 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων.

Η πρώτη Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2019 για την Κατηγορία IV και αφορούσε σε αιολικές και φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.
- Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.
- Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.
- Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.
- Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW.

- Φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), ανεξαρτήτως ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ 1267 Β'/10.04.2018), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 180215/15.10.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ 4528 Β'/17.10.2018), τα βασικά χαρακτηριστικά της Προκήρυξης [1/2019] αποτυπώνονται στα κάτωθι σημεία:

- Δημοπρατούμενη ισχύς:

Η δημοπρατούμενη ισχύς για την πρώτη κοινή ανταγωνιστική διαδικασία που διενεργήθηκε με την Προκήρυξη [1/2019] κρίθηκε εύλογο να ανέρχεται στα 600 MW, λαμβάνοντας υπόψη τη μη δημοπρατηθείσα ισχύ των 400 MW του έτους 2018 και το ήμισυ της προς δημοπράτηση ισχύος του έτους 2019, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ 1267 Β'/10.04.2018), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει.

- Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς:

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018 Υπουργική Απόφαση, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για την πρώτη κοινή ανταγωνιστική διαδικασία ορίζεται ως εξής: *«Η ελάχιστη τιμή μεταξύ των υψηλότερων κατακυρωθέντων προσφορών για κάθε μία από τις αμέσως προηγούμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά τεχνολογία των αιολικών σταθμών Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW και των φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης του 1 MW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW, απομειωμένη κατά 1%».*

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η υψηλότερη κατακυρωμένη τιμή της αμέσως προηγούμενης ανταγωνιστικής διαδικασίας ήταν εκείνη της Προκήρυξης [6/2018] (υπ' αριθμ. 1026/2018 (ΦΕΚ Β' 4784/25.10.2018) Απόφαση ΡΑΕ), η οποία διενεργήθηκε το Δεκέμβριο του 2018, για την Κατηγορία III - Αιολικοί Σταθμοί, και συγκεκριμένα η τιμή ύψους 65,37 €/MWh. Εάν σε αυτή την τιμή υπολογιστεί η προβλεπόμενη μείωση του 1%, τότε προκύπτει ότι η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή για την κοινή ανταγωνιστική διαδικασία ανέρχεται σε 64,72 €/MWh.

- Τέλος Συμμετοχής:

Για τη συμμετοχή στην κοινή ανταγωνιστική διαδικασία καθορίζεται, με το άρθρο 4 της υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018 Υ.Α., τέλος πέντε χιλιάδων ευρώ (5000 €), το οποίο καταβάλλεται υπέρ της ΡΑΕ, για κάθε αιολικό σταθμό Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW, για κάθε φωτοβολταϊκό σταθμό εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW, για

κάθε Συγκρότημα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW, για κάθε Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW, για κάθε Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW. Επισημαίνεται ότι, κατ' αναλογία των ανωτέρω, το τέλος των 5.000 € κρίθηκε εύλογο να καταβάλλεται και στην περίπτωση των φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), ανεξαρτήτως ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW, στην περίπτωση που οι εν λόγω σταθμοί συμμετέχουν ως Συγκρότημα, καθώς πρόκειται για μία κοινή συμμετοχή.

- Επίπεδο ανταγωνισμού:

Το ποσοστό συμμετοχής ορίστηκε στο 40%. Στην περίπτωση που εφαρμόζοντας το εν λόγω ποσοστό προκύπτει προς δημοπράτηση ισχύς, η οποία είναι μικρότερη από την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής τότε η δημοπρατούμενη ισχύς καθορίζεται από (είναι ίση με) την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής.

- Ενεργοποίηση σύνδεσης των σταθμών:

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του καθεστώτος στήριξης και της μέσω αυτού επίτευξης των εθνικών ενεργειακών στόχων, η ενεργοποίηση της σύνδεσης (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) των σταθμών που θα επιλεγούν μέσω των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών πρέπει να λάβει χώρα εντός συγκεκριμένης προθεσμίας από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και συγκεκριμένα εντός:

- τριάντα έξι (36) μηνών για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.
- τριάντα έξι (36) μηνών για τους αιολικούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 50 MW.
- τριάντα έξι (36) μηνών για τους φωτοβολταϊκούς και αιολικούς σταθμούς που ανήκουν σε Συγκρότημα με κοινό σημείο σύνδεσης ή φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), ανεξαρτήτως ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο.
- έξι (6) επιπλέον μηνών των προθεσμιών που προβλέπονται για τους σταθμούς των περιπτώσεων α), β), γ) στην περίπτωση που για τη σύνδεσή τους στο ΕΣΜΗΕ απαιτείται κατασκευή νέου Υποσταθμού ή η επέκταση υφιστάμενου υποσταθμού με προσθήκη νέου Μετασχηματιστή (σ.σ. η εν λόγω παράταση δεν αφορά στην προσθήκη νέων διακοπών

αναχωρήσεων Μέσης Τάσης (πύλες)), σύμφωνα με την οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, όπως αυτή κατατίθεται στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας, και

- δώδεκα (12) επιπλέον μηνών των προθεσμιών που προβλέπονται για τους σταθμούς των περιπτώσεων α), β), γ) στην περίπτωση που για τη σύνδεσή τους στο ΕΣΜΗΕ απαιτείται κατασκευή Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης.
- Εγγυητικές Επιστολές Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης:

Όπως ορίστηκε και στις ανταγωνιστικές διαδικασίες του έτους 2018, υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες σταθμούς ΑΠΕ εγγυητικές επιστολές συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα της Προκήρυξης. Επισημαίνεται, ότι η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης αποσκοπεί στην εξασφάλιση της έγκαιρης ενεργοποίησης έκαστου έργου και υποβάλλεται ανά σταθμό ΑΠΕ, ανεξάρτητα εάν ο εν λόγω σταθμός συμμετέχει στην ανταγωνιστική διαδικασία μεμονωμένα ή από κοινού (ως μέλος Συγκροτήματος), σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της Προκήρυξης [1/2019].

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ανταγωνιστικής διαδικασίας αποτυπώνονται στον ακόλουθο Πίνακα:

Τεχνολογία Σταθμών ΑΠΕ	Αιολικοί και Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί	
Μέγιστη Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)	600	
Ακριβής Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.	
Υπολειπόμενη ποσότητα Δημοπρατούμενης ισχύος	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας Κατηγορίας.	
Κατηγορία Ανταγωνιστικής Διαδικασίας	Κατηγορία IV	
Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς (€/MWh)	64,72	
Επίπεδο ανταγωνισμού	40% Στην περίπτωση που εφαρμόζοντας το εν λόγω ποσοστό προκύπτει προς δημοπράτηση ισχύς, η οποία είναι μικρότερη από την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής τότε η δημοπρατούμενη ισχύς καθορίζεται από (είναι ίση με) την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής.	
Τέλος Συμμετοχής (€)	5.000	
Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής	1% του συνόλου της επένδυσης κάθε έργου ΑΠΕ	
Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης	4% του συνόλου της επένδυσης κάθε έργου ΑΠΕ	
Προϋπόθεση Συμμετοχής	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ και Εγγυητική Επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή για κάθε έργο ΑΠΕ	
Ενεργοποίηση Σύνδεσης	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:	
	36 μηνών	PPV > 20 MW
	36 μηνών	PWIND > 50 MW
	36 μηνών	Σταθμοί ΑΠΕ (φ/β ή αιολικά) που ανήκουν σε Συγκρότημα. (Επισημαίνεται ότι η προθεσμία ισχύει για κάθε έργο που ανήκει στο Συγκρότημα).
	Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών.	Στην περίπτωση που απαιτείται κατασκευή νέου/νέων Υ/Σ.

	Επιπλέον δώδεκα (12) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών.	Στην περίπτωση που απαιτείται κατασκευή Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ).
--	--	---

Πίνακας 3-6 Βασικά στοιχεία Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας [1/2019]

Σημαντική διαφορά στην Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία, σε σχέση με τις ειδικές κατά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες, αποτελεί η εισαγωγή του όρου ο «Εκπρόσωπος σταθμού ΑΠΕ» και ο «Εκπρόσωπος Συγκροτήματος σταθμών ΑΠΕ», ο οποίος εκπροσωπεί τον Κάτοχο σταθμού ΑΠΕ που συμμετέχει μεμονωμένα στην Ανταγωνιστική Διαδικασία και όλους τους Κατόχους σταθμών ΑΠΕ, των οποίων τα έργα συμμετέχουν με την ίδια Αίτηση Συμμετοχής ως Συγκροτήματα σταθμών με κοινό σημείο σύνδεσης ή ως Συγκρότημα έργων που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Προκήρυξη. Το εν λόγω πρόσωπο δηλώνεται ρητά στην Αίτηση Συμμετοχής με συγκεκριμένο email, πραγματοποιεί την εγγραφή στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και θα λαμβάνει τους σχετικούς κωδικούς συμμετοχής και εν συνεχεία υποχρεούται, εφόσον ολοκληρώσει επιτυχώς το Στάδιο Α' της εν λόγω Ανταγωνιστικής Διαδικασίας, σύμφωνα με τους όρους της Προκήρυξης, να λάβει μέρος στην ηλεκτρονική δημοπρασία για λογαριασμό του σταθμού ΑΠΕ που εκπροσωπεί. Επιπλέον, υποχρεούται για την αποστολή του κλειστού και σφραγισμένου φακέλου, ο οποίος θα περιλαμβάνει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του έργου που συμμετέχει στην Ανταγωνιστική Διαδικασία σε έντυπη μορφή.

3.3.2. Η υπ' αριθμ. 358/2019 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τους όρους της Προκήρυξης, η ΡΑΕ δημοσίευσε το Μάρτιο του 2019 την υπ' αριθμ. 358/2019 Απόφαση με θέμα «Προσωρινός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' και Προσωρινός Κατάλογος Αποκλεισθέντων της Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την Κατηγορία IV, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 230/2019 Απόφαση της ΡΑΕ και στην υπ' αριθμ. 1/2019 Προκήρυξη (ΦΕΚ Β' 656/28.02.2019)», η οποία περιλάμβανε τους συμμετέχοντες που πληρούσαν τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία της Κατηγορίας IV, έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων που υποβλήθηκαν.

3.3.3. Η υπ' αριθμ. 419/2019 Απόφαση της ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι

Ακολούθως και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της Προκήρυξης, η ΡΑΕ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 419/2019 Απόφασή της με θέμα «α) Οριστικός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την Κατηγορία IV και Οριστικός Κατάλογος Αποκλεισθέντων από την εν λόγω Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 230/2019 Απόφαση της ΡΑΕ και στην υπ' αριθμ. 1/2019 Προκήρυξη (ΦΕΚ Β' 656/28.02.2019). β) Οριστικοποίηση της δημοπρατούμενης ισχύος για την Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την Κατηγορία IV σύμφωνα με

τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 230/2019 Απόφαση της ΡΑΕ και στην υπ' αριθμ. 1/2019 Προκήρυξη (ΦΕΚ Β' 656/28.02.2019)».

Με την εν λόγω απόφαση της ΡΑΕ, καταρτίστηκε ο Οριστικός Πίνακας Συμμετεχόντων στη δεύτερη φάση (Στάδιο Β') της Κοινής ανταγωνιστικής διαδικασίας για την Κατηγορία IV. Δεδομένου του Οριστικού Πίνακα, καθώς και του επιπέδου του ανταγωνισμού που έχει ορισθεί σύμφωνα με τους όρους της Προκήρυξης για την κοινή ανταγωνιστική διαδικασία στο επίπεδο του 40%, προσδιορίστηκε η ακριβής ισχύς δημοπράτησης για την Κατηγορία IV, η οποία βρίσκεται εντός των μέγιστων ορίων ισχύος της Προκήρυξης, δηλαδή μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος 600 MW, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1/2019 Προκήρυξη, στα 455.554.750 Watt.

Στη συνέχεια, ενημερώθηκαν οι Εκπρόσωποι αναφορικά με τη συμμετοχή τους στη δεύτερη φάση (Στάδιο Β') της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) στη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, που είχαν δηλώσει.

3.3.4. Η υπ' αριθμ. 436/2019 Απόφαση της ΡΑΕ - Αποτελέσματα

Στις 15 Απριλίου 2019 πραγματοποιήθηκε η ηλεκτρονική δημοπρασία για την Κατηγορία IV και, εν συνεχεία στις 18 Απριλίου 2019, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 436/2019 Απόφαση της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων.

Η ανταγωνιστική διαδικασία είχε διάρκεια τριάντα (30) λεπτών, χωρίς παράταση, και οδήγησε στην επιτυχή συμμετοχή συνολικά επτά (7) έργων από τα οκτώ (8) έργα ΑΠΕ που έλαβαν μέρος, και συγκεκριμένα: έξι (6) φωτοβολταϊκών σταθμών/συγκροτημάτων συνολικής ισχύος 371,18 MW και ενός (1) συγκροτήματος αιολικών σταθμών ισχύος 66,6 MW. Δηλαδή, από τη Δημοπρατούμενη Ισχύ 455.554.750 W (~ 455,56 MW), η συνολική ισχύς που κατακυρώθηκε στους επιλεγέντες συμμετέχοντες ανήλθε σε 437,78 MW. Οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 53 €/MWh έως 64,72 €/MWh και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε 57,03 €/MWh.

Συνεπώς, παρατηρείται ότι εξαντλήθηκε η δημοπρατούμενη ποσότητα και υπήρξε μεγάλη μείωση τιμών από την τιμή εκκίνησης των 64,72 €/MWh που έφτασε έως το ποσοστό 18,1 % προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας.

Επισημαίνεται ότι η διαφορά ισχύος μεταξύ της ακριβούς δημοπρατούμενης ισχύος και της συνολικής κατακυρωθείσας ισχύος στην Ηλεκτρονική Δημοπρασία μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας κατηγορίας σταθμών ΑΠΕ που θα διεξαχθεί. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας IV ανήλθε σε μόλις 17.778.100 W (~ 17,78 MW).

Βάσει της ανωτέρω απόφασής της, η ΡΑΕ επιστρέφει, σύμφωνα με τους όρους της Προκήρυξης, την Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής των Συμμετεχόντων που δεν επιλέχθηκαν προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, όπως αναφέρονται στον Πίνακα Μη Επιλεγέντων. Περαιτέρω, κάλεσε τους Επιλεγέντες Συμμετέχοντες να συμμορφωθούν με τους όρους της Προκήρυξης και να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης του έργου τους εντός της αποκλειστικής

προθεσμίας των τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση των οριστικών Αποτελεσμάτων της Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας για την Κατηγορία IV, καθώς και να προβούν σε ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) βάσει των ορισθεισών προθεσμιών. Οι επιτυχόντες συμμετέχοντες, επίσης, καλούνται να συνάψουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) με το Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθέντων αποφάσεων, με βάση τις Τιμές Αναφοράς που κατακυρώθηκαν για κάθε ένα σταθμό στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας.

Κατηγορίες	Μέγιστη Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Ακριβής Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Αιτήσεις Συμμετεχόντων (No/MW)						Ανταγωνιστική Διαδικασία				
			Κατατεθειμένες		Αποδεκτές		Επιλεγείσες		Προσφορές	Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή εκκίνησης (€/MWh)	Υψηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Χαμηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Μεσοσταθμική Τιμή (€/MWh)
Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία	600	455,56	8	637,78	8	637,78	7	437,78	56	64,72	64,72	53	57,03

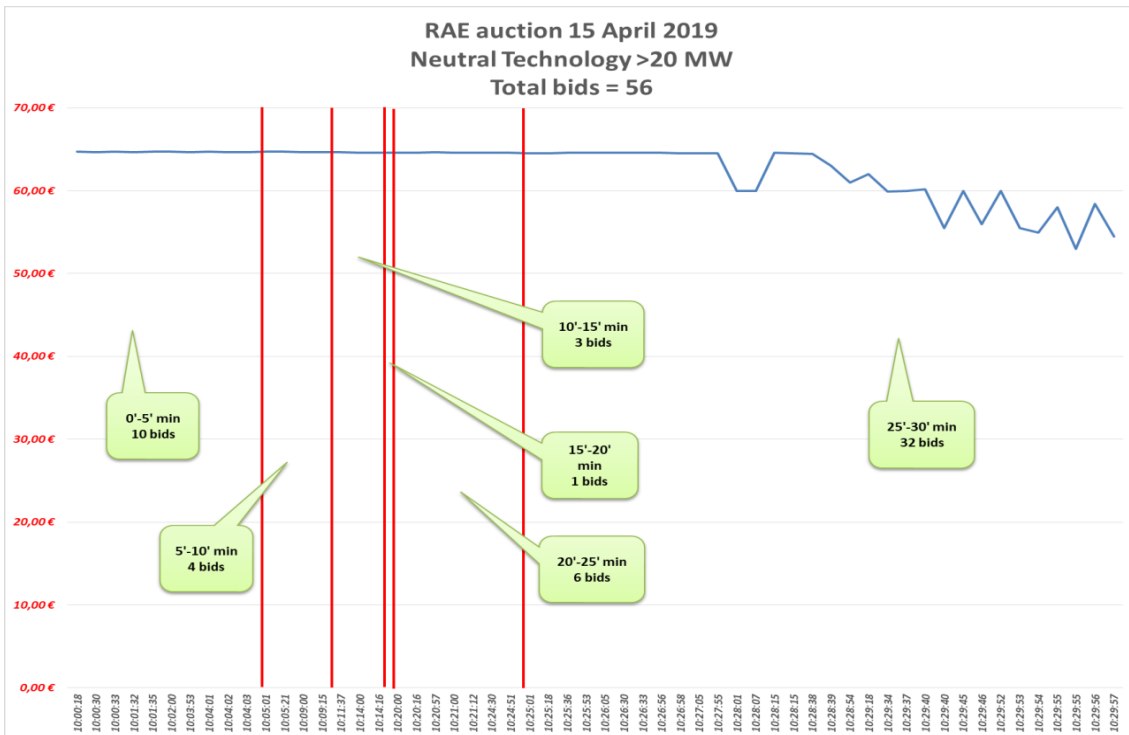
Πίνακας 3-7 Αποτελέσματα Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας (Απρίλιος 2019)

3.3.5. Ανάλυση της δημοπρασίας κατηγορίας IV - Συμπεράσματα Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας

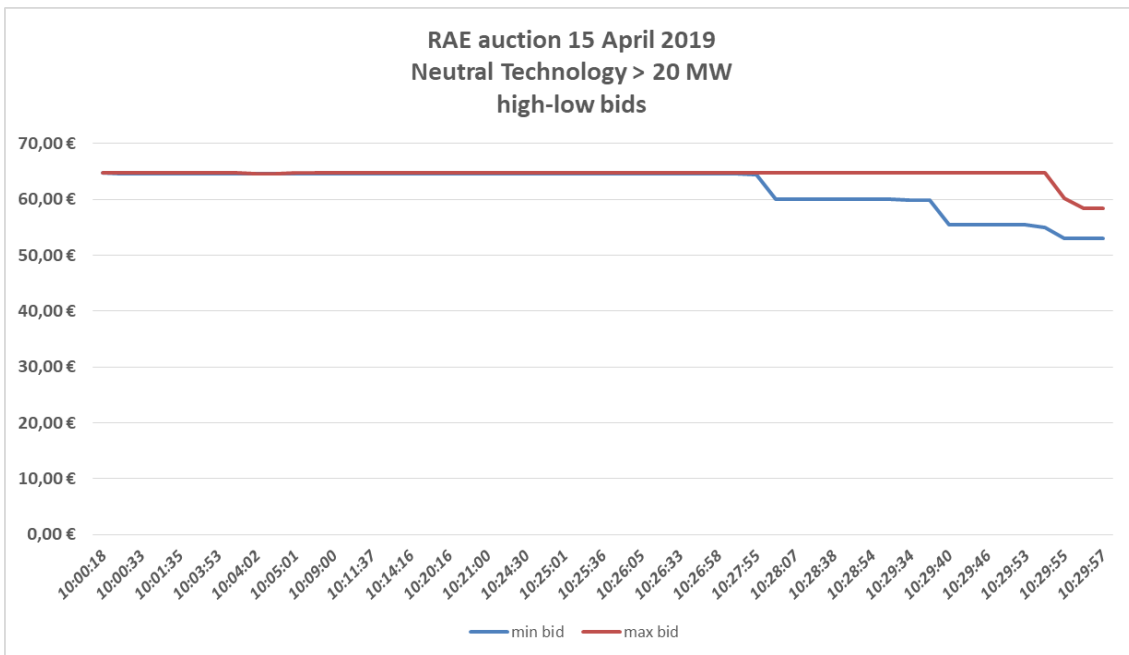
Η πρώτη κοινή ανταγωνιστική διαδικασία πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2019 και ώρα 10:00 π.μ. διάρκειας μισής ώρας, ακολουθώντας το χρονοδιάγραμμα της Προκήρυξης 1/2019, για την Κατηγορία IV.

Βάσει των αποτελεσμάτων της κοινής ανταγωνιστικής διαδικασίας, παρατηρήθηκε σημαντική μείωση των τιμών σε σχέση με την τιμή εκκίνησης της δημοπρασίας. Επί της ουσίας πρώτη φορά ανταγωνίστηκαν επί ίσοις όροις δύο (2) διαφορετικές τεχνολογίες (αιολικά-φωτοβολταϊκά), «ρίχνοντας» τις τιμές σε πραγματικές συνθήκες της αγοράς. Κύριος στόχος μίας τέτοιου είδους ανταγωνιστικής διαδικασίας ήταν να αναζητηθούν οι βέλτιστες λύσεις για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών με το οικονομικότερο δυνατό κόστος για τον Έλληνα καταναλωτή και την εθνική οικονομία. Αξίζει να σημειωθούν τα κάτωθι:

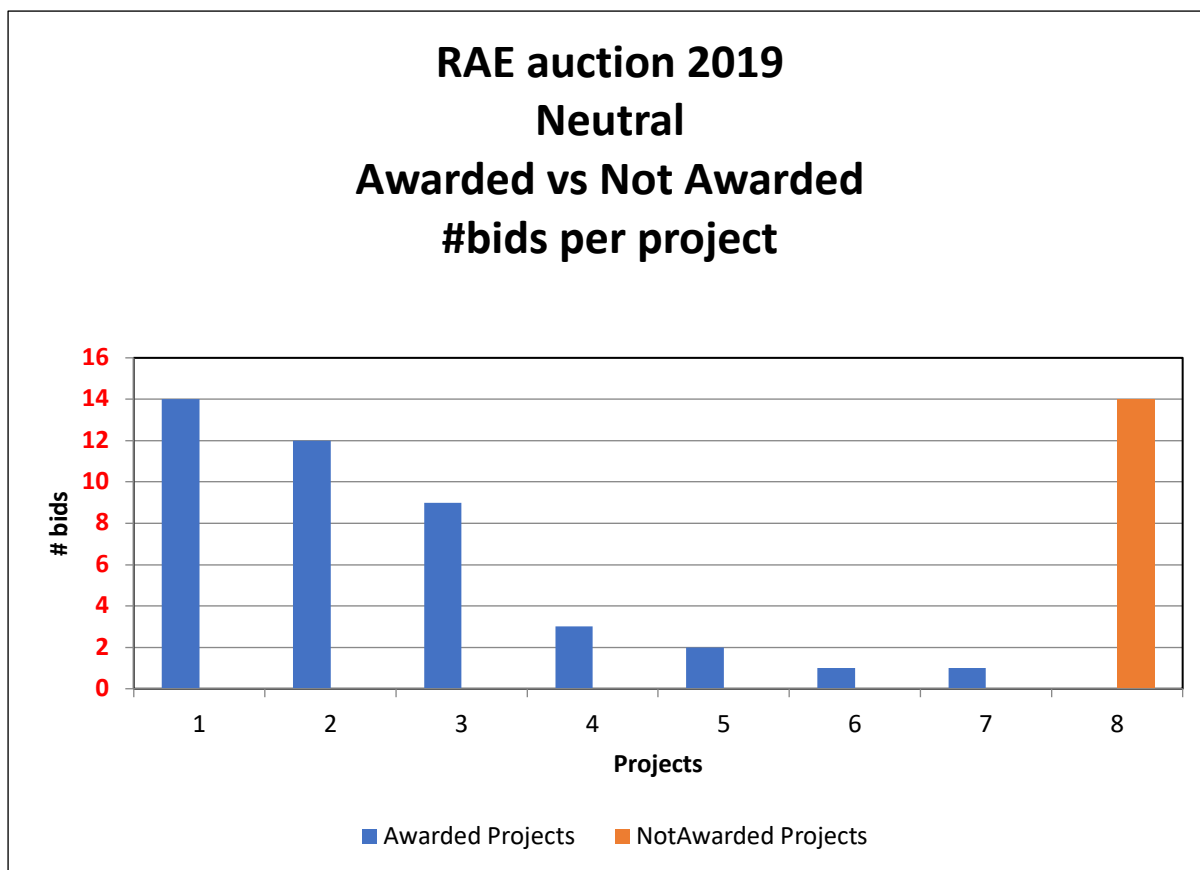
- Από τους 7 επιλεγέντες συμμετέχοντες, οι οποίοι κατοχύρωσαν τιμή αναφοράς στον κοινό διαγωνισμό, μόνο ένας αφορούσε σε αιολικό σταθμό. Οι υπόλοιποι 6 συμμετέχοντες, καθώς και το έργο των 200 MW το οποίο δεν κατοχύρωσε τιμή, αφορούσαν φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις.
- Περίπου το 50% των επιλεγέντων στην ανταγωνιστική διαδικασία, ανήκαν σε συμφέροντα ενός ομίλου εταιρειών.
- Οι τιμές οι οποίες κατοχύρωσαν οι επιλεγέντες σηματοδοτούσαν μεγάλη μείωση από τις τιμές εκκίνησης που έφτασαν έως το ποσοστό 18,1 % προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας.
- Υπήρξε εξάντληση της δημοπρατούμενης ποσότητας ισχύος.
- Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 56 προσφορές από τους συμμετέχοντες στην δημοπρασία της 15^{ης} Απριλίου 2019, με τις 32 εξ' αυτών στα τελευταία 5 λεπτά, πιστοποιώντας το "στρατηγικό bidding" των συμμετεχόντων στο τέλος κάθε δημοπρασίας (Σχήμα 3-28).
- Η τιμή εκκίνησης άρχισε να μειώνεται αισθητά στα τελευταία δύο (2) λεπτά της δημοπρασίας, ήτοι περίπου 18% (Σχήμα 3-29).
- Τα έργα που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, παρατηρείται πως εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές αλλά πιο αποτελεσματικές (Σχήμα 3-30).
- Τέλος, η πρώτη πιλοτική κοινή ανταγωνιστική διαδικασία βοήθησε αρκετά στο σχεδιασμό των επόμενων.

Σχήμα 3-28 Κατηγορία IV, Απρίλιος 2019 - Πλήθος προσφορών που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας

Σχήμα 3-29 Κατηγορία IV, Απρίλιος 2019 – Υψηλές και χαμηλές τιμές καθ' όλη τη διάρκεια της δημοπρασίας

Σχήμα 3-30 Κατηγορία IV, Απρίλιος 2019 – Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

3.4. Διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ - Ιούλιος 2019

3.4.1. Η υπ' αριθμ. 441/2019 Απόφαση της ΡΑΕ – Προκήρυξη

Έπειτα από την επιτυχή ολοκλήρωση της Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας του 2019, των επιτυχημένων ανταγωνιστικών διαδικασιών του 2018, και του πλήθους των Γνωμοδοτήσεων, και, ακολούθως, των Υπουργικών Αποφάσεων, όπως αποτυπώθηκαν ανωτέρω, η ΡΑΕ την 19η Απριλίου 2019, με την υπ' αριθ. 441/2019 Απόφασή της, προκήρυξε τη διενέργεια δύο (2) νέων ανταγωνιστικών διαδικασιών για επιλογή φωτοβολταϊκών και αιολικών εγκαταστάσεων προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 5 του ν. 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων.

Βάσει της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107/15.04.2019 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 1341/18.04.2019) και την ενοποίηση των Κατηγοριών I και II, οι ανταγωνιστικές διαδικασίες των Προκηρύξεων [2/2019] και [3/2019] αφορούσαν στις κάτωθι κατηγορίες, αντίστοιχα:

- Κατηγορία I: Φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 20$ MW
- Κατηγορία II: Αιολικές εγκαταστάσεις μέγιστης ισχύος παραγωγής $P_{WIND} \leq 50$ MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των $6 \text{ MW} < P_{WIND} \leq 50 \text{ MW}$.

Με την απόφαση αυτή εγκρίθηκαν και τα αντίστοιχα Τεύχη Προκηρύξεων των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών και τα Παραρτήματά τους, με το περιεχόμενό τους να περιλαμβάνεται στα συνημμένα αυτής και τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της. Τα Τεύχη των υπ' αριθμ. [2/2019] και [3/2019] Προκηρύξεων για κάθε Κατηγορία είχαν τις ίδιες προϋποθέσεις συμμετοχής με εκείνες των κύκλων των ανταγωνιστικών διαδικασιών του 2018, αναφορικά με την αδειοδοτική ωριμότητα των έργων, την κατάθεση Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης, την ηλεκτρονική υποβολή των Αιτήσεων Συμμετοχής και των δικαιολογητικών, καθώς και τη διεξαγωγή των ηλεκτρονικών δημοπρασιών.

Οι διαφοροποιήσεις εντοπίζονται στα εξής σημεία:

- Μέγιστη ισχύς δημοπράτησης: Η δημοπρατούμενη ισχύς για τις ειδικές κατά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες για το έτος 2019, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172859/22.03.2018 Υπουργική Απόφαση, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει, έχει ως εξής:
- Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύς για την Κατηγορία I: 300 MW.
- Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύς για την Κατηγορία II: 300 MW.
- Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή: Η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών καθορίστηκε στα 69,26 €/MWh για την Κατηγορία I και στα 69,18 €/MWh για την Κατηγορία II, βάσει της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107/15.04.2019 Υπουργικής Απόφασης.
- Επίπεδο ανταγωνισμού: Το επίπεδο ανταγωνισμού ορίστηκε σε ποσοστό 40%. Στην περίπτωση που εφαρμόζοντας το εν λόγω ποσοστό προκύπτει προς δημοπράτηση ισχύς, η οποία είναι μικρότερη από την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής τότε η δημοπρατούμενη ισχύς καθορίζεται από (είναι ίση με) την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής.

Τα βασικά σημεία του δεύτερου κύκλου των μόνιμων ανταγωνιστικών διαδικασιών του έτους 2019, ειδικών κατά τεχνολογία, συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία εγκαταστάσεων	Κατηγορία I	Κατηγορία II
Τεχνολογία Σταθμών ΑΠΕ	Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί
Μέγιστη Δημοπρατούμενη ισχύς [MW]	300	300
Ακριβής Δημοπρατούμενη ισχύς [MW]	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.
Υπολειπόμενη ποσότητα Δημοπρατούμενης ισχύος	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.
Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς [€/MWh]	69,26	69,18
Επίπεδο ανταγωνισμού	40%	40%
Τέλος Συμμετοχής [€]	500	1000
Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής	1% του συνόλου της επένδυσης	1% του συνόλου της επένδυσης
Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης	4% του συνόλου της επένδυσης	4% του συνόλου της επένδυσης

Προϋπόθεση Συμμετοχής	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ και Εγγυητική Επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή		Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ και Εγγυητική Επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή	
Ενεργοποίηση Σύνδεσης	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:		Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:	
	12 μηνών	PPV ≤ 1 MW	24 μηνών	PWIND ≤ 10 MW
	15 μηνών	1 MW < PPV ≤ 5 MW	36 μηνών	PWIND > 10 MW
	18 μηνών Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	PPV > 5 MW Φ/Β εγκαταστάσεις με σύνδεση στο ΕΣΜΗΕ μέσω Υποσταθμού κατά τα οριζόμενα στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.	Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	Αιολικές εγκαταστάσεις με σύνδεση στο ΕΣΜΗΕ μέσω Υποσταθμού κατά τα οριζόμενα στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης

Πίνακας 3-8 Βασικά στοιχεία Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Ιούλιος 2019)

3.4.2. Η υπ' αριθμ. 590/2019 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι

Στις 13 Ιουνίου 2019, η ΡΑΕ εξέδωσε με την υπ' αριθμ. 590/2019 Απόφασή της τον Προσωρινό Κατάλογο Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' Ανταγωνιστικών Διαδικασιών για τις Κατηγορίες I και II, καθώς και τον Προσωρινό Κατάλογο Αποκλεισθέντων για τις Κατηγορίες I και II, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 441/2019 Απόφαση Προκήρυξης των μόνιμων Ανταγωνιστικών Διαδικασιών του Ιουλίου του 2019.

Βάσει της ανωτέρω Απόφασης, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για την Κατηγορία I (φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 20$ MW) στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας ήταν συνολικά εξήντα οκτώ (68), με το σύνολο της ισχύος να αθροίζεται στα 200,25758 MW. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για την Κατηγορία II (αιολικές εγκαταστάσεις μέγιστης ισχύος παραγωγής $P_{WIND} \leq 50$ MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των $6 \text{ MW} < P_{WIND} \leq 50 \text{ MW}$) στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας ήταν στο σύνολο δώδεκα (12) με το άθροισμα της ισχύος να υπολογίζεται στα 261,75 MW.

Κατά την αξιολόγηση-εξέταση των αιτήσεων για την Κατηγορία I, καθώς και για την Κατηγορία II, κρίθηκαν όλες πλήρεις και αποδεκτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις υπ' αριθμ. [2/2019] και [3/2019] Προκηρύξεις και, συνακολούθως, δεν καταρτίστηκε Προσωρινός Κατάλογος Αποκλεισθέντων για καμία Κατηγορία. Συνεπώς, ο Προσωρινός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της Κατηγορίας I συμπεριελάμβανε και τα εξήντα οκτώ (68) έργα φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων συνολικής ισχύος ~ 200,26 MW. Ακολούθως, για την Κατηγορία II, ο Προσωρινός

Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας συγκέντρωσε και τα δώδεκα (12) έργα που αιτήθηκαν συμμετοχή, με το άθροισμα της συνολικής ισχύος να υπολογίζεται στα 261,75 MW.

Η ΡΑΕ ενημέρωσε όλους τους συμμετέχοντες για τα αποτελέσματα και τη συμμετοχή τους στο Στάδιο Β' της ανταγωνιστικής διαδικασίας κάθε Κατηγορίας.

3.4.3. Η υπ' αριθμ. 670/2019 Απόφαση ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι

Βάσει του γεγονότος ότι δεν καταρτίστηκε Προσωρινός Κατάλογος Αποκλεισθέντων, καθότι όλοι οι συμμετέχοντες προκρίθηκαν στο στάδιο Β' της ανταγωνιστικής διαδικασίας, καθώς και ότι δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις κατά της υπ' αριθμ. 590/2019 Απόφασης ΡΑΕ στο πλαίσιο του Σταδίου Α' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών για τις Κατηγορίες Ι και ΙΙ, η ΡΑΕ κατάρτισε τον Οριστικό Κατάλογο Συμμετεχόντων για κάθε μία από τις Κατηγορίες Ι και ΙΙ ως εξής:

- Οριστικός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της Κατηγορίας Ι, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. [2/2019] Προκήρυξη με εξήντα οκτώ (68) συμμετέχοντες και συνολική ισχύ ~ 200,26 MW.
- Οριστικός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της Κατηγορίας ΙΙ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. [3/2019] Προκήρυξη με δώδεκα (12) συμμετέχοντες και συνολική ισχύ 261,75 MW.

Λαμβάνοντας υπόψη τους Οριστικούς Πίνακες, καθώς και το επίπεδο του ανταγωνισμού, που είχε ορισθεί σύμφωνα με τους όρους των Προκηρύξεων και για τις δύο ανταγωνιστικές διαδικασίες στο επίπεδο του 40%, προσδιορίστηκε η ακριβής ισχύς δημοπράτησης για κάθε μία από τις δύο Κατηγορίες, η οποία βρίσκεται εντός των μέγιστων ορίων ισχύος εκάστης Προκήρυξης, δηλαδή μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος 300 MW για την Κατηγορία Ι και μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος 300 MW για την Κατηγορία ΙΙ, ως εξής:

- για την Κατηγορία Ι, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2/2019 Προκήρυξη, στα 143,04 MW.
- για την Κατηγορία ΙΙ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 3/2019 Προκήρυξη, στα 186,96 MW.

Η ΡΑΕ ενημέρωσε όλους τους Συμμετέχοντες, που πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια και περιλαμβάνονται στους ανωτέρω Οριστικούς Καταλόγους Συμμετεχόντων, προκειμένου να συμμετάσχουν στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας.

3.4.4. Η υπ' αριθμ. 705/2019 Απόφαση ΡΑΕ - Αποτελέσματα

Στις 2 Ιουλίου 2019, η ΡΑΕ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 705/2019 Απόφασή της, με την οποία εκδόθηκαν τα αποτελέσματα Συμμετεχόντων-Κατόχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, οι οποίοι μειοδότησαν και επιλέχθηκαν μέσω της διενεργηθείσας Ανταγωνιστικής Διαδικασίας και οι οποίοι εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης.

Τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, εστάλησαν αυτόματα από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας του παρόχου στη ΡΑΕ, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας για τις Κατηγορίες I και II, τα οποία είχαν ως εξής:

- Οι Επιλεγέντες Συμμετέχοντες της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της κατηγορίας «Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ/Φωτοβολταϊκά – Κατηγορία I» (υπ' αριθμ. [2/2019] Προκήρυξη) ήταν συνολικά είκοσι τρεις (23) με την κατακυρωμένη ισχύ στα ~ 142,88 MW.
- Οι Επιλεγέντες Συμμετέχοντες της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της κατηγορίας «Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ/Αιολικά - Κατηγορία II» (υπ' αριθμ. [3/2019] Προκήρυξη) ήταν συνολικά εννέα (9) με την κατακυρωμένη ισχύ στα 179,55 MW.

Ακολούθως, οι τιμές οι οποίες κατακυρώθηκαν για τα έργα των Κατηγοριών I και II είχαν ως εξής:

- στην Κατηγορία I (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $P_{PV} \leq 20$ MW), η τιμή εκκίνησης ήταν 69,26 €/MWh, ενώ οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 67,7 €/MWh έως 61,95 €/MWh και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε 62,77 €/MWh.
- στην Κατηγορία II (Αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος $P_{WIND} \leq 50$ MW), η τιμή εκκίνησης ήταν 69,18 €/MWh, ενώ οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 69,18 €/MWh έως 59,09 €/MWh και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε 67,31 €/MWh.
- η εναπομείνουσα ισχύς μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας I ανήλθε σε 157.189 W και η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας II ανήλθε σε 7.414.286 W. Επισημαίνεται πως ένα αιολικό έργο ισχύος 5,0 MW το οποίο ανήκε στην κατηγορία του καθεστώτος ριζικής ανανέωσης του παραγωγικού του εξοπλισμού, επελέγη μέσω της διενεργηθείσας Ανταγωνιστικής Διαδικασίας για την Κατηγορία II και κατοχύρωσε τιμή αναφοράς. Δεδομένου αυτού και σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 179746 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 4716/22.10.2018), η ανωτέρω ισχύς του έργου ύψους 5,0 MW δε θα προσμετρηθεί στη δημοπρατούμενη ισχύ για τα έτη 2019, καθώς «[η] ισχύς των αιολικών σταθμών που εντάσσονται σε καθεστώς ριζικής ανανέωσης του παραγωγικού τους εξοπλισμού και συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών δεν προσμετράται στην δημοπρατούμενη ισχύ για τα έτη 2018, 2019 και 2020, [...]».

Μετά την ανωτέρω απόφασή της, η ΡΑΕ επιστρέφει, σύμφωνα με τους όρους των Προκηρύξεων, τις Εγγυητικές Επιστολές Συμμετοχής των Συμμετεχόντων που δεν επιλέχθηκαν προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης που αναφέρονται στους Πίνακες Μη Επιλεγέντων. Περαιτέρω, κάλεσε τους Επιλεγέντες Συμμετέχοντες να συμμορφωθούν με τους όρους των Προκηρύξεων και να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης του έργου τους εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση των οριστικών Αποτελεσμάτων της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας για τις Κατηγορίες I και II, καθώς και να προβούν σε ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) εντός των ορισθέντων προθεσμιών. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των εν λόγω ανταγωνιστικών διαδικασιών.

Κατηγορίες	Μέγιστη Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Ακριβής Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Αιτήσεις Συμμετεχόντων (No/MW)						Ανταγωνιστική Διαδικασία				
			Κατατεθειμένες		Αποδεκτές		Επιλεγείσες		Προσφορές	Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή εκκίνησης (€/MWh)	Υψηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Χαμηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Μεσοσταθμική Τιμή (€/MWh)
Φ/Β Σταθμοί $P_{PV} \leq 20 \text{ MW}$	300	143,04	68	200,36	68	200,36	23	142,88	275	69,26	67,7	61,95	62,77
Αιολικοί Σταθμοί $P_{Wind} \leq 50 \text{ MW}$	300	186,96	12	261,75	12	261,75	9	179,55	37	69,18	69,18	59,09	67,31

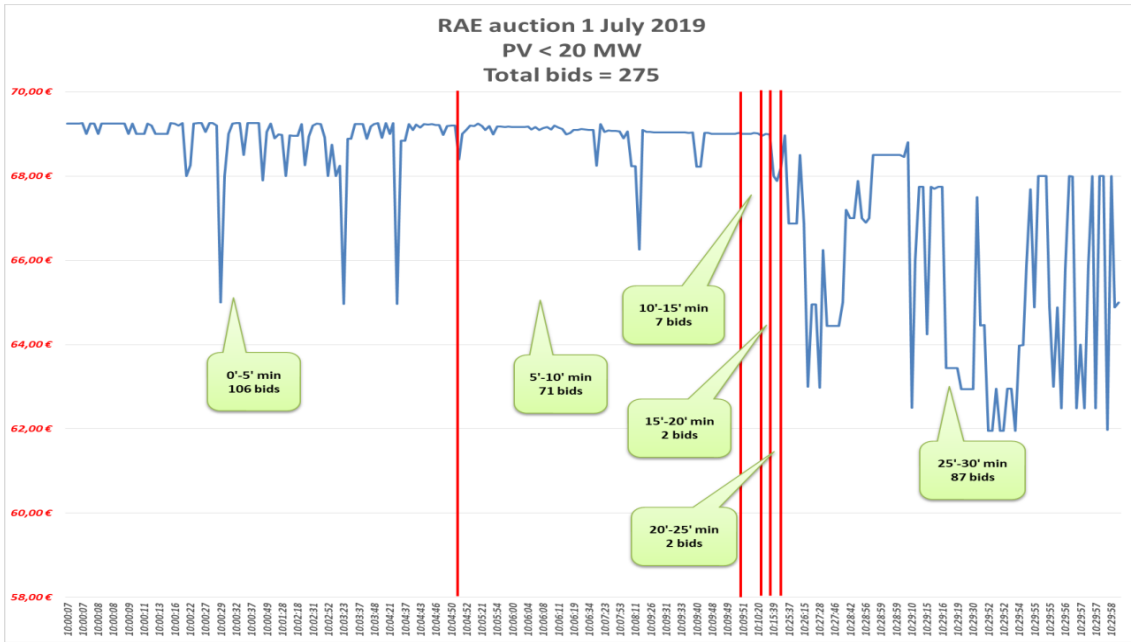
Πίνακας 3-9 Αποτελέσματα Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Ιούλιος 2019)

Τα αποτελέσματα της Κατηγορίας I & II των δημοπρασιών καθόρισαν νέες μειωμένες τιμές προς όφελος του καταναλωτή και της εθνικής οικονομίας, με αυτές να κυμαίνονται μειωμένες σε σχέση με τις τιμές εκκίνησης, στα ποσοστά του 9,37% και 2,7% αντίστοιχα.

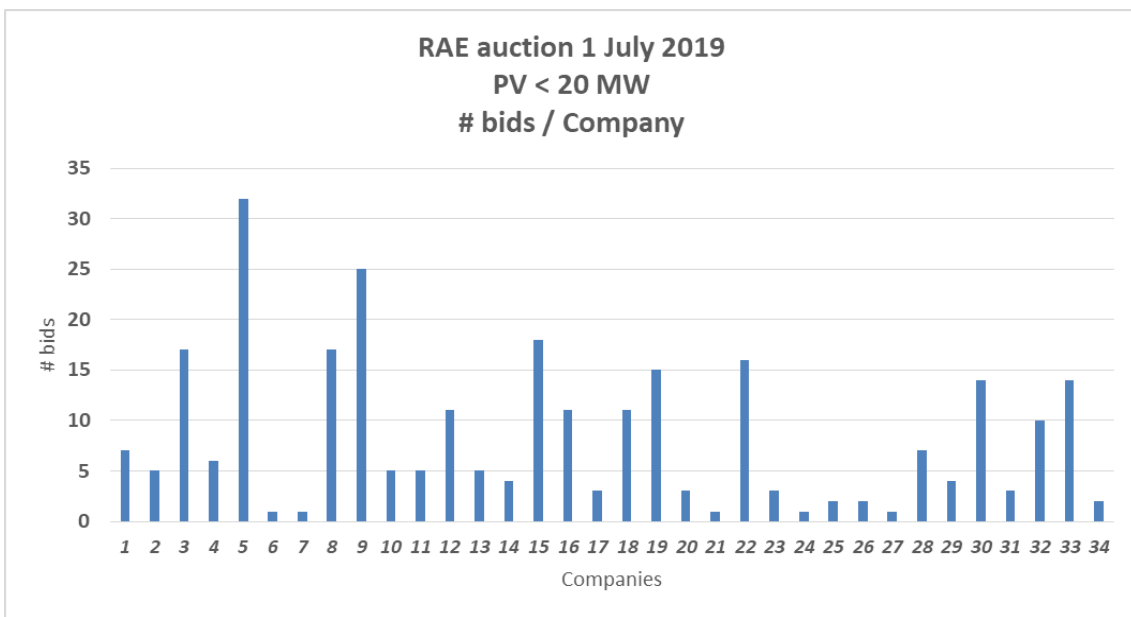
Για την Κατηγορία I (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $500 \text{ kW} \leq P_{PV} \leq 20 \text{ MW}$) πραγματοποιήθηκε αρκετά ικανοποιητικός ανταγωνισμός, στην ενοποιημένη πλέον Κατηγορία φωτοβολταϊκών έργων, εάν μάλιστα ληφθεί υπόψη και το γεγονός της χαμηλής τιμής εκκίνησης.

Υπήρξαν 68 συμμετέχοντες με 275 συνολικές προσφορές (Σχήμα 3-31). Αξίζει να σημειωθούν τα κάτωθι:

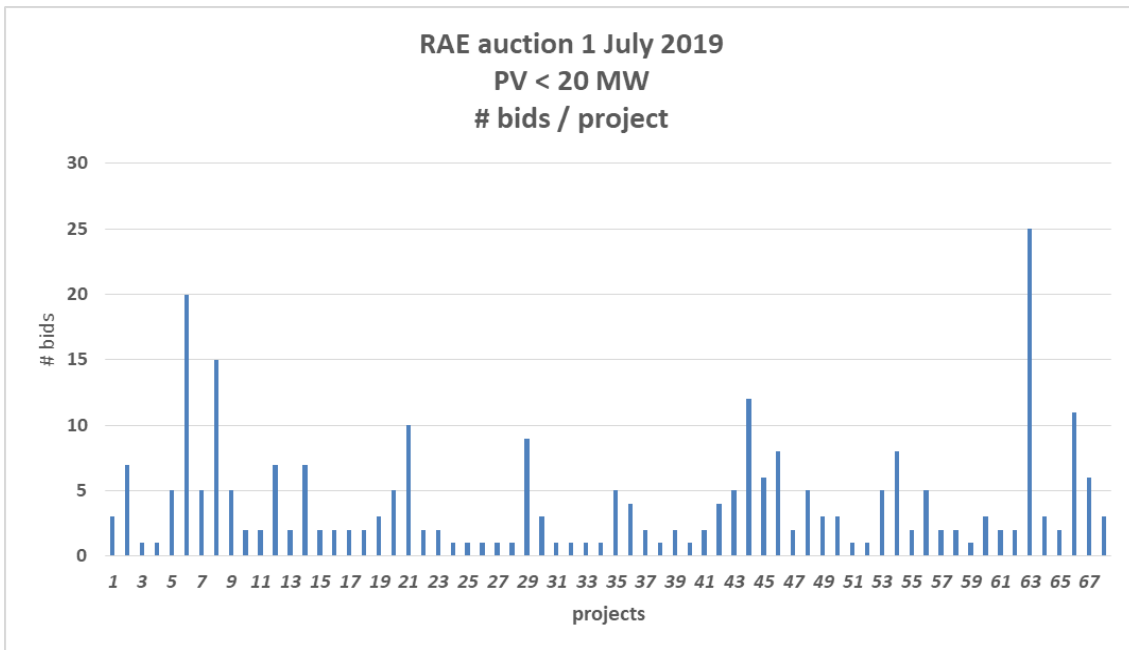
- Υπήρξαν λιγότερες προσφορές με αντίστοιχους διαγωνισμούς προηγούμενων ετών κυρίως λόγω της χαμηλής πλέον τιμής εκκίνησης η οποία έχει προκύψει από την αγορά (Σχήμα 3-31).
- Το γεγονός της στρατηγικής των Συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού τα τελευταία πέντε λεπτά έπεσε η τιμή από τα 69 €/MWh στα 62,26 €/MWh, σημειώνοντας πτώση 10% περίπου (Σχήμα 3-31).
- Τα έργα που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, παρατηρείται πως εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές αλλά πιο αποτελεσματικές (Σχήμα 3-34).
- Η εμπειρία των συμμετεχόντων στις διαγωνιστικές διαδικασίες είναι εμφανής, καθώς όλες οι αιτήσεις οι οποίες κατατέθηκαν κατά το 1^ο στάδιο, προκρίθηκαν στη διενέργεια της δημοπρασίας, αποτέλεσμα του κατανοητού πλαισίου διαδικασιών προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών.
- Η τιμή 61,95 €/MWh, η οποία κατακυρώθηκε, αποτελούσε τη χαμηλότερη τιμή φωτοβολταϊκού έργου που δόθηκε σε διαγωνισμό technology specific, για παραγωγή ενέργειας έως τότε.
- Οι υποβολές προσφορών παρουσίασαν μικρή διακύμανση από την τιμή εκκίνησης, όπως αποτυπώνεται στο σχήμα 3-35, σε σχέση με τις αντίστοιχες ανταγωνιστικές διαδικασίες του 2018. Σε αυτό το αποτέλεσμα συνέβαλλε σημαντικά η μείωση του καθορισμένου επιπέδου ανταγωνισμού από το ποσοστό του 75% στο 40%.

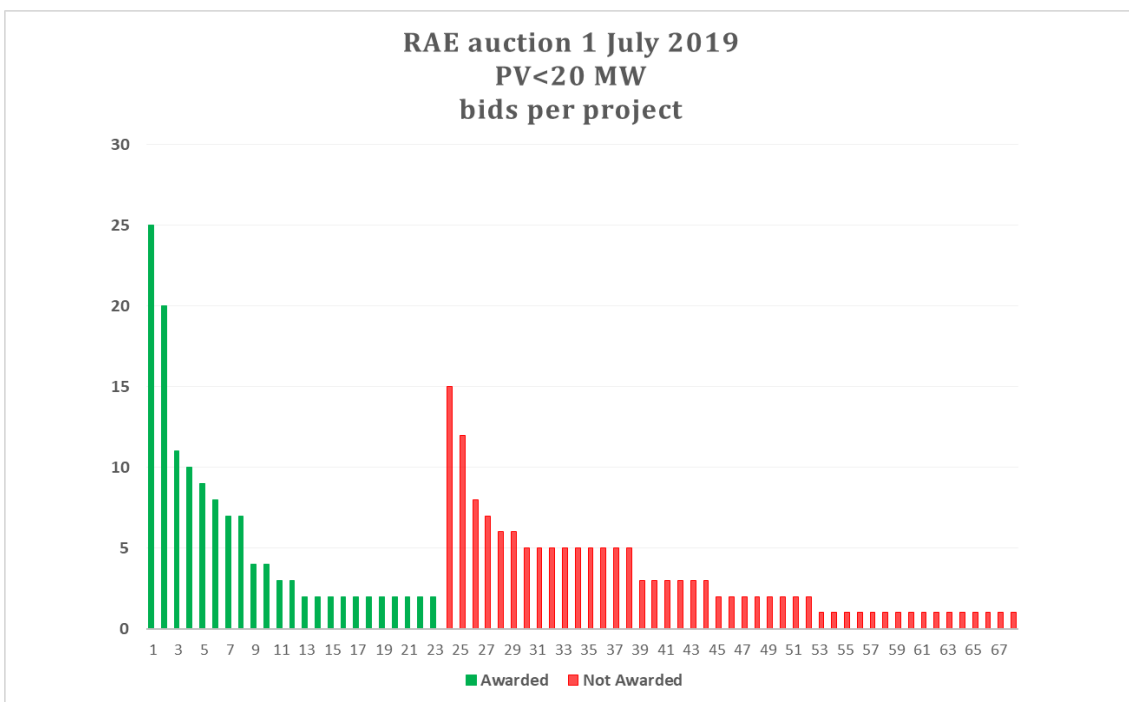
Σχήμα 3-31 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2019 - Συνολικές προσφορές ανά 5λεπτο

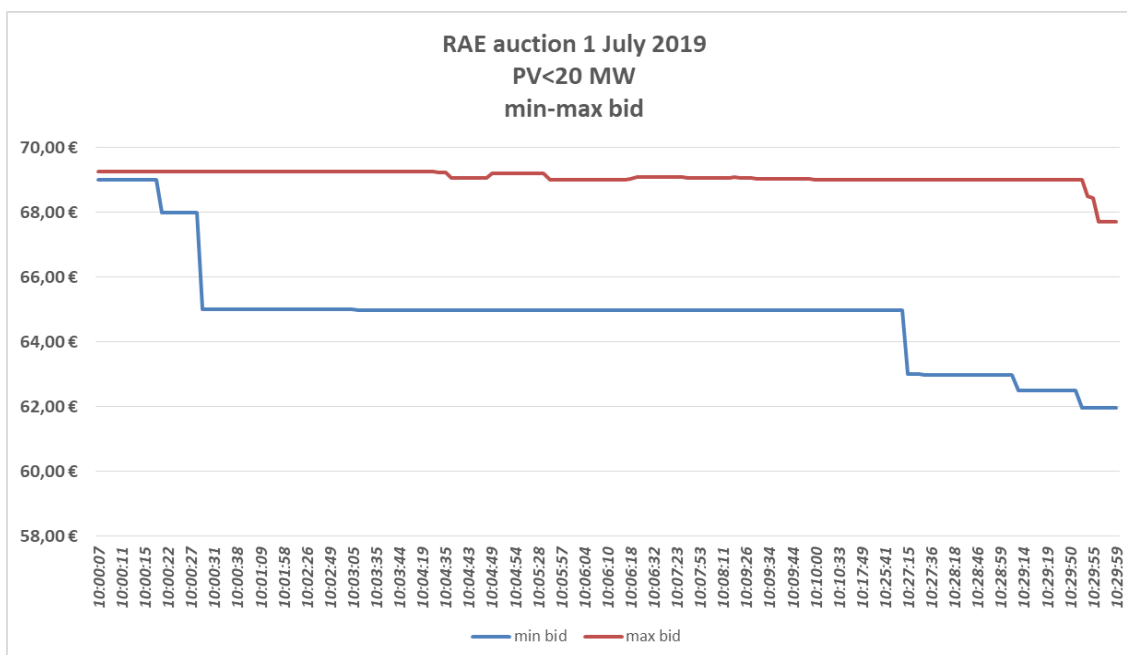
Σχήμα 3-32 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2019 Συνολικές προσφορές ανά Εταιρεία

Σχήμα 3-33 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2019 - Συνολικές προσφορές ανά Έργο

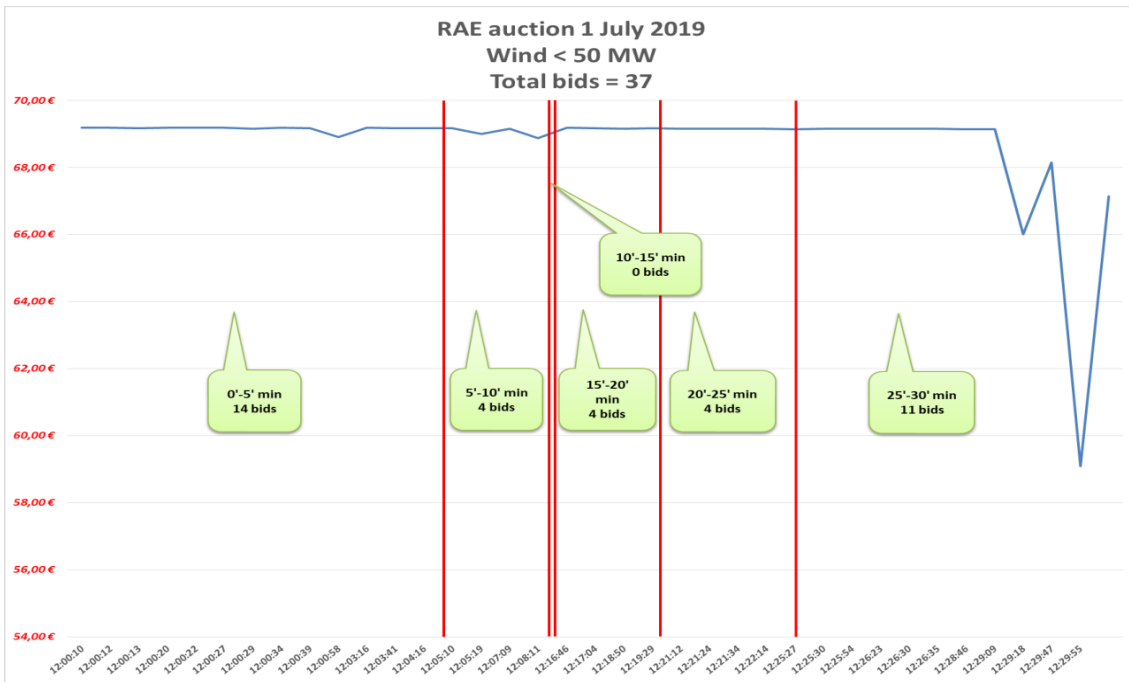
Σχήμα 3-34 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2019 - Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

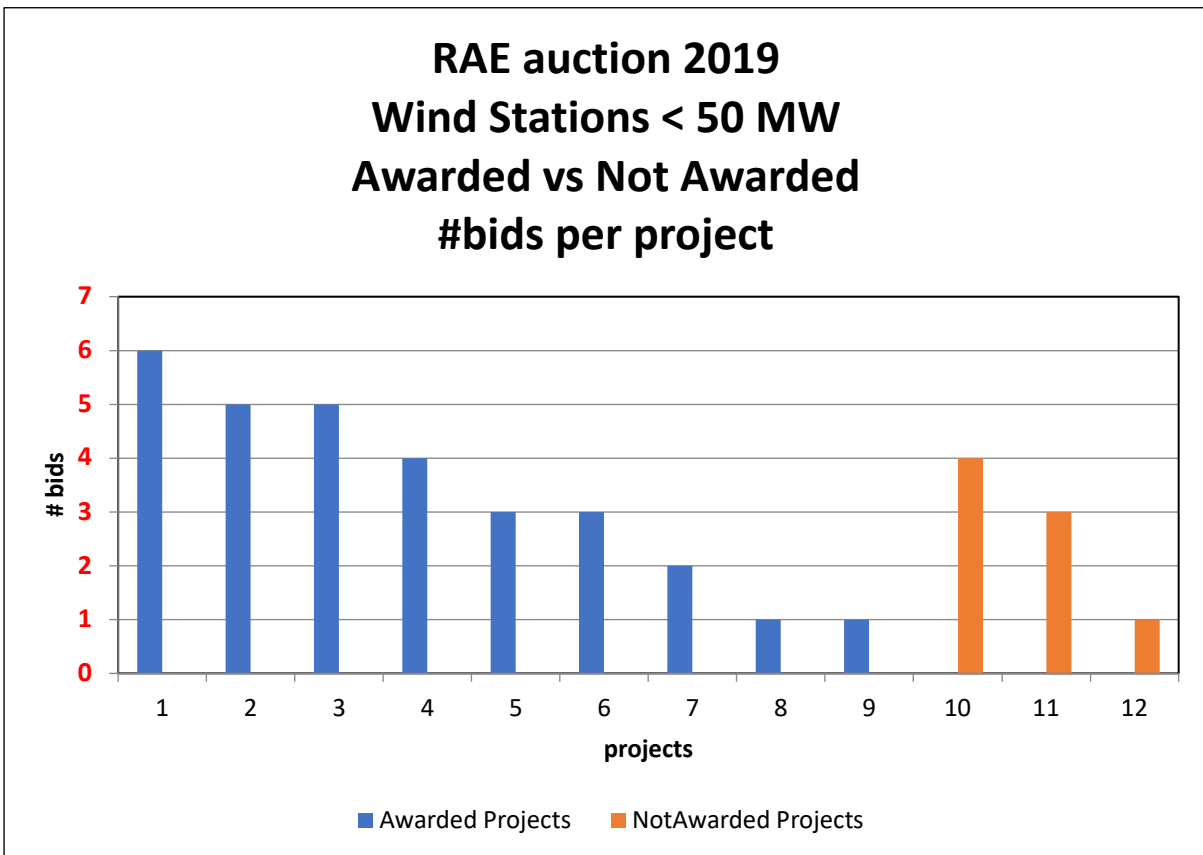
Σχήμα 3-35 Κατηγορία I, Ιούλιος 2019 – Υψηλότερη & Χαμηλότερη Προσφορά

Για την Κατηγορία II (Αιολικές εγκαταστάσεις $3 \text{ MW} < P_{\text{WIND}} \leq 50 \text{ MW}$) δεν πραγματοποιήθηκε ανταγωνισμός στα επίπεδα προηγούμενων διαγωνιστικών διαδικασιών, εάν ληφθεί υπόψη και το γεγονός της χαμηλής τιμής εκκίνησης, η οποία προέκυψε από την αγορά. Υπήρξαν 12 συμμετέχοντες με 37 συνολικές προσφορές (Σχήμα 3-36). Αξίζει να σημειωθούν τα κάτωθι:

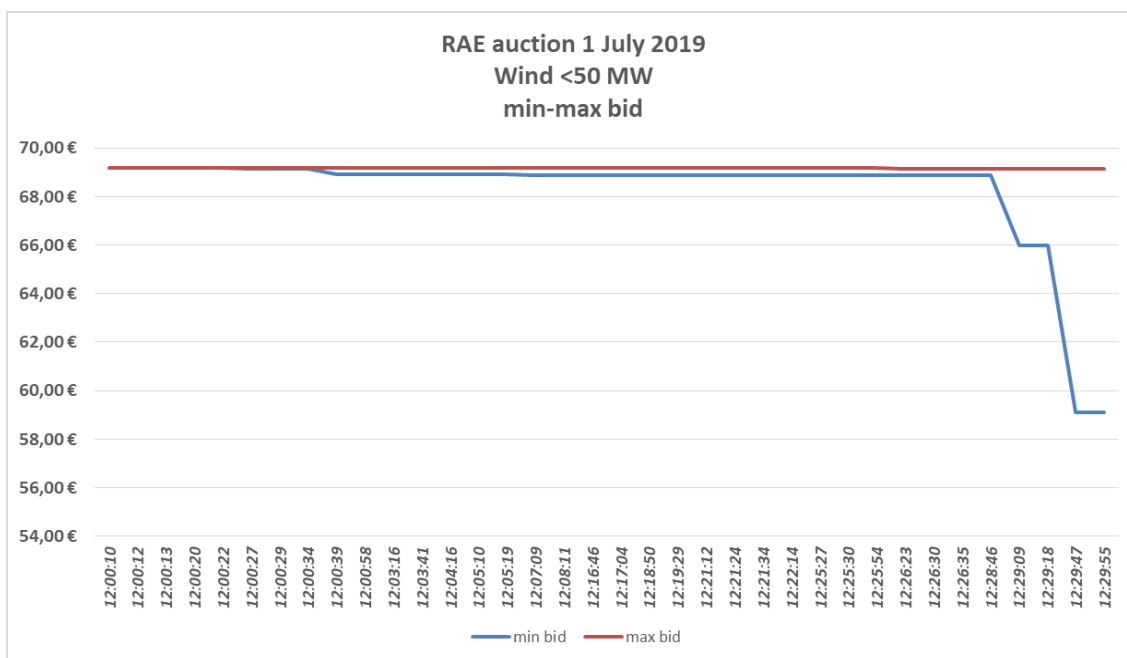
- Υπήρξαν λιγότερες προσφορές με αντίστοιχους διαγωνισμούς προηγούμενων ετών, κυρίως λόγω της χαμηλής πλέον τιμής εκκίνησης, η οποία έχει προκύψει από την αγορά και αντανακλά την ορθή εξέλιξη των πραγμάτων (Σχήμα 3-36).
- Το γεγονός της στρατηγικής των Συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού έως και το τελευταίο λεπτό της δημοπρασίας η τιμή ήταν στο επίπεδο της εκκίνησης, πραγματοποιώντας απότομη μείωση που έφτασε στα 59,09 €/MWh (Σχήμα 3-36).
- Η τιμή των 59,09 €/MWh, η οποία και κατακυρώθηκε αποτελούσε τη χαμηλότερη τιμή αιολικού έργου, που δόθηκε σε διαγωνισμό technology specific, για παραγωγή ενέργειας έως τότε.
- Τα έργα που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, παρατηρείται πως εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές, αλλά πιο αποτελεσματικές (Σχήμα 3-37).
- Οι υποβολές προσφορών παρουσίασαν μικρή διακύμανση από την τιμή εκκίνησης, όπως αποτυπώνεται στο σχήμα 3-38, σε σχέση με τις αντίστοιχες ανταγωνιστικές διαδικασίες του 2018. Σε αυτό το αποτέλεσμα συνέβαλλε σημαντικά το γεγονός ότι η Αρχή θέλησε, μετά την πώση των τιμών στις ανταγωνιστικές διαδικασίες του Δεκεμβρίου 2018, να προχωρήσει σε κατακύρωση περισσότερης ισχύος το 2019 για να επιτύχει τον συνολικό στόχο της και αποφάσισε τη μείωση του ποσοστού του ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού από 75% σε 40%.

Σχήμα 3-36 Κατηγορία II, Ιούλιος 2019 - Συνολικές προσφορές ανά 5λεπτο

Σχήμα 3-37 Κατηγορία II, Ιούλιος 2019 — Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

Σχήμα 3-38 Κατηγορία II, Ιούλιος 2019 – Υψηλότερη & Χαμηλότερη Προσφορά

3.5. Διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ - Δεκέμβριος 2019

3.5.1. Η υπ' αριθμ. 828/2019 Απόφαση ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 3578/26.09.2019) – Προκήρυξη

Η ΡΑΕ, στις 30 Αυγούστου 2019, προκήρυξε με την υπ' αριθμ. 828/2019 απόφασή της (ΦΕΚ Β' 3578/26.09.2019) τη διενέργεια δύο (2) νέων ανταγωνιστικών διαδικασιών για επιλογή φωτοβολταϊκών και αιολικών εγκαταστάσεων προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 5 του ν. 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων (εφεξής και η «Προκήρυξη [4/2019]» και η «Προκήρυξη [5/2019]»). Η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφορών καθορίστηκε στα 66,02 €/MWh για την Κατηγορία I και στα 68,25 €/MWh για την Κατηγορία II.

Με την απόφαση αυτή εγκρίθηκαν τα αντίστοιχα Τεύχη Προκηρύξεων των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών, με το περιεχόμενό τους να περιλαμβάνεται στα συνημμένα αυτής και τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της. Τα Τεύχη υπ' αριθμ. [4/2019] και [5/2019] για κάθε Κατηγορία είχαν τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

- Μέγιστη ισχύς δημοπράτησης: Η δημοπρατούμενη ισχύς για τις ειδικές κατά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες για το έτος 2019, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ.172859/22.03.2018 Υπουργική Απόφαση, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει έχει ως εξής:
- Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύς για την Κατηγορία I: 287,11 MW.

- Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύς για την Κατηγορία II: 225,45 MW.
- Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή: Η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών καθορίστηκε στα 66,02 €/MWh για την Κατηγορία I και στα 68,25 €/MWh για την Κατηγορία II βάσει της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107/15.04.2019 Υπουργικής Απόφασης.

Τα βασικά σημεία και οι παράμετροι των ανταγωνιστικών διαδικασιών του Δεκεμβρίου του 2019, ειδικών κατά τεχνολογία, συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία εγκαταστάσεων	Κατηγορία I	Κατηγορία II		
Τεχνολογία Σταθμών ΑΠΕ	Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί		
Μέγιστη Δημοπρατούμενη ισχύς [MW]	287,11	225,45		
Ακριβής Δημοπρατούμενη ισχύς [MW]	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.		
Υπολειπόμενη ποσότητα Δημοπρατούμενης ισχύος	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.		
Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς [€/MWh]	66,02	68,25		
Επίπεδο ανταγωνισμού	40%	40%		
Τέλος Συμμετοχής [€]	500	1000		
Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής	1% του συνόλου της επένδυσης	1% του συνόλου της επένδυσης		
Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης	4% του συνόλου της επένδυσης	4% του συνόλου της επένδυσης		
Προϋπόθεση Συμμετοχής	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ και Εγγυητική Επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ και Εγγυητική Επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή		
Ενεργοποίηση Σύνδεσης	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:		
	12 μηνών	PPV ≤ 1 MW	24 μηνών	PWIND ≤ 10 MW
	15 μηνών	1 MW < PPV ≤ 5 MW	36 μηνών	PWIND > 10 MW
	18 μηνών Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	PPV > 5 MW Φ/Β εγκαταστάσεις με σύνδεση στο ΕΣΜΗΕ μέσω Υποσταθμού κατά τα οριζόμενα στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.	Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	Αιολικές εγκαταστάσεις με σύνδεση στο ΕΣΜΗΕ μέσω Υποσταθμού κατά τα οριζόμενα στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης

Πίνακας 3-10 Βασικά στοιχεία Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Δεκέμβριος 2019)

3.5.2. Η υπ' αριθμ. 1101/2019 Απόφαση ΠΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι

Με την υπ' αριθμ. 1101/2019 Απόφασή της, η ΠΑΕ δημοσίευσε στις 2 Δεκεμβρίου 2019 τους Προσωρινούς Καταλόγους Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες I και II και τους Προσωρινούς Καταλόγους Αποκλεισθέντων για τις Κατηγορίες I και II, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 828/2019 Απόφαση της ΠΑΕ και στις υπ' αριθμ. [4/2019] και [5/2019] Προκηρύξεις.

Βάσει της ανωτέρω Απόφασης, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για την Κατηγορία I (φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 20$ MW) στο πλαίσιο της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας ήταν συνολικά σαράντα τέσσερις (44), με το σύνολο της ισχύος να αθροίζεται στα 148,64 MW. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για την Κατηγορία II (αιολικές εγκαταστάσεις μέγιστης ισχύος παραγωγής $P_{WIND} \leq 50$ MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW < $P_{WIND} \leq 50$ MW) στο πλαίσιο της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας ήταν στο σύνολο δεκαέξι (16) με το άθροισμα της ισχύος να υπολογίζεται στα 491 MW.

Κατά την αξιολόγηση-εξέταση των αιτήσεων για την Κατηγορία I, προέκυψε μία αίτηση συμμετοχής φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος 0,99 MW, η οποία δεν πληρούσε τις απαραίτητες προϋποθέσεις συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία, καθώς δε διέθετε Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ, σύμφωνα με τα οριζόμενα της Προκήρυξης. Συνεπώς, δημοσιεύτηκε στην ως άνω αναφερόμενη Απόφαση ο Πίνακας Αποκλεισθέντων με την εν λόγω αίτηση. Για την Κατηγορία II, κρίθηκαν όλες οι υποβληθείσες αιτήσεις συμμετοχής πλήρεις και αποδεκτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. [5/2019] Προκήρυξη και, συνακολούθως, δεν καταρτίστηκε Προσωρινός Κατάλογος Αποκλεισθέντων για την εν λόγω Κατηγορία. Συνεπώς, ο Προσωρινός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της Κατηγορίας I συμπεριελάμβανε σαράντα τρία (43) έργα φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων συνολικής ισχύος 147,65 MW. Ακολούθως, για την Κατηγορία II, ο Προσωρινός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας συγκέντρωνε και τα δεκαέξι (16) έργα που αιτήθηκαν συμμετοχή, με το άθροισμα της συνολικής ισχύος να υπολογίζεται στα 491 MW.

Η ΠΑΕ, με την υπ' αριθ. 14/2019 Γνώμη της εισηγήθηκε προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την αύξηση της δημοπρατούμενης ισχύος του 2020 και τη δυνατότητα μεταφοράς του 1/3 της συνολικής δημοπρατούμενης του έτους 2020 το 2019, ώστε, με την τήρηση του κανόνα του ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού 40% η δημοπρατούμενη ισχύς να αυξηθεί στα 350,71 MW δίνοντας τη δυνατότητα να κατακυρωθούν επιπλέον 125 MW στην Κατηγορία II (Αιολικές εγκαταστάσεις) εμπροσθοβαρώς. Κάτι τέτοιο εφαρμόστηκε επιτυχώς και το 2018 με αποτέλεσμα να κατακυρωθούν περισσότερα MW Αιολικών εγκαταστάσεων από το αρχικό ανώτατο όριο ισχύος του έτους 2018. Η εν λόγω Γνώμη υπ' αριθ. 14/2019 δεν υιοθετήθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με αποτέλεσμα η δημοπρατούμενη ισχύς να παραμείνει στα 225,45 MW.

Η ΠΑΕ ενημέρωσε όλους τους συμμετέχοντες για τα αποτελέσματα και τη συμμετοχή τους στο Στάδιο Β' της ανταγωνιστικής διαδικασίας κάθε Κατηγορίας.

3.5.3. Η υπ' αριθμ. 1129/2019 Απόφαση – Οριστικοί Κατάλογοι

Στην συνέχεια, και χωρίς την υποβολή ενστάσεων επί της ως άνω αναφερόμενης Απόφασης της ΡΑΕ, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1129/2019 Απόφαση επί των Οριστικών Καταλόγων Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες I και II και Οριστικού Καταλόγου Αποκλεισθέντων από τις εν λόγω Ανταγωνιστικές Διαδικασίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 828/2019 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 4/2019 και 5/2019 Προκηρύξεις, καθώς και επί της Οριστικοποίησης της δημοπρατούμενης ισχύος για κάθε μία από τις Ανταγωνιστικές Διαδικασίες υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τις Κατηγορίες I και II.

Λαμβάνοντας υπόψη τους Οριστικούς Πίνακες, καθώς και το επίπεδο του ανταγωνισμού, που είχε ορισθεί σύμφωνα με τους όρους των Προκηρύξεων και για τις δύο ανταγωνιστικές διαδικασίες στο επίπεδο του 40%, προσδιορίστηκε η ακριβής ισχύς δημοπράτησης για κάθε μία από τις δύο Κατηγορίες, η οποία βρίσκεται εντός των μέγιστων ορίων ισχύος εκάστης Προκήρυξης, δηλαδή μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος 287,11 MW για την Κατηγορία I και μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος 225,45 MW για την Κατηγορία II, ως εξής:

- για την Κατηγορία I, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. [4/2019] Προκήρυξη, στα 105,46 MW.
- για την Κατηγορία II, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. [5/2019] Προκήρυξη, στα 225,45 MW, δηλαδή τη μέγιστη δυνατή δημοπρατούμενη ισχύ.

3.5.4. Η υπ' αριθμ. 1246/2019 Απόφαση ΡΑΕ - Αποτελέσματα

Οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες διενεργήθηκαν στις 12 Δεκεμβρίου 2019 για τις Κατηγορίες I (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $P_{PV} \leq 20$ MW) και II (Αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος $P_{Wind} \leq 50$ MW).

Τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής δημοπρασίας, που δημοσιεύτηκαν με την υπ' αριθμ. 1246/2019 Απόφαση της ΡΑΕ, είχαν ως εξής:

- για την Κατηγορία I: Με Δημοπρατούμενη Ισχύ 105.464.621 Watt και τιμή εκκίνησης τα 66,02 €/MWh, συμμετείχαν συνολικά σαράντα τρία (43) έργα και υποβλήθηκαν συνολικά 130 προσφορές που έγιναν αποδεκτές από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας. Οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 65,99 €/MWh έως 53,82 €/MWh και η μεσοσταθμική τιμή είναι της τάξης των 59,98 €/MWh, δηλαδή παρατηρήθηκε μείωση από την τιμή εκκίνησης της τάξης του 18,48 %.
- για την Κατηγορία II: Με Δημοπρατούμενη Ισχύ 225.450.000 Watt και τιμή εκκίνησης τα 68,25 €/MWh, συμμετείχαν συνολικά δεκαέξι (16) έργα και υποβλήθηκαν συνολικά 114 προσφορές που έγιναν αποδεκτές από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας. Οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 61,94 €/MWh έως 55,77 €/MWh με μεσοσταθμική τιμή στα 57,74 €/MWh, δηλαδή υπήρξε σημαντική μείωση από την τιμή εκκίνησης της τάξης του 18,28 %.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας I ανήλθε σε ~ 0,375 MW και η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας II ανήλθε σε 1,45 MW.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των εν λόγω ανταγωνιστικών διαδικασιών.

Σημειώνεται ότι για το έτος 2019, η συνολική ισχύς που κατακυρώθηκε στους επιλεγέντες συμμετέχοντες μέσω της κοινής ανταγωνιστικής διαδικασίας ανήλθε σε 437,78 MW από τη δημοπρατούμενη ισχύ των ~ 455,56 MW, και μέσω των ειδικών ανά τεχνολογία ανταγωνιστικών διαδικασιών, η συνολική ισχύς που κατακυρώθηκε στους επιλεγέντες συμμετέχοντες είναι 651,43 MW από τη δημοπρατούμενη ισχύ των 663,91 MW, δηλαδή κατακυρώθηκε η προβλεπόμενη ισχύς για το έτος 2019 σχεδόν στο σύνολό της μέσω των ανταγωνιστικών διαδικασιών.

Τέλος, αναφέρεται ότι η διαδικασία των ανταγωνιστικών διαδικασιών έργων ΑΠΕ ολοκληρώνεται με την ενεργοποίηση των σταθμών και τη σύνδεσή τους. Στο πλαίσιο της υποχρέωσης της ΡΑΕ για την παρακολούθηση των έργων ΑΠΕ, έπειτα από την επιτυχή συμμετοχή τους στις ανταγωνιστικές διαδικασίες, και για την τήρηση των προθεσμιών, καθώς και την εντός χρόνου ενεργοποίηση της σύνδεσής τους, σημειώνεται η επιτυχία των διαγωνισμών του Ιουλίου 2018 και του Δεκεμβρίου 2018. Η επιτυχία αυτή ολοκληρώνεται με το γεγονός ότι οι επιλεγέντες συμμετέχοντες των ανταγωνιστικών διαδικασιών, που διενεργήθηκαν τον Ιούλιο του 2018, ενεργοποίησαν τη σύνδεση των έργων ΑΠΕ εντός χρονικού πλαισίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις Προκηρύξεις [1/2018] και [2/2018], δηλαδή εντός δώδεκα (12) και δεκαπέντε (15) μηνών από την έκδοση της Απόφασης ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων για την Κατηγορία I Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 1$ MW και την Κατηγορία II Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος $1 \text{ MW} < P_{PV} \leq 5$ MW, αντίστοιχα. Επίσης, επιτυχής ήταν και η ολοκλήρωση της ανταγωνιστικής διαδικασίας του Δεκεμβρίου του 2018, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Προκήρυξη [4/2018] για την Κατηγορία I Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 1$ MW, για την ενεργοποίηση της σύνδεσής τους εντός δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση της Απόφασης ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων.

Κατηγορίες	Μέγιστη Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Ακριβής Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Αιτήσεις Συμμετεχόντων (No/MW)						Ανταγωνιστική Διαδικασία				
			Κατατεθειμένες		Αποδεκτές		Επιλεγείσες		Προσφορές	Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή εκκίνησης (€/MWh)	Υψηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Χαμηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Μεσοσταθμική Τιμή (€/MWh)
Φ/Β Σταθμοί $P_{PV} \leq 20$ MW	287,11	105,46	44	148,64	43	147,65	27	105	130	66,02	65,99	53,82	59,98
Αιολικοί Σταθμοί 3 MW < $P_{Wind} \leq 50$ MW	225,45	225,45	16	491	16	491	7	224	114	68,25	61,94	55,77	57,74

Πίνακας 3-11 Αποτελέσματα Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Δεκέμβριος 2019)

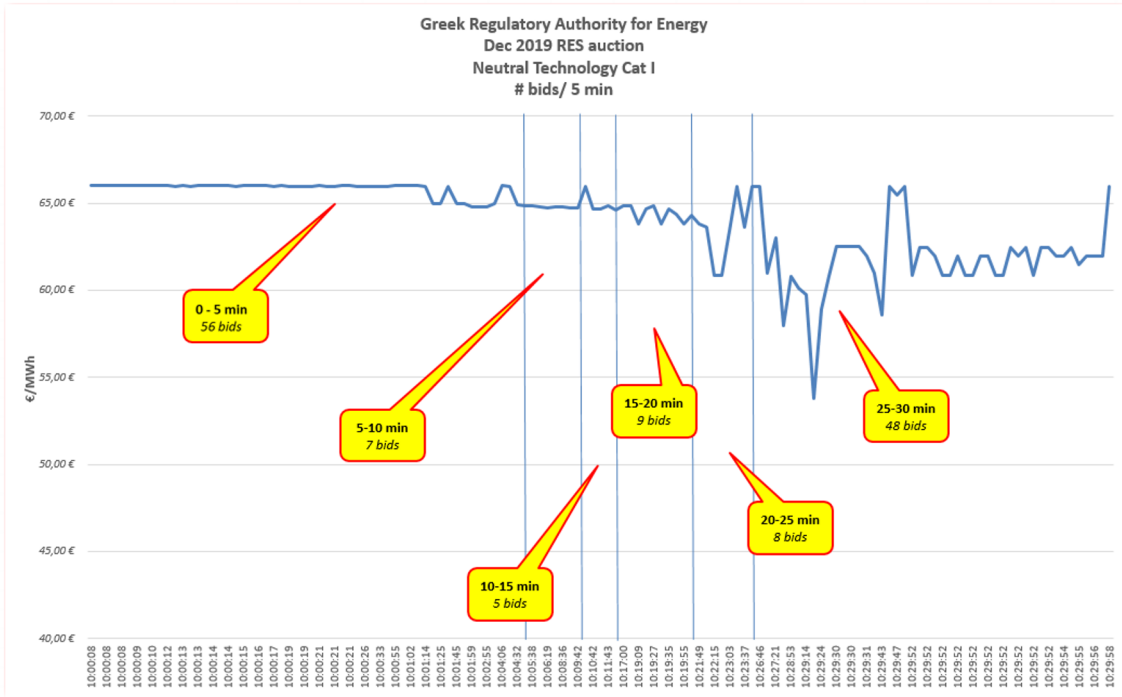
Τα αποτελέσματα της Κατηγορίας I & II των δημοπρασιών καθόρισαν νέες μειωμένες τιμές προς όφελος του Έλληνα καταναλωτή και της εθνικής οικονομίας, με αυτές να κυμαίνονται μειωμένες σε σχέση με τις τιμές εκκίνησης, στα ποσοστά του 9,15% και 15,4% αντίστοιχα. Τα κυριότερα στοιχεία των αποτελεσμάτων των δημοπρασιών αποτυπώνονται στα ακόλουθα σχήματα.

Για την Κατηγορία I (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $500 \text{ kW} \leq P_{PV} \leq 20 \text{ MW}$) πραγματοποιήθηκε αρκετά ικανοποιητικός ανταγωνισμός, στην ενοποιημένη πλέον Κατηγορία φωτοβολταϊκών έργων με επίπεδο ανταγωνισμού 40%, εάν ληφθεί υπόψη και το γεγονός της χαμηλής τιμής εκκίνησης. Υπήρξαν 43 συμμετέχοντες με 130 συνολικές προσφορές (Σχήμα 3-39). Αξίζει να σημειωθεί:

- Υπήρξαν λιγότερες προσφορές με αντίστοιχους διαγωνισμούς προηγούμενων ετών κυρίως λόγω της χαμηλής πλέον τιμής εκκίνησης, η οποία έχει προκύψει από την αγορά (Σχήμα 3-39).
- Το γεγονός της στρατηγικής των Συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού χρειάστηκε λιγότερο από ένα λεπτό ώστε να πέσει η τιμή από τα 66 €/MWh στα 53,82 €/MWh κατά τη χρονική περίοδο μεταξύ 25^{ου} και 30^{ου} λεπτού, σημειώνοντας πτώση 9% περίπου (Σχήμα 3-39).
- Συνεχίζει να υφίσταται το φαινόμενο όπου τα έργα που τελικά κατακύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές αλλά πιο αποτελεσματικές (Σχήμα 3-42).
- Ένας όμιλος εταιρειών κατέθεσε πάνω από 35 προσφορές, αρκετά μεγαλύτερος αριθμός από τις υπόλοιπες των οποίων ο μέσος όρος ήταν κάτω από 10 (Σχήμα 3-40).
- Από τα 43 έργα που έλαβαν μέρος στη δημοπρασία, ένα έργο κατέθεσε 17 προσφορές, δύο από 11, ένα 8, ένα 5 και τα υπόλοιπα 4 ή και λιγότερες προσφορές το καθένα (Σχήμα 3-41).
- Η εμπειρία των συμμετεχόντων στις διαγωνιστικές διαδικασίες είναι εμφανής, καθώς όλες σχεδόν οι αιτήσεις⁴, οι οποίες κατατέθηκαν κατά το πρώτο στάδιο, προκρίθηκαν στη διενέργεια της δημοπρασίας, αποτέλεσμα ενός επιτυχημένου πλαισίου διαδικασιών προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών.
- Η τιμή 53,82 €/MWh, η οποία και κατακυρώθηκε, αποτελούσε τη χαμηλότερη τιμή φωτοβολταϊκού έργου, που δόθηκε σε διαγωνισμό technology specific, για παραγωγή ενέργειας έως τότε.

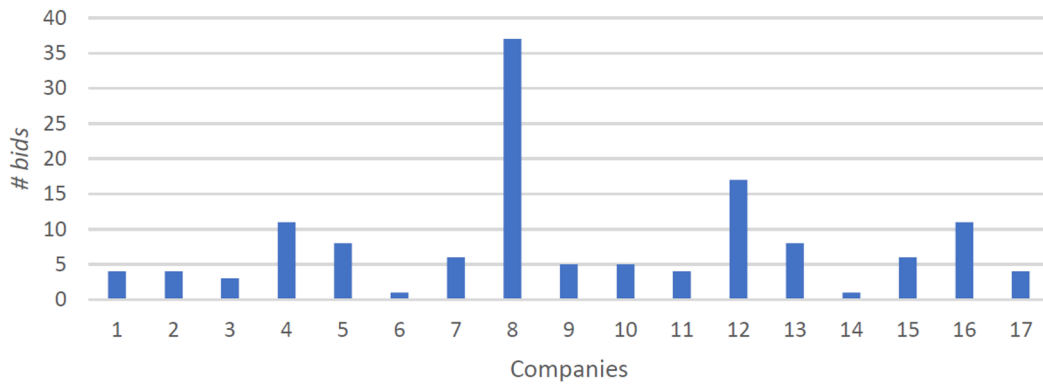
---

⁴ Εκτός ενός Έργου της Κατηγορίας I, ισχύος 0,99 MW.

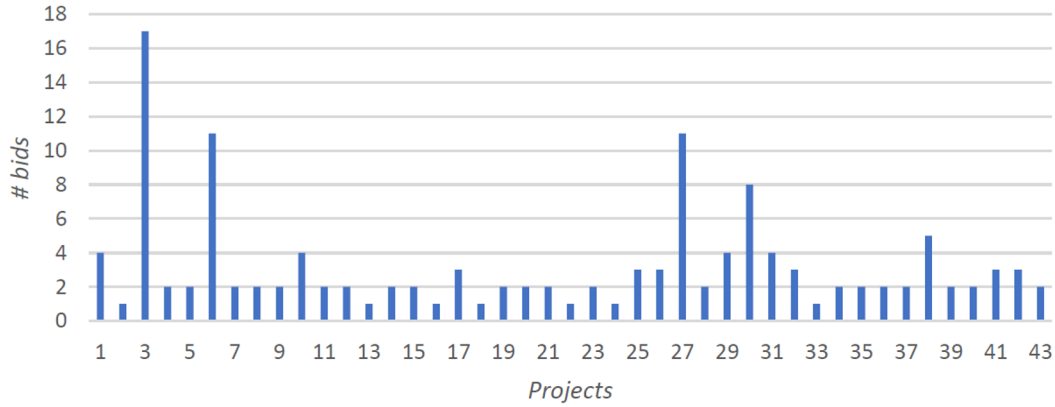
Σχήμα 3-39 Κατηγορία Ι, Δεκέμβριος 2019 – Προσφορές ανά 5λεπτο

**Greek Regulatory Authority for Energy
Dec 2019 RES auction
Technology Cat I
bids per company**

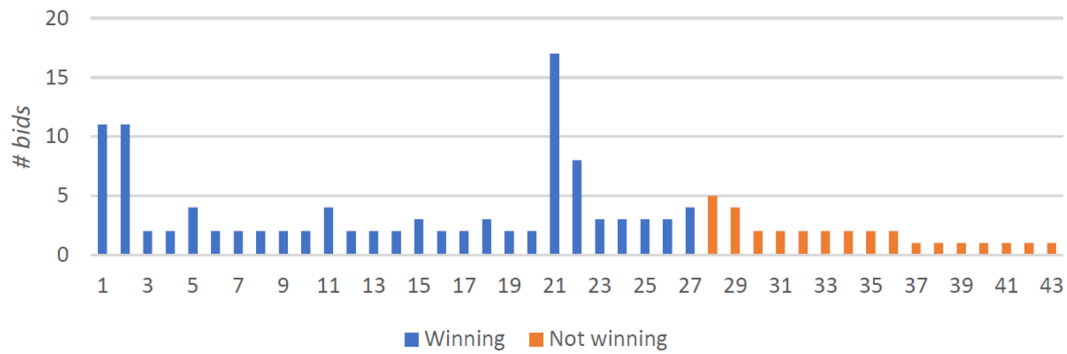
Σχήμα 3-40 Κατηγορία Ι, Δεκέμβριος 2019 – Προσφορές ανά εταιρεία

Greek Regulatory Authority for Energy
 Dec 2019 RES auction
 Technology Cat I
 # bids per project

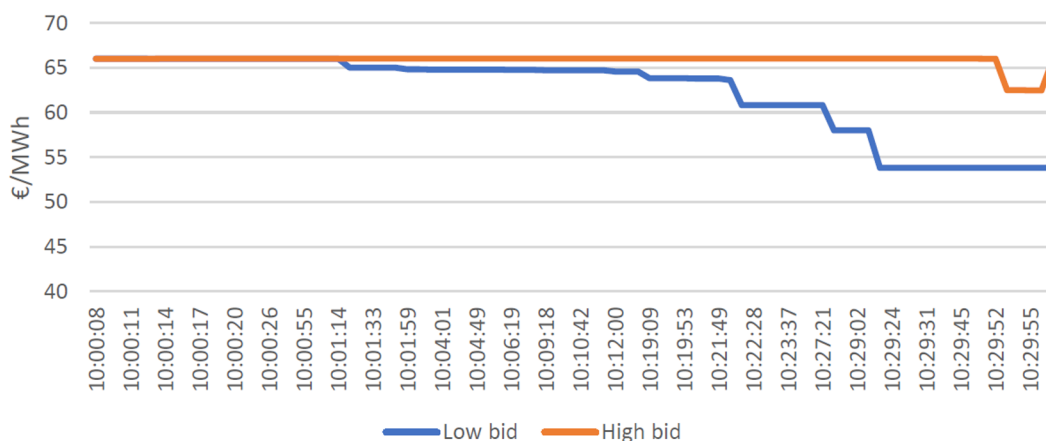
Σχήμα 3-41 Κατηγορία Ι, Δεκέμβριος 2019 - Προσφορές ανά Έργο

Greek Regulatory Authority for Energy
 Dec 2019 RES auction
 Technology Cat I
 # bids per winning/not winning project

Σχήμα 3-42 Κατηγορία Ι, Δεκέμβριος 2019 - Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

Greek Regulatory Authority for Energy
Dec 2019 RES auction
Technology Cat I
High - Low bids

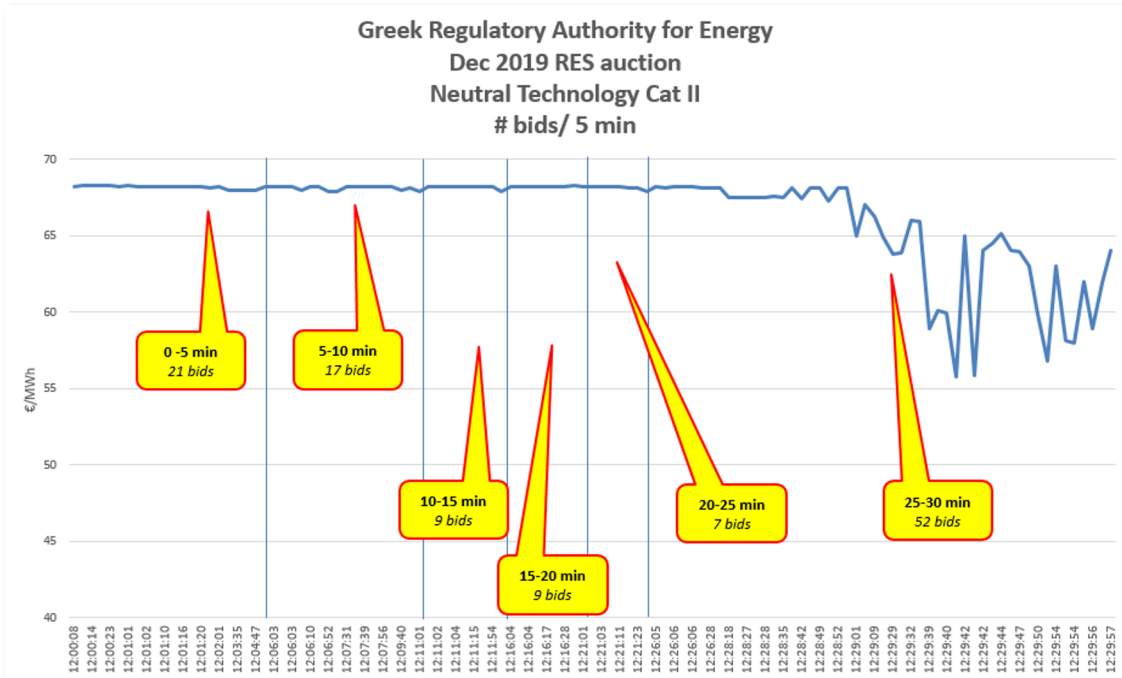
Σχήμα 3-43 Κατηγορία I, Δεκέμβριος 2019 - Υψηλότερες και χαμηλότερες τιμές που κατακυρώθηκαν

Για την Κατηγορία II (Αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος $3 \text{ MW} \leq P_{\text{WIND}} \leq 50 \text{ MW}$) σημειώθηκε επίσης αρκετά ικανοποιητικός ανταγωνισμός, εάν ληφθεί υπόψη και το γεγονός της χαμηλής τιμής εκκίνησης και το επίπεδο ανταγωνισμού 40%. Υπήρξαν 16 συμμετέχοντες με 114 συνολικές προσφορές (Σχήμα 3-44). Αξίζει να σημειωθεί:

- Υπήρξαν λιγότερες προσφορές με αντίστοιχους διαγωνισμούς προηγούμενων ετών του έτους 2018, αλλά τριπλάσιες σχεδόν σε σχέση με τη δημοπρασία του Ιουλίου 2019 (Σχήμα 3-44).
- Το γεγονός της στρατηγικής των Συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού έως και το 29^ο λεπτό οι προσφορές ήταν περίπου στα 65 €/MWh, όταν ξαφνικά μειώθηκαν έως και τα 55,77 €/MWh, σημειώνοντας πτώση 15% περίπου (Σχήμα 3-44).
- Συνεχίζει να υφίσταται το φαινόμενο όπου τα έργα που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, να εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες προσφορές, αλλά πιο αποτελεσματικές.
- Ένας όμιλος εταιρειών κατέθεσε κάτι λιγότερο από 50 προσφορές, όταν καμία από τις υπόλοιπες δεν ξεπερνούσε τις 20 (Σχήμα 3-45).
- Από τα 16 έργα που έλαβαν μέρος στη δημοπρασία, τα δύο μόνο κατέθεσαν πάνω από 10 προσφορές (Σχήμα 3-46).
- Η εμπειρία των συμμετεχόντων στις διαγωνιστικές διαδικασίες είναι εμφανής, καθώς όλες οι αιτήσεις οι οποίες κατατέθηκαν κατά το πρώτο στάδιο, προκρίθηκαν στην ηλεκτρονική δημοπρασία, δημιουργώντας ένα εν τέλει επιτυχημένο και κατανοητό πλαίσιο διαδικασιών προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών.

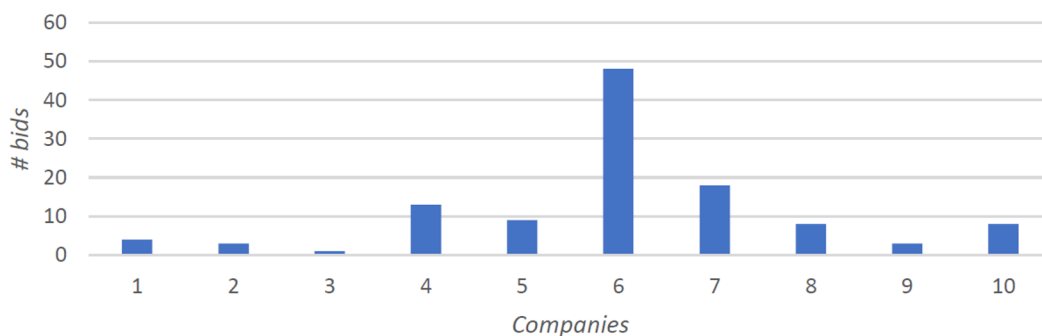

- Η τιμή 55,77 €/MWh, η οποία κατακυρώθηκε, αποτελούσε μία από τις χαμηλότερες τιμές⁵ αιολικού έργου, που δόθηκε σε ανταγωνιστική διαδικασία ανά τεχνολογία, για παραγωγή ενέργειας έως τότε.

Σχήμα 3-44 Κατηγορία II, Δεκέμβριος 2019 – Ανάλυση Προσφορών ανά 5 λεπτά

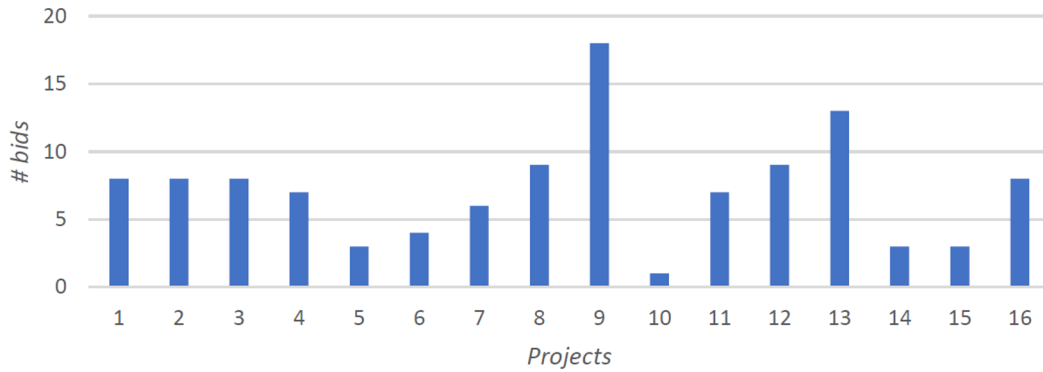
Greek Regulatory Authority for Energy Dec 2019 RES auction Technology Cat II # bids per company

Σχήμα 3-45 Κατηγορία II, Δεκέμβριος 2019 – Προσφορές ανά εταιρεία

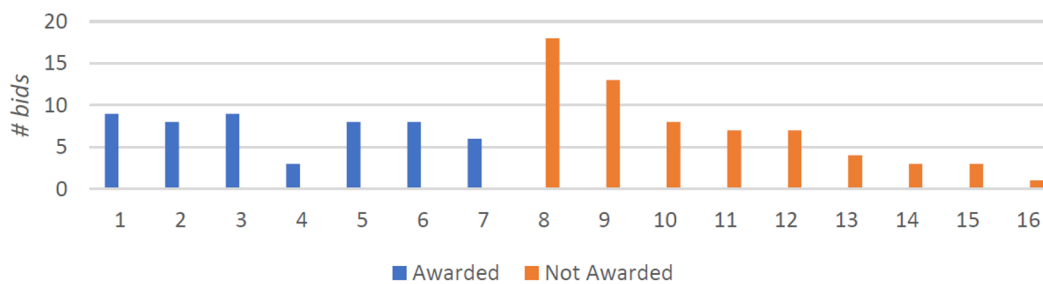
⁵ Η τιμή 55 €/MWh, η οποία κατακυρώθηκε στη δημοπρασία του Δεκεμβρίου 2018, αποτελεί τη χαμηλότερη τιμή που δόθηκε σε διαγωνισμό ειδικής κατηγορίας, έως και σήμερα.

Greek Regulatory Authority for Energy
Dec 2019 RES auction
Technology Cat II
 # bids per project

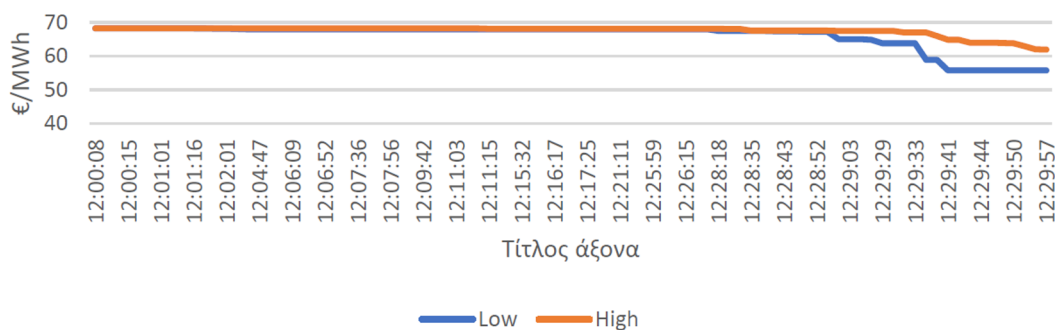
Σχήμα 3-46 Κατηγορία II, Δεκέμβριος 2019 Προσφορές ανά Έργο

Greek Regulatory Authority for Energy
Dec 2019 RES auction
Technology Cat II
 # bids per awarded/not awarded project

Σχήμα 3-47 Κατηγορία II, Δεκέμβριος 2019 - Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

Greek Regulatory Authority for Energy Dec 2019 RES auction Technology Cat II *High - Low bids*

Σχήμα 3-48 Κατηγορία II, Δεκέμβριος 2019 Υψηλότερες και χαμηλότερες τιμές που κατακυρώθηκαν

3.6. Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (2020)

3.6.1. Η υπ' αριθμ. 260/2020 (ΦΕΚ Β' 546/20.02.2020) Απόφαση της ΡΑΕ – Προκήρυξη

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107/15.4.2019 Υπουργική Απόφαση, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 της εν λόγω υπουργικής απόφασης, «Από την έναρξη ισχύος της παρούσας [19 Απριλίου 2019] και μέχρι το τέλος του 2020 θα διεξαχθούν ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών ειδικές κατά τεχνολογία, για φωτοβολταϊκούς σταθμούς και για αιολικούς σταθμούς, τουλάχιστον μία (1) κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών μέχρι και το α' εξάμηνο του 2020 και τουλάχιστον μία (1) ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ειδική κατά περιοχή».

Βάσει των σχετικών Υ.Α., η Ολομέλεια της ΡΑΕ την 30η Ιανουαρίου 2020, με την υπ' αριθμ. 204/2020 Απόφασή της (ΦΕΚ Β' 352/07.02.2020), η οποία τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 260/2020 Απόφαση (ΦΕΚ Β' 546/20.02.2020) ως προς τη μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύ από 500 MW σε 600 MW, προκήρυξε τη διενέργεια κοινής ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας - Κατηγορία IV (Προκήρυξη 1/2020).

Η Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2020 για την Κατηγορία IV και αφορούσε σε αιολικές και φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις με τα ίδια χαρακτηριστικά της Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας του 2019.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Προκήρυξης [1/2020] αποτυπώνονται στα κάτωθι σημεία:

- Δημοπρατούμενη ισχύς:
Η δημοπρατούμενη ισχύς για την κοινή ανταγωνιστική διαδικασία που διενεργήθηκε με την Προκήρυξη [1/2020] ανέρχεται στα 600 MW.
- Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς:
Σύμφωνα με το εδάφιο (β.) της παρ. 2 του άρθρου 3 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει, η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς μετά την πρώτη κοινή ανταγωνιστική διαδικασία ορίζεται ως εξής: *«Η ελάχιστη τιμή μεταξύ των υψηλότερων κατακυρωθεισών προσφορών σε καθεμιά από τις αμέσως προηγούμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, ειδικές κατά τεχνολογία, των κατηγοριών των αιολικών σταθμών Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW και των φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW, απομειούμενη κατά 1%».*

Λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις της ανωτέρω υπουργικής απόφασης και τα ως άνω αποτελέσματα των ειδικών κατά τεχνολογία ανταγωνιστικών διαδικασιών, η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή για την κοινή ανταγωνιστική διαδικασία προκύπτει ότι ανέρχεται σε 61,32 €/MWh.

- Τέλος Συμμετοχής: Για τη συμμετοχή στην κοινή ανταγωνιστική διαδικασία καθορίζεται, με το άρθρο 4 της υπ' αριθμ. ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 172859/22.03.2018 Υ.Α., τέλος πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €), το οποίο καταβάλλεται υπέρ της ΡΑΕ, για κάθε αιολικό σταθμό Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW, για κάθε φωτοβολταϊκό σταθμό εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW, για κάθε Συγκρότημα τουλάχιστον δύο (2) αιολικών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW, για κάθε Συγκροτήματα τουλάχιστον δύο (2) φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW, για κάθε Συγκροτήματα τουλάχιστον ενός (1) αιολικού και ενός (1) φωτοβολταϊκού σταθμού που έχουν κοινό σημείο σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 50 MW. Επισημαίνεται ότι, κατ' αναλογία των ανωτέρω, το τέλος των 5.000 € κρίθηκε εύλογο να καταβάλλεται και στην περίπτωση των φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), ανεξαρτήτως ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW, στην περίπτωση που οι εν λόγω σταθμοί συμμετέχουν ως Συγκρότημα, καθώς πρόκειται για μία κοινή συμμετοχή.
- Επίπεδο ανταγωνισμού:
Το ποσοστό συμμετοχής ορίστηκε στο 40%. Στην περίπτωση που εφαρμόζοντας το εν λόγω ποσοστό προκύπτει προς δημοπράτηση ισχύς, η οποία είναι μικρότερη από την ισχύ του

Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής τότε η δημοπρατούμενη ισχύς καθορίζεται από (είναι ίση με) την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής.

- Ενεργοποίηση σύνδεσης των σταθμών:

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του καθεστώτος στήριξης και της μέσω αυτού επίτευξης των εθνικών ενεργειακών στόχων, η ενεργοποίηση της σύνδεσης (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) των σταθμών που θα επιλεγούν μέσω των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών πρέπει να λάβει χώρα εντός συγκεκριμένης προθεσμίας από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και συγκεκριμένα εντός:

- τριάντα έξι (36) μηνών για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 20 MW.
- τριάντα έξι (36) μηνών για τους αιολικούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 50 MW.
- τριάντα έξι (36) μηνών για τους φωτοβολταϊκούς και αιολικούς σταθμούς που ανήκουν σε Συγκρότημα με κοινό σημείο σύνδεσης ή φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), ανεξαρτήτως ή μη κοινού σημείου σύνδεσης στο Σύστημα ή το Δίκτυο.
- έξι (6) επιπλέον μηνών των προθεσμιών που προβλέπονται για τους σταθμούς των περιπτώσεων α), β), γ) στην περίπτωση που για τη σύνδεσή τους στο ΕΣΜΗΕ απαιτείται κατασκευή νέου Υποσταθμού ή η επέκταση υφιστάμενου υποσταθμού με προσθήκη νέου Μετασχηματιστή (σ.σ. η εν λόγω παράταση δεν αφορά στην προσθήκη νέων διακοπών αναχωρήσεων Μέσης Τάσης (πύλες)), σύμφωνα με την οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, όπως αυτή κατατίθεται στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας, και
- δώδεκα (12) επιπλέον μηνών των προθεσμιών που προβλέπονται για τους σταθμούς των περιπτώσεων α), β), γ) στην περίπτωση που για τη σύνδεσή τους στο ΕΣΜΗΕ απαιτείται κατασκευή Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ανταγωνιστικής διαδικασίας αποτυπώνονται στον ακόλουθο Πίνακα:

Τεχνολογία Σταθμών ΑΠΕ	Αιολικοί και Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί
Μέγιστη Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)	600
Ακριβής Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)	Καθορίζεται με Απόφαση της ΡΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.
Υπολειπόμενη ποσότητα Δημοπρατούμενης ισχύος	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας Κατηγορίας.
Κατηγορία Ανταγωνιστικής Διαδικασίας	Κατηγορία IV
Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς (€/MWh)	61,32
Επίπεδο ανταγωνισμού	40% Στην περίπτωση που εφαρμόζοντας το εν λόγω ποσοστό προκύπτει προς δημοπράτηση ισχύς, η οποία είναι μικρότερη από την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής τότε η δημοπρατούμενη ισχύς καθορίζεται από (είναι

	ιση με) την ισχύ του Συμμετέχοντα με τη μεγαλύτερη Ισχύ Συμμετοχής.	
Τέλος Συμμετοχής (€)	5.000	
Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής	1% του συνόλου της επένδυσης κάθε έργου ΑΠΕ	
Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης	4% του συνόλου της επένδυσης κάθε έργου ΑΠΕ	
Προϋπόθεση Συμμετοχής	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ και Εγγυητική Επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή για κάθε έργο ΑΠΕ	
Ενεργοποίηση Σύνδεσης	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:	
	36 μηνών	PPV > 20 MW
	36 μηνών	PWIND > 50 MW
	36 μηνών	Σταθμοί ΑΠΕ (φ/β ή αιολικά) που ανήκουν σε Συγκρότημα. (Επισημαίνεται ότι η προθεσμία ισχύει για κάθε έργο που ανήκει στο Συγκρότημα).
	Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών.	Στην περίπτωση που απαιτείται κατασκευή νέου/νέων Υ/Σ.
	Επιπλέον δώδεκα (12) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών.	Στην περίπτωση που απαιτείται κατασκευή Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ).

Πίνακας 3-12 Βασικά στοιχεία Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας [1/2020]

3.6.2. Η υπ' αριθμ. 569/2020 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τους όρους της Προκήρυξης, η ΡΑΕ δημοσίευσε το Μάρτιο του 2020 την υπ' αριθμ. 569/2020 Απόφαση με θέμα «Προσωρινός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' και Προσωρινός Κατάλογος Αποκλεισθέντων της Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την Κατηγορία IV, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 204/2020 Απόφαση της ΡΑΕ και στην υπ' αριθμ. 1/2020 Προκήρυξη (ΦΕΚ Β' 352/07.02.2020), όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ' αριθμ. 260/2020 Απόφαση της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 546/20.02.2020) και ισχύει», η οποία περιλαμβάνει τους συμμετέχοντες που πληρούσαν τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία της Κατηγορίας IV, έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων που υποβλήθηκαν.

3.6.3. Η υπ' αριθμ. 630/2020 Απόφαση της ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι

Ακολούθως και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της Προκήρυξης, η ΡΑΕ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 630/2020 Απόφασή της με θέμα «α) Οριστικός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την Κατηγορία IV και Οριστικός Κατάλογος Αποκλεισθέντων από την εν λόγω Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 204/2020 Απόφαση της ΡΑΕ και στην υπ' αριθμ. 1/2020 Προκήρυξη (ΦΕΚ Β' 352/07.02.2020), όπως έχει τροποποιηθεί με

την υπ' αριθμ. 260/2020 Απόφαση της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 546/20.02.2020) και ισχύει. β) Οριστικοποίηση της δημοπρατούμενης ισχύος για την Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την Κατηγορία IV σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 204/2020 Απόφαση της ΡΑΕ και στην υπ' αριθμ. 1/2020 Προκήρυξη (ΦΕΚ Β' 352/07.02.2020), όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ' αριθμ. 260/2020 Απόφαση της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 546/20.02.2020) και ισχύει.».

Με την εν λόγω απόφαση της ΡΑΕ, καταρτίστηκε ο Οριστικός Πίνακας Συμμετεχόντων στη δεύτερη φάση (Στάδιο Β') της Κοινής ανταγωνιστικής διαδικασίας για την Κατηγορία IV. Δεδομένου του Οριστικού Πίνακα, καθώς και του επιπέδου του ανταγωνισμού που έχει ορισθεί σύμφωνα με τους όρους της Προκήρυξης για την κοινή ανταγωνιστική διαδικασία στο επίπεδο του 40%, προσδιορίστηκε η ακριβής ισχύς δημοπράτησης για την Κατηγορία IV, η οποία βρίσκεται εντός των μέγιστων ορίων ισχύος της Προκήρυξης, δηλαδή μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος 600 MW, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1/2020 Προκήρυξη, στα 508.350.078 Watt.

Στη συνέχεια, ενημερώθηκαν οι Εκπρόσωποι αναφορικά με τη συμμετοχή τους στη δεύτερη φάση (Στάδιο Β') της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) στη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, που είχαν δηλώσει.

3.6.4. Η υπ' αριθμ. 675/2020 Απόφαση της ΡΑΕ - Αποτελέσματα

Στις 2 Απριλίου 2020 πραγματοποιήθηκε η ηλεκτρονική δημοπρασία για την Κατηγορία IV και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 675/2020 Απόφαση της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων.

Η ανταγωνιστική διαδικασία είχε διάρκεια τριάντα (30) λεπτών, χωρίς παράταση, και οδήγησε στην επιτυχή συμμετοχή συνολικά πέντε (5) έργων από τα εννέα (9) έργα ΑΠΕ που έλαβαν μέρος, και συγκεκριμένα: τεσσάρων (4) φωτοβολταϊκών σταθμών/συγκροτημάτων συνολικής ισχύος 349,94 MW και ενός (1) αιολικού σταθμού ισχύος 153 MW. Δηλαδή, από τη Δημοπρατούμενη Ισχύ των 508.350.079 W (~508,35 MW), η συνολική ισχύς που κατακυρώθηκε στους επιλεγέντες συμμετέχοντες ανήλθε σε 502.940.110 W (~502,94 MW). Οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 49,11 €/MWh έως 54,82 €/MWh και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε 51,59 €/MWh.

Συνεπώς, παρατηρείται ότι εξαντλήθηκε η δημοπρατούμενη ποσότητα και υπήρξε μεγάλη μείωση τιμών από την τιμή εκκίνησης των 61,32 €/MWh που έφτασε έως το ποσοστό 15,87% προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας.

Επισημαίνεται ότι η διαφορά ισχύος μεταξύ της ακριβούς δημοπρατούμενης ισχύος και της συνολικής κατακυρωθείσας ισχύος στην Ηλεκτρονική Δημοπρασία μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας κατηγορίας σταθμών ΑΠΕ που θα διεξαχθεί. Συνακολούθως, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, η αδιάθετη ισχύς για την Κατηγορία IV ανήλθε σε 5.409.969 Watt (~ 5,4 MW).

Βάσει της ανωτέρω απόφασής της, η ΡΑΕ επιστρέφει, σύμφωνα με τους όρους της Προκήρυξης, την Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής των Συμμετεχόντων που δεν επιλέχθηκαν προς ένταξη σε καθεστώς

στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, όπως αναφέρονται στον Πίνακα Μη Επιλεγέντων. Περαιτέρω, κάλεσε τους Επιλεγέντες Συμμετέχοντες να συμμορφωθούν με τους όρους της Προκήρυξης και να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης του έργου τους εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση των οριστικών Αποτελεσμάτων της Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας για την Κατηγορία IV, καθώς και να προβούν σε ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) βάσει των ορισθεισών προθεσμιών. Οι επιτυχόντες συμμετέχοντες, επίσης, καλούνται να συνάψουν Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) με το Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθέντων αποφάσεων, με βάση τις Τιμές Αναφοράς που κατακυρώθηκαν για κάθε ένα σταθμό στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας.

Κατηγορίες	Μέγιστη Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Ακριβής Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Αιτήσεις Συμμετεχόντων (No/MW)					Ανταγωνιστική Διαδικασία					
			Κατατεθειμένες		Αποδεκτές		Επιλεγείσες	Προσφορές	Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή εκκίνησης (€/MWh)	Υψηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Χαμηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Μεσοσταθμική Τιμή (€/MWh)	
Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία	600	508,35	9	712	9	712	5	502,9	44	61,32	54,82	49,11	51,59

Πίνακας 3-13 Αποτελέσματα Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας (Απρίλιος 2020)

3.6.5. Ανάλυση της δημοπρασίας κατηγορίας IV - Συμπεράσματα Κοινής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας [1/2020]

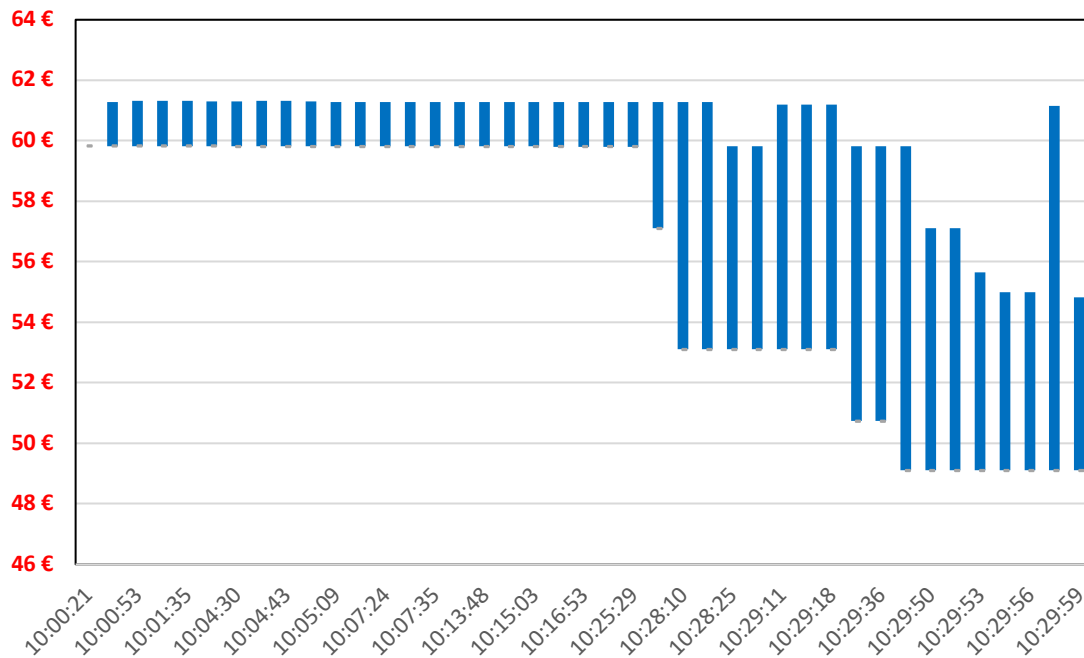
Η δεύτερη κοινή ανταγωνιστική διαδικασία πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2020 και ώρα 10:00 π.μ. διάρκειας μισής ώρας, ακολουθώντας κατά γράμμα το χρονοδιάγραμμα της Προκήρυξης 1/2020, για την Κατηγορία IV.

Βάσει των αποτελεσμάτων της κοινής ανταγωνιστικής διαδικασίας, παρατηρήθηκε σημαντική μείωση των τιμών σε σχέση με την τιμή εκκίνησης της δημοπρασίας.

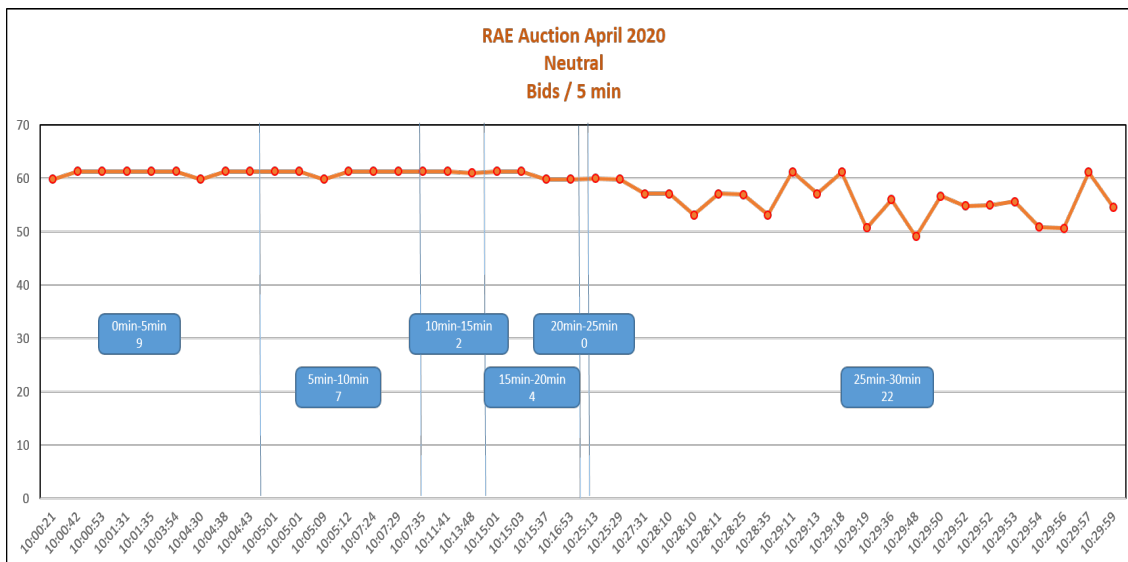
Αξίζει να σημειωθούν τα κάτωθι:

- Στο ακόλουθο διάγραμμα αποτυπώνεται η διακύμανση της τιμής προσφοράς, όπως προέκυψε κατά τη διάρκεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας, ξεκινώντας από την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή εκκίνησης των 61,32 €/MWh και φτάνοντας στα 49,11 €/MWh στο τέλος της δημοπρασίας. Σημαντική είναι η έναρξη αξιόλογης πτώσης της εν λόγω τιμής το 28^ο λεπτό της τριαντάλεπτης διαδικασίας από τα 57,11 €/MWh στα 53,11 €/MWh.
- Διαφαίνεται ότι τα τελευταία πέντε λεπτά της διαδικασίας, όπως συνέβη και στις προηγούμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες, πραγματοποιήθηκε η σημαντικότερη διακύμανση των προσφορών που υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες, δηλαδή από τα 58 €/MWh στο 25^ο λεπτό της διαδικασίας στα 49,11 €/MWh στο τέλος αυτής.
- Τέλος, αναδεικνύεται το σταθερό, πλέον, μοτίβο της διαδικασίας, αναφορικά με τον τρόπο υποβολής των προσφορών από τους συμμετέχοντες, καθώς οι περισσότερες προσφορές υποβλήθηκαν τα τελευταία πέντε (5) λεπτά, ενώ μεταξύ του 20^{ου} και του 25^{ου} λεπτού δεν υποβλήθηκε προσφορά (Σχήμα 3-50).

Κοινή Ανταγωνιστική Διαδικασία 2020

Σχήμα 3-49 Κοινή ανταγωνιστική διαδικασία 1/2020 – Διακύμανση τιμών

Σχήμα 3-50 Κοινή ανταγωνιστική διαδικασία 1/2020 - Ανάλυση Προσφορών ανά 5 λεπτά

3.7. Ανταγωνιστικές Διαδικασίες υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας – Ιούλιος 2020

3.7.1. Η υπ' αριθμ. 834/2020 Απόφαση της ΡΑΕ – Προκήρυξη

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/11163/409 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 368/07.02.2020) καθορίζεται, μεταξύ άλλων, η δημοπρατούμενη ισχύς για τις ειδικές κατά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες για το έτος 2020 ως εξής:

Έτος	Τεχνολογία	Κατηγορίες σταθμών	Δημοπρατούμενη ισχύς (MW)
2020	Αιολικοί σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 3 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε.Κοιν. Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW και μικρότερης ή ίσης των 50 MW	480, προσαυξημένη κατά την υπολειπόμενη ισχύ έτους 2019 της τεχνολογίας ⁶
		Αιολικοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 60 kW	20
2020	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί	Φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 500 kW και μικρότερης ή ίσης των 20 MW	300, προσαυξημένη κατά την υπολειπόμενη ισχύ έτους 2019 της τεχνολογίας ⁷

Πίνακας 3-14 Η δημοπρατούμενη ισχύς για τις ειδικές κατά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες για το έτος 2020

Η ΡΑΕ στις 20 Μαΐου 2020, με την υπ' αριθμ. 834/2020 Απόφασή της, προκήρυξε τη διενέργεια δύο (2) νέων ανταγωνιστικών διαδικασιών για επιλογή φωτοβολταϊκών και αιολικών εγκαταστάσεων προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 5 του ν. 4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων.

Οι ανταγωνιστικές διαδικασίες των Προκηρύξεων [2/2020] και [3/2020] αφορούσαν στις κάτωθι κατηγορίες, αντίστοιχα:

⁶ Αιολικοί σταθμοί Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 3 MW και αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ε.Κοιν. Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 6 MW που δεν πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α, άρθρο 7 του ν. 4414/2016, μπορούν να συμμετέχουν.

⁷ Φωτοβολταϊκοί σταθμοί των κατηγοριών 29 και 30 του πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, όπως προστέθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 4602/2019, μπορούν να συμμετέχουν.

- Κατηγορία I: Φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 20$ MW
- Κατηγορία II: Αιολικές εγκαταστάσεις μέγιστης ισχύος παραγωγής $P_{WIND} \leq 50$ MW/Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των 6 MW < $P_{WIND} \leq 50$ MW.

Με την απόφαση αυτή εγκρίθηκαν και τα αντίστοιχα Τεύχη Προκηρύξεων των ανταγωνιστικών διαδικασιών και τα Παραρτήματά τους, με το περιεχόμενό τους να περιλαμβάνεται στα συνημμένα αυτής και τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της. Τα Τεύχη των υπ' αριθμ. [2/2020] και [3/2020] Προκηρύξεων για κάθε Κατηγορία είχαν τις ίδιες προϋποθέσεις συμμετοχής με εκείνες των κύκλων των ανταγωνιστικών διαδικασιών του 2019, αναφορικά με την αδειοδοτική ωριμότητα των έργων, την κατάθεση Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης, την ηλεκτρονική υποβολή των Αιτήσεων Συμμετοχής και των δικαιολογητικών, καθώς και τη διεξαγωγή των ηλεκτρονικών δημοπρασιών.

Οι διαφοροποιήσεις εντοπίζονται στα εξής σημεία:

- Μέγιστη ισχύς δημοπράτησης: Η δημοπρατούμενη ισχύς για τις ειδικές κατά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες για το έτος 2020, έχει ως εξής:
  - Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύς για την Κατηγορία I: 482,03 MW.
  - Μέγιστη δημοπρατούμενη ισχύς για την Κατηγορία II: 481,45 MW.
- Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή: Η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών καθορίστηκε στα 63 €/MWh για την Κατηγορία I και στα 62,99 €/MWh για την Κατηγορία II, βάσει της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107/15.04.2019 Υπουργικής Απόφασης.

Οι βασικοί παράμετροι των μόνιμων ανταγωνιστικών διαδικασιών του έτους 2020, ειδικών κατά τεχνολογία, συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία εγκαταστάσεων	Κατηγορία I	Κατηγορία II
Τεχνολογία Σταθμών ΑΠΕ	Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί	Αιολικοί σταθμοί
Μέγιστη Δημοπρατούμενη ισχύς [MW]	482,03	481,45
Ακριβής Δημοπρατούμενη ισχύς [MW]	Καθορίζεται με Απόφαση της ΠΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.	Καθορίζεται με Απόφαση της ΠΑΕ κατά την ολοκλήρωση του Α' Σταδίου.
Υπολειπόμενη ποσότητα Δημοπρατούμενης ισχύος	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.	Μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία της ίδιας τεχνολογίας.
Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή υποβολής προσφοράς [€/MWh]	63	62,99
Επίπεδο ανταγωνισμού	40%	40%
Τέλος Συμμετοχής [€]	500	1000
Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής	1% του συνόλου της επένδυσης	1% του συνόλου της επένδυσης
Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης	4% του συνόλου της επένδυσης	4% του συνόλου της επένδυσης
Προϋπόθεση Συμμετοχής	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ και Εγγυητική Επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή	Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε ισχύ ή/και Σύμβαση Σύνδεσης σε ισχύ και Εγγυητική Επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή

Ενεργοποίηση Σύνδεσης	Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:		Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της Απόφασης της ΡΑΕ επί των οριστικών αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής δημοπρασίας και εντός:	
	12 μηνών	$PPV \leq 1 \text{ MW}$	24 μηνών	$PWIND \leq 10 \text{ MW}$
	15 μηνών	$1 \text{ MW} < PPV \leq 5 \text{ MW}$	36 μηνών	$PWIND > 10 \text{ MW}$
	18 μηνών	$PPV > 5 \text{ MW}$	Επιπλέον έξι (6) μηνών των ανωτέρω προθεσμιών ανά περίπτωση, ανάλογα με την ισχύ.	Αιολικές εγκαταστάσεις με σύνδεση στο ΕΣΜΗΕ μέσω Υποσταθμού κατά τα οριζόμενα στην Οριστική Προσφορά Σύνδεσης

Πίνακας 3-15 Βασικά στοιχεία Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Ιούλιος 2020)

3.7.2. Η υπ' αριθμ. 1132/2020 Απόφαση της ΡΑΕ – Προσωρινοί Κατάλογοι

Στις 20 Ιουλίου 2020, η ΡΑΕ εξέδωσε με την υπ' αριθμ. 1132/2020 Απόφασή της τον Προσωρινό Κατάλογο Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' Ανταγωνιστικών Διαδικασιών για τις Κατηγορίες I και II, καθώς και τον Προσωρινό Κατάλογο Αποκλεισθέντων για τις Κατηγορίες I και II, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 834/2020 Απόφαση της ΡΑΕ και στις υπ' αριθμ. 2/2020 και 3/2020 Προκηρύξεις (ΦΕΚ Β' 2108/02.06.2020).

Βάσει της ανωτέρω Απόφασης, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για την Κατηγορία I (φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 20 \text{ MW}$) στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας ήταν συνολικά πενήντα δύο (52), με το σύνολο της ισχύος να αθροίζεται στα 199,427 MW. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για την Κατηγορία II (αιολικές εγκαταστάσεις μέγιστης ισχύος παραγωγής $P_{WIND} \leq 50 \text{ MW}$ /Αιολικοί σταθμοί που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των $6 \text{ MW} < P_{WIND} \leq 50 \text{ MW}$) στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας ήταν στο σύνολο είκοσι πέντε (25) με το άθροισμα της ισχύος να υπολογίζεται στα 748,375 MW.

Κατά την αξιολόγηση-εξέταση των αιτήσεων για την Κατηγορία I, καθώς και για την Κατηγορία II, κρίθηκαν όλες πλήρεις και αποδεκτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις υπ' αριθμ. [2/2020] και [3/2020] Προκηρύξεις και, συνακολούθως, δεν καταρτίστηκε Προσωρινός Κατάλογος Αποκλεισθέντων για καμία Κατηγορία. Συνεπώς, ο Προσωρινός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της Κατηγορίας I συμπεριελάμβανε πενήντα δύο (52) έργα φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων συνολικής ισχύος 199,427 MW. Ακολούθως, για την Κατηγορία II, ο Προσωρινός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας συγκέντρωνε και τα είκοσι πέντε (25) έργα που αιτήθηκαν συμμετοχή, με το άθροισμα της συνολικής ισχύος να υπολογίζεται στα 748,375 MW.

Η ΡΑΕ ενημέρωσε όλους τους συμμετέχοντες για τα αποτελέσματα και τη συμμετοχή τους στο Στάδιο Β' της ανταγωνιστικής διαδικασίας κάθε Κατηγορίας.

3.7.3. Η υπ' αριθμ. 1136/2020 Απόφαση ΡΑΕ – Οριστικοί Κατάλογοι

Βάσει του γεγονότος ότι δεν καταρτίστηκε Προσωρινός Κατάλογος Αποκλεισθέντων, καθότι όλοι οι συμμετέχοντες προκρίθηκαν στο στάδιο Β' της ανταγωνιστικής διαδικασίας, καθώς και ότι δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις κατά της υπ' αριθμ. 1132/2020 Απόφασης ΡΑΕ στο πλαίσιο του Σταδίου Α' των Ανταγωνιστικών Διαδικασιών για τις Κατηγορίες Ι και ΙΙ, η ΡΑΕ κατάρτισε τον Οριστικό Κατάλογο Συμμετεχόντων για κάθε μία από τις Κατηγορίες Ι και ΙΙ ως εξής:

- Οριστικός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της Κατηγορίας Ι, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. [2/2020] Προκήρυξη με πενήντα δύο (52) συμμετέχοντες και συνολική ισχύ 199,427 MW.
- Οριστικός Κατάλογος Συμμετεχόντων στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της Κατηγορίας ΙΙ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. [3/2020] Προκήρυξη με είκοσι πέντε (25) συμμετέχοντες και συνολική ισχύ 748,375 MW.

Λαμβάνοντας υπόψη τους Οριστικούς Πίνακες, καθώς και το επίπεδο του ανταγωνισμού, που είχε ορισθεί σύμφωνα με τους όρους των Προκηρύξεων και για τις δύο ανταγωνιστικές διαδικασίες στο επίπεδο του 40%, προσδιορίστηκε η ακριβής ισχύς δημοπράτησης για κάθε μία από τις δύο Κατηγορίες, η οποία βρίσκεται εντός των μέγιστων ορίων ισχύος εκάστης Προκήρυξης, δηλαδή μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος 482,03 MW για την Κατηγορία Ι και μέγιστης δημοπρατούμενης ισχύος 481,45 MW για την Κατηγορία ΙΙ, ως εξής:

- για την Κατηγορία Ι, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2/2020 Προκήρυξη, στα 142,448 MW.
- για την Κατηγορία ΙΙ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 3/2020 Προκήρυξη, στα 481,45 MW.

Η ΡΑΕ ενημέρωσε όλους τους Συμμετέχοντες, που πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια και περιλαμβάνονται στους ανωτέρω Οριστικούς Καταλόγους Συμμετεχόντων, προκειμένου να συμμετάσχουν στο Στάδιο Β' της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας.

3.7.4. Η υπ' αριθμ. 1142/2020 Απόφαση ΡΑΕ - Αποτελέσματα

Στις 27 Ιουλίου 2020, η ΡΑΕ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 1142/2020 Απόφασή της, με την οποία εκδόθηκαν τα αποτελέσματα Συμμετεχόντων-Κατόχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, οι οποίοι μειοδότησαν και επιλέχθηκαν μέσω της διενεργηθείσας Ανταγωνιστικής Διαδικασίας και οι οποίοι εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης.

Τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, εστάλησαν αυτόματα από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας του παρόχου στη ΡΑΕ, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας για τις Κατηγορίες Ι και ΙΙ, τα οποία είχαν ως εξής:

- Οι Επιλεγέντες Συμμετέχοντες της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της κατηγορίας «Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ/Φωτοβολταϊκά – Κατηγορία Ι» (υπ' αριθμ. [2/2020] Προκήρυξη) ήταν συνολικά τριάντα εννέα (39) με την κατακυρωμένη ισχύ στα ~ 141,93 MW.
- Οι Επιλεγέντες Συμμετέχοντες της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας της κατηγορίας «Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ/Αιολικά - Κατηγορία ΙΙ» (υπ' αριθμ. [3/2020] Προκήρυξη) ήταν συνολικά δεκαπέντε (15) με την κατακυρωμένη ισχύ στα 471,825 MW.

Ακολούθως, οι τιμές οι οποίες κατακυρώθηκαν για τα έργα των Κατηγοριών Ι και ΙΙ είχαν ως εξής:

- στην Κατηγορία Ι (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $P_{PV} \leq 20$ MW), η τιμή εκκίνησης ήταν 63 €/MWh, ενώ οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 62,45 €/MWh έως 45,84 €/MWh και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε 49,81 €/MWh.
- στην Κατηγορία ΙΙ (Αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος $P_{WIND} \leq 50$ MW), η τιμή εκκίνησης ήταν 62,99 €/MWh, ενώ οι Τιμές Αναφοράς κυμάνθηκαν από 57,7 €/MWh έως 53,86 €/MWh και η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε 55,67 €/MWh.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας, η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας Ι ανήλθε σε 514.807 W και η αδιάθετη ισχύς της Κατηγορίας ΙΙ ανήλθε σε 9.625.000 W.

Μετά την ανωτέρω απόφασή της, η ΡΑΕ επιστρέφει, σύμφωνα με τους όρους των Προκηρύξεων, τις Εγγυητικές Επιστολές Συμμετοχής των Συμμετεχόντων που δεν επιλέχθηκαν προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης που αναφέρονται στους Πίνακες Μη Επιλεγέντων. Περαιτέρω, κάλεσε τους Επιλεγέντες Συμμετέχοντες να συμμορφωθούν με τους όρους των Προκηρύξεων και να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης του έργου τους εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών (3) μηνών από την ανακοίνωση των οριστικών Αποτελεσμάτων της Ανταγωνιστικής Διαδικασίας για τις Κατηγορίες Ι και ΙΙ, καθώς και να προβούν σε ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) εντός των ορισθέντων προθεσμιών.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των εν λόγω ανταγωνιστικών διαδικασιών.

Τα αποτελέσματα της Κατηγορίας Ι & ΙΙ των δημοπρασιών καθόρισαν νέες μειωμένες τιμές προς όφελος του καταναλωτή και της εθνικής οικονομίας, με αυτές να κυμαίνονται μειωμένες σε σχέση με τις τιμές εκκίνησης, στα ποσοστά του 20,94 % και 11,62 % αντίστοιχα.

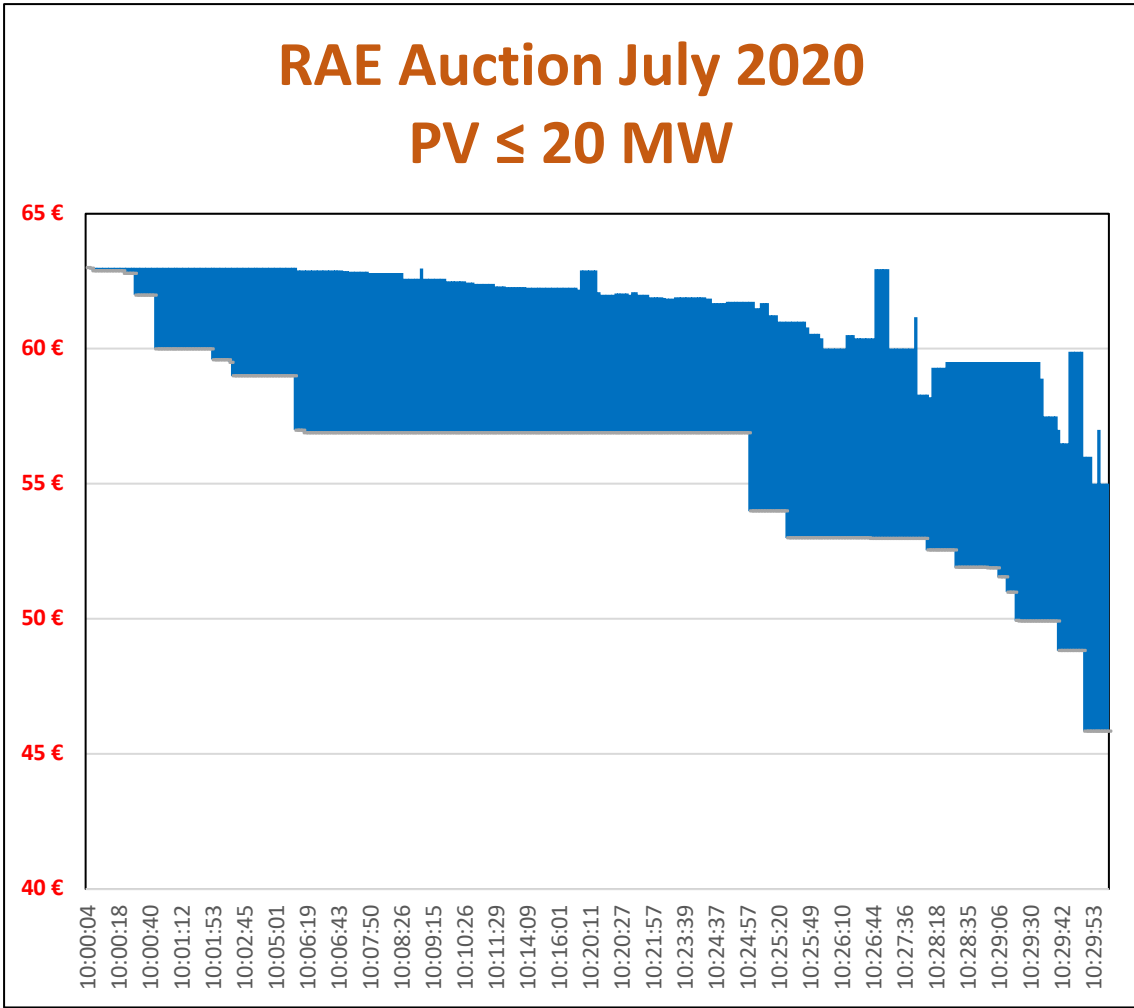

Κατηγορίες	Μέγιστη Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Ακριβής Δημοπρατούμενη Ισχύς (MW)	Αιτήσεις Συμμετεχόντων (No/MW)						Ανταγωνιστική Διαδικασία				
			Κατατεθειμένες		Αποδεκτές		Επιλεγείσες		Προσφορές	Ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή εκκίνησης (€/MWh)	Υψηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Χαμηλότερη Κατακυρωθείσα Τιμή (€/MWh)	Μεσοσταθμική Τιμή (€/MWh)
Φ/Β Σταθμοί $P_{PV} \leq 20$ MW	482,03	142,45	52	199	52	199	39	142	532	63	62,45	45,84	49,81
Αιολικοί Σταθμοί $P_{Wind} \leq 50$ MW	481,45	481,45	25	748	25	700	15	472	118	62,99	57,7	53,86	55,67

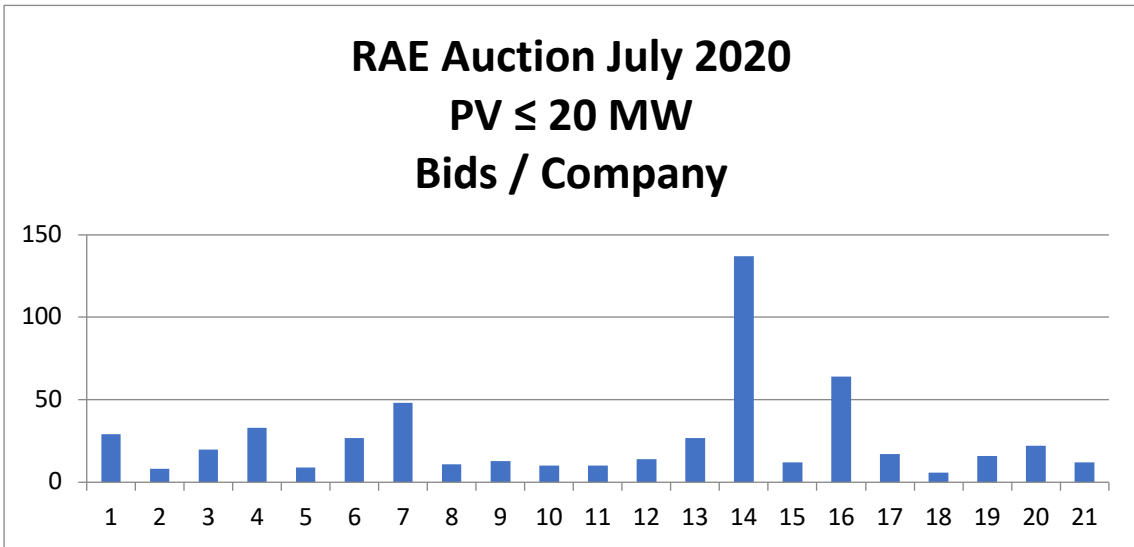
Πίνακας 3-16 Αποτελέσματα Ανταγωνιστικών Διαδικασιών (Ιούλιος 2020)

Για την Κατηγορία Ι (Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $P_{PV} \leq 20$ MW) πραγματοποιήθηκε αρκετά ικανοποιητικός ανταγωνισμός, καθώς υποβλήθηκαν 532 συνολικές προσφορές από τους 52 συμμετέχοντες. Αξίζει να σημειωθούν τα κάτωθι:

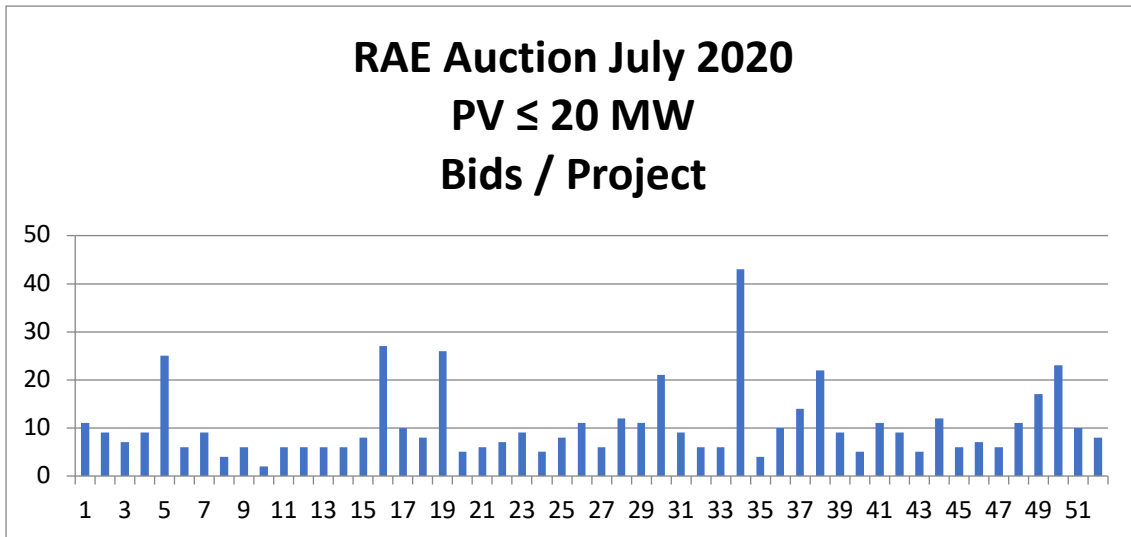
- Παρατηρείται εκ νέου η στρατηγική των συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού τα τελευταία πέντε λεπτά μειώθηκε η τιμή από τα 53,99 €/MWh στα 45,84 €/MWh, σημειώνοντας πτώση 15% περίπου (Σχήμα 3-51).
- Σχεδόν $\frac{1}{4}$ των υποβληθέντων προσφορών προήλθε από μία εταιρεία/όμιλο εταιρειών, σύμφωνα με το Σχήμα 3-52.
- Ένα έργο υπέβαλε 43 προσφορές, με μέσο όρο υποβληθέντων προσφορών κάτω από δέκα (10) προσφορές (Σχήμα 3-53).
- Τα έργα που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, παρατηρείται πως, στην πλειονότητά τους, εφαρμόζουν ιδανική στρατηγική με λιγότερες, αλλά πιο αποτελεσματικές, προσφορές (Σχήμα 3-54).
- Η εμπειρία των συμμετεχόντων στις διαγωνιστικές διαδικασίες είναι εμφανής, καθώς όλες οι αιτήσεις οι οποίες κατατέθηκαν κατά το πρώτο στάδιο, προκρίθηκαν στην ηλεκτρονική δημοπρασία, αποτέλεσμα του κατανοητού πλαισίου διαδικασιών προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών.
- Η τιμή των 53,86 €/MWh, η οποία κατακυρώθηκε, αποτελεί τη χαμηλότερη τιμή φωτοβολταϊκού έργου που δόθηκε σε ανταγωνιστική διαδικασία ειδική ανά τεχνολογία έως σήμερα.

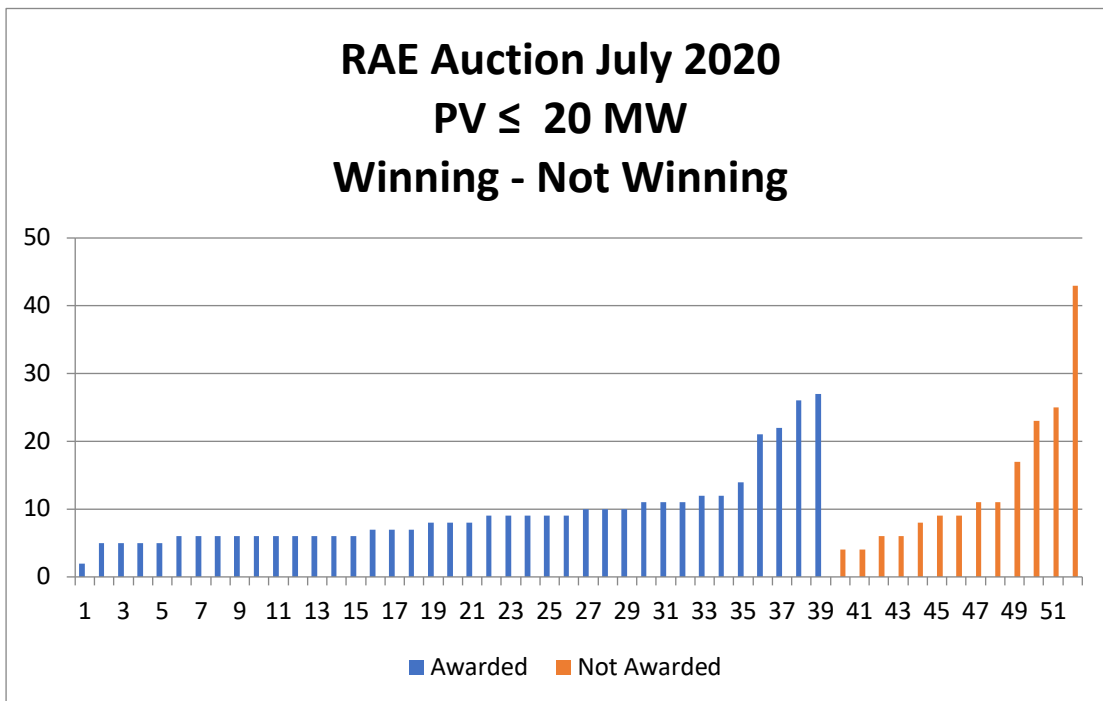
Σχήμα 3-51 Ανταγωνιστική διαδικασία [2/2020] – Διακύμανση ανώτατης και κατώτατης τιμής προσφορών

Σχήμα 3-52 Κατηγορία Ι, Ιούλιος 2020 – Προσφορές ανά εταιρεία

Σχήμα 3-53 Κατηγορία I, Ιούλιος 2020 – Προσφορές ανά έργο

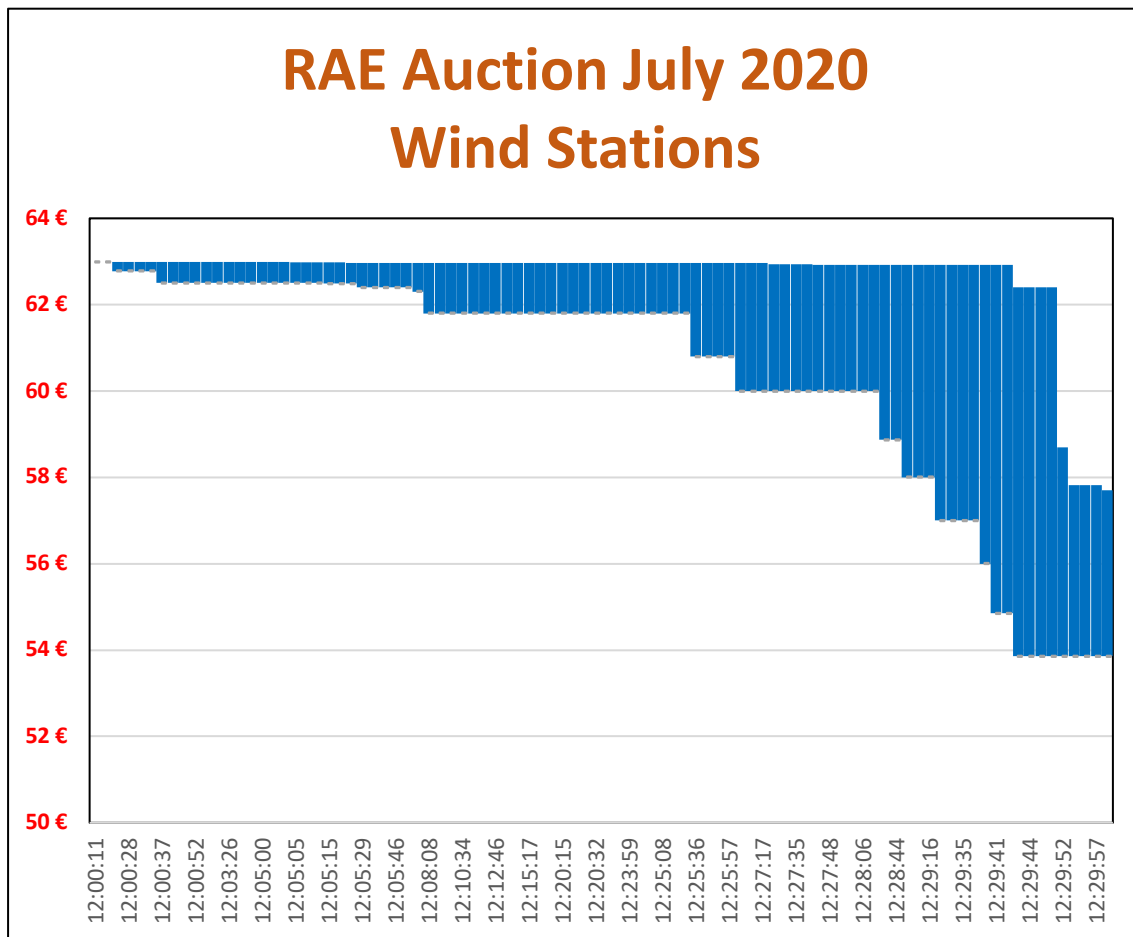
Σχήμα 3-54 Κατηγορία I, Ιούλιος 2020 – Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

Για την Κατηγορία II (Αιολικές εγκαταστάσεις $P_{WIND} \leq 50$ MW) υπήρξαν 25 συμμετέχοντες με 118 συνολικές προσφορές. Αξίζει να σημειωθούν τα κάτωθι:

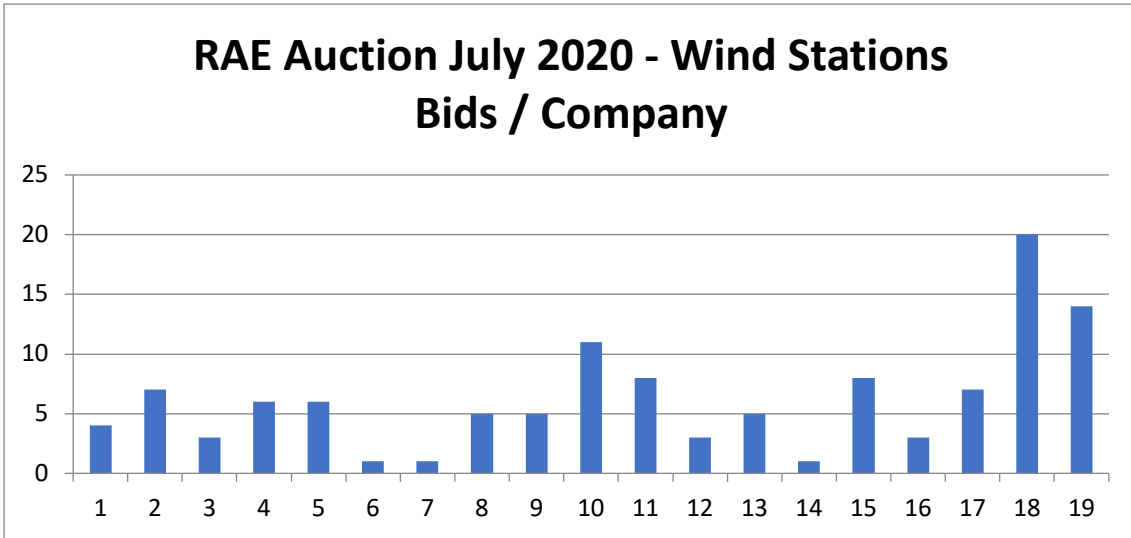
- Οι προσφορές που υποβλήθηκαν είναι συγκρίσιμες σε αριθμό με αντίστοιχους διαγωνισμούς προηγούμενων ετών.
- Το γεγονός της στρατηγικής των συμμετεχόντων να καταθέτουν την τελική τους προσφορά στα τελευταία λεπτά της δημοπρασίας, αφού έως και το 27^ο λεπτό της δημοπρασίας η τιμή ήταν

στο επίπεδο της εκκινήσεως, πραγματοποιώντας απότομη μείωση που έφτασε στα 53,86 €/MWh από τα 60 €/MWh (Σχήμα 3-55).

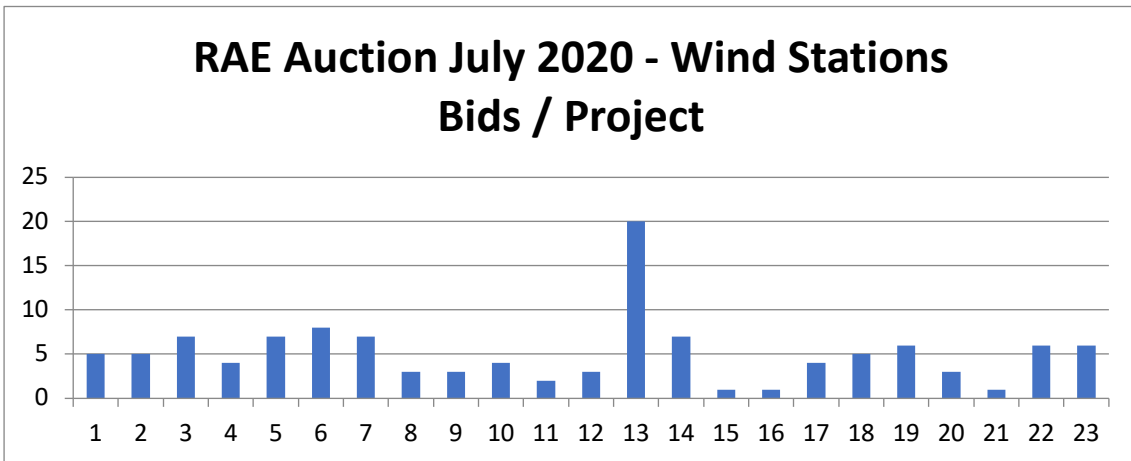
- Η τιμή των 53,86 €/MWh, η οποία και κατακυρώθηκε, αποτελεί τη χαμηλότερη τιμή αιολικού έργου, που δόθηκε σε διαγωνισμό technology specific, για παραγωγή ενέργειας έως σήμερα.
- Τρεις συμμετέχοντες υπέβαλλαν πάνω από δέκα (10) προσφορές σε αντίθεση με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες, των οποίων οι προσφορές κυμάνθηκαν σε ένα μέσο όρο των πέντε (5) προσφορών κατά τη διάρκεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας (Σχήμα 3-56). Επιπλέον, ένα έργο υπέβαλε 20 προσφορές, ενώ τα υπόλοιπα έργα που συμμετείχαν υπέβαλλαν κάτω από οκτώ (8) προσφορές, ενώ δύο έργα δεν υπέβαλλαν καμία προσφορά (Σχήμα 3-57).
- Τα έργα που τελικά κατοχύρωσαν την τιμή και την ποσότητά τους, παρατηρείται πως υπέβαλλαν το μεγαλύτερο αριθμό προσφορών, σε σύγκριση με τους μη επιλεγέντες συμμετέχοντες, σε αντίθεση με τις προηγούμενες ανταγωνιστικές διαδικασίες (Σχήμα 3-58).

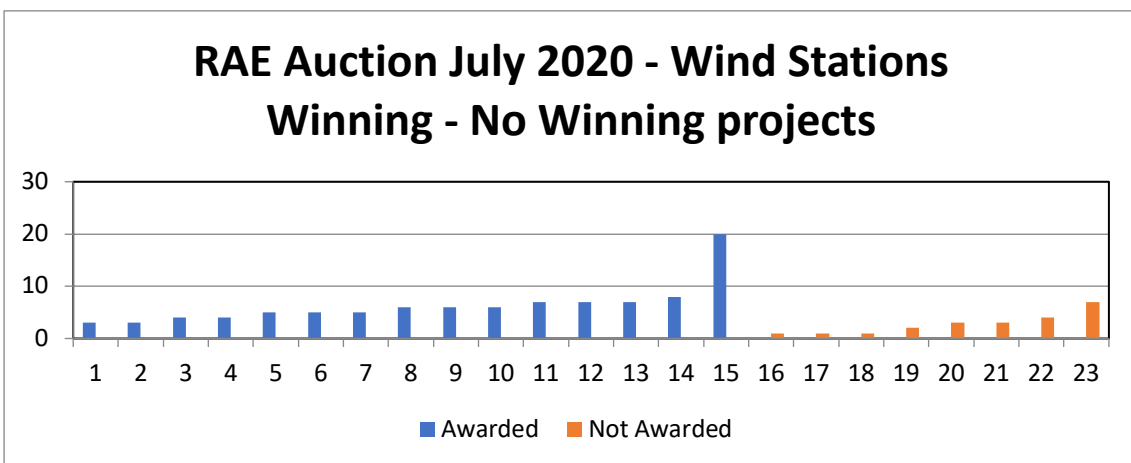
Σχήμα 3-55 Ανταγωνιστική διαδικασία αιολικών εγκαταστάσεων [3/2020] – Διακύμανση τιμών

Σχήμα 3-56 Κατηγορία II, Ιούλιος 2020 – Προσφορές ανά εταιρεία

Σχήμα 3-57 Κατηγορία II, Ιούλιος 2020 – Προσφορές ανά έργο

Σχήμα 3-58 Κατηγορία II, Ιούλιος 2020 – Προσφορές ανά έργο που επιλέχθηκε ή όχι

4. Ανάλυση αποτελεσμάτων και συγκριτικά διαγράμματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών την περίοδο 2018-2020 στην Ελλάδα

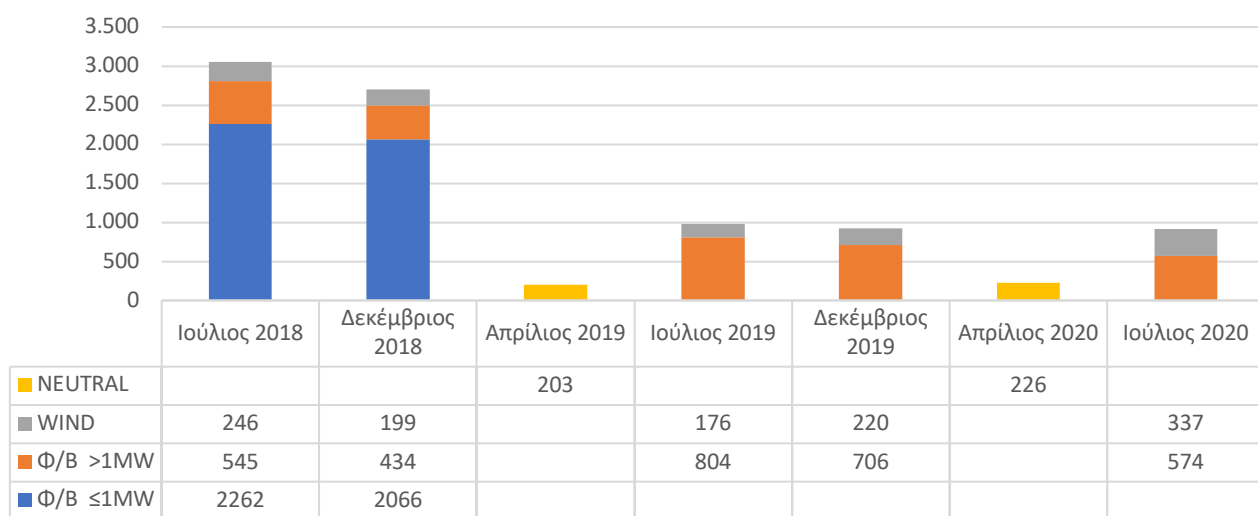
4.1. Ανάλυση αποτελεσμάτων των ανταγωνιστικών διαδικασιών

Το σημαντικότερο, ίσως, αποτέλεσμα της εκκίνησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών ήταν το γεγονός ότι διενεργήθηκαν σε μία χρονική περίοδο οικονομικής κρίσης, κατά την οποία, η αγορά των ΑΠΕ, και ειδικά η αγορά των φωτοβολταϊκών σταθμών, βρισκόταν σε αβεβαιότητα ως προς το μέλλον της, με πολλούς επενδυτές, από εγχώριες εταιρείες και από το εξωτερικό, να εγκαταλείπουν τα σχέδια για επενδύσεις στον τομέα αυτό στην Ελλάδα, αλλά και με την αγορά να βρίσκεται σε πτωτική τάση, περιοριζόμενη στον τομέα συντήρησης των εν λειτουργία πάρκων. Επιπλέον, η έναρξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών διαμόρφωσαν ένα νέο, σταθερό επενδυτικό περιβάλλον για τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ και οδήγησαν σταδιακά στην επίτευξη των στόχων της χώρας για τη δημοπράτηση περίπου 2.600 MW. Ενδεικτικό είναι ότι οι διαγωνισμοί που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα έως και τον Ιούλιο του 2020 οδήγησαν σε κατακύρωση ισχύος δημοπράτησης περί τα 1,28 GW Φ/Β και 1,43 GW αιολικών έργων, με συνολικό άθροισμα 2,71 GW, υπερκαλύπτοντας τους στόχους που έθεσε εξ' αρχής η Ελληνική Πολιτεία.

Ο δυναμικός χαρακτήρας της ηλεκτρονικής δημοπρασίας αντικατοπτρίζει την εικόνα της αγοράς των αιολικών και φωτοβολταϊκών έργων σε πραγματικό χρόνο. Η σταδιακή υλοποίηση των επιτυχόντων συμμετεχόντων έργων, εντός των χρονοδιαγραμμάτων, τα οποία έχουν προβλεφθεί από τις εκάστοτε Προκηρύξεις από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τα στοιχεία παρακολούθησης που διαθέτει η Αρχή, αποδεικνύει την άμεση σχέση των ανταγωνιστικών διαδικασιών με την έγκαιρη υλοποίηση των έργων, κάτι που οδηγεί αφενός στην ένταξη των ΑΠΕ και την επίτευξη των εθνικών δεσμεύσεων, και αφετέρου στη μείωση του κόστους για τον καταναλωτή.

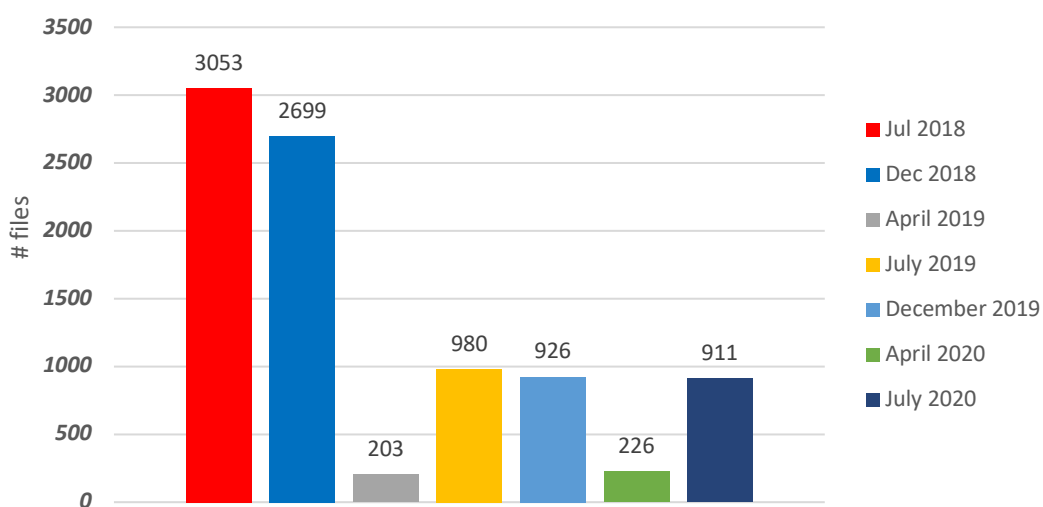
Κατά τις 14 ανταγωνιστικές διαδικασίες, 687 έργα συμμετείχαν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες και στο παρακάτω διάγραμμα φαίνεται το πλήθος των εγγράφων που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά στην Αρχή.

Πλήθος αρχείων που υποβλήθηκαν ανά ανταγωνιστική διαδικασία

Σχήμα 4-1 Πλήθος αρχείων που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα των ανταγωνιστικών διαδικασιών από τους 687 συμμετέχοντες κατά την περίοδο 2018 – 2020

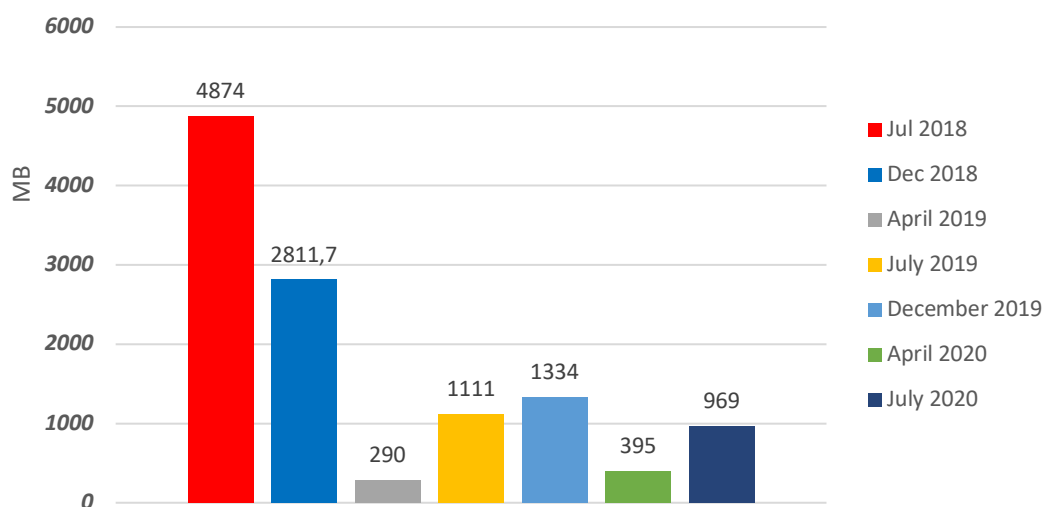
Αριθμός Αρχείων - Δικαιολογητικών Συμμετοχής

Σχήμα 4-2 Αριθμός Αρχείων – Δικαιολογητικών Συμμετοχής

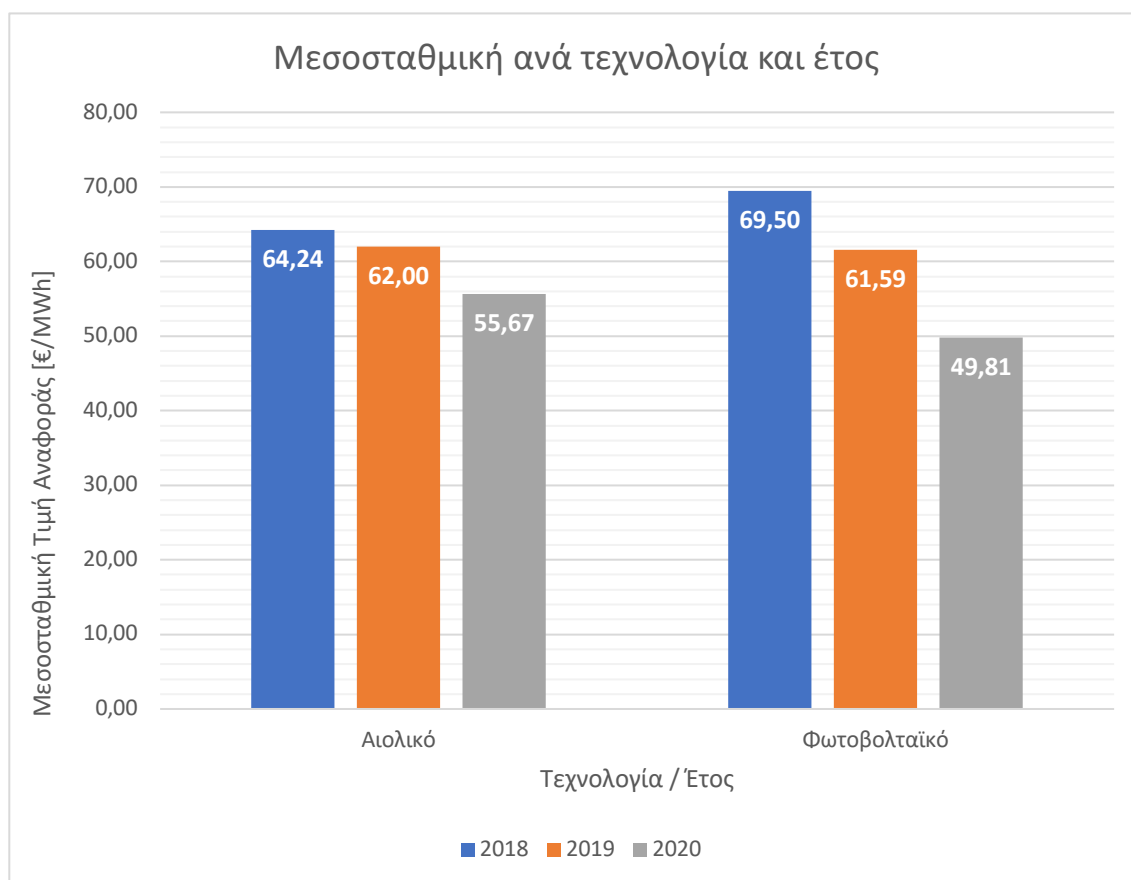

Όγκος Δικαιολογητικών Συμμετοχής σε ΜΒ

Σχήμα 4-3 Όγκος Δικαιολογητικών Συμμετοχής σε ΜΒ

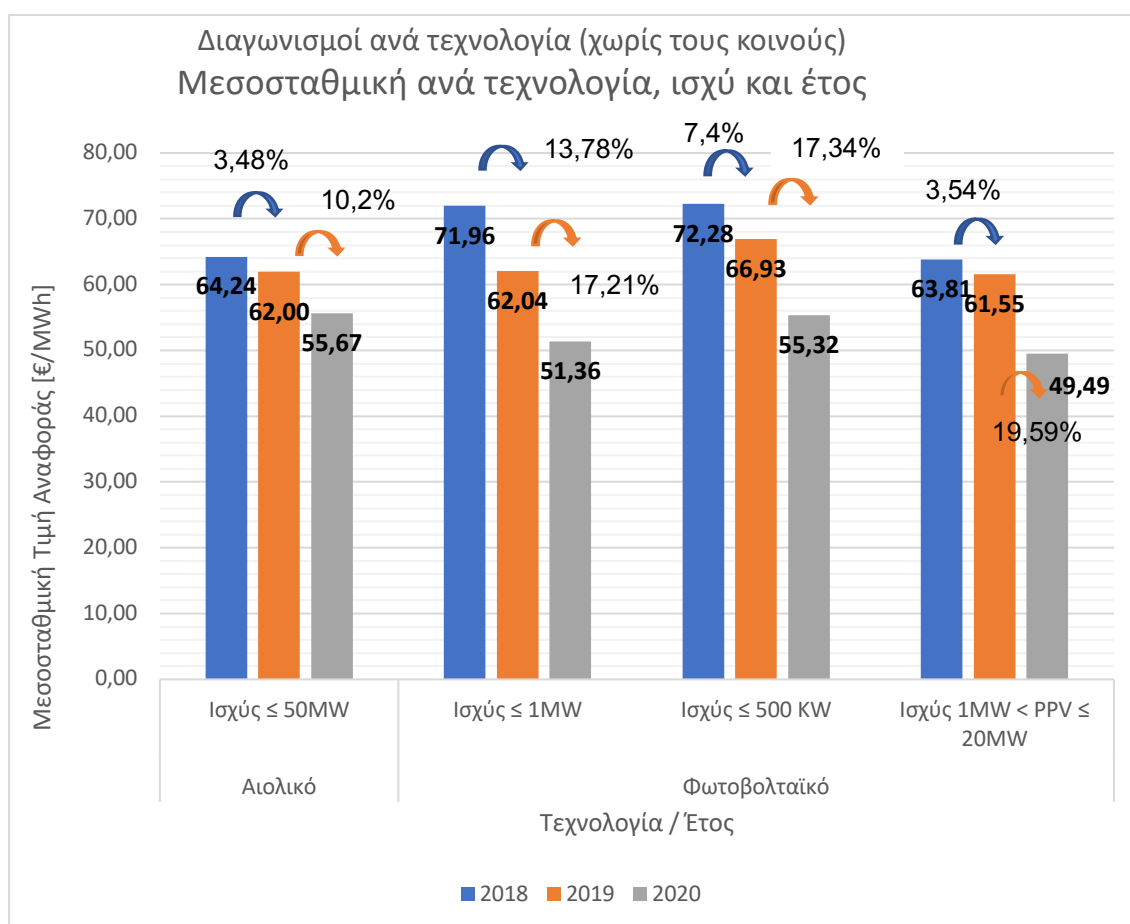
Η σταθερή μείωση των τιμών αναφοράς μεσοσταθμικά, για κάθε τεχνολογία, ανάλογα με την εγκατεστημένη ισχύ του κάθε έργου και το είδος της ανταγωνιστικής διαδικασίας (τεχνολογικά ουδέτερη ή ειδική ανά τεχνολογία), για όλα τα έτη 2018 - 2020, αποτυπώνεται στα παρακάτω διαγράμματα:

Σχήμα 4-4 Μεσοσταθμική τιμή αναφοράς ανά τεχνολογία και έτος (2018 – 2020)

Σύμφωνα με τα σχήματα 4-4 και 4-5, η μεσοσταθμική τιμή αναφοράς για τους αιολικούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος ≤ 50 MW, σημείωσε μείωση της τάξης του 13,34 %, συγκρίνοντας το έτος 2018 με το έτος 2020, καθώς από τα 64,24 €/MWh στις ειδικές ανά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες του έτους 2018 έφτασε στα 55,67 €/MWh το 2020. Η πωτική τάση της μεσοσταθμικής τιμής τεχνολογίας, συγκρίνοντας το έτος 2018 με το έτος 2020, διατηρήθηκε και για τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, όπου σημειώθηκε μείωση ανά εγκατεστημένη ισχύ, ως εξής:

- φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 500$ kW: 23,46 %
- φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 1$ MW: 28,62 %
- φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος 1 MW $< P_{PV} \leq 20$ MW: 22,44 %.

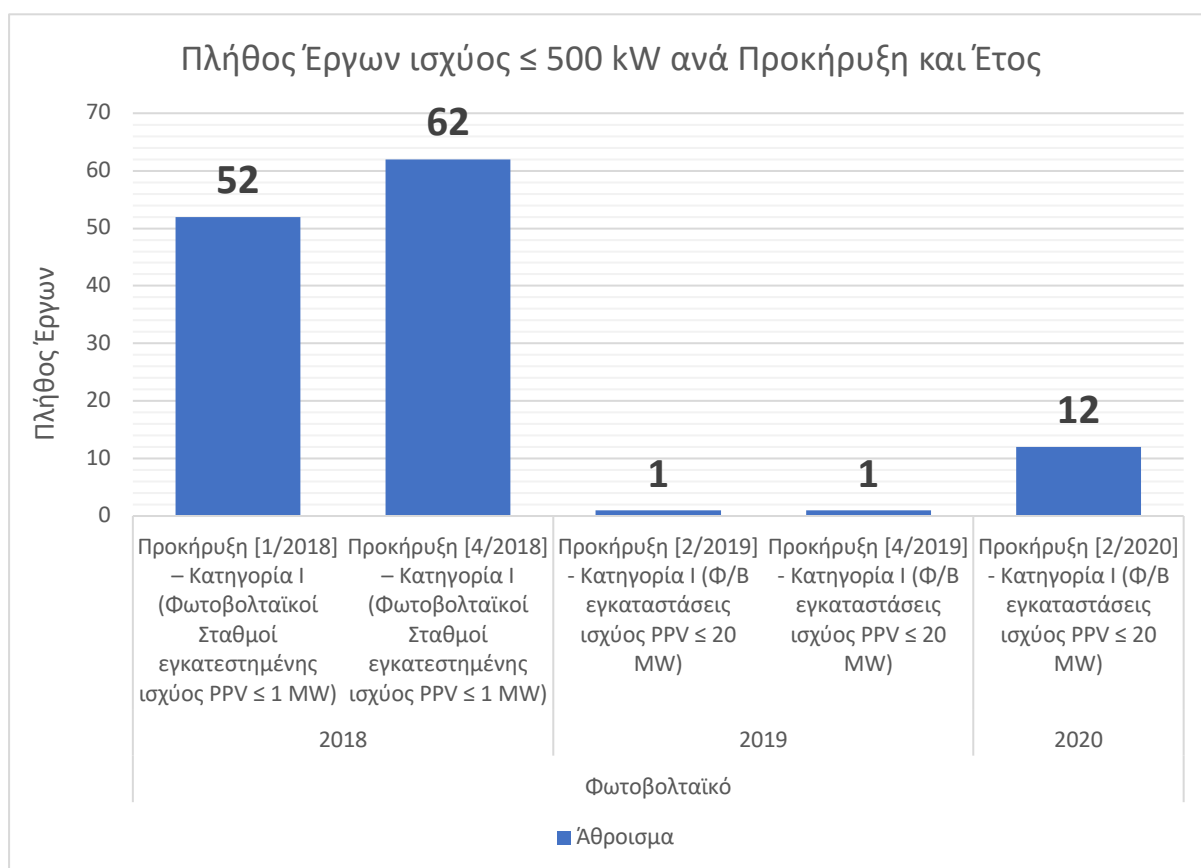

Σχήμα 4-5 Μεσοσταθμική τιμή αναφοράς ανά τεχνολογία (χωρίς τους κοινούς), ισχύ και έτος

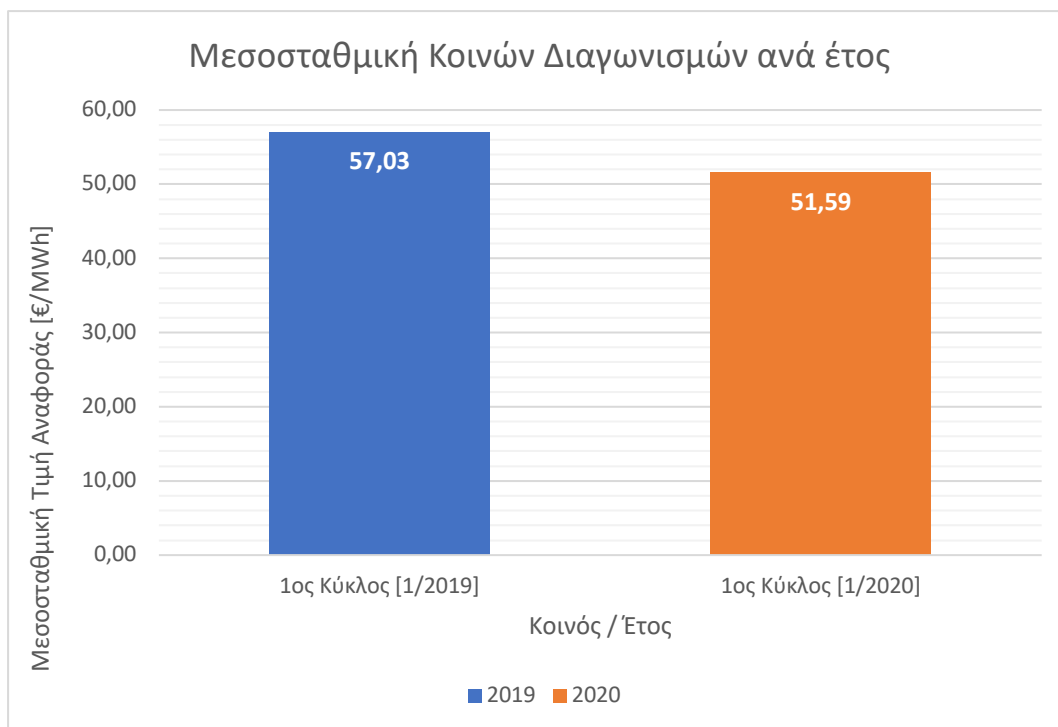
Η συγκριτικά μικρή μείωση της μεσοσταθμικής τιμής από το έτος 2018 στο έτος 2019 οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι το ελάχιστο επίπεδο ανταγωνισμού μειώθηκε από το ποσοστό 75% σε 40%, δίνοντας τη δυνατότητα να κατακρωθούν πολύ μειωμένες τιμές σε περισσότερα έργα για να επιτευχθεί και ο συνολικός στόχος της χώρας μέσω των διαγωνισμών.

Σημειώνεται επίσης ότι στον ανά τεχνολογία διαγωνισμό για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις του Ιουλίου 2020, σε 12 έργα εγκατεστημένης ισχύος < 500 kW κατακρωθήκαν τιμές και οδήγησαν σε μεσοσταθμική τιμή όλων αυτών των έργων στην τιμή 55,32 €/MWh.

Το 2018, επειδή η διοικητικά οριζόμενη τιμή ήταν εξαιρετικά χαμηλή είχαμε υψηλή συμμετοχή των 500 kW. Μεταγενέστερα, με τη δυνατότητα που είχαν τα έργα κάτω από 500 kW να πάρουν διοικητικά οριζόμενη τιμή εκτός διαγωνισμού, εκτιμήθηκε ότι δε θα υπάρξει κρίσιμη μάζα για την κατηγορία αυτή και για το λόγο αυτό η ΡΑΕ εισηγήθηκε την ενοποίηση των δύο Κατηγοριών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων. Το ΥΠΕΝ υιοθέτησε τη γνώμη της ΡΑΕ και έτσι ενοποιήθηκαν το 2019 οι δύο κατηγορίες. Εν συνεχεία υπήρξε νέα νομοθετική ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο να δύναται να λάβει τιμή εκτός διαγωνισμού για έως δύο έργα, και τότε το ενδιαφέρον για τα έργα κάτω των 500 kW μέσω διαγωνισμών αναζωπυρώθηκε ελαφρώς το 2020. Για το λόγο αυτό, σύμφωνα με το κάτωθι διάγραμμα, ενώ τον Ιούλιο του 2018 συμμετείχαν 52 φωτοβολταϊκοί σταθμοί και το Δεκέμβριο του 2018 62, το 2019 συμμετείχε μόλις ένας φωτοβολταϊκός σταθμός < 500 kW στην Προκήρυξη [2/2019] και ένας σταθμός στην Προκήρυξη [4/2019] (ενοποίηση των δύο κατηγοριών το 2019), ενώ το 2020 συμμετείχαν 12 φωτοβολταϊκοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος < 500 kW (νομοθετική ρύθμιση: έως 2 έργα τιμή εκτός διαγωνισμού).

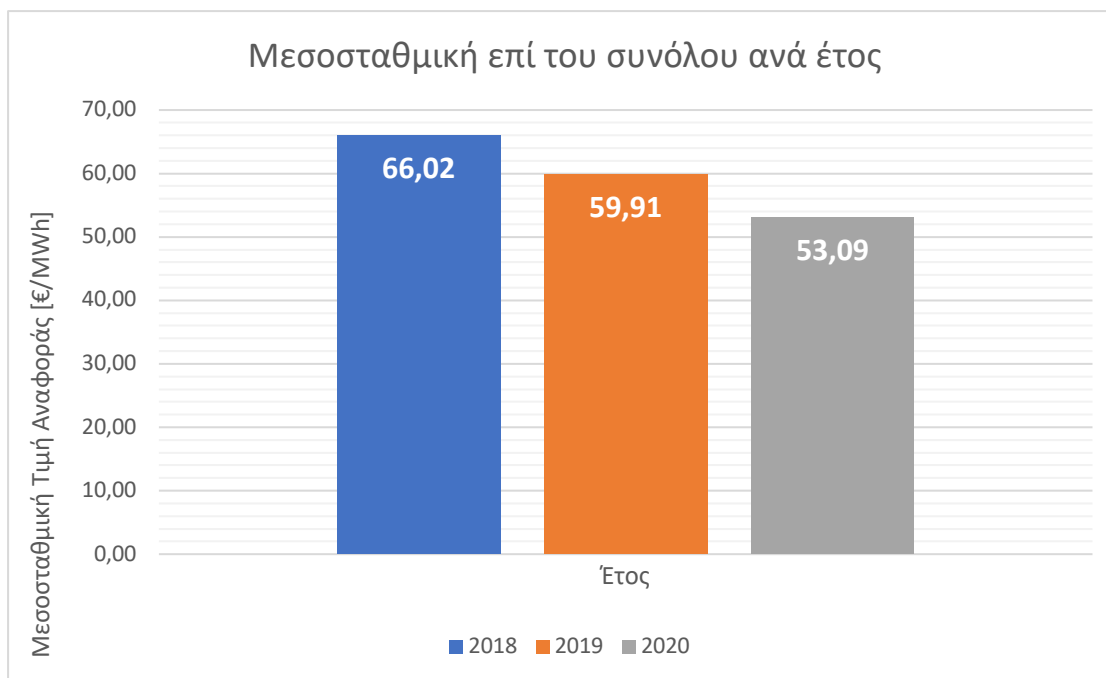

Σχήμα 4-6 Πλήθος Φωτοβολταϊκών Σταθμών ισχύος ≤ 500 kW ανά Προκήρυξη και Έτος

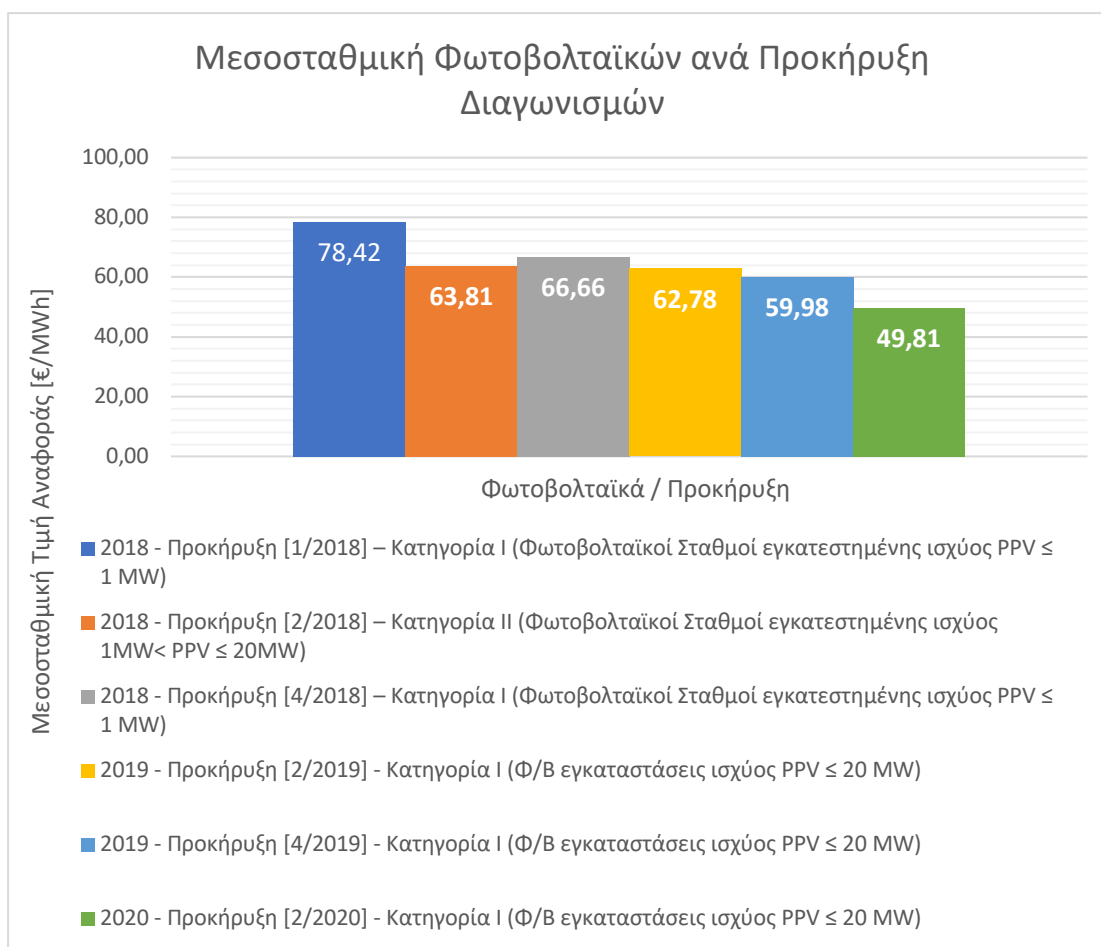
Σχήμα 4-7 Μεσοσταθμική τιμή αναφοράς κοινών διαγωνισμών ανά έτος

Όπως διακρίνεται στο παραπάνω διάγραμμα, η μεσοσταθμική τιμή αναφοράς για τις δύο τεχνολογίες των αιολικών και φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, συνολικά, σημείωσε πτωτική τάση και στις κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες, καθώς στην πρώτη υπ' αριθμ. [1/2019] Προκήρυξη ήταν της τάξεως των 57,03 €/MWh, ενώ στη δεύτερη υπ' αριθμ. [2/2020] Προκήρυξη κυμάνθηκε στα 51,59 €/MWh, σημειώνοντας μείωση σε ποσοστό 9,53%, συγκρίνοντας τις δύο κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες του 2019 και του 2020.

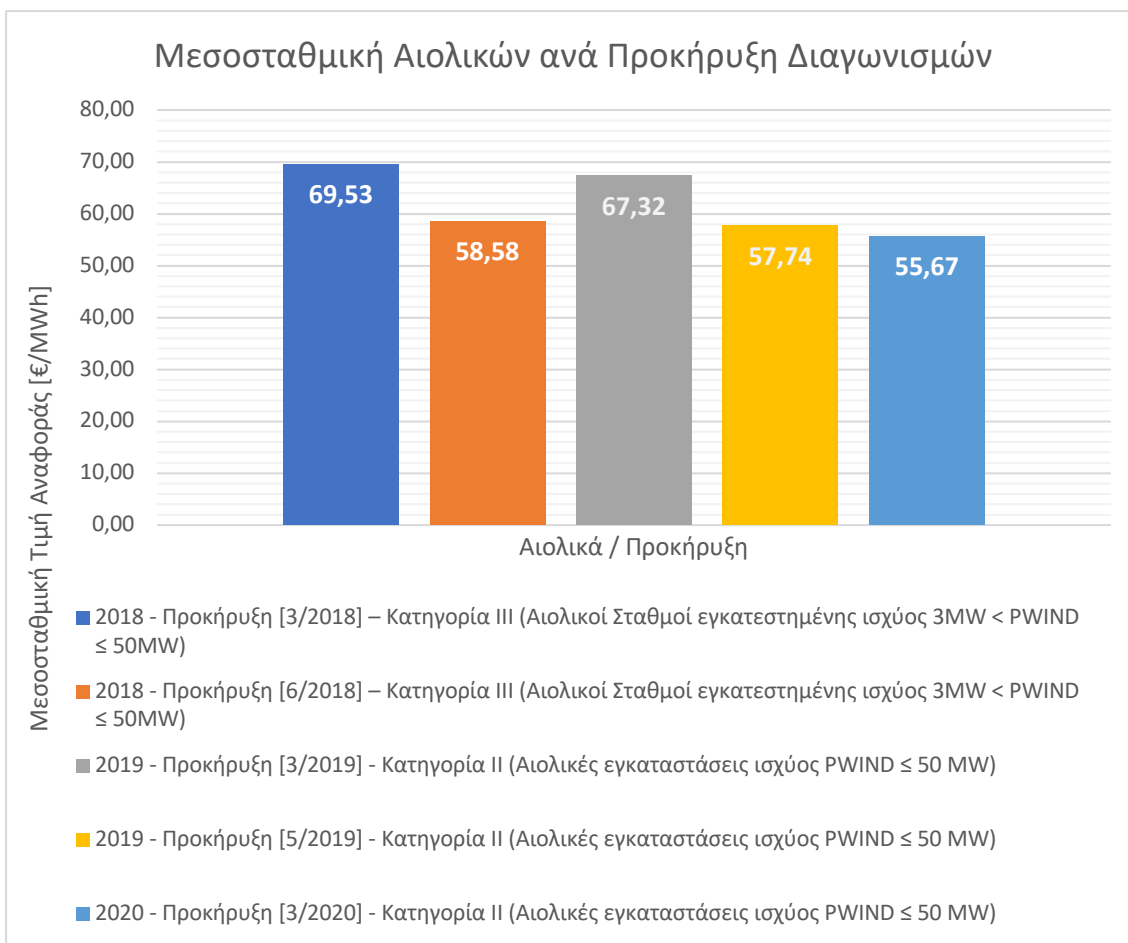
Σχήμα 4-8 Μεσοσταθμική τιμή αναφοράς επί του συνόλου ανά έτος

Όπως διακρίνεται στο Σχήμα 4-8, η μεσοσταθμική τιμή αναφοράς για όλες τις Κατηγορίες έργων, για τις δύο τεχνολογίες αιολικών και φωτοβολταϊκών σταθμών, καταγράφει πτώση από τα 66,02 €/MWh το 2018, στα 59,91 €/MWh το 2019 και στα 53,09 €/MWh το 2020, δηλαδή σημειώθηκε μείωση της μεσοσταθμικής τιμής σε ποσοστό περίπου 19,6% μέσα σε δύο χρόνια (από το 2018 έως σήμερα).

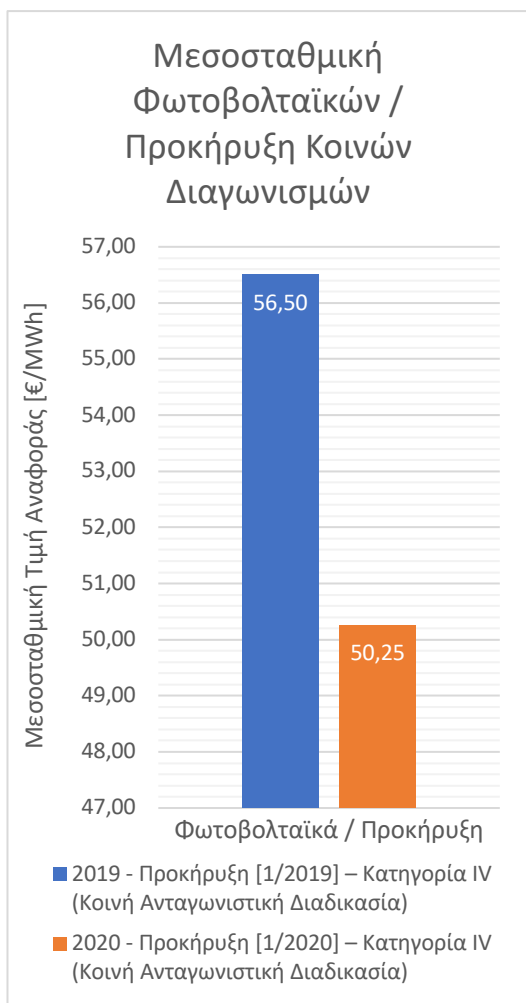

Σχήμα 4-9 Μεσοσταθμική τιμή αναφοράς φωτοβολταϊκών σταθμών ανά Προκήρυξη

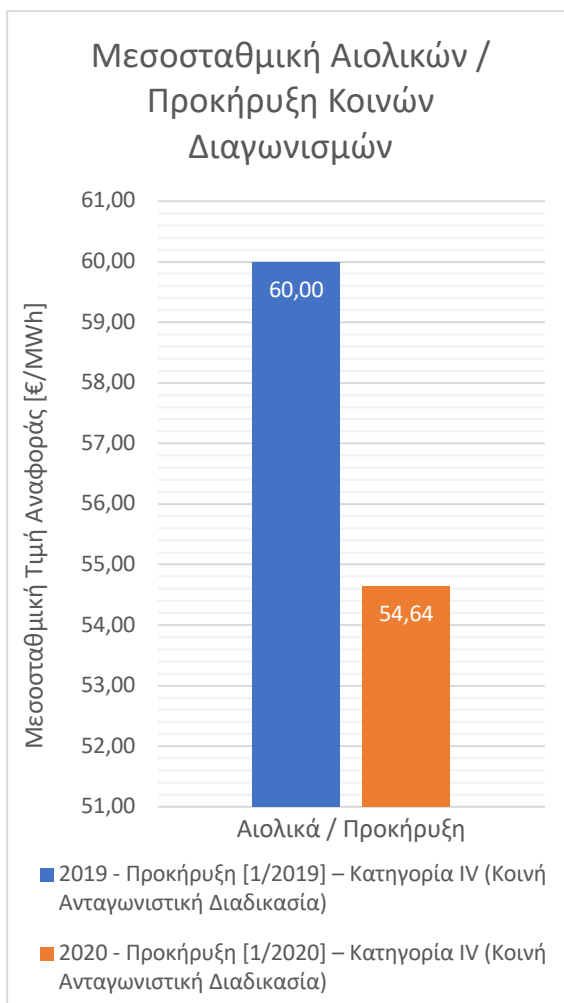
Στα σχήματα 4-9 και 4-10 καταγράφεται αναλυτικά η πορεία της μεσοσταθμικής τιμής των δύο τεχνολογιών, φωτοβολταϊκών και αιολικών σταθμών, αντίστοιχα, για κάθε Προκήρυξη για τη χρονική περίοδο των δύο ετών. Η επιτυχής μείωση των τιμών μεσοσταθμικά ανταποκρίνεται στο στόχο που είχε τεθεί κατά το σχεδιασμό των ανταγωνιστικών διαδικασιών, τόσο για τις τεχνολογικά ουδέτερες ανταγωνιστικές διαδικασίες, όσο και για τις κοινές, όπου επίσης καταγράφεται σταθερή μείωση της μεσοσταθμικής τιμής (Σχήματα 4-11 και 4-12). Σημειώνεται εκ νέου ότι το 2018 διενεργήθηκαν δύο ανταγωνιστικές διαδικασίες για τις δύο διακριτές Κατηγορίες φωτοβολταϊκών σταθμών, Κατηγορία I εγκατεστημένης ισχύος $\leq 1 \text{ MW}$ και Κατηγορία II εγκατεστημένης ισχύος $1 \text{ MW} < P_{PV} \leq 20 \text{ MW}$, ενώ από το 2019 διενεργούνται ανταγωνιστικές διαδικασίες για μία Κατηγορία φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος $P_{PV} \leq 20 \text{ MW}$.

Σχήμα 4-10 Μεσοσταθμική τιμή αναφοράς αιολικών σταθμών ανά προκήρυξη ανταγωνιστικών διαδικασιών ειδικών ανά τεχνολογία

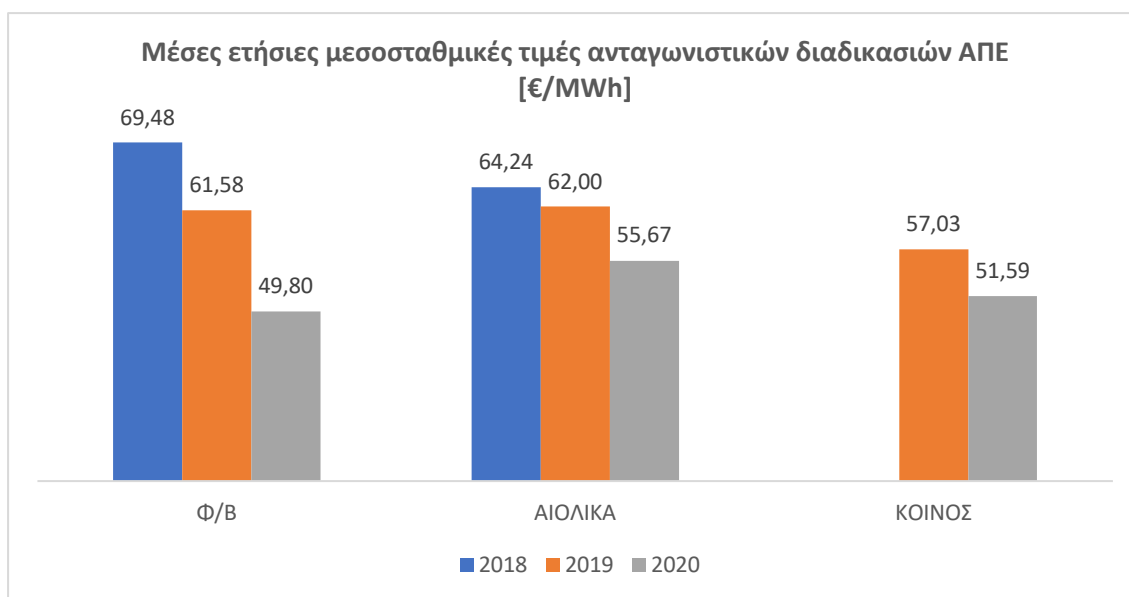

Σχήμα 4-11 Μεσοσταθμική τιμή αναφοράς φωτοβολταϊκών σταθμών ανά προκήρυξη κοινών ανταγωνιστικών διαδικασιών

Σχήμα 4-12 Μεσοσταθμική τιμή αναφοράς αιολικών σταθμών ανά προκήρυξη κοινών ανταγωνιστικών διαδικασιών

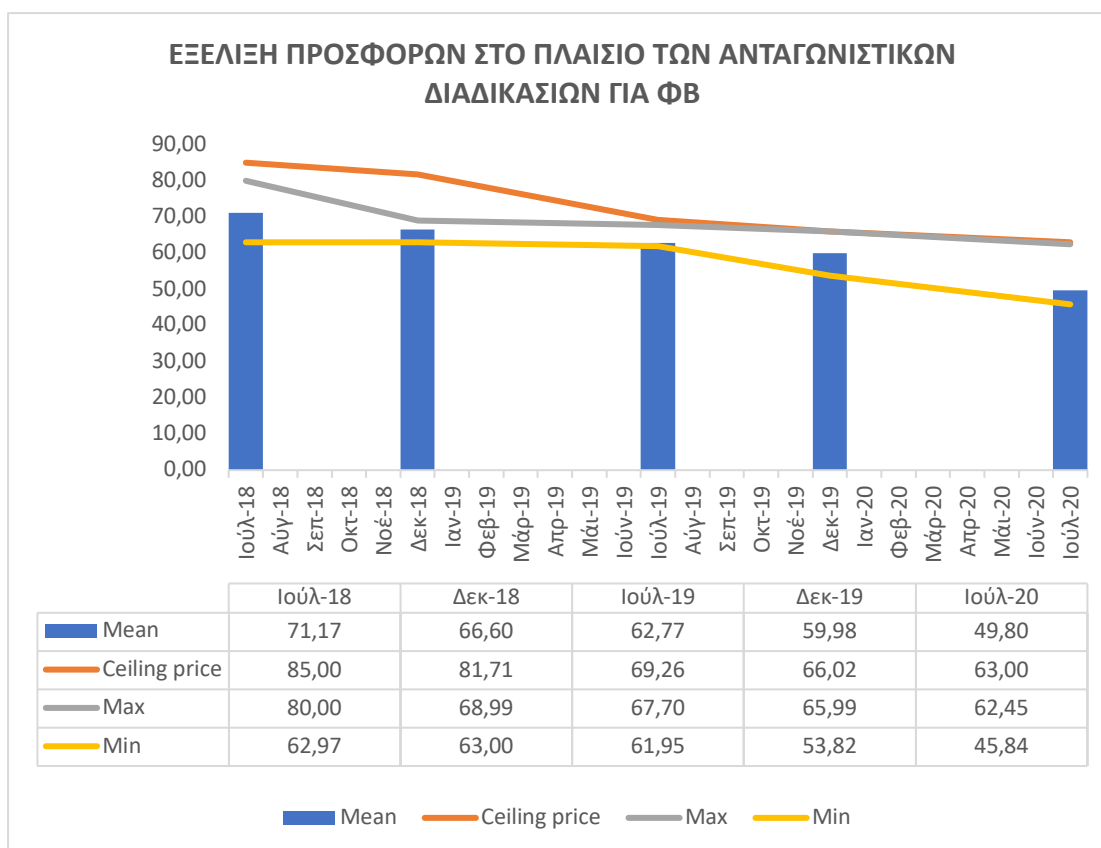

Σχήμα 4-13 Μέσες ετήσιες μεσοσταθμικές τιμές ανταγωνιστικών διαδικασιών ΑΠΕ [€/MWh]

Στο ανωτέρω διάγραμμα αποτυπώνονται οι μέσες ετήσιες μεσοσταθμικές τιμές του συνόλου των διαγωνιστικών διαδικασιών που έλαβαν χώρα κατά την περίοδο 2018-2020. Πιο συγκεκριμένα, κατά την περίοδο 2018-2019 στην τεχνολογία των φωτοβολταϊκών έργων πραγματοποιήθηκε μείωση των μεσοσταθμικών τιμών σε ποσοστό 11,37%, από τα 69,48 €/MWh στα 61,58 €/MWh, ενώ για την περίοδο 2019-2020 είχαμε ακόμη μεγαλύτερη μείωση μεσοσταθμικών τιμών της τάξεως του 19,12%, δηλαδή από 61,58 €/MWh σε 49,8 €/MWh. Στην τεχνολογία των αιολικών παρατηρήθηκε μείωση των μεσοσταθμικών τιμών - αν και όχι εφάμιλλη με το ρυθμό μείωσης των φωτοβολταϊκών - για την περίοδο 2018-2019 της τάξεως του 3,49% από τα 64,24 €/MWh στα 62,00 €/MWh.

Για τις κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες αιολικών και φωτοβολταϊκών σταθμών, η μείωση της μεσοσταθμικής τιμής από το έτος 2019 στο 2020 ήταν αξιοσημείωτη, καθώς από τα 57,03 €/MWh κατέληξε στα 51,59 €/MWh, με ένα ρυθμό μείωσης 9,54%. Διαφαίνεται συνεπώς η συνεχής τάση μείωσης των μεσοσταθμικών τιμών κάθε τεχνολογίας αιολικών και φωτοβολταϊκών έργων ανά έτος, αντικατοπτρίζοντας έτσι την άμεση συσχέτιση του ρυθμιστικού πλαισίου σε συνδυασμό με το πραγματικό κόστος παραγωγής μίας μονάδας ΑΠΕ. Μοναδική εξαίρεση αυτής της αξιοσημείωτης μείωσης των τιμών αποτελεί η τεχνολογία των αιολικών έργων κατά την περίοδο 2018-2019, όπου σημαντικό παράγοντα διαδραμάτισε η αλλαγή του επιπέδου ανταγωνισμού από 75% σε 40%.

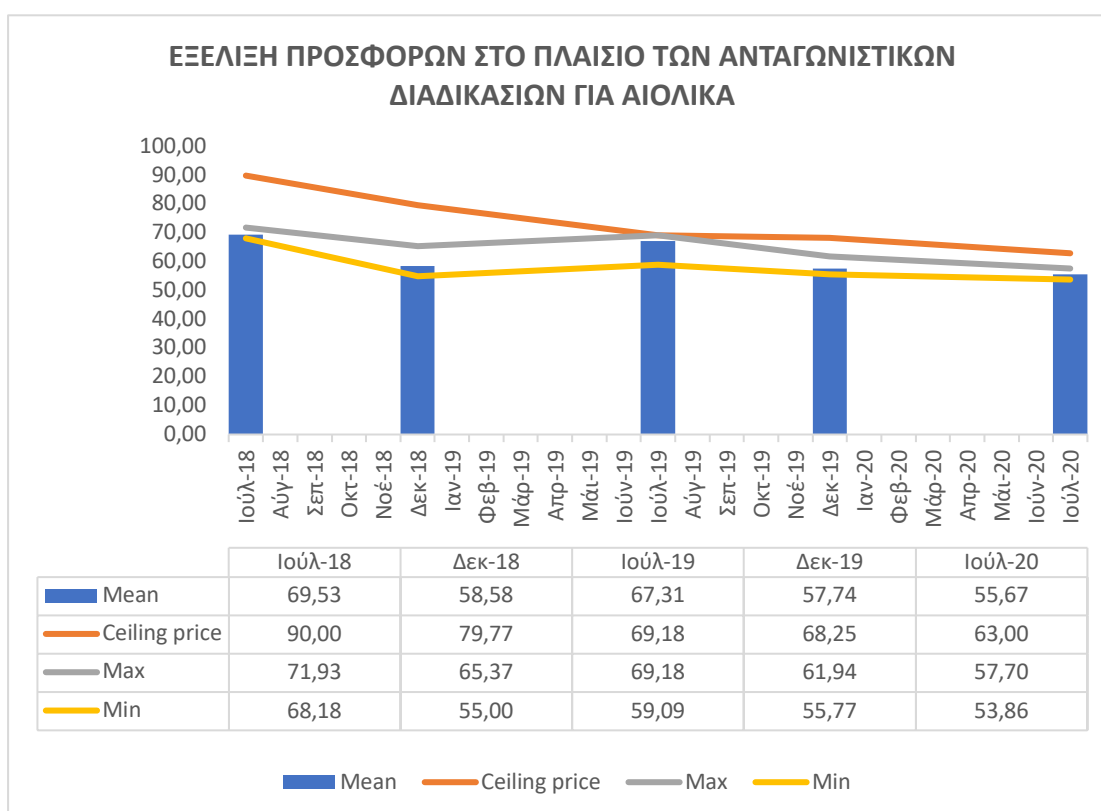
Σχήμα 4-14 Εξέλιξη προσφορών στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις

Στο ανωτέρω διάγραμμα αποτυπώνεται η εξέλιξη των προσφορών για τις πέντε (5) ανταγωνιστικές διαδικασίες φωτοβολταϊκών έργων που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2018 - 2020. Η ανώτερη τιμή, με την οποία εκκίνησε διαγωνισμός ήταν αυτή του Ιουλίου 2018, ήτοι στα 85,00 €/MWh. Δεδομένου του κανόνα που τέθηκε από το ρυθμιστικό πλαίσιο για μείωση ανά τα έτη της ανώτατης τιμής εκκίνησης, αυτή κατέληξε τον Ιούνιο του 2020 στα 63,00 €/MWh, σημειώνοντας μείωση της τάξεως του 25,9%. Η ανώτατη τιμή που κατακυρώθηκε από φωτοβολταϊκό έργο, κατά την ίδια περίοδο παρατηρήθηκε ξανά στην 1η μόνιμη ανταγωνιστική διαδικασία, στα 80,00 €/MWh, ενώ τον Ιούλιο του 2020 κατέγραψε τη χαμηλότερη τιμή στα 62,45 €/MWh, με μείωση 21,93%. Η υψηλότερη ελάχιστη τιμή που κατακυρώθηκε από φωτοβολταϊκό έργο, κατά την ίδια περίοδο παρατηρήθηκε ξανά στην 1η μόνιμη ανταγωνιστική διαδικασία, στα 62,97 €/MWh, ενώ τον Ιούλιο του 2020 κατέγραψε τη χαμηλότερη τιμή στα 45,84 €/MWh με μείωση 27,2%. Τέλος, η υψηλότερη μεσοσταθμική τιμή της ίδιας τεχνολογίας παρατηρήθηκε στην 1η ανταγωνιστική διαδικασία του Ιουλίου 2018, δηλαδή στα 71,17 €/MWh, ενώ η χαμηλότερη τον Ιούλιο 2020 στα 45,84 €/MWh, με μείωση της τάξεως του 35,6%.

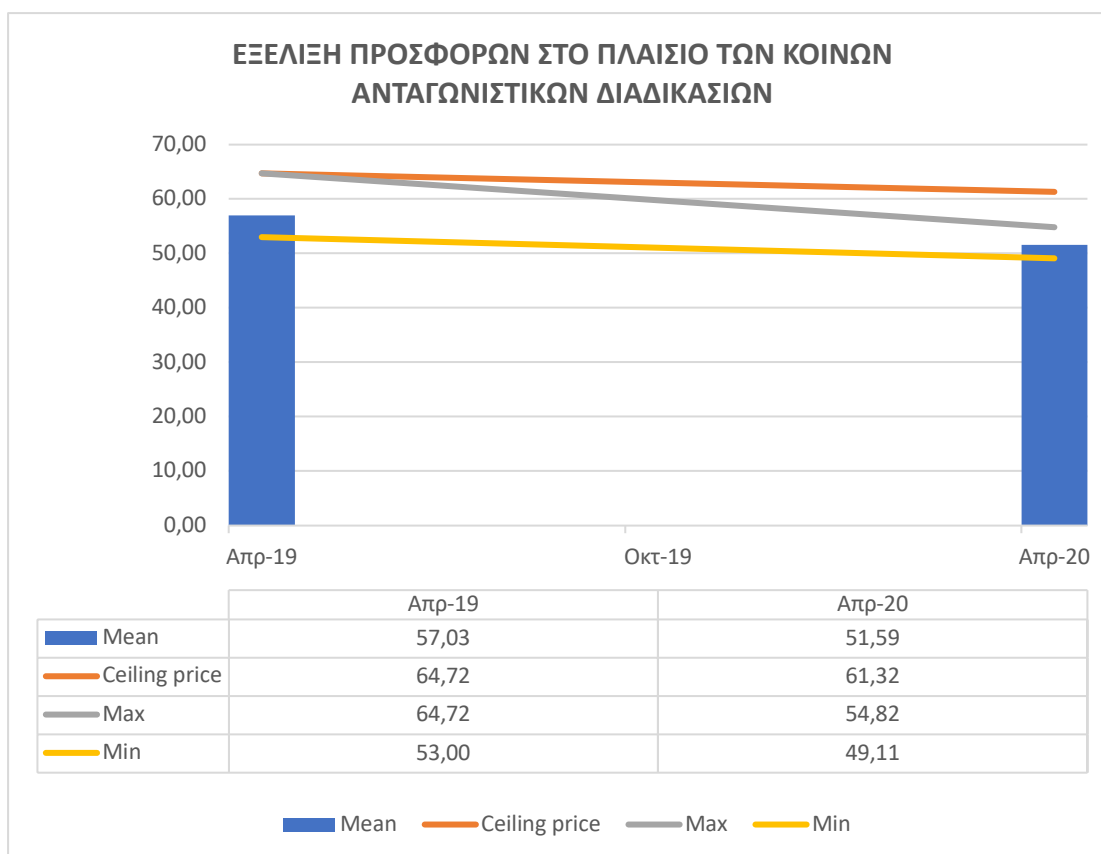
Στο ακόλουθο διάγραμμα αποτυπώνεται η εξέλιξη των προσφορών για τις πέντε (5) ανταγωνιστικές διαδικασίες αιολικών έργων που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2018-2020. Η ανώτερη τιμή με την οποία εκκίνησε διαγωνισμός ήταν αυτή του Ιουλίου 2018, ήτοι στα 90,00 €/MWh. Δεδομένου του κανόνα που τέθηκε από το ρυθμιστικό πλαίσιο για μείωση ανά τα έτη της ανώτατης τιμής εκκίνησης, αυτή κατέληξε τον Ιούνιο του 2020 στα 63,00 €/MWh, σημειώνοντας μείωση της τάξεως του 30,0%. Η ανώτατη τιμή που κατοχυρώθηκε από αιολικό έργο, κατά την ίδια περίοδο παρατηρήθηκε ξανά στην 1η

ανταγωνιστική διαδικασία, στα 71,93 €/MWh, ενώ τον Ιούλιο του 2020 κατέγραψε τη χαμηλότερη τιμή στα 57,70 με μείωση 19,78%. Η υψηλότερη ελάχιστη τιμή που κατοχυρώθηκε από αιολικό έργο, κατά την ίδια περίοδο παρατηρήθηκε ξανά στην 1η μόνιμη ανταγωνιστική διαδικασία, στα 68,18 €/MWh, ενώ τον Ιούλιο του 2020 κατέγραψε τη χαμηλότερη τιμή στα 53,86 €/MWh με μείωση 21,0%. Τέλος, η υψηλότερη μεσοσταθμική τιμή της ίδιας τεχνολογίας παρατηρήθηκε στην 1η ανταγωνιστική διαδικασία του Ιουλίου 2018, δηλαδή στα 69,53 €/MWh, ενώ η χαμηλότερη τον Ιούλιο 2020 στα 55,67 €/MWh, με μείωση της τάξεως του 19,9%.

Η μικρή αύξηση της μεσοσταθμικής τιμής της ανταγωνιστικής διαδικασίας του Ιουλίου 2019 σε σχέση με την ανταγωνιστική διαδικασία του Δεκεμβρίου 2018, οφείλεται αφενός στα χαρακτηριστικά των έργων και αφετέρου στο γεγονός ότι το ελάχιστο επίπεδο ανταγωνισμού μειώθηκε από το 75% σε 40% με σκοπό να δοθεί περισσότερη ισχύς το 2019 με τιμές σημαντικά χαμηλότερες από την τιμή εκκίνησης του Ιουλίου 2018 (90 €/MWh).

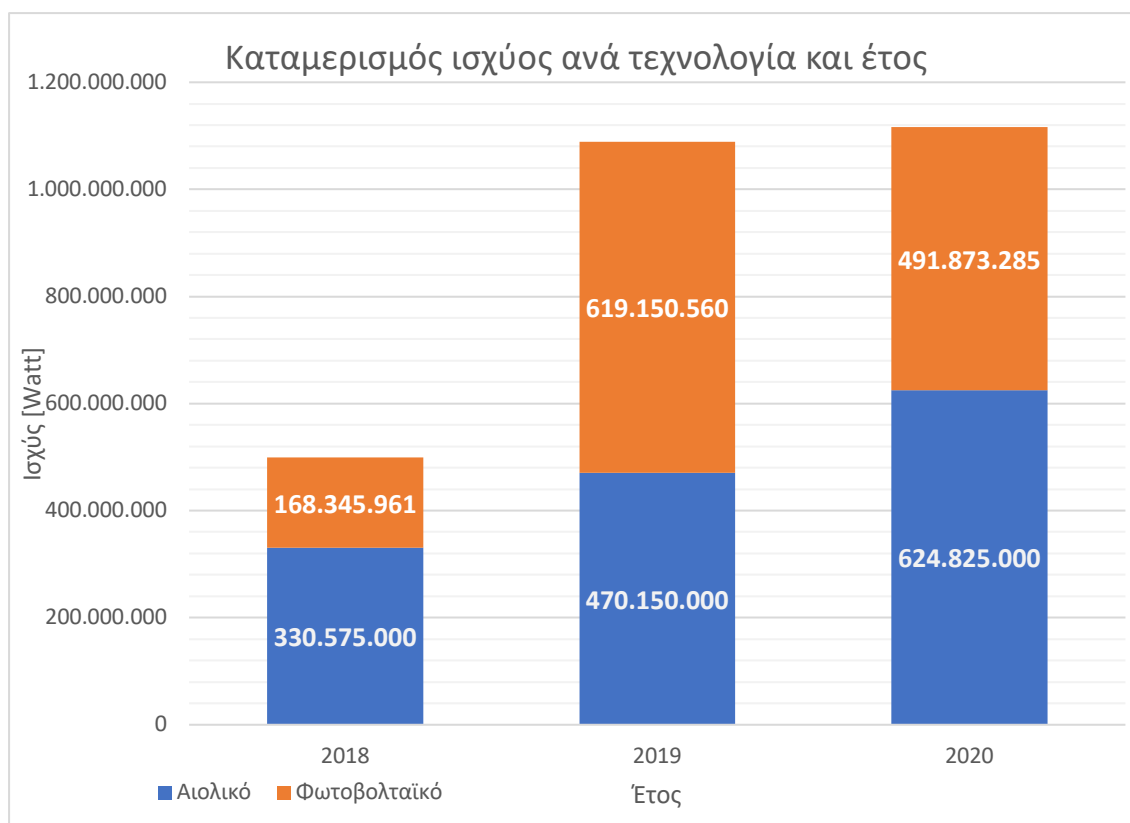

Σχήμα 4-15 Εξέλιξη προσφορών στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών διαδικασιών για αιολικές εγκαταστάσεις

Σχήμα 4-16 Εξέλιξη προσφορών στο πλαίσιο των κοινών ανταγωνιστικών διαδικασιών

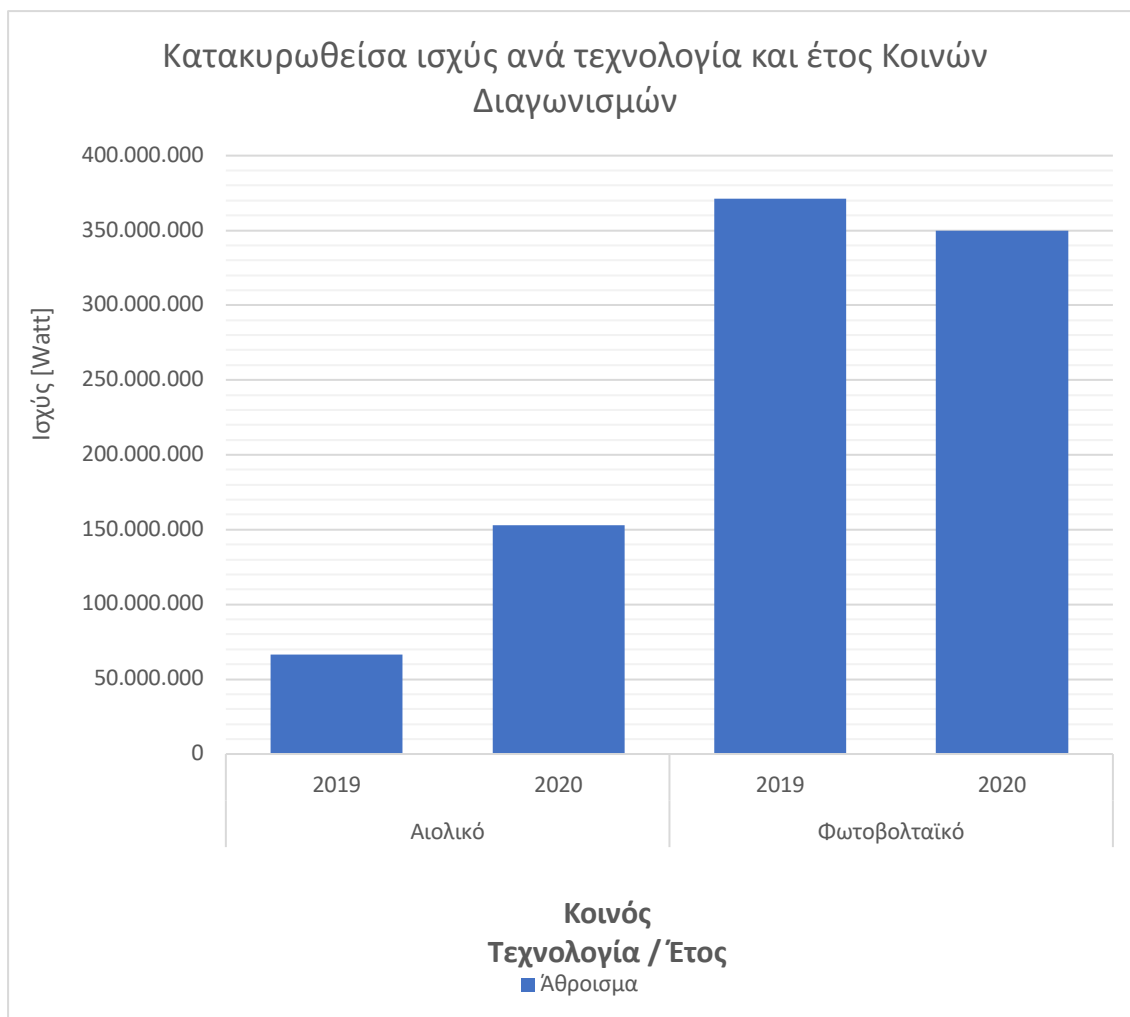
Στο ανωτέρω διάγραμμα 4-16 αποτυπώνεται η εξέλιξη των προσφορών για τις δύο κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες αιολικών & φωτοβολταϊκών έργων, που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2019 - 2020. Όσο αφορά την ανώτατη τιμή εκκίνησης, αυτή καταγράφηκε τον Απρίλιο 2019 στα 64,72 €/MWh, και εν συνεχεία κατέληξε τον Απρίλιο 2020 στα 61,32 €/MWh, σημειώνοντας μείωση της τάξεως του 5,25%. Η ανώτατη τιμή κατοχυρωθείσας προσφοράς παρατηρήθηκε στην κοινή ανταγωνιστική διαδικασία του Ιουλίου 2019 στα 64,72 €/MWh, όσο δηλαδή και η ανώτατη τιμή εκκίνησης, ενώ η χαμηλότερη τιμή αυτής παρατηρήθηκε στον διαγωνισμό Απριλίου 2020 στα 54,82 €/MWh, σημειώνοντας μείωση της τάξεως του 15,0%. Η υψηλότερη ελάχιστη τιμή κοινών ανταγωνιστικών διαδικασιών παρατηρήθηκε στον 1^ο κύκλο αυτών και με τιμή στα 53,0 €/MWh, ενώ η ελάχιστη και των δύο κοινών διαγωνισμών παρατηρήθηκε τον Απρίλιο 2020 με τιμή στα 49,11 €/MWh και με ρυθμό μείωσης του 7,33%. Τέλος, η υψηλότερη μεσοσταθμική τιμή κοινού διαγωνισμού παρατηρήθηκε στον 1^ο κύκλο αυτών με τιμή τα 57,03 €/MWh, ενώ η χαμηλότερη στον 2^ο κύκλο αυτών με τιμή στα 51,59 €/MWh, με μείωση της τάξεως του 9,0%.

Σχήμα 4-17 Καταμερισμός ισχύος ανά τεχνολογία και έτος

Στα Σχήματα 4-17 και 4-18 αποτυπώνεται ο καταμερισμός της ισχύος ανά τεχνολογία και έτος για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες ειδικές ανά τεχνολογία και για τις τεχνολογικά ουδέτερες ανταγωνιστικές διαδικασίες. Συγκεκριμένα, καταμερίστηκαν για την τεχνολογία των φωτοβολταϊκών έργων και για τα έτη 2018, 2019 και 2020, 168,34 MW, 619,15 MW και 491,87 MW, αντίστοιχα. Για την τεχνολογία των αιολικών έργων, τα έτη 2018, 2019 και 2020, 330,575 MW, 470,15 MW και 624,825 MW, αντίστοιχα. Συνολικά, για την τεχνολογία των φωτοβολταϊκών έργων κατακυρώθηκαν 1,279 GW και για την τεχνολογία των αιολικών έργων 1,42 GW από τις ειδικές ανά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες. Σημειώνεται ότι το έτος 2018 δημοπρατήθηκαν συνολικά 330 MW για τις αιολικές εγκαταστάσεις, δηλαδή παραπάνω εγκατεστημένη ισχύς από την προβλεπόμενη των 300 MW.

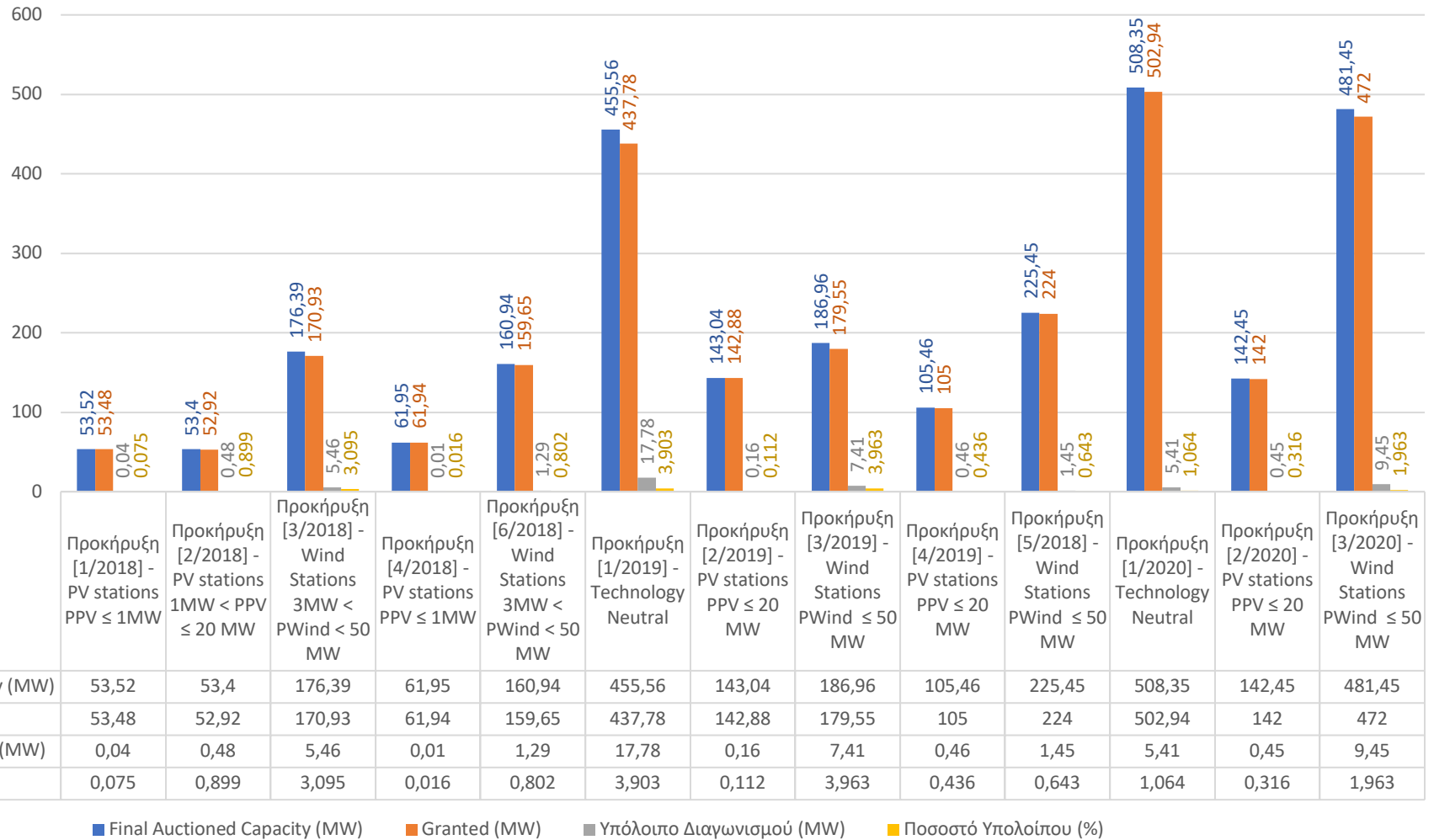
Στην συνέχεια, στις κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες, κατακυρώθηκαν για την τεχνολογία των φωτοβολταϊκών έργων και για τα έτη 2019 και 2020, 371,176 MW και 349,940 MW, αντίστοιχα. Για την τεχνολογία των αιολικών έργων κατακυρώθηκαν τα έτη 2019 και 2020, 66,6 MW και 153 MW, αντίστοιχα. Συνολικά, κατακυρώθηκαν μέσω των κοινών ανταγωνιστικών διαδικασιών για την τεχνολογία των φωτοβολταϊκών έργων 721,116 MW και την τεχνολογία των αιολικών έργων 219,6 MW.

Σχήμα 4-18 Κατακυρωθείσα ισχύς ανά τεχνολογία και έτος κοινών διαγωνισμών

Στο επόμενο διάγραμμα φαίνεται η αδιάθετη ισχύς ανά ανταγωνιστική διαδικασία, από το οποίο προκύπτει ότι η επιλογή του κανόνα «η εναπομείνουσα ισχύς μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία» ήταν απολύτως ορθή για τους λόγους που αναλύθηκαν λεπτομερώς προηγουμένως.

Υπόλοιπο Ισχύος ανά Προκήρυξη

Σχήμα 4-19 Υπόλοιπο ισχύος ανά Προκήρυξη ανταγωνιστικών διαδικασιών

Κατά συνέπεια, τα συνολικά 2,7 GW εγκατεστημένης ισχύος που κατακυρώθηκαν μέσω των ανταγωνιστικών διαδικασιών για τις τεχνολογίες των αιολικών και των φωτοβολταϊκών έργων, καταμερίζονται το χρονικό διάστημα 2018 - 2020, σύμφωνα με το κάτωθι σχήμα, ως εξής:

- Αιολικές εγκαταστάσεις: 1,425 GW, και
- Φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις: 1,279 GW

Σχήμα 4-20 Συνολική Κατακυρωμένη Ισχύς ανά τεχνολογία και Έτος

4.2. Συσχέτιση ΟΤΣ με τιμές διαγωνισμών

Η συσχέτιση των τιμών, που έχουν προκύψει από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες, με αυτές της οριακής τιμής του συστήματος, παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για ανάλυση και αξιολόγηση. Από τα αποτελέσματα των διαγωνισμών του 2020 επιβεβαιώνεται ότι η μεγάλη μείωση των τιμών που έλαβε χώρα στα 49,81 €/MWh και 55,67 €/MWh για την τεχνολογία των Φ/Β και αιολικών εγκαταστάσεων, αντίστοιχα, προσυπογράφει ότι το ποσοστό ωρών, κατά τις οποίες η ΟΤΣ είναι σε υψηλότερα επίπεδα από τις προαναφερθείσες τιμές, συμβαίνει σε ποσοστό υψηλότερο του 85%. Εάν αναλυθούν τα παρακάτω στοιχεία του ακόλουθου πίνακα, συμπεραίνεται ότι, όσον αφορά την τιμή των 49,81 €/MWh στον τελευταίο διαγωνισμό των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων του Ιουλίου 2020, οι ώρες του ίδιου

έτους, κατά τις οποίες η ΟΤΣ ήταν υψηλότερη, ήταν 7.847, δηλαδή 89,6%. Για την τιμή των 55,67 €/MWh, που πρέκυψε από τους διαγωνισμούς του Ιουλίου 2020 για τις αιολικές εγκαταστάσεις, προκύπτει ότι οι ώρες του έτους 2019, κατά τις οποίες η ΟΤΣ ήταν υψηλότερη, ανέρχονται σε 7.500 ώρες του έτους, ήτοι 85,6% επί των ωρών. Η ανωτέρω σύγκριση των τιμών ΟΤΣ και Τ.Α. διαγωνισμών αποτελεί ασφαλή ένδειξη ότι το κόστος παραγωγής ενέργειας μίας μονάδας ΑΠΕ είναι στα ίδια επίπεδα με το κόστος παραγωγής μίας συμβατικής μονάδας.

Months	Average SMP €/MWh
Jan 2019	75,28292
Feb 2019	69,00658
March 2019	59,87107
Apr 2019	62,40584
May 2019	65,91308
June 2019	68,12549
July 2019	62,15368
Aug 2019	64,03718
Sep 2019	60,92765
Oct 2019	63,31361
Nov 2019	55,3472
Dec 2019	59,68141
Total 2019	63,81976

Πίνακας 4-1 Οριακή Τιμή Συστήματος ανά μήνα για το 2019

SMP 2019 vs RES Auctions results	Number of hours (2019)	% of hours (2019)
SMP>=80€/MWh	445	5,1%
SMP>=75,87€/MWh	933	10,7%
SMP>=78,42€/MWh	523	6,0%
SMP>=71€/MWh	1690	19,3%
SMP>=62,97€/MWh	5418	61,8%
SMP>=63,81€/MWh	5133	58,6%
SMP>=71,93€/MWh	1553	17,7%
SMP>=68,18€/MWh	3036	34,7%
SMP>=69,53€/MWh	2382	27,2%
SMP>=68,99€/MWh	2754	31,4%

SMP>=63€/MWh	5409	61,7%
SMP>=66,66€/MWh	3740	42,7%
SMP>=65,37€/MWh	4432	50,6%
SMP>=62,77€/MWh	5558	63,4%
SMP>=59,98€/MWh	6382	72,9%
SMP>=58,58€/MWh	6907	78,8%
SMP>=57,74€/MWh	7163	81,8%
SMP>=57,03€/MWh	7305	83,4%
SMP>=55,67€/MWh	7500	85,6%
SMP>=51,59€/MWh	7766	88,7%
SMP>=49,81€/MWh	7847	89,6%

Πίνακας 4-2 Συσχέτιση ΟΤΣ με τιμές διαγωνισμών

Από τις δεκατέσσερες (14) ανταγωνιστικές διαδικασίες, που διενεργήθηκαν την περίοδο 2018 - 2020 και με βάση τα ως άνω αποτελέσματα των διαγραμμάτων, διαπιστώθηκαν ειδικότερα τα ακόλουθα:

- Η ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα, που αναπτύχθηκε αποτελεί πρωτοποριακό χαρακτηριστικό των ανταγωνιστικών διαδικασιών σε πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, καθώς σε πλήθος χωρών ακόμα και σήμερα οι ανταγωνιστικές διαδικασίες πραγματοποιούνται με υποβολή φακέλων σε έντυπη μορφή (π.χ. Γερμανία). Η διεξαγωγή της ανταγωνιστικής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας διευκόλυνε τη διαδικασία, μείωσε τη γραφειοκρατία και ενίσχυσε τη διαφάνεια, καθώς ο αλγόριθμος εξετάζει τις προσφορές κατά τη διάρκεια της δυναμικής αυτής διαδικασίας, χωρίς την παρέμβαση ανθρώπινου παράγοντα.
- Δεν παρουσιάστηκε λάθος στη διαδικασία εγγραφής των συμμετεχόντων, στη διαδικασία υποβολής της αίτησης και της ανάρτησης των δικαιολογητικών στην ηλεκτρονική πλατφόρμα. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, από το πρώτο στάδιο μέχρι και την τρέχουσα φάση παρακολούθησης της εξέλιξης των έργων, οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να επιλύσουν όποιες δυσκολίες προκύπταν, τόσο στο τηλεφωνικό κέντρο του παρόχου της ηλεκτρονικής πλατφόρμας όσο και μέσω των στελεχών της ΠΑΕ που ήταν διαθέσιμη κάθε στιγμή για όλη την περίοδο των ανταγωνιστικών διαδικασιών. Δε σημειώθηκαν προβλήματα στην κατανόηση και τη χρήση των εφαρμογών κατά τη διάρκεια εκπαίδευσης των χρηστών. Προς αυτή την κατεύθυνση συνέβαλαν και οι «εικονικές δημοπρασίες», οι οποίες προετοίμασαν και εξοικείωσαν τους συμμετέχοντες με το νέο σύστημα και πραγματοποιήθηκαν σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο, έγκαιρα προτού λάβουν χώρα οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες.
- Η διαδικασία αξιολόγησης των ηλεκτρονικά υποβληθέντων αιτήσεων και αρχείων στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα διεξήχθη από τη ΠΑΕ άμεσα, μειώνοντας δραστικά τον απαιτούμενο, υπό άλλες συνθήκες, χρόνο αξιολόγησης και δουλεύοντας άοκνα σε πολύ στενά χρονικά περιθώρια. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η Αρχή κατάφερε τον Ιούλιο του 2018, σε χρόνο μόλις 14 ημερολογιακών ημερών (9 εργάσιμες) να αξιολογήσει 177 αιτήσεις της Κατηγορίας Ι (Φ/Β ≤

1 MW), 34 αιτήσεις της Κατηγορίας II ($1 \text{ MW} < \Phi/B \leq 20 \text{ MW}$) και 14 αιτήσεις της Κατηγορίας III (Αιολικές εγκαταστάσεις).

- Κατά τις 14 ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά 8.998 αρχεία, συνολικού όγκου 11,785 GB, για 687 έργα που έλαβαν μέρος, όπως αποτυπώνονται στα σχήματα 4-2 και 4-3.
- Κατά τις 14 ανταγωνιστικές διαδικασίες, από τα 687 έργα που συμμετείχαν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες κατακύρωσαν τιμές αναφοράς 346 έργα και βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης.
- Τα δομικά χαρακτηριστικά κάθε προκήρυξης, η Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής, η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης, ο κανόνας του ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού, η υποχρέωση σύνδεσης με το δίκτυο εντός συγκεκριμένου χρονικού ορίου, ο κανόνας ότι η εναπομείνουσα ισχύς μεταφέρεται στην επόμενη ανταγωνιστική διαδικασία δημιούργησαν ένα ολοκληρωμένο, σταθερό, απολύτως διαφανές πλαίσιο ανταγωνιστικών διαδικασιών και οδήγησαν σε τεράστιο επενδυτικό ενδιαφέρον που εκφράστηκε και με την υποβολή 15 GW νέων αιτήσεων τον Δεκέμβριο του 2019.
- Οι διαγωνισμοί ΑΠΕ στην Ελλάδα δημιούργησαν νέους κανόνες στην αποζημίωση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς. Με την εξασφάλιση του ανταγωνισμού μέσω του κανόνα ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού που ξεκίνησε το 2018 σε ποσοστό 75% και συνεχίστηκε το 2019 και 2020 σε ποσοστό 40% σημειώθηκε δραστική μείωση των τιμών. Τον Ιούλιο του 2020 οι μεσοσταθμικές τιμές ανήλθαν σε 55,67 €/MWh για τους αιολικούς και 49,81 €/MWh για τους Φ/Β σταθμούς στις ανά τεχνολογία ανταγωνιστικές διαδικασίες ενώ στην τελευταία κοινή ανταγωνιστική διαδικασία (Απρίλιος 2020) η μεσοσταθμική τιμή ανήλθε σε 51,57 €/MWh. Οι νέες αυτές μειωμένες τιμές αντανακλούν το πραγματικό κόστος παραγωγής μίας μονάδας ΑΠΕ, όπου κάνοντας συσχέτιση με την Ο.Τ.Σ., διαφαίνεται ότι κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα με τις συμβατικές μονάδες.
- Οι διαγωνισμοί έργων ΑΠΕ αποτελούν ένα πραγματικό όχημα ανάπτυξης των ΑΠΕ στην Ελλάδα, όπου βάσει του νέου ολοκληρωμένου και εγκεκριμένου από την Ε.Ε. θεσμικού πλαισίου στήριξης αυτών, έχουν ήδη τεθεί οι βάσεις για προσέλκυση νέων επενδύσεων παράλληλα με την εκπλήρωση των στόχων που έχει θέσει η Πολιτεία για την αντιμετώπιση του φαινομένου της Κλιματικής Αλλαγής.

5. Αναγνώριση από το Ανεξάρτητο θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και Διακρίσεις

Ο Έλληνας Ρυθμιστής εξασφάλισε την πλήρη διαφάνεια και την πλήρη κατοχύρωση του ανταγωνισμού στις εν λόγω διαδικασίες δημιουργώντας ένα πρωτοπόρο εργαλείο ηλεκτρονικής διαδικασίας για τα δεδομένα των δημόσιων φορέων. Οι διαγωνισμοί έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα έχουν αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να προάγεται η διαφάνεια, η αξιοπιστία και η ενίσχυση του ανταγωνισμού προς όφελος των καταναλωτών, της εθνικής οικονομίας, αλλά και όλων των άμεσων και έμμεσων εμπλεκόμενων μερών.

Στην ειδική απολογιστική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύτηκε στις 6 Ιουνίου 2019, σχετικά με τις πολιτικές της Ε.Ε. για την ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ, τα εθνικά καθεστώτα στήριξης και τις πρακτικές των Κρατών Μελών σε σχέση με τους ενωσιακούς στόχους για τις ΑΠΕ, ξεχώρισε, ως βέλτιστη πρακτική και υπόδειγμα διαφάνειας και ενίσχυσης του ανταγωνισμού, τις ανταγωνιστικές διαδικασίες έργων ΑΠΕ, που διεξάγει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ελλάδας.

Συγκεκριμένα, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, στο Πλαίσιο 8 (σελ. 35), που αναφέρεται στις πρακτικές των δημοπρασιών και το οποίο τιτλοφορείται «**Η διαφάνεια στις δημοπρασίες προάγει τον ανταγωνισμό: η ηλεκτρονική πλατφόρμα της ελληνικής ρυθμιστικής αρχής ενέργειας**», προκρίνει το έργο που έχει πραγματοποιήσει η ΡΑΕ για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες των ΑΠΕ, ως βέλτιστη πρακτική, μεταξύ των αντίστοιχων των Κρατών Μελών, δεδομένου ότι προάγει τη διαφάνεια και τον ανταγωνισμό στις ανταγωνιστικές διαδικασίες (η Ειδική απολογιστική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=50079>).

Η βράβευση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, μαζί με τον πάροχο διενέργειας ηλεκτρονικών δημοπρασιών, που έλαβαν μέρος στο θεσμό των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πληροφορικής, στο πλαίσιο των «Impact Byte Awards» το 2019, αποτέλεσε ένα δείγμα αναγνώρισης της ηλεκτρονικής διαδικασίας υποβολής αιτήσεων συμμετοχής και της ηλεκτρονικής δημοπρασίας. Μεταξύ των 900 συμμετεχόντων, απονεμήθηκε το Χρυσό βραβείο για τις Ηλεκτρονικές Δημοπρασίες έργων ΑΠΕ, που οδηγεί από τη μία πλευρά στην ανάπτυξη των έργων ΑΠΕ και από την άλλη δίνει ένα τεράστιο όφελος στους καταναλωτές λόγω της πολύ μεγάλης μείωσης της τιμής (εξαιτίας της ηλεκτρονικής δημοπρασίας).

6. Γενικά συμπεράσματα των ανταγωνιστικών διαδικασιών που υλοποιήθηκαν από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ)

- Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ελλάδας παρακολούθησε στενά τη διενέργεια και τα αποτελέσματα κάθε μίας από τις 16 ανταγωνιστικές διαδικασίες (συμπεριλαμβανομένης της πιλοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας το 2016) και με συνεχείς σχετικές γνωμοδοτήσεις βελτίωνε διαρκώς τη διενέργεια των επόμενων ανταγωνιστικών διαδικασιών προς όφελος, τόσο της αγοράς ΑΠΕ όσο και των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας.
- Οι δημόσιες διαβουλεύσεις και συζητήσεις της Αρχής με την ενεργειακή αγορά και τους ενδιαφερόμενους, όπως επίσης και η εκπαίδευση της ενεργειακής αγοράς στο νέο περιβάλλον των διαγωνισμών, αποτέλεσαν θεμέλιο λίθο της επιτυχίας και κατέστησαν τις ανταγωνιστικές διαδικασίες πραγματικό όχημα ανάπτυξης στην Ελλάδα.
- Η όλη διαδικασία που περιλάμβανε την εγγραφή σε πιστοποιημένο ηλεκτρονικό σύστημα, την υποβολή των αιτήσεων σε απολύτως ασφαλές περιβάλλον και την αποσφράγιση των αιτήσεων, και εν συνεχεία, μετά την αξιολόγηση, τη διενέργεια της ηλεκτρονικής δημοπρασίας, ήταν απλή, φιλική στο χρήστη, αξιόπιστη, απολύτως διαφανής, χωρίς την παρέμβαση ανθρώπινου

παράγοντα, επιτυγχάνοντας τη μετάβαση της ενεργειακής αγοράς των ΑΠΕ σε ένα νέο σύγχρονο ψηφιακό περιβάλλον.

- Κατά τις 14 ανταγωνιστικές διαδικασίες, 687 έργα συμμετείχαν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες και 346 έργα κατακύρωσαν τιμές αναφοράς και βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης.
- Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, όταν διαπίστωσε δείγματα εμφανούς στρέβλωσης του ανταγωνισμού, προχώρησε σε ακύρωση της σχετικής ανταγωνιστικής διαδικασίας (Δεκέμβριος 2018, Κατηγορία II), προστατεύοντας την αγορά των ΑΠΕ. Όχι μόνο δεν υπήρξε στρέβλωση του ανταγωνισμού, αλλά αντιθέτως, όπως τα ίδια τα αποτελέσματα δείχνουν, ο ανταγωνισμός εξασφαλίστηκε και ενισχύθηκε σημαντικά, ακριβώς λόγω των χαρακτηριστικών στοιχείων, με τα οποία διενεργείται η κάθε μία ανταγωνιστική διαδικασία και υπήρξε δραστική μείωση των τιμών.
- Η στρατηγική επιλογή του ελάχιστου επιπέδου ανταγωνισμού, η οποία ξεκίνησε το 2018 με ποσοστό 75% και, μετά τη σημαντική πτώση των τιμών τον Δεκέμβριο του 2018, συνεχίστηκε τα έτη 2019 και 2020 με ποσοστό 40% με σκοπό να δοθεί περισσότερη ισχύς εμπροσθοβαρώς, οδήγησαν στην εξασφάλιση υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, στην πλήρη κάλυψη της αρχικά προσδιορισθείσας συνολικής ισχύος (2,6 GW) πριν το τέλος του 2020 και στην επίτευξη εξαιρετικά χαμηλών τιμών προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας.
- Ο αρχικός στόχος συνολικής ισχύος 2,6 GW την περίοδο 2018-2020 υπερκαλύφθηκε, καθώς 2,71 GW έχουν ήδη κατακυρωθεί, κάτι που αυξάνει σημαντικά την αξιοπιστία, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα της Ελλάδας και την καθιστά έναν από τους πιο σημαντικούς προορισμούς μεγάλων επενδυτών του εξωτερικού.
- Οι τελευταίες ανταγωνιστικές διαδικασίες, που οδήγησαν σε μεσοσταθμικές τιμές της τάξης των 49,81 €/MWh (Φ/Β εγκαταστάσεις) και 55,67 €/MWh (Αιολικές εγκαταστάσεις), οδηγούν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να διατηρηθεί το υφιστάμενο καθεστώς, να συνεχιστούν οι ήδη εξαιρετικά πετυχημένες ανταγωνιστικές διαδικασίες έργων ΑΠΕ, να προβλεφθούν και κοινόι και ειδικοί ανά τεχνολογία διαγωνισμοί, με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και συγκεκριμένες ποσότητες ισχύος κατ' έτος, με βάση την εμπειρία της χρονικής περιόδου 2018 - 2020.
- Η ΡΑΕ παρακολουθεί στενά την υλοποίηση των έργων σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που προβλέπονται σε κάθε ανταγωνιστική διαδικασία και διαπιστώνει ότι τα έργα κατασκευάζονται και συνδέονται στο δίκτυο εντός των εν λόγω χρονικών ορίων. Ως εκ τούτου εκτιμάται ότι εντός των επόμενων 2-3 ετών όλα τα έργα συνολικής ισχύος 2,7 GW θα έχουν συνδεθεί με το δίκτυο, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και της απολιγνιτοποίησης.

7. Προοπτικές για το μέλλον

Βάσει της εκτενούς ανάλυσης που πραγματοποιήθηκε, στο βαθμό που επηρεάζουν οι ανταγωνιστικές διαδικασίες την ανάπτυξη των ΑΠΕ, κρίνεται ως βέλτιστη λύση η ανάγκη συνέχισή τους και μετά το 2020, με την Πολιτεία να πρέπει να προβεί άμεσα στις απαιτούμενες ενέργειες, που χρειάζονται για την επικείμενη έγκριση από την Ε.Ε.. Με την υλοποίηση των διασυνδέσεων των νησιών με την Ηπειρωτική

Ελλάδα (μικρή και μεγάλη διασύνδεση της Κρήτης, Κυκλάδες, κ.τ.λ.) υπάρχει άμεσα η δυνατότητα ανάπτυξης σημαντικού δυναμικού των ΑΠΕ, με εξαιρετικά υψηλό βαθμό απόδοσης λόγω της θέσης εγκατάστασης. Προκειμένου η χώρα να εκμεταλλευτεί τον πόρο αυτό με το βέλτιστο τρόπο, δηλαδή το διαθέσιμο ηλεκτρικό χώρο χωρίς κανένα αδειοδοτημένο έργο, θα πρέπει να σχεδιαστούν και να διενεργηθούν ανταγωνιστικές διαδικασίες για Μη Ωριμα έργα (η ΡΑΕ έχει στείλει τη Γνώμη 3/2020). Το ενδιαφέρον για νέες επενδύσεις στις περιοχές αυτές αναμένεται να είναι τεράστιο και με το σωστό σχεδιασμό ανταγωνιστικών διαδικασιών αφενός θα διασφαλιστεί η υλοποίηση νέων έργων ΑΠΕ, αφετέρου θα εξασφαλιστούν εξαιρετικά χαμηλές τιμές προς όφελος των καταναλωτών. Στο σημείο αυτό τίθεται μία σειρά από ζητήματα, τα οποία θα πρέπει να διευθετηθούν, όπως π.χ. το είδος της τεχνολογίας που θα λάβει μέρος (Μικτοί διαγωνισμοί ή ειδικοί κατά τεχνολογία), το μέγεθος της ισχύος των έργων, ο σχεδιασμός του αλγορίθμου, που θα επιλύσει τις σχετικές ενδεχόμενες επικαλύψεις κ.ά. Επιπροσθέτως, για την εφαρμογή όλων των ανωτέρω και την προοπτική εφαρμογής ανταγωνιστικών διαδικασιών στο μέλλον, ουσιαστική συμβολή έχει και το νέο πληροφοριακό σύστημα ΑΠΕ, που έχει αναπτυχθεί από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, απλοποιώντας το πρώτο στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Ευρετήριο Πινάκων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1-1 ΤΙΜΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΝΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΑΠΕ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν. 4414/2016.....	11
ΠΙΝΑΚΑΣ 1-2 ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΘΕΙ ΜΕΣΩ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2018, 2019 ΚΑΙ 2020	24
ΠΙΝΑΚΑΣ 1-3 ΔΗΜΟΠΡΑΤΟΥΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2018, 2019 ΚΑΙ 2020, ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ Υ.Α.	27
ΠΙΝΑΚΑΣ 1-4 ΤΙΜΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ 01.01.2020	34
ΠΙΝΑΚΑΣ 1-5 ΤΙΜΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ 01.01.2021	36
ΠΙΝΑΚΑΣ 1-6 ΔΗΜΟΠΡΑΤΟΥΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2020 (ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/34495/1107 Υ.Α.)	38
ΠΙΝΑΚΑΣ 1-7 ΤΕΛΟΣ ΥΠΕΡ ΡΑΕ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΕ ΒΑΣΕΙ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019	40
ΠΙΝΑΚΑΣ 2-1 ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΙΣΧΥΟΣ ΑΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ	60
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-1 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΙΟΥΛΙΟΣ 2018)	66
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΙΟΥΛΙΟΣ 2018)	68
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-3 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018)	82
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-4 ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018	84
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-5 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018)	86
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-6 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ [1/2019]	98
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-7 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ (ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019)	101
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-8 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΙΟΥΛΙΟΣ 2019)	106
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-9 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΙΟΥΛΙΟΣ 2019)	109
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-10 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019)	116
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-11 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019)	120
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-12 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ [1/2020]	130
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-13 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ (ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020)	133
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-14 Η ΔΗΜΟΠΡΑΤΟΥΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2020.....	136
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-15 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΙΟΥΛΙΟΣ 2020)	138
ΠΙΝΑΚΑΣ 3-16 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (ΙΟΥΛΙΟΣ 2020)	141
ΠΙΝΑΚΑΣ 4-1 ΟΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΓΙΑ ΤΟ 2019.....	165
ΠΙΝΑΚΑΣ 4-2 ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΟΤΣ ΜΕ ΤΙΜΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ.....	166

Ευρετήριο Σχημάτων

ΣΧΗΜΑ 1-1 ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΝΕΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΑΠΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	10
ΣΧΗΜΑ 2-1 ΟΔΗΓΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ, ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	50
ΣΧΗΜΑ 2-2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	53
ΣΧΗΜΑ 2-3 Ο ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΜΕΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΤΥΠΟΥ «YANKEE REVERSE»	61
ΣΧΗΜΑ 3-1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	70
ΣΧΗΜΑ 3-2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 - ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΥΨΗΛΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗΣ ΤΙΜΗΣ	70
ΣΧΗΜΑ 3-3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	71
ΣΧΗΜΑ 3-4 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	71
ΣΧΗΜΑ 3-5 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΛΕΠΤΟ	72
ΣΧΗΜΑ 3-6 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ	72
ΣΧΗΜΑ 3-7 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	73
ΣΧΗΜΑ 3-8 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 - ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΥΨΗΛΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗΣ ΤΙΜΗΣ	73
ΣΧΗΜΑ 3-9 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	74
ΣΧΗΜΑ 3-10 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	74
ΣΧΗΜΑ 3-11 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΛΕΠΤΟ	75
ΣΧΗΜΑ 3-12 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ	75
ΣΧΗΜΑ 3-13 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	76
ΣΧΗΜΑ 3-14 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 - ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΥΨΗΛΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗΣ ΤΙΜΗΣ	77
ΣΧΗΜΑ 3-15 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ.....	77
ΣΧΗΜΑ 3-16 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	78
ΣΧΗΜΑ 3-17 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΛΕΠΤΟ	78
ΣΧΗΜΑ 3-18 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ	79
ΣΧΗΜΑ 3-19 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΝΑ 5ΛΕΠΤΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	88
ΣΧΗΜΑ 3-20 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΝΑ ΛΕΠΤΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ.....	88
ΣΧΗΜΑ 3-21 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 – ΥΨΗΛΕΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΘ’ ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	89
ΣΧΗΜΑ 3-22 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ	89
ΣΧΗΜΑ 3-23 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΝΑ 5ΛΕΠΤΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	91
ΣΧΗΜΑ 3-24 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ - ΥΨΗΛΕΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΘ’ ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ.....	91
ΣΧΗΜΑ 3-25 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΝΑ 5ΛΕΠΤΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	92
ΣΧΗΜΑ 3-26 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 - ΥΨΗΛΕΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΘ’ ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	93
ΣΧΗΜΑ 3-27 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ	93
ΣΧΗΜΑ 3-28 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙV, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019 - ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	103
ΣΧΗΜΑ 3-29 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙV, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019 – ΥΨΗΛΕΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΘ’ ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ	103
ΣΧΗΜΑ 3-30 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙV, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ	104
ΣΧΗΜΑ 3-31 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019 - ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ 5ΛΕΠΤΟ	111
ΣΧΗΜΑ 3-32 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019 ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	111
ΣΧΗΜΑ 3-33 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019 - ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΈΡΓΟ	112
ΣΧΗΜΑ 3-34 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019 - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ.....	112

ΣΧΗΜΑ 3-35 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019 – ΥΨΗΛΟΤΕΡΗ & ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ.....	113
ΣΧΗΜΑ 3-36 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019 - ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ 5ΛΕΠΤΟ	114
ΣΧΗΜΑ 3-37 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019 — ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ.....	114
ΣΧΗΜΑ 3-38 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2019 – ΥΨΗΛΟΤΕΡΗ & ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ.....	115
ΣΧΗΜΑ 3-39 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 – ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΑΝΑ 5ΛΕΠΤΟ	122
ΣΧΗΜΑ 3-40 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	122
ΣΧΗΜΑ 3-41 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΈΡΓΟ	123
ΣΧΗΜΑ 3-42 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ.....	123
ΣΧΗΜΑ 3-43 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 - ΥΨΗΛΟΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΗΚΑΝ	124
ΣΧΗΜΑ 3-44 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 – ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΑΝΑ 5 ΛΕΠΤΑ	125
ΣΧΗΜΑ 3-45 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	125
ΣΧΗΜΑ 3-46 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΈΡΓΟ	126
ΣΧΗΜΑ 3-47 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ.....	126
ΣΧΗΜΑ 3-48 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 ΥΨΗΛΟΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΗΚΑΝ	127
ΣΧΗΜΑ 3-49 ΚΟΙΝΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ 1/2020 – ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΙΜΩΝ.....	135
ΣΧΗΜΑ 3-50 ΚΟΙΝΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ 1/2020 - ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΑΝΑ 5 ΛΕΠΤΑ.....	135
ΣΧΗΜΑ 3-51 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ [2/2020] – ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΑΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ.....	143
ΣΧΗΜΑ 3-52 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2020 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	143
ΣΧΗΜΑ 3-53 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2020 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ	144
ΣΧΗΜΑ 3-54 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι, ΙΟΥΛΙΟΣ 2020 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ	144
ΣΧΗΜΑ 3-55 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ [3/2020] – ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΙΜΩΝ	145
ΣΧΗΜΑ 3-56 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2020 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	146
ΣΧΗΜΑ 3-57 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2020 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ	146
ΣΧΗΜΑ 3-58 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2020 – ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΕ Η ΟΧΙ	146
ΣΧΗΜΑ 4-1 ΠΛΗΘΟΣ ΑΡΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΤΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ 687 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2018 – 2020.....	148
ΣΧΗΜΑ 4-2 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΕΙΩΝ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	148
ΣΧΗΜΑ 4-3 ΌΓΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΜΒ.....	149
ΣΧΗΜΑ 4-4 ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΝΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΤΟΣ (2018 – 2020).....	149
ΣΧΗΜΑ 4-5 ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΝΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (ΧΩΡΙΣ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ), ΙΣΧΥ ΚΑΙ ΕΤΟΣ....	150
ΣΧΗΜΑ 4-6 ΠΛΗΘΟΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΙΣΧΥΟΣ ≤ 500 KW ΑΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΚΑΙ ΈΤΟΣ	151
ΣΧΗΜΑ 4-7 ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΟΙΝΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ	152
ΣΧΗΜΑ 4-8 ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ.....	153
ΣΧΗΜΑ 4-9 ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ.....	154
ΣΧΗΜΑ 4-10 ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΝΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	155
ΣΧΗΜΑ 4-11 ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΚΟΙΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	156
ΣΧΗΜΑ 4-12 ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΚΟΙΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	156
ΣΧΗΜΑ 4-13 ΜΕΣΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΠΕ [€/ΜΩΗ]	157
ΣΧΗΜΑ 4-14 ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....	158
ΣΧΗΜΑ 4-15 ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΑΙΟΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....	159
ΣΧΗΜΑ 4-16 ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	160
ΣΧΗΜΑ 4-17 ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΑΝΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΤΟΣ	161
ΣΧΗΜΑ 4-18 ΚΑΤΑΚΥΡΩΘΕΙΣΑ ΙΣΧΥΣ ΑΝΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ	162
ΣΧΗΜΑ 4-19 ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΙΣΧΥΟΣ ΑΝΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	163
ΣΧΗΜΑ 4-20 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΤΑΚΥΡΩΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ ΑΝΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΈΤΟΣ	164

